

การศึกษาวิถีชีวิตของเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดคดีซ้ำขึ้นกระทำซ้ำเรา

ปริญญานิพนธ์

ของ

วราพรรณ วงศ์สารคาม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2548

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาวิถีชีวิตของเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดคดีข่มขืนกระทำชำเรา

บทคัดย่อ

ของ

วราพรรณ วงศ์สารคาม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2548

วราพรรณ วงศ์สารคาม (2548) การศึกษาวิถีชีวิตของเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดคดีข่มขืน

กระทำชำเรา ปริญญาโท กศม (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะกรรมการควบคุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ดร. นันทา สุรักษา, รองศาสตราจารย์เวอร์นี กรีทอง

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิถีชีวิตของเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดคดีข่มขืนกระทำชำเราอย่างละเอียดเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา ตลอดจนป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดีดังกล่าวต่อไป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นเด็กและเยาวชนที่มารับบริการที่ศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาเยาวชนและครอบครัว ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ที่กระทำผิดคดีข่มขืนกระทำชำเรา จำนวน 5 ราย ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีสภาพครอบครัวเป็นครอบครัวบกพร่อง มีการทะเลาะวิวาทสมาชิกในครอบครัวไม่มีความผูกพันต่อกัน การเลี้ยงดูเป็นแบบปล่อยปละละเลยไม่มีระเบียบวินัย เด็กและเยาวชนว่าเหว ขาดความรักความอบอุ่น

ลักษณะการเกิดคดีเกิดจากการชักชวนและทำตามเพื่อน 4 ใน 5 ราย เป็นการข่มขืนแบบหมู่ และ 3 ใน 5 ราย กระทำผิดในโรงเรียน สื่อในรูปแบบต่าง ๆ มีผลกระทบต่อนักเรียนและเยาวชนเกิดอารมณ์ทางเพศจนควบคุมไม่อยู่ โดย 3 ใน 5 ราย เคยมีประสบการณ์ดูวิดีโอซีดีลามก 1 ใน 5 ราย ดูละครโทรทัศน์ที่มีบทที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ

ลักษณะส่วนตัวของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดทั้ง 5 ราย สอดคล้องกันคือ มีระดับสติปัญญาค่อนข้างต่ำมีอาการอ่อนไหว มีลักษณะหุ่นตัวผอม การควบคุมอารมณ์ไม่ดี ไม่มีความสามารถสื่อสารด้านอารมณ์ที่เหมาะสม มีความขัดแย้งในจิตใจสูง ขาดความอบอุ่น ต้องการการพึ่งพิง ไม่มีความภูมิใจในตนเอง ขาดการวางแผนและการคาดการณ์ถึงผลที่จะตามมา

A STUDY ON THE WAY OF LIFE
OF CHILDREN AND JUVENILE DELINQUENTS CHARGED WITH RAPE

AN ABSTRACT
BY
WARAPHAN WONGSARAKHAM

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Guidance and Counseling Psychology

Srinakharinwirot University

May 2005

Waraphan Wongsarakham (2005) A Study on The Way of Life of Children and Juvenile Delinquents Charged with Rape Master thesis, M Ed (Guidance and Counseling Psychology) Bangkok Graduate School, Srinakharinwirot University Advisor Committee Assist Prof Nanta Sooraksa, Assoc Prof Waythanee Greethong

The proposed of this studying is to study on the way of life of Children and Juvenile Delinquents Charged with Rape The 5 subjects are Children and Juvenile who are being under service of consultant of problem solving in Juvenile and family, at a Juvenile Court whoes charged with rape

The results of this study ware as follows ,

All of the Children and Juvenile in this study came from conflict family, poor relationship and lack of discipline 4 out of 5 cases are charged with Rape as group acting and 3 out of 5 happened in school Media takes importance role on delinquent behavior 3 out of 5 cases watched nude VDO and 1 case watch regular TV show which has sexual scene

All 5 cases shown that their IQ are in below average , low self-esteem, poor communication skill and poor judgment

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาวิถีชีวิตของเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดคดีข่มขืนกระทำชำเรา

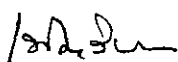
ของ

วราพรรณ วงศ์สารคาม

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2548

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

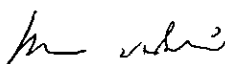
ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทา สู้รักษา)

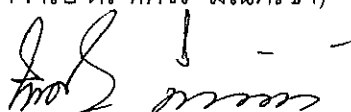
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ เวย์นี กรีกทอง)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศพร มณีศรีขำ)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี เป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทา สุริรักษา ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ เจริญ กิริทอง กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศพร มณีศรีขำ และ อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดีทุกขั้นตอน อีกทั้งทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการทำงานวิจัย และรู้ถึงคุณค่าของการวิจัยที่จะช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีคุณค่ามากขึ้น อีกทั้งยังเป็นแบบฉบับของครูที่ทุ่มเทให้กับศิษย์ ทุ่มเทให้กับงานด้านวิชาการรวมไปถึงงานที่ช่วยเหลือสังคมในวงกว้างอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาจิตวิทยาแนะแนวและการศึกษาที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต รวมทั้งอาจารย์และเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่ให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณ คุณอรพรรณ เลหาดีตพงษ์ภุรี กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และคุณวัชรินทร์ แม่นยำ นักจิตวิทยาศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาเยาวชนและครอบครัว ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการเข้าไปทำการศึกษา รวมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณเด็กและเยาวชนรวมผู้รับการศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองที่ให้ความร่วมมือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณนิพนธ์ วงศ์สารคาม คู่สมรส และลูกธรี เด็กชายธนกร วงศ์สารคาม ที่เป็นกำลังใจและเสียสละเวลาอันมีค่าของครอบครัวเพื่อให้ผู้วิจัยได้มีเวลาในการจัดทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลงได้

ขอขอบพระคุณ พ่อ แม่ พี่ น้อง และเพื่อน ๆ ที่เป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยตลอดมา

วราพรรณ วงศ์สารคาม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
ความสำคัญของการวิจัย	2
แหล่งข้อมูล	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
สมมติฐานในการวิจัย	3
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	4
การเลี้ยงดูที่ได้รับตั้งแต่แรกเกิด	4
การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด	19
ศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาเยาวชนและครอบครัว ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง	19
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน	21
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน	22
ธรรมชาติและความต้องการของวัยรุ่น	25
ปัจจัยแวดล้อมทางครอบครัวและสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน	27
อาชญากรรมทางเพศและปัจจัยที่มีผลต่ออาชญากรรมทางเพศ	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	37
กลุ่มตัวอย่าง	37
วิธีการศึกษาวิจัย	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
กรณีศึกษารายที่ 1	40
กรณีศึกษารายที่ 2	48
กรณีศึกษารายที่ 3	56
กรณีศึกษารายที่ 4	64
กรณีศึกษารายที่ 5	72
5 บทย่อ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	82
บทย่อ	82
การสรุปผลการศึกษา	82
การอภิปรายผล	93
ข้อเสนอแนะ	96
บรรณานุกรม	99
ประวัติย่อผู้วิจัย	103

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เด็กและเยาวชน เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต แต่ในสภาพสังคมปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูงเพื่อความอยู่รอดในกระแสทุนนิยม ผู้เกี่ยวข้องในการดูแลเด็กโดยเฉพาะพ่อแม่ต้องดิ้นรนในการดำเนินชีวิตในทุกรูปแบบ เพื่อให้ได้มาซึ่งความมั่นคงทางเศรษฐกิจจากที่พ่อบ้านเป็นคนหาเลี้ยง กลับกลายมาเป็นทั้งพ่อและแม่ต้องช่วยกันทำงาน ซึ่งจะเป็นทางที่ทำให้อยู่รอดได้ในสังคม เด็กและเยาวชนจึงได้รับการเอาใจใส่จากพ่อแม่น้อยลง ทั้งที่จริงๆ แล้วเด็กในยุคสมัยนี้ควรได้รับการเอาใจใส่มากกว่าเด็กในสภาพสังคมสมัยก่อนเพราะต้องเผชิญปัญหาครบครัน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความยากจน การอพยพย้ายตามพ่อแม่มาทำงานในเมือง การขาดโอกาสทางการศึกษาเล่าเรียน ขาดความอบอุ่นและการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมจากพ่อแม่ ทั้งยังต้องเผชิญกับความกดดันและสิ่งยั่วยุสารพัดรูปแบบ ทำให้เด็กบางคนเติบโตโดยมีพัฒนาการด้านจิตใจที่บกพร่อง บางส่วนก็เกิดความว้าวุ่น ติดเพื่อน และนำไปสู่การเกี่ยวข้องกับยาเสพติด บางส่วนกลายเป็นเด็กที่ก้าวร้าว เกเร นำไปสู่พฤติกรรมที่ต่อต้านสังคมต่อต้านกฎระเบียบและในที่สุดก็เข้าสู่กระบวนการการกระทำผิด และหลายรายก็กระทำผิดซ้ำแล้วซ้ำเล่า (ชัตติยา รัตนดิลก 2539 1)

ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาอาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในสังคม ดังที่ประธาน วัฒนภาณีย์ (2530: 1) กล่าวถึงการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไว้ว่า "การลดจำนวนการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน จะนำไปสู่การลดจำนวนอาชญากรรมในสังคม" เนื่องจากการคาดหมายว่าเด็กที่กระทำผิดในวันนี้อาจเป็นอาชญากรในวันหน้า พบว่าอาชญากรบางส่วนเคยกระทำผิดตอนเป็นเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน และการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่เคยกระทำผิดเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยลดปัญหาอาชญากรรม และจะทำให้เด็กและเยาวชนกลับมาเป็นกำลังสำคัญของชาติได้

ปัจจุบันปัญหาการกระทำผิดเกี่ยวกับเพศ เป็นปัญหาหนึ่งที่ทวีความรุนแรงมากกว่าในอดีตทั้งด้านปริมาณ วิธีการ และความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น จะเห็นได้ว่าการข่มขืนกระทำชำเราเป็นปัญหาหนึ่งที่ทวีความรุนแรง และมีผลกระทบต่อตัวผู้เสียหายและกระทบต่อความรู้สึกของคนในสังคมมาก ซึ่งพบได้บ่อยทางหน้าหนังสือพิมพ์ และจำนวนไม่น้อยของผู้กระทำผิดเป็นเยาวชน จากสถิติของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง พบว่าการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับเพศ ประเภทดีข่มขืนกระทำชำเรานั้นมีลักษณะเพิ่มขึ้นหรือทรงตัวมากกว่าจะมีแนวโน้มลดลง กล่าวคือ ปี 2531 มีจำนวน 22 ราย

ปี 2532 มีจำนวน 35 ราย ปี 2533 มีจำนวน 25 ราย ปี 2534 มีจำนวน 48 ราย ปี 2535 มีจำนวน 50 ราย ปี 2536 มีจำนวน 77 ราย ปี 2537 มีจำนวน 59 ราย ปี 2538 มีจำนวน 58 ราย และผ่านไปเพียงไม่กี่ปี สถิติคดีข่มขืนของเด็กและเยาวชนก็เพิ่มเป็น 259 ราย ในปี พ.ศ. 2544

ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับเพศ ประเภหคดีข่มขืนกระทำชำเรา มีความสำคัญและมีคุณค่าต่อการให้ความสนใจศึกษาวิเคราะห์อย่างยิ่ง เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่แท้จริงที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดประเภทนี้ เท่าที่ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังไม่พบว่า มีผู้ใดศึกษาวิถีชีวิตของผู้กระทำผิดในคดีนี้อย่างละเอียด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิถีชีวิตของผู้กระทำผิดอย่างละเอียด เพื่อนำเสนอข้อมูลในเชิงลึกและหาทางช่วยเหลือแก่ผู้กระทำผิด และข้อมูลที่ได้ อาจเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจ ตลอดจนนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการป้องกันและกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง พ่อแม่ผู้ปกครองและครู รวมไปถึงสังคม ได้ตระหนักถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และช่วยกันหาแนวทางป้องกันแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดคดีข่มขืนกระทำชำเราอย่างละเอียดให้ทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา ตลอดจนป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดีดังกล่าวต่อไป

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางให้พ่อแม่ ครู และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้นำวิธีการศึกษาเป็นรายกรณีไปใช้ช่วยเหลือเด็กและเยาวชน และหาแนวทางเพื่อป้องกันการกระทำผิด ของเด็กเยาวชนในคดีข่มขืนกระทำชำเรา

แหล่งข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเด็กและเยาวชนที่มารับบริการที่ศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาเยาวชนและครอบครัว ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ที่กระทำผิดคดีข่มขืนกระทำชำเรา จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

วิถีชีวิตของเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดคดีข่มขืนกระทำชำเราตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1 เด็ก มีความหมายตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวว่า คือบุคคลอายุน้อยกว่า 14 ปี บริบูรณ์

2 เด็กผู้กระทำผิด หมายถึง เด็กชาย ผู้กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดในคดีข่มขืนกระทำชำเรา และถูกจับกุมตัว

3 เยาวชน มีความหมายตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวว่า คือบุคคลอายุเกิน 14 ปี บริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปี บริบูรณ์

4 เยาวชนผู้กระทำผิด หมายถึง เยาวชนชายผู้กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดในคดีข่มขืนกระทำชำเรา และถูกจับกุมตัว

5 การศึกษาวิถีชีวิต (Case Study) หมายถึง การศึกษาเรื่องราวของเด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดคดีข่มขืนกระทำชำเราที่มารับบริการที่ศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาเยาวชนและครอบครัว ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง อย่างต่อเนื่องกันไปในระยะเวลาหนึ่งโดยศึกษาข้อมูลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แล้วนำรายละเอียดนั้นมาวิเคราะห์ตีความเพื่อให้เข้าใจสาเหตุของการกระทำผิดเพื่อให้ความช่วยเหลือและหาแนวทางในการป้องกันที่เหมาะสมต่อไป

สมมติฐานในการวิจัย

สภาพครอบครัว สภาพแวดล้อมทางสังคม และลักษณะส่วนตัวของผู้รับการศึกษา ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดีข่มขืนกระทำชำเราของเด็กและเยาวชน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

- 1 การศึกษารายกรณี
 - 1 1 ความหมายของการศึกษารายกรณี
 - 1 2 จุดมุ่งหมายของการศึกษารายกรณี
 - 1 3 ประโยชน์ของการศึกษารายกรณี
 - 1 4 กระบวนการที่ใช้ในการศึกษารายกรณี
 - 1 5 วิธีการที่ใช้ในการศึกษารายกรณี
- 2 การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
- 3 ศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาเยาวชนและครอบครัวกลาง ศาลอาญารุงเทพใต้
- 4 แนวความคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
- 5 ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
- 6 ธรรมชาติและความต้องการของวัยรุ่น
- 7 ปัจจัยแวดล้อมทางครอบครัวและสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
- 8 อาชญากรรมทางเพศและปัจจัยที่มีผลต่ออาชญากรรมทางเพศ
- 9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1 การศึกษารายกรณี

1 1 ความหมายของการศึกษารายกรณี

การศึกษารายกรณี หมายถึง การศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลอย่างลึกซึ้ง และวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมเช่นนั้น หรือมีพฤติกรรมแปลกไป ว่ามีสาเหตุมาจากอะไร รวมทั้งแปลความหมายของพฤติกรรมนั้น ๆ ว่ามีความสัมพันธ์กับปัญหาและการปรับตัวของบุคคลอย่างไร (พนม ลิ้มอารีย์ 2530 : 17) ซึ่งสอดคล้องกับ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาบุคคลเป็นรายกรณี คือ การศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ที่สำคัญของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งในสังคม เช่น บุคคล กลุ่ม ชุมชน สถาบัน ฯลฯ โดยเฉพาะในปัจจุบัน มักเน้นศึกษารายละเอียดของแต่ละบุคคล การศึกษารายละเอียดของแต่ละบุคคลนี้ต้องศึกษาต่อเนื่องกันไป

ระยะเวลาหนึ่ง แล้วนำรายละเอียดที่ได้มาวิเคราะห์ ตีความ เพื่อให้เข้าใจถึงสาเหตุของพฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหา หรือไม่เป็นปัญหาก็ได้ พัฒนาการด้านต่าง ๆ ความสามารถพิเศษ ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลาย ๆ ด้าน ถ้าในรายใดที่เป็นปัญหาจะใช้แนวทางในการที่จะช่วยเหลือแก้ไข แต่ถ้ารายใดที่ไม่เป็นปัญหาจะได้ใช้เป็นแนวทางในการป้องกัน ส่งเสริม หรือนำไปเป็นแบบอย่าง แก่บุคคลอื่นต่อไปในปัจจุบันและอนาคต อนนต์ อนันตรังสี (2517 : 67) กล่าวว่า การศึกษานักเรียนรายกรณี คือ การศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับนักเรียนรายกรณีไป โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อจะหาทางช่วยให้บุคคลได้ปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านอารมณ์ สังคม เจตคติ ความสนใจการเรียน เป็นต้น สุภาพรณ โคตรจรัส (2528 : 1) กล่าวว่า การศึกษารายกรณี เป็นวิธีการศึกษาและวิเคราะห์สิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยละเอียด อาจจะเป็นการศึกษานักเรียนใดคนหนึ่ง กลุ่มบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ชุมชนใดชุมชนหนึ่ง หรือสถาบันใดสถาบันหนึ่ง การศึกษารายกรณี มิได้หมายความว่าเฉพาะการรวบรวมข้อมูลประวัติของบุคคลที่ถูกทำการศึกษาเท่านั้น แต่ยังต้อง รวมถึงการนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ จัดหมวดหมู่ และหาความสัมพันธ์ เพื่อนำไปสู่การ วินิจฉัย การให้ข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการและติดตามผลตามลำดับ

ดังนั้น จึงกล่าวสรุปได้ว่า การศึกษารายกรณี หมายถึง การศึกษาเรื่องราวของการ เกิดพฤติกรรม เพื่อหาทางช่วยเหลือบุคคลให้สามารถปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นในทุกด้านพร้อมทั้งหา แนวทางช่วยเหลือ ป้องกันและส่งเสริม ให้บุคคลที่ถูกศึกษานั้น สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ

1.2 จุดมุ่งหมายของการศึกษารายกรณี

การศึกษารายกรณีมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญหลายประการ ดังที่ อารีย์ ตันตเจริญรัตน์ (2516 : 219) ได้กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษารายกรณีมี 4 ประการ ดังนี้

1 เพื่อการรู้จักและเข้าใจเด็กได้ดีขึ้น ทั้งพฤติกรรมที่แสดงออก เหตุผล การแสดงพฤติกรรม ของเด็กในส่วนที่เด็กรู้ตัว สามารถบอกได้ และส่วนที่เด็กเองไม่รู้ตัว

2 เพื่อการวินิจฉัยอันจะเป็นประโยชน์ต่อการให้ความช่วยเหลือเด็กทั้งในรูปการส่งเสริม พัฒนาลักษณะความสามารถต่าง ๆ หรือหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น หรือหาทางป้องกันปัญหาที่ อาจเกิดขึ้นแก่คนอื่นด้วย

3 เพื่อการค้นคว้าวิจัย ซึ่งจะนำไปใช้ประโยชน์ทางจิตวิทยา หรือการแนะแนวในรูปของ การปรับปรุงเทคนิคหรือเครื่องมือต่าง ๆ

4 เพื่อการติดตามผลการใช้เทคนิคต่าง ๆ

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 8 – 9) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการศึกษารายกรณีว่า มีจุดมุ่งหมายหลัก 2 ประการ คือ

1 เพื่อใช้ในการแนะแนวและการให้คำปรึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็นจุดมุ่งหมายย่อย ๆ ได้ดังนี้

1 1 เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการวินิจฉัย และการรักษาในรายที่มีปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาการปรับตัว ปัญหาการเรียน ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ

1 2 เพื่อทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจบุคคลได้อย่างละเอียด ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการให้คำปรึกษา

1 3 เพื่อทำให้บุคคลที่รับการศึกษาได้วิเคราะห์ตนเอง จนเกิดความเข้าใจตนเองได้ถูกต้องตามความเป็นจริง

1 4 เพื่อใช้อบรมครูประจำการให้เข้าใจวิธีการศึกษารายกรณีได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้งานแนะแนวมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2 เพื่อใช้ในกรณีอื่น ๆ ได้แก่

2 1 เพื่อใช้ในการวิจัย โดยศึกษาสาเหตุในอดีตและปัจจุบันเพื่อทำนายพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งอาจเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหา หรือไม่เป็นปัญหาก็ได้

2 2 เพื่อการติดตามผลของการใช้เทคนิค หรือวิธีการต่าง ๆ อันเป็นแนวทางที่จะปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่าง ๆ

2 3 เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษานักเรียนทุกคนทั่วไประหว่างที่ผู้ศึกษาสนใจ เช่น ความสามารถพิเศษ บุคลิกภาพที่ดี เป็นต้น

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษารายกรณี คือ การศึกษานักเรียนโดยละเอียด เพื่อให้ผู้ศึกษาเข้าใจสาเหตุของพฤติกรรม และสามารถให้ความช่วยเหลือ หรือพัฒนานักเรียนได้อย่างเหมาะสมกับศักยภาพของบุคคลนั้น ๆ และเพื่อให้ผู้รับการศึกษาสามารถเข้าใจตนเอง เพื่อจะได้ปรับปรุง หรือพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม เช่นกัน

1 3 ประโยชน์ของการศึกษารายกรณี

การศึกษารายกรณีเป็นกลวิธีที่มีประโยชน์ต่อผู้นามาใช้และบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก ซึ่งมีทั้งประโยชน์ทางตรงและทางอ้อม กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 9-10) ได้แบ่งประโยชน์ของการศึกษารายกรณี ออกเป็น 2 ทาง ดังนี้

1 ประโยชน์ทางตรง อันเป็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้ศึกษา นั่นก็คือทำให้ผู้ศึกษาได้เข้าถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้น เข้าใจสาเหตุของปัญหาได้กว้างขวาง ขณะเดียวกันก็ทำให้เป็นคนที่รู้จักใช้เหตุผลในการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

2 ประโยชน์ทางอ้อม เป็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้รับการศึกษา นั่นก็คือทำให้ผู้รับการศึกษาได้รับความช่วยเหลืออย่างถูกต้อง ทันต่อเหตุการณ์ และในขณะเดียวกันผู้รับการศึกษาก็จะเข้าใจตนเองมากขึ้น รู้จักป้องกันปัญหาที่จะเกิดกับตนเอง และสามารถพัฒนาตนเองได้ในที่สุด

นอกจากนั้น อารีย์ ตันท์เจริญรัตน์ (2526 2-3) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการศึกษารายกรณีว่ามีประโยชน์ 2 ประการ คือ

1 ประโยชน์เบื้องต้นของการศึกษารายกรณี คือ ครู ผู้ปกครอง ครูแนะแนว ได้รู้จักและเข้าใจตัวนักเรียน และตัวนักเรียนเอง ก็มีโอกาสดูตัวเองและเข้าใจตนเองมากขึ้น ดีขึ้น

2 ประโยชน์ต่อครู หรือครูแนะแนว ในการนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ทำการศึกษาไปใช้ในด้านต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอน การแนะแนว เป็นต้น

จากแนวคิดข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า การศึกษารายกรณีนั้นมีประโยชน์มาก ทั้งกับผู้ศึกษา ผู้รับการศึกษ และผู้ที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ บุคคลในครอบครัว สถาบันการศึกษา รวมทั้งผู้สนใจ เป็นต้น ซึ่งผลของการศึกษานองกจากจะใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาช่วยเหลือผู้รับการศึกษแล้ว ยังสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ในแง่ของการหาแนวทางป้องกันการเกิดปัญหาต่าง ๆ ได้ต่อไป

1.4 กระบวนการในการศึกษารายกรณี

การศึกษารายกรณี เป็นวิธีการศึกษาบุคคลอย่างละเอียดทุกด้านต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน โดยการใช้เทคนิคการแนะแนวหลาย ๆ อย่าง ในการรวบรวมข้อมูลทุกด้านของบุคคล ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีขั้นตอนในการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อพยายามทำให้เป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ควรแก่การเชื่อถือได้ (กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์ 2529 23)

นันทิกา แย้มสรวล (2529 15,16) ได้เสนอรูปแบบของกระบวนการ ในการศึกษารายกรณีที่ใช้ในวงการนักจิตวิทยาคลินิกนั้น ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนดังนี้

1 การวิเคราะห์บุคคล (Analysis of Students) โดยนำข้อมูลที่รวบรวมจากแหล่งข้อมูลหลาย ๆ แหล่ง จำแนกออกเป็นด้าน ๆ เพื่อความสะดวกในการตีความหมาย ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลนั้น

2 การสังเคราะห์ข้อมูล (Synthesis of Data) โดยรวบรวมข้อมูลแต่ละด้านเข้าด้วยกัน เพื่อช่วยให้มองเห็นภาพรวมของโครงสร้างทางบุคลิกภาพ และสภาพชีวิตทั่ว ๆ ไป ของบุคคลว่ามีลักษณะเด่น หรือ ลักษณะด้อยอะไรบ้าง และบุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อไปในอนาคต เป็นอย่างไร

3 การวินิจฉัยปัญหา (Diagnosis) หรือการสรุปลักษณะของบุคคล โดยนำเอาหลักเกณฑ์ในทฤษฎีทางจิตวิทยามาพิจารณาดัดลีนกำหนดปัญหาและสรุปเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมของบุคคล พร้อมกับระบุสาเหตุของปัญหาได้ด้วย แต่บางครั้งการวินิจฉัยปัญหาอาจเป็นเพียงการเสนอแนวความคิดเบื้องต้น ที่เป็นประโยชน์ต่อการให้ความช่วยเหลือเท่านั้น จึงอาจไม่จำเป็นต้องระบุไว้ชัดเจนว่าปัญหา คืออะไร

4 การพยากรณ์ปัญหา (Prognosis) โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสังเคราะห์ข้อมูล

และการวินิจฉัยปัญหามาพิจารณา เพื่อคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับแนวโน้มของพัฒนาการด้านต่างๆ ของบุคคล ว่ามีองค์ประกอบใดที่มีอิทธิพลต่อบุคคลนี้อีกในอนาคต สภาพชีวิตของบุคคลนี้จะเป็นอย่างไร หรือบุคคลนี้น่าจะประสบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องใดอีก หลังจากได้รับการช่วยเหลือครั้งนี้ ลึกลงไปนั้น เป็นต้น

5 การให้คำปรึกษาแนะแนว (Counseling) โดยนำความรู้ และเทคนิคการแนะแนวมาช่วย แล้วให้คำปรึกษาแก่บุคคลที่มีความทุกข์ โดยทั้งผู้ให้คำปรึกษาและผู้ทุกข์จะวางแผนร่วมกันในการ แก้ไขปัญหา เพื่อให้ผู้ทุกข์มีการปรับตัวที่เหมาะสมขึ้น

6 การติดตามผล (Follow-Up) เป็นการติดตามผลการให้คำปรึกษา เพื่อนำมา ประเมินประสิทธิภาพของการให้คำปรึกษา และสำรวจปัญหาใหม่ที่เกิดขึ้น

นอกจากนั้น กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2529 22-23) กล่าวว่า "กระบวนการในการศึกษาราย กรณ์ไม่มีกฎตายตัวแน่นอนลงไป" แต่จากความรู้และประสบการณ์จริงใจการฝึกทำการศึกษารายกรณี จึงได้แบ่งกระบวนการในการศึกษารายกรณี ออกเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 1 การกำหนดปัญหา และการตั้งสมมติฐาน
- 2 การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3 การวินิจฉัย
- 4 การช่วยเหลือ การป้องกัน และการส่งเสริม
- 5 การทำนายผล
- 6 การติดตามผล
- 7 การสรุปผล และข้อเสนอแนะ

จากเอกสารข้างต้น จะเห็นว่ากระบวนการศึกษารายกรณีที่นักจิตวิทยาแต่ละท่าน ได้เสนอ แนวความคิดนั้นใกล้เคียงกันมาก แต่อาจแตกต่างกันบ้างในบางขั้นตอน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีความเห็นว่ การทำการศึกษารายกรณีนั้น จะต้องทราบว่เหตุใด จึงเลือกศึกษาผู้ถูกศึกษารายกรณีนั้น ฉะนั้นจึงต้อง มีการกำหนดจุดประสงค์ของการศึกษาให้ชัดเจน จากการพิจารณารูปแบบของกระบวนการศึกษาราย กรณีนองนักจิตวิทยาทุกท่านที่กล่าวมา และจากประสบการณ์จริงที่ได้เคยฝึกทำการศึกษารายกรณี ผู้วิจัยแบ่งกระบวนการในการศึกษารายกรณีนองเป็น 7 ขั้นตอน ตามแนวของ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2529 22-23) ดังนี้

- ขั้นที่ 1 การกำหนดปัญหา และการตั้งสมมติฐาน
- ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- ขั้นที่ 3 การวินิจฉัย
- ขั้นที่ 4 การช่วยเหลือ การป้องกัน และการส่งเสริม

ขั้นที่ 5 การทำนายผล

ขั้นที่ 6 การติดตามผล

ขั้นที่ 7 การสรุปผลและข้อเสนอแนะ

กระบวนการศึกษารายกรณีทั้ง 7 ขั้นตอนดังกล่าว มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดปัญหา และการตั้งสมมติฐาน

การกำหนดปัญหา หมายถึง การที่ผู้ศึกษารายกรณีตั้งจุดมุ่งหมาย หรือกำหนดว่าจะศึกษาสิ่งใดในบุคคลหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นปัญหา หรือมีใช้ปัญหา แต่เป็นความสนใจ ความสามารถพิเศษ หรืออื่นๆ (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ 2529 : 2)

สมมติฐาน หมายถึง ข้อความที่บุคคลกล่าวขึ้นโดยอธิบายเหตุและผลซึ่งเป็นการคาดคะเนจากความรู้ที่ได้จากทฤษฎี และประสบการณ์ต่าง ๆ แต่ยังไม่มีการพิสูจน์ โดยการทดสอบ หรือค้นหาข้อเท็จจริงว่าข้อความนั้นเป็นเหตุ และผล ดังที่กล่าวไว้จริงหรือไม่

ดังนั้นคำว่า การตั้งสมมติฐาน หมายถึง การที่บุคคลที่ทำการศึกษามองบุคคลเป็นรายกรณี ได้คาดคะเนว่าพฤติกรรมของผู้รับการศึกษา ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นแล้วนั้น มีสาเหตุจากสิ่งใดบ้างโดยอาศัยความรู้ และประสบการณ์ ที่ผ่านมาในการคาดคะเนเพื่อจะได้พิสูจน์ ต่อไป โดยการทดสอบ หรือค้นหาข้อเท็จจริงด้วยวิธีการต่างๆ ว่าเป็นไปตามที่คาดไว้หรือไม่ (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ 2529 : 24)

ในการตั้งสมมติฐานนั้น ควรตั้งไว้หลาย ๆ สมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากการป้องกันข้อผิดพลาด ที่เกิดได้ในกรณีที่พบว่า ข้อเท็จจริงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนั้น การที่คนเราแสดงพฤติกรรมใด พฤติกรรมหนึ่งออกมา อาจไม่ได้เกิดจากสาเหตุเดียว และในทำนองเดียวกัน พฤติกรรมที่แตกต่างกันก็อาจเกิดจากสาเหตุเดียวกันก็ได้ ฉะนั้น จึงควรตั้งสมมติฐานไว้หลาย ๆ สมมติฐาน

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ ข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล คือ การหาข้อมูลหรือข้อเท็จจริงหลังจากที่มีการกำหนดปัญหา และตั้งสมมติฐานแล้ว โดยการใช้เครื่องมือ การแนะแนวเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่เรากำลังศึกษา โดยรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น ระเบียบสะสม แผนผังสังคมมิติ ผลการทดสอบ ทางจิตวิทยา เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การตีความหรือแปลความหมายข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลในแต่ละวิธีหรือ เทคนิค เพื่ออธิบายเหตุ และผลของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ อาจกระทำโดยวิธีประชุมปรึกษา ด้วยการเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่เราศึกษามาร่วมกันพิจารณาศึกษาข้อเท็จจริงที่ได้จากการรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลที่ดี ควรจะต้องใช้หลายๆ เทคนิคและแต่ละเทคนิค ควรจะใช้หลายๆ ครั้ง เพื่อให้เข้าใจถึงพฤติกรรมของบุคคลที่ได้รับการศึกษาอย่างละเอียด และตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุดเทคนิคต่างๆ ที่นิยมใช้มี 9 เทคนิค ดังนี้ (กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์ 2529 29-30)

- 1 การสังเกต (Observation)
- 2 การบันทึกการสังเกต (Observation Record)
- 3 การสัมภาษณ์ (Interview)
- 4 การเยี่ยมบ้าน (Home-Visit)
- 5 อัตชีวประวัติและบันทึกประจำวัน (Autobiography and Diary)
- 6 สังคมมิติ (Sociometry)
- 7 แบบสอบถาม (Questionnaire)
- 8 แบบทดสอบ (Testing)
- 9 ระเบียบสะสม (Cumulative Record)

ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้เป็นบางเทคนิค เทคนิคดังกล่าวมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1 การสังเกต เป็นเทคนิคอย่างหนึ่งที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกศึกษา

การศึกษารายกรณีเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้มาก บางครั้งอาจใช้ร่วมกับการสัมภาษณ์ วิธีการนี้ไม่ต้องลงทุนด้วยเงิน สามารถปฏิบัติได้ทุกวัน ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตช่วยให้ผู้สังเกตเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมในแต่ละสถานการณ์ได้ดีขึ้น

ความหมายของการสังเกต

ชาวล แพรัตกุล (2512 91) ให้ความหมายของการสังเกตว่าเป็นการดูทั้งต่อหน้าขณะที่สนทนา และเฝ้าดูขณะที่อยู่ตามลำพัง

กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์ (2529 30) กล่าวว่า การสังเกต คือการพิจารณาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลายๆ สิ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยการใช้อวัยวะสัมผัสส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือทั้งห้าส่วน (หู ตา จมูก ลิ้น ผิวน้ำ) โดยเฉพาะตา และหู ในการพิจารณาสิ่งนั้น ๆ

ธีรวิทย์ ประทุมพรรัตน์ (2520 32) กล่าวว่า การสังเกตหมายถึงวิธีการหรือเทคนิคอย่างหนึ่งที่บุคคลหนึ่ง เรียกว่า ผู้สังเกตทำการดูหรือสังเกต โดยตั้งใจล่วงหน้า บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่า ผู้ถูกสังเกต

จากเอกสารดังกล่าว พอจะสรุปได้ว่าการสังเกต หมายถึงการพิจารณาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลายๆ สิ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย ทั้งในลักษณะการเผชิญหน้าซึ่งกันและกันหรือพิจารณาตามลำพัง โดยใช้อวัยวะรับสัมผัสที่สำคัญ คือ ตา และ หู

จุดมุ่งหมายของการสังเกต

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2529 :32) ได้เสนอแนะจุดมุ่งหมายของการสังเกต ในการแนะแนว ดังต่อไปนี้

- 1 เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงด้วยตนเอง
- 2 เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้ถูกสังเกต
- 3 เพื่อค้นหาสาเหตุบางประการของปัญหา
- 4 เพื่อให้ผู้สังเกต เป็นผู้มีความรอบคอบ และไวต่อการมีปฏิกิริยาได้ตอบ จากสิ่งแวดล้อม

จนเป็นผู้ที่ปรับตัวได้ดี และรวดเร็วในแต่ละสถานการณ์

ประโยชน์ในการสังเกตการสังเกตมีประโยชน์ดังต่อไปนี้

- 1 รายละเอียดเพิ่มเติมจากข้อมูลที่ได้รับจากวิธีการอื่นๆ
- 2 ให้ข้อเท็จจริงบางประการซึ่งไม่สามารถได้มาด้วยวิธีอื่น ๆ
- 3 ช่วยให้เห็นพฤติกรรมที่แท้จริง โดยเฉพาะการสังเกตในขณะที่ผู้ถูกสังเกตไม่รู้ตัว
- 4 ช่วยให้เข้าใจบุคคลได้ดีขึ้น และช่วยเหลือได้ทันที โดยไม่เปลืองเวลา และงบประมาณ

2 การสัมภาษณ์ (Interview)

การสัมภาษณ์ใช้เมื่อต้องการรวบรวมข้อมูลจากผู้รู้ข้อเท็จจริงโดยการสนทนา ขณะเดียวกัน ก็ใช้เทคนิคการสังเกต เพื่อดูท่าทางพฤติกรรมปฏิกิริยาการแสดงอารมณ์ ตอบสนองต่อบุคคลหรือเหตุการณ์ที่เล่า (นันทิกา แย้มสรวล 2529 :74)

การสัมภาษณ์เป็นการสนทนา หรือ พูดคุยกันระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีจุดมุ่งหมาย (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ 2529 :93) รายละเอียดในการสนทนามักจะเป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ควรเก็บไว้เป็นความลับ ดังนั้น การสนทนางานนี้ จึงจำเป็นต้องอาศัยทักษะ และสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นอย่างมาก (อารี ตันท์เจริญรัตน์ 2526 :96) การใช้เทคนิคเครื่องมือชนิดนี้ต้องมีการเตรียมการล่วงหน้าไว้อย่างดี เช่น มีการนัดหมายเวลา สถานที่ มีการเตรียมคำถาม เพื่อจะได้ซักถามค้นหาข้อมูลครบทุกด้าน และถามในขอบเขตหัวข้อที่กำหนดไว้โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้เล่าเรื่องราวมากที่สุด

ความหมายของการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์เป็นการสนทนา หรือ พูดคุยระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปโดยในการสนทนานี้ มีจุดประสงค์ในการสนทนา ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือขั้นต้นของการติดต่อเกี่ยวข้องกัน โดยมีสัมพันธภาพ และมนุษยสัมพันธ์เป็นกุญแจสำคัญของวิธีการสัมภาษณ์

ชนิดของการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ที่นิยมใช้ในวงการแนะแนว และจิตวิทยา มี 2 ชนิด (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ 2529 94-96) ดังนี้

1 การสัมภาษณ์เพื่อค้นหาหรือทราบข้อเท็จจริง (Fact Finding Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์สนทนา ชักถามข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้ถูกสัมภาษณ์ในด้านความคิดเห็นความรู้สึก ความสนใจ เจตคติ ค่านิยมของผู้ถูกสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับตนเอง และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อเป็นการหาข้อเท็จจริง ข้อมูลเพิ่มเติมจากข้อมูลที่มีอยู่ รวมทั้งยังเป็นการตรวจสอบว่า ข้อมูลที่มีอยู่ตรงกับข้อเท็จจริงหรือไม่

2 การสัมภาษณ์เพื่อให้คำปรึกษา (Counseling Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้รับการสัมภาษณ์สนทนา หรือชักถามผู้ถูกสัมภาษณ์เข้าใจและมองเห็นสภาพปัญหาของตนเองได้ชัดเจน จนสามารถพิจารณาแก้ไข หรือตัดสินใจปัญหาของเขาได้ หลังจากให้การสัมภาษณ์ นอกจากนั้น การสัมภาษณ์ชนิดนี้ จะช่วยสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้สัมภาษณ์ และผู้ถูกสัมภาษณ์ด้วย

กระบวนการสัมภาษณ์

กระบวนการสัมภาษณ์ มี 3 กระบวนการดังนี้

1 ก่อนการสัมภาษณ์

กระบวนการสัมภาษณ์ขั้นนี้ มีองค์ประกอบ 4 ประการ ดังนี้

1 1 การเตรียมบุคคล เป็นการเตรียมผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ในเรื่องของความพร้อมของทั้ง 2 ฝ่าย ซึ่งจะต้องมีการกำหนด วัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ และ อาจจะต้องมีการบอกจุดมุ่งหมายให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบ ในขณะที่ผู้สัมภาษณ์ก็ต้องมีความสามารถในการสัมภาษณ์ เพื่อให้การสัมภาษณ์บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

1 2 การเตรียมจุดมุ่งหมาย และหัวข้อในการสัมภาษณ์ โดยเฉพาะการสัมภาษณ์แบบบอกจุดมุ่งหมาย อาจมีการบันทึกหัวข้อก่อนการสัมภาษณ์และมีการจดบันทึกในขณะที่สัมภาษณ์ ด้วยแต่หากเป็นการสัมภาษณ์ในลักษณะที่ไม่บอกจุดมุ่งหมายที่แท้จริงก็ไม่ควรบันทึกหัวข้อที่จะสัมภาษณ์

1 3 การเตรียมสถานที่ จะต้องมียุทธศาสตร์และสภาพควรเป็นที่มืดซิด หรือมีความเป็นส่วนตัว เพื่อผลของการสัมภาษณ์

1 4 การเตรียม วันเวลาในการสัมภาษณ์ ส่วนใหญ่มักให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นผู้เลือก วัน เวลา ที่เขาสะดวก พร้อมทั้งจะให้สัมภาษณ์ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อเท็จจริงมากขึ้น

2 ขณะสัมภาษณ์

ในขณะที่สัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์จะต้องใช้เทคนิคต่างๆ ในการสัมภาษณ์ซึ่งประกอบด้วยเทคนิคทั่วไป และ เทคนิคเฉพาะ

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2529 100) สรุปว่าไม่ว่าจะเป็นการสัมภาษณ์ชนิดใด จะต้องใช้

เทคนิคทั่วไป 4 ประการ ดังต่อไปนี้

- 1 การสังเกต (Observation) โดยทั่วไปร้อยละ 5
- 2 การฟัง (Listening) เป็นเทคนิคที่ดีที่สุดในการแนะแนวและ ให้คำปรึกษา
- 3 การใช้คำถาม (Questioning) ผู้สัมภาษณ์ อาจจะต้องถามผู้ถูกสัมภาษณ์ในสิ่งที่ยังไม่กระจ่าง โดยการใช้คำถามที่มีลักษณะเป็นมิตร ผู้ถูกสัมภาษณ์ฟังแล้วเข้าใจว่าผู้สัมภาษณ์มีความตั้งใจที่จะช่วยเหลืออย่างแท้จริง
- 4 การพูด (Talking) การพูดที่ดีนั้นจะต้องแสดงการยอมรับเจตคติและความรู้สึกของผู้ถูกสัมภาษณ์ใช้ภาษา และถ้อยคำที่เหมาะสม ในขณะที่เดียวกันก็ต้องพยายามพูดเพื่อควบคุมการสัมภาษณ์ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

ส่วนเทคนิคเฉพาะนั้น ผู้สัมภาษณ์จะต้องได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดีซึ่งเทคนิคนี้ จะช่วยให้การสัมภาษณ์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เทคนิคเฉพาะดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

- 1 การสร้างสายสัมพันธ์ (Rapport)
- 2 การแสดงความเห็นใจ (Sympathy)
- 3 การแสดงอารมณ์ร่วม (Empathy)
- 4 การทำให้เกิดความมั่นใจ (Assurance)
- 5 การแสดงความเห็นด้วย (Approval)
- 6 การทำให้เกิดความกระจ่าง (Clarification)
- 7 การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)
- 8 การใช้ความเงียบ (Using Silence)

การยุติการสัมภาษณ์

การยุติการสัมภาษณ์ เป็นสิ่งสำคัญผู้สัมภาษณ์จะต้องทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์รู้สึกพึงพอใจในการสนทนาที่ผ่านมา ดังนั้น การยุติการสัมภาษณ์จึงต้องพยายามให้เป็นธรรมชาติ มากที่สุด เพื่อที่จะเป็นผลดีต่อการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป จึงควรปฏิบัติดังนี้

- 1 ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เกิดความมั่นใจว่าสิ่งที่เขาพูดไปนั้นจะเป็นความลับและเป็นผลดีแก่เขา
- 2 ผู้สัมภาษณ์ อาจตั้งคำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์นำไปคิดก่อนยุติการสัมภาษณ์ เพื่อจะได้มีเรื่องราวต่อเนื่องในการสัมภาษณ์ ครั้งต่อไป
- 3 ผู้สัมภาษณ์ ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์สรุปสิ่งที่เขาคิด หรือรู้สึกใจขณะสัมภาษณ์เพื่อจะช่วยให้เขาเข้าใจสภาพปัญหายิ่งขึ้น และอาจจะต้องมีการเพิ่มเติมหรือ แก้ไข ในบางตอน โดยผู้สัมภาษณ์
- 4 ผู้สัมภาษณ์ จะต้องใช้คำพูดและท่าทีที่นุ่มนวล มีความจริงใจต่อผู้ถูกสัมภาษณ์ แสดงให้เห็นว่าต้องการสัมภาษณ์ในคราวต่อไปอีก

5 มีการนัดวัด เวลา สถานที่ ในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป

6 เมื่อยุติการสัมภาษณ์แล้ว ผู้สัมภาษณ์จะต้องรับบันทึกผลการสัมภาษณ์ลงในแบบฟอร์ม บันทึกการสัมภาษณ์ทันที ทั้งนี้เพื่อป้องกันข้อมูลผิดพลาด

3 แบบทดสอบ (Tests)

การใช้แบบทดสอบ เป็นการรวบรวมข้อมูลที่มีระบบ และเป็นวิธีการที่ควบคุมสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างรัดกุม มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน และผลที่ได้จากแบบทดสอบมีความหมายชัดเจนในการแนะแนว จึงมักจะนำแบบทดสอบมาใช้ในการวินิจฉัยที่ต้องการจะได้ข้อมูลที่เด่นชัดซึ่งเฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การใช้แบบทดสอบ เมื่อต้องการจะทราบถึงความถนัดความสนใจ ความสามารถ หรือบุคลิกภาพ การใช้แบบทดสอบจะทำให้ทราบถึงชนิดหรือ ประเภทที่ต้องการ

แบบทดสอบทางจิตวิทยา หรือแบบทดสอบ ที่นำไปใช้ในการแนะแนว มีดังนี้

- 1 แบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญา (Intelligence Tests)
- 2 แบบทดสอบวัดความถนัด (Aptitude Tests)
- 3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Tests)
- 4 แบบทดสอบวัดความสนใจ (Interest Tests)
- 5 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ (Personality Tests)

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะใช้แบบทดสอบต่างๆ ดังนี้

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ (Personality Tests)

แบบทดสอบบุคลิกภาพเป็นแบบทดสอบที่ใช้สำหรับวัดลักษณะการปรับตัวทางอารมณ์ มนุษย์-สัมพันธ์ แรงจูงใจ และบุคลิกลักษณะต่างๆ ของบุคคล เช่น ลักษณะการเป็นผู้นำ การถ่อมตัว ความเชื่อมั่นในตัวเอง การวัดบุคลิกภาพ เพื่อการแนะแนวมีจุดมุ่งหมายดังนี้

- 1 เพื่อเข้าใจบุคลิกลักษณะที่แท้จริงของบุคคล และช่วยให้เขาเข้าใจบุคลิกภาพของเขาอย่างถูกต้อง
- 2 เพื่อรู้จักและเข้าใจลักษณะการปรับตัว เช่น ผื่นเลื้อนลอย เอาแต่อารมณ์ตนเองเป็นใหญ่

เผด็จการ ละอวยมาก ก้าวร้าว วิตกกังวล เรียกร้องความสนใจ ซึ่งนับเป็นบุคลิกภาพที่ไม่พึงประสงค์ ควรได้รับการช่วยเหลือแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไป

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพดังต่อไปนี้ แบบทดสอบโปรเจคทีป (Projective Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้สิ่งเร้าเป็นสื่อ โดยให้ผู้ถูกทดสอบเผชิญกับสิ่งเร้าต่างๆ ซึ่งอยู่ในลักษณะคลุมเครือจนกระทั่งแสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมา จนผู้ทดสอบสามารถแปลความหมายได้ ดังนี้

แบบทดสอบบุคลิกภาพวาดภาพคน (Draw A Person Test เรียกย่อว่า DAP) เป็นเครื่องมือ

ทางจิตวิทยาชนิดหนึ่งที่ใช้เทคนิคการแสดงออก (Expressive Technique) เพื่อให้ผู้รับการศึกษาแสดงออกเกี่ยวกับตนเองอย่างอิสระ โดยเปิดเผยอารมณ์ที่สับสนออกมา เพื่อให้ผ่อนคลายอารมณ์แบบทดสอบวาดภาพคนนี้สร้างขึ้นโดย มาซิเวอร์ (Machover)

ลักษณะแบบทดสอบและวิธีทดสอบ เป็นกระดาษขนาด 8 ½ นิ้ว x 11 นิ้ว พร้อมทั้งดินสอ และผู้รับการศึกษาได้รับคำแนะนำจากผู้วิจัย “ให้วาดภาพคนหนึ่งภาพ” เมื่อวาดภาพเสร็จแล้ว ก็จะได้รับคำแนะนำให้วาดภาพคนอีกภาพหนึ่งในกระดาษแผ่นใหม่ ซึ่งเป็นภาพเพศตรงข้ามกับภาพแรก ในขณะที่ผู้รับการศึกษาทำการวาดภาพอยู่นั้น ผู้วิจัยได้ทำการจดบันทึกพฤติกรรมของผู้รับการศึกษา และสังเกตดูการวาดตามลำดับก่อนหลัง ตลอดจนรายละเอียดของภาพที่วาดทั้งสองภาพ

การแปลความหมาย การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวาดภาพคน เป็นแบบคุณภาพในเชิงบรรยายบุคลิกภาพหลายด้าน ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ลักษณะของภาพที่วาด องค์ประกอบที่ต้องคำนึงในที่นี้คือ ขนาดรูปร่างของภาพผู้หญิงและผู้ชายที่วาด ตำแหน่งที่วางในกระดาษ คุณภาพเกี่ยวกับเส้น ลำดับการวาดส่วนต่าง ๆ ส่วนใดก่อนหลังการตั้งท่า ด้านหน้าหรือด้านข้างของภาพ ตำแหน่งของแขน เสื้อผ้าที่สวมใส่ จากหลังของภาพ และผลของฉาก ซึ่งเป็นส่วนประกอบทั้งหมดของภาพ มีการแปลความหมายเป็นพิเศษเกี่ยวกับส่วนต่าง ๆ ของร่างกายที่ขาดหายไป การขีดสัดส่วนของจำนวน และการแจกแจงรายละเอียด รอยลบขีดฆ่า การสมมาตรของภาพที่วาด และลักษณะแบบอื่น ๆ และยังมีรายละเอียด เกี่ยวกับส่วนใหญ่ของร่างกาย เช่น ศีรษะ ลักษณะหน้าตา ผม คอ หน้าอก ไหล่ ลำตัว สะโพก มือและเท้า

แบบทดสอบเบนเดอร์ เกสตัลท์ (Bender Gestalt Test) มีชื่อเต็มว่า Bender Visual Motor Gestalt Test เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพชนิดหนึ่ง อาจดูลักษณะความสัมพันธ์ของผู้รับการศึกษา หรือดูความผิดปกติต่าง ๆ ของผู้รับการศึกษาที่มีผลต่อพฤติกรรม เช่น การวาดภาพวงกลม สี่เหลี่ยม เพื่อดูความสัมพันธ์ที่มีต่อเพศหญิงและเพศชาย

ลักษณะแบบทดสอบและวิธีทดสอบ เป็นแผ่นภาพให้นักเรียนดู แล้วให้วาดภาพตามตัวอย่างที่ให้ดูทีละภาพ มีทั้งหมด 9 ภาพ คือ ภาพ A , ภาพ 1 – 8 เรียงตามลำดับ

การแปลความหมาย การตรวจให้คะแนนเป็นแบบคุณภาพในเชิงบรรยายบุคลิกภาพ

แบบทดสอบเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion Teat เรียกว่า SCT) เป็นเครื่องมือทางจิตวิทยาชนิดหนึ่งที่ต้องการให้ผู้รับการศึกษาเติมข้อความให้สมบูรณ์ ซึ่งเป็นการใช้เทคนิคทำให้สมบูรณ์ (Completion Technique)

ลักษณะแบบทดสอบและวิธีทดสอบ แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยคำถาม 45 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิดหรือมีส่วนสำคัญของประโยคที่สร้างขึ้นเพื่อให้เกิดการตอบสนอง เพื่อทราบถึงสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพซึ่งกำลังศึกษาค้นหาอยู่ ผู้รับการศึกษาจะต้องเขียนให้จบประโยค

การแปลความหมาย แบบทดสอบทั้ง 45 ข้อนี้ ช่วยให้ทราบความรู้สึกของผู้รับการศึกษาที่มีต่อตนเองและบุคคลอื่น ตัวอย่างเช่น ประโยคที่ว่า ฉันรู้สึกว่าคุณพ่อของฉัน ทำให้ทราบว่าผู้รับการศึกษามีความรู้สึกอย่างไรกับพ่อ รู้ถึงความสัมพันธ์กับครอบครัว เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การวินิจฉัย

การวินิจฉัย คือ การนำเอาผลที่ได้จากการวิเคราะห์หรือตีความหมายของข้อมูลที่รวบรวมได้หลายๆ วิธีการมาพิจารณาว่าผลการวิเคราะห์ที่สอดคล้องกัน ส่วนใหญ่มีแนวโน้มไปในทางใดมากที่สุด จะวินิจฉัยว่ามีปัญหา หรือพฤติกรรมไปแนวนั้น โดยนำเอาหลักเกณฑ์ในทฤษฎีจิตวิทยา มาพิจารณาตัดสินกำหนดปัญหา และสรุปเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมของบุคคล พร้อมกับระบุสาเหตุของปัญหาไว้ด้วย แต่บางครั้งการวินิจฉัยปัญหา อาจเป็นเพียงการเสนอแนวความคิดเบื้องต้นที่เป็นประโยชน์ต่อความช่วยเหลือเท่านั้น

นันทิกา แย้มสรวล (2529 34-35) ได้เสนอแนวความคิดว่า กระบวนการวินิจฉัยปัญหา สามารถดำเนินการเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ก. ขั้นกำหนดปัญหา จะต้องทราบแน่ชัดว่าปัญหาคืออะไร เพื่อให้การพิจารณาวินิจฉัยปัญหาไปเป็นอย่างมีระบบ และน่าเชื่อถือ ผู้ศึกษาควรตั้งเกณฑ์กำหนดปัญหาขึ้นตามความรู้และความชำนาญของตน เช่น อาจกำหนดปัญหาแยกประเภทตามลักษณะของผู้มีปัญหาประเภทต่างๆ เช่น ประเภทต้องพึ่งพิงผู้อื่นจนเอาตัวไม่รอด ประเภทขาดข้อสนเทศ เป็นต้น หรือกำหนดปัญหาตามระดับความทุกข์ที่เกิดขึ้น

ข. การค้นหาสาเหตุของปัญหา เมื่อกำหนดปัญหาแล้วให้นำข้อมูลที่อ้างอิงถึงอดีต และปัจจุบัน มาพิจารณาหาความสัมพันธ์ของข้อมูลในด้านต่างๆ เพื่อดูว่าสาเหตุของปัญหาคืออะไร ปัญหาที่เกิดขึ้นมีลักษณะอย่างไร หรือปัญหาเกิดขึ้นจากอิทธิพล ของสิ่งแวดล้อมประเภทใด

การวินิจฉัยนี้ มักจะวินิจฉัยโดยดูสมมติฐานเป็นหลัก เพราะการรวบรวมข้อมูลเป็นการรวบรวมตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อกระทำการวินิจฉัยปัญหาแล้วก็ควรเขียนสรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และควรเสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือไว้ด้วย

ขั้นที่ 4 การช่วยเหลือ การป้องกัน และการส่งเสริม

การช่วยเหลือ คือ การแก้ปัญหาด้วยวิธีต่างๆ ตามความเหมาะสมวิธีการเหล่านั้น มีดังต่อไปนี้

1 การให้คำปรึกษา(Counseling) โดยใช้เทคนิคหรือทฤษฎีการให้คำปรึกษาซึ่งจะต้องประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับผู้รับการศึกษา ในรายที่มีปัญหาไม่ซับซ้อนสามารถเข้าใจตนเองได้หลังจากได้รับคำปรึกษาแล้ว

2 การส่งต่อให้ผู้มีประสบการณ์หรือสนใจปัญหานั้น ๆ ในกรณีที่ผู้ศึกษาไม่ชอบลักษณะปัญหาเช่นนั้น

3 การส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะ เช่น จิตแพทย์ นักจิตวิทยา เป็นต้นในรายที่มีปัญหาซับซ้อน หรือรุนแรง

การป้องกันเป็นการให้ความรู้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหา เช่น สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา เป็นต้น ซึ่งการป้องกันนี้ อาจทำให้ในรายที่ยังไม่เกิดปัญหา หรือ เกิดปัญหาแล้วแต่ป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นมาอีก

การส่งเสริม คือ วิธีการที่จะทำให้บุคคลมีพัฒนาการ สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้ โดยไม่มีข้อขัดแย้ง ซึ่งอาจทำได้โดยการทำกิจกรรมนันทนาการต่างๆ เช่น การร้องเพลง การพูดคุย สนุกสนาน การไปทัศนศึกษา เป็นต้น

ขั้นที่ 5 การทำนายผล

การทำนายผล เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้า ว่าผู้รับการศึกษามีสภาพการณ์เป็นอย่างไร ในอนาคต นันทิกา แยมสรวล (2529 :36) ได้เสนอแนะว่าการทำนายผลจะต้องกระทำโดยยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล 3 ประการต่อไปนี้

- 1 บุคคลแต่ละคนย่อมมีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง ซึ่งไม่เหมือนกับผู้อื่น
- 2 บุคคลแต่ละคนย่อมพัฒนาการไปตามลักษณะเฉพาะของตนเองอย่างต่อเนื่อง
- 3 บุคคลแต่ละคนย่อมมีกระบวนการเปลี่ยนแปลงเป็นของตนเอง ซึ่งดำเนินไปตามลักษณะประสบการณ์ที่เคยประสบมา และตามแผนการที่วางไว้สำหรับอนาคตของตน

นอกจากนั้นจะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่สร้างเงื่อนไข และข้อจำกัดในชีวิตของผู้ประสบปัญหา ด้วย ฉะนั้น ผู้ที่จะสามารถทำนายผลได้อย่างถูกต้องแม่นยำ มักจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนประสบการณ์อย่างพอเพียง

ขั้นที่ 6 การติดตามผล

การติดตามผล เป็นการกระทำหลังจากให้ความช่วยเหลือ ไปแล้วควรติดตามผลเพื่อประเมินว่าเมื่อทำการศึกษาและช่วยเหลือไปแล้วได้ผลอย่างไร เพื่อสำรวจดูว่าปัญหาใหม่เกิดขึ้นกับเขาอีกหรือไม่ ถ้าพบว่ามีปัญหาใหม่เกิดขึ้นก็จะได้ให้ความช่วยเหลือได้ทันทั่วทั้งที่ นอกจากนี้ยังเป็นการติดตามผล เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการให้ความช่วยเหลือ ว่าประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายเพียงใด เพื่อจะได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีการติดตามผล

การติดตามผลสามารถกระทำได้หลายวิธี ดังต่อไปนี้

- 1 การนัดสัมภาษณ์ผู้รับการศึกษ
- 2 การสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวผู้รับการศึกษ
- 3 การสัมภาษณ์ติดตามผลจากผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 4 ติดต่อซักถามข่าวคราวด้วยการส่งจดหมาย หรือ แบบสอบถาม

5 ให้ผู้สอนไปเยี่ยมเยียนแทนโดยบอกจุดมุ่งหมายให้ผู้ไปเยี่ยมทราบระยะเวลาในการติดตามผล การติดตามผลไม่มีระยะเวลาแน่นอน ทั้งนี้แล้วแต่สถานการณ์และโอกาสของผู้ทำการศึกษา กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2529 371) แนะนำหลักในการพิจารณาระยะเวลาในการติดตามผล ดังนี้

- 1 รายที่มีปัญหาซับซ้อนให้ติดตามผลในช่วงระยะเวลาที่สั้น
- 2 ติดตามผลระยะแรกควรติดตามในระยะเวลาที่สั้น เช่น ติดตามทุก 2 สัปดาห์ เมื่อดีขึ้นในระยะที่สองจึง ติดตามทุกเดือน เมื่อดีขึ้นเรื่อย ๆ ในระยะที่สามก็ติดตามทุก 2 เดือน จนแน่ใจว่าอาการดีขึ้นจนหายเป็นปกติจึงปล่อยช่วงเวลาให้ห่างออกไปโดยไม่ต้องกำหนดให้สม่ำเสมอ หรือตายตัว เช่น ครั้งแรก ๆ

การติดตามผล มักติดตามในรายที่มีปัญหาและการติดตามผลไม่จำเป็นต้องทำในรายที่ การศึกษารายกรณีสิ้นสุดลงแล้ว แต่การติดตามผลจะทำได้ในขณะที่การศึกษารายกรณีทุกระยะ โดยเฉพาะในแต่ละครั้งที่ไปพบผู้รับการศึกษาหรือแต่ละครั้งที่ให้การช่วยเหลือ ป้องกันและส่งเสริม เพื่อประเมินผลว่า สิ่งที่ทำไปนั้นถูกต้องให้ผลดีหรือไม่ถ้าไม่ได้ผลดี แสดงว่าไม่ถูกต้องจะต้องมีการ แก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงต่อไป

การติดตามผลทุกครั้ง ควรเขียนสรุปผลการติดตามข้อมูล ที่ได้จากการติดตามผลจะเป็น ประโยชน์ต่อการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบปัญหาในโอกาสต่อไป และเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ ศึกษาผู้ประสบปัญหาคนต่อไปด้วย

ขั้นที่ 7 การสรุปผลและข้อเสนอแนะ

การสรุปผล และการให้ข้อเสนอแนะ อาจทำได้ทั้งในขณะที่ทำการศึกษารายกรณี หรือ หลังจากทำการศึกษารายกรณีแล้ว โดยทั่วไปพบว่ามักทำควบคู่กันไป ทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพของ การศึกษารายกรณีและก่อนปิดการศึกษารายกรณี เป็นครั้งสุดท้ายควรสรุปผลของการศึกษาไว้ทั้งหมด และให้ข้อเสนอแนะไว้สำหรับผู้ที่มาศึกษาบุคคลรายนี้หรือผู้ที่สนใจต่อไป

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2529 372) กล่าวว่า การให้ข้อเสนอแนะที่ดีควรให้ไว้มากมาย ทาง โดยเลือกไว้ 3 ทางดังนี้

- 1 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้รับการศึกษารายกรณี
- 2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้รับการศึกษารายกรณี
- 3 ข้อเสนอแนะสำหรับบุคคลที่สนใจหรือบุคคลที่จะศึกษาในลักษณะเช่นเดียวกันต่อไป

1.5 วิธีการที่ใช้ในการศึกษารายกรณี

การศึกษารายกรณี ได้บรรลุจุดมุ่งหมาย เกิดประโยชน์ทั้งแก่ผู้ศึกษาและผู้ถูกศึกษานั้น จะต้องใช้วิธีควบคู่กันไป 2 วิธี ดังนี้

- 1 การศึกษาประวัติรายกรณี (Case History)

2 การประชุมปรึกษารายกรณี (Case Conference)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาประวัติรายกรณี ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์ (2529 59-71) ได้ให้ความหมายของการศึกษาประวัติรายกรณีไว้ว่า การศึกษาประวัติรายกรณี เป็นการจดบันทึก หรือรายงานผลจากการใช้วิธีการศึกษา โดยหัวข้อของการจดบันทึกการศึกษาประวัติรายกรณีมีลักษณะคล้ายคลึง หรือเช่นเดียวกันกับการศึกษารายกรณี เช่น กล่าวถึงลักษณะของผู้รับการศึกษา สาเหตุที่ศึกษา วิธีการรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์การวินิจฉัย การช่วยเหลือ การสรุปผลและข้อเสนอแนะ ตลอดจนการติดตามผล

2 การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้ถูกแยกออกจากกระบวนการยุติธรรมของผู้ใหญ่โดยเด็ดขาด นับตั้งแต่กฎหมายวิธีพิจารณาและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด โดยเด็กและเยาวชนกระทำผิดซึ่งถูกจับกุมจะถูกนำตัวไปยังสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก เพื่อตรวจร่างกาย สอบประวัติ และส่งให้ศาลคดีเด็กและเยาวชนพิจารณาตัดสิน ซึ่งกระบวนการพิจารณาความของศาลคดีเด็กและเยาวชนนั้นแตกต่างจากศาลธรรมดาหรือศาลสำหรับผู้ใหญ่ การพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนจะไม่พิจารณาการกระทำที่เป็นความผิดสำคัญ แต่จะพิจารณาสถานที่ที่ทำให้เด็กและเยาวชนกลายเป็นผู้กระทำผิด โดยมีวัตถุประสงค์มุ่งไปในทางให้การสงเคราะห์บำบัดแก้ไขเด็กและเยาวชนให้กลับตนเป็นคนดีมากกว่าที่จะมุ่งลงโทษทางอาญาแก่เด็กและเยาวชน และให้แยกสถานที่ควบคุมฝึกอบรมเด็กและเยาวชนออกจากเรือนจำซึ่งใช้เป็นคุกขังอาชญากรผู้ใหญ่ ศาลคดีเด็กและเยาวชนจึงมีวิธีการที่ใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด แบ่งเป็น 2 ประเภท

1 ประเภทที่ตัดอิสระภาพ ได้แก่ ส่งตัวไปสถานฝึกอบรม ส่งตัวไปสถานฝึกอบรมโดยเปลี่ยนจากโทษจำคุก และการจำคุก

2 ประเภทที่ไม่ตัดอิสระภาพ ได้แก่ การรื้อถอนตัวเด็กและปล่อยตัวไปมอบให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองรับตัวไปโดยควบคุมประพฤติ รอกการกำหนดโทษ โดยกำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติและปรับ

3 ศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาเยาวชนและครอบครัว ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 17 มกราคม 2540 ตั้งอยู่ที่อาคารศาลอาญากรุงเทพใต้ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาเยาวชนและครอบครัวกลางในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

3.1 เพื่อให้คำปรึกษาปัญหาครอบครัว หรือปัญหาของคู่สมรสเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหา

ครอบครัวล่มสลายอันจะมีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน

3.2 เพื่อให้การบำบัดฟื้นฟู จิตบำบัดและครอบครัวบำบัดด้วยวิธีไม่เอาตัวเด็กและเยาวชน ผู้กระทำผิดไว้ในสถานควบคุม (Non-Custodial Measures) เป็นการให้ประโยชน์จากครอบครัวสังคม ให้ช่วยเป็นฐานในการบำบัดแก้ไข (Community-Based Treatment) แก่เด็กและเยาวชนที่เข้าสู่ กระบวนการยุติธรรมทุกคดีข้อหาทั้งระบบคือทั้งก่อนและหลังการพิจารณาพิพากษา และที่ได้รับการ คุมประพฤติ โดยการให้ผู้ปกครองนำเด็กและเยาวชนมารับจิตบำบัดและครอบครัวบำบัดแบบไป- กลับ ที่ศูนย์ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษาปัญหาเยาวชนและครอบครัวเป็นระยะๆ รูปแบบของการ บำบัดมีทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม กิจกรรมที่จัดขึ้นมีทั้งในและนอกสถานที่เพื่อช่วยให้เด็กและ เยาวชนได้มีโอกาสกลับตัวเป็นพลเมืองดี

3.3 เพื่อให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ บริการทดสอบและให้คำปรึกษาทาง จิตวิทยา จิตบำบัด และครอบครัวบำบัดแก่เด็กและเยาวชนที่เริ่มมีปัญหาทางการเรียน การทำงาน ปัญหาพฤติกรรม หรือปัญหาสุขภาพจิตในระยะต้น ฯลฯ เป็นการป้องกันก่อนที่เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ จะหาทางออกด้วยตัวเองในทางที่ผิด เช่น ใช้จ่ายเสพติด หรือกระทำความผิด หรือมีปัญหาสุขภาพจิตที่รุนแรงต่อไป

3.4 เพื่อให้การบำบัดและฟื้นฟูจิตใจแก่เด็กและเยาวชน ที่เป็นผู้เสียหายจากการถูกล่วง ละเมิดทางเพศ หรือถูกทารุณกรรม และไม่แสดงความผิดปกติทางจิต จนถึงขนาดที่ต้องได้รับการ บำบัดรักษาทางจิตเวช เพื่อรองรับภารกิจในอนาคต ที่ได้มีการปรับแก้กฎหมายให้ศาลเยาวชนและ ครอบครัว มีอำนาจที่จะพิทักษ์คุ้มครองเด็ก เยาวชนและครอบครัวในกลุ่มนี้ด้วย

3.5 เพื่อส่งเสริมการประสานความร่วมมือ และพัฒนาระบบการใช้ทรัพยากรในชุมชน ได้แก่ ครอบครัว อาสาสมัคร กลุ่มบุคคล รวมทั้งองค์กรอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อการพิทักษ์ และคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนให้ปลอดภัยจากปัจจัยเสี่ยงต่อการถูกทารุณกรรม เสี่ยงต่อการกระทำ ผิด และเสี่ยงต่อการกระทำผิดซ้ำ

การที่ศาลเยาวชนและครอบครัวมีนโยบายเชิงรุก ด้วยการจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาเยาวชน และครอบครัว เพื่อเสริมการบริการบำบัดฟื้นฟูจิตใจ เด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดที่ได้รับการประกันตัว

ระหว่างรอการพิจารณาคดี และที่ได้รับการคุมประพฤติ และครอบครัวของเด็กและเยาวชน เหล่านี้ให้มีโอกาสกลับมารับบริการปรึกษาบำบัด จิตบำบัด หรือครอบครัวบำบัด เพื่อการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมและฟื้นฟูจิตใจ จนกว่าจะมีจิตใจที่แข็งแรง พัฒนาและเจริญก้าวหน้าได้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งเดิมมุ่งเน้นแต่การบำบัดฟื้นฟูจิตใจ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในสถานฝึกอบรม หรือสถานแรกรับเท่านั้น จึงได้ขยายบทบาทการการพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิเด็กของศาลเยาวชน และครอบครัว ให้ครอบคลุมเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดทั้งที่อยู่ในสถานควบคุม และที่ได้รับการอนุญาต ให้กลับไปอยู่ที่บ้านด้วย ให้ได้มีโอกาสเท่าเทียมกันในการได้รับบำบัดแก้ไขฟื้นฟูจิตใจและปรับเปลี่ยน

พฤติกรรม ด้วยการช่วยเหลือจากบุคลากรของสถานพินิจ ๔ อย่างเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ยังขยายบทบาทช่วยบำบัดแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน ก่อนที่จะลงกระทำการอันกฎหมายได้บัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด และป้องกันการกระทำผิดซ้ำด้วย (ศาลเยาวชนและครอบครัว, สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (2538 ไม่ปรากฏเลขหน้า)

4 แนวความคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ตามหลักอาชญาวิทยานั้นไม่ได้ใช้คำว่าประกอบอาชญากรรมกับเด็กและเยาวชน เพราะถือว่าเด็กและเยาวชนไม่มีความรู้สึกผิดชอบเหมือนผู้ใหญ่ ดังนั้นการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนแม้ว่าเป็นความผิดตามกฎหมาย แต่ก็ถือว่าเป็นเพียงการกระทำที่นอกหล่นนอกทาง เป็นความผิดพลาดที่เกิดจากความด้อยในประสบการณ์ ความบกพร่องในสภาพแวดล้อม รวมทั้งบุคลิภาพหรือภาวะทางจิตใจหรือการกระทำที่ผิดระเบียบแบบแผน ซึ่งตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Delinquency

คำว่า การกระทำผิด (Delinquency) โดยพื้นฐาน มีลักษณะคล้ายคลึงกับการประกอบอาชญากรรม (Criminality) เพียงแต่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน (Juvenile delinquency) ใช้เกณฑ์อายุเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาลงโทษ เนื่องจากเด็กและเยาวชนยังไม่มีความรู้สึกผิดชอบเหมือนผู้ใหญ่ ยังไม่รู้จักแยกแยะระหว่างความดีกับความชั่ว ความถูกต้องกับความผิดเช่นผู้ใหญ่ ด้วยเหตุนี้การกระทำผิดฐานฆ่าคนตายของเด็กอายุ 15 ปี กับชายอายุ 40 ปี จึงมีวิธีการปฏิบัติตามกฎหมายที่แตกต่างกัน เริ่มตั้งแต่การสืบสวน การพิจารณาคดีและการลงโทษผู้กระทำความผิด เช่น เยาวชนผู้กระทำความผิดอาจถูกส่งตัวไปยังสถานฝึกอบรมหรือสถานกักกัน แต่ผู้ใหญ่อาจต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต (ประธาน วัฒนวาณิชย์ 2530 8)

ในบางสังคมเช่นสหรัฐอเมริกา ได้ให้ความหมายของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไว้กว้างมากโดยมีขอบเขตตั้งแต่การมีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม ต่อต้านสังคมรวมไปถึงการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมาย เช่น ปล้นทรัพย์ ฆ่าคนตาย เป็นต้น เนื่องจากความผิดบางอย่างเป็นเรื่องของเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะ ซึ่งเรียกว่าความผิดตามสถานบุคคล (Status Offences) เช่นหนีโรงเรียนหนีออกจากบ้าน ไม่เคารพเชื่อฟังบิดามารดา ฯลฯ ดังนั้นคำนิยามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจึงมีความหมายกว้าง โดยรวมทั้งการกระทำผิดทางอาญา และการประพฤติตนไม่เหมาะสม

เกณฑ์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนนั้น ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ ในการพิจารณาว่าพฤติกรรมใดเข้าข่ายเป็นการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยจำแนกการกระทำผิดของเด็กว่าเป็นการกระทำผิดบรรทัดฐาน (Norms) ข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้ (สง่า ลีนะสมิต 2515 13)

(1) บรรทัดฐานความผิดทางอาญา (Crime Norms)

(2) บรรทัดฐานทางสวัสดิภาพเด็ก (Child Welfare Norms) หมายความว่าฝ่าฝืนเกณฑ์ปกติในด้านความเป็นอยู่

(3) บรรทัดฐานทางการศึกษา (Educational Norms) หมายความว่าฝ่าฝืนเกณฑ์ปกติในด้านการศึกษาของเด็กที่อยู่ในวัยเรียน

สำหรับประเทศไทย เด็กและเยาวชนจะเป็นผู้กระทำผิดและถูกจับกุมก็ต่อเมื่อกระทำความผิดกฎหมายอาญา หรือพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับความผิดของเด็ก (สง่า สันะสมิต 2515 13)

5 ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนนั้น นักวิชาการสมัยก่อนพยายามตั้งทฤษฎีขึ้นมาเพื่ออธิบายว่า สาเหตุของการกระทำผิดนั้นอยู่ที่ปัจจัยอย่างใดอย่างหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียว (Single Factor Theory) เช่น บ้างก็เชื่อสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ บ้างก็เชื่อเรื่องความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจ บ้างก็เชื่อว่าความยากจนหรือสภาวะทางเศรษฐกิจ เป็นสาเหตุของการกระทำผิดเหล่านี้เป็นต้น ครั้นเมื่อวิชาแขนงสังคมศาสตร์เจริญก้าวหน้ามากขึ้น จึงได้พบความจริงว่า สาเหตุของการกระทำผิดไม่ได้มีสาเหตุมาจากปัจจัยประการใดประการหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียว แม้กระทั่งการกระทำผิดอย่างเดียว หรือประเภทเดียวกันก็อาจมีสาเหตุมาจากปัจจัยหลายประการที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ได้มีผู้พยายามศึกษาและวิจัยถึงสาเหตุของการกระทำผิดและได้สร้างทฤษฎีของตนขึ้นมา ซึ่งมีทฤษฎีที่น่าสนใจและควรแก่การสนใจดังต่อไปนี้ (วารุณี ภูริสินสิทธิ์ 2531 71)

5.1 ทฤษฎีว่าด้วยการคบหาสมาคมกับกลุ่มที่ไม่เหมือนกัน (Theory of Differential Association)

ผู้เป็นเจ้าของทฤษฎีนี้คือ เอ็ดวิน เฮซ ซัทเธอร์แลนด์ (Edwin H. Sutherland) กล่าวว่า อัตราส่วนของการกระทำผิดมากน้อยเพียงใดนั้น เป็นผลมาจากลักษณะการคบหาสมาคมระหว่างบุคคลในกลุ่ม และการที่บุคคลเรียนรู้จากกลุ่ม

การที่บุคคลคบหาสมาคมกันในกลุ่ม ทำให้บุคคลรับเอาค่านิยมและพฤติกรรมของบุคคลอื่นมาถือปฏิบัติ ซึ่งอาจจะเป็นพฤติกรรมที่ผิดหรือไม่ผิดนั้นขึ้นอยู่กับอัตราส่วนของการติดต่อสัมพันธ์

ความถี่ ช่วงเวลา และความเข้มข้นในการสมาคมวัยรุ่น เป็นตัวแปรสำคัญในการส่งผลต่อการกระทำผิด หมายความว่า ถ้าวัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดถี่หรือบ่อย ๆ และอยู่ในช่วงเวลานาน โอกาสที่วัยรุ่นนี้จะกระทำความผิดไปด้วยมีมาก นอกจากนี้ถ้าวัยรุ่นนั้นมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดในช่วงต้น ๆ ของชีวิต พฤติกรรมการกระทำผิดจะเกิดขึ้นและติดตัวไปจนตลอดชีวิตในด้านความเข้มข้น หมายถึง แหล่งที่เป็นแบบแผนของการกระทำผิดเป็นที่ยกย่องมากน้อยเพียงไร ต่อวัยรุ่นและวัยรุ่นมีปฏิริยาทางอารมณ์สัมพันธ์กับการสมาคมนั้นเพียงไร ถ้าเข้มข้นมากโอกาสที่เด็กจะยอมรับและปฏิบัติตามแบบแผนก็เกิดขึ้นได้มาก

โดยสรุป ทฤษฎีของซัทเธอร์แลนด์ ต้องการเสนอว่าสาเหตุที่สำคัญที่สุดที่ทำให้วัยรุ่นกระทำผิดคือ การที่วัยรุ่นนั้นมีการสมาคมกับกลุ่มคนที่กระทำผิด ในขณะที่ผู้ที่ไม่ได้กระทำผิดคือ ผู้ที่มีการสมาคมกับกลุ่มที่ต่อต้านการกระทำผิด ทฤษฎีของซัทเธอร์แลนด์นับว่าเป็นทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับในระดับหนึ่ง แม้ว่าจะมีการวิพากษ์วิจารณ์ว่าทฤษฎีนี้นำมาศึกษาทดสอบได้ยากก็ตาม (วารุณี ภูริสินสิทธิ์ 2531 71)

5.2 ทฤษฎีวิวัฒนธรรมรอง (Subculture Theories)

วัฒนธรรมรอง หมายถึง บรรทัดฐานและค่านิยมที่แตกต่างจากวัฒนธรรมหลักของสังคม วัฒนธรรมรองอาจแสดงออกทางการใช้ภาษาที่แตกต่าง ประเพณีเฉพาะหรือพิธีกรรมทางสังคมของสมาชิกของวัฒนธรรมรองนั้น แนวความคิดวัฒนธรรมรองได้ถูกนำมาใช้อธิบายเรื่องการกระทำผิด โดยเสนอว่าการกระทำผิดของเยาวชนเป็นผลจากการที่บุคคลยึดมั่นและปฏิบัติตามค่านิยมของวัฒนธรรมรองที่เป็นปฏิปักษ์ต่อค่านิยมของวัฒนธรรมหลักของสังคม (วารุณี ภูริสินสิทธิ์ 2531 66)

ทฤษฎีวิวัฒนธรรมรองที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ทฤษฎีของวอลเทอร์ มิลเลอร์ (Walter Miller) และ อัลเบิร์ต โคเฮน (Albert Cohen)

5.2.1 ทฤษฎีของวอลเทอร์ มิลเลอร์ ได้อธิบายสาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่นที่มาจากชนชั้นล่างโดยเฉพาะว่า ในชุมชนของชนชั้นล่างจะมีวัฒนธรรมของตนเองและมีผลต่อพฤติกรรมของเด็กในชุมชนนั้น วัฒนธรรมของชนชั้นล่างนี้แตกต่างจากวัฒนธรรมที่เป็นหลักในสังคม วิธีชีวิตของคนในชุมชนชั้นล่างมีลักษณะ “focal concerns” คือคล้ายกับค่านิยมของชุมชนนั้นนั่นเอง ซึ่งประกอบด้วย

5.2.1.1 การขอโทษเรื่อง (Trouble) คือ การขอเข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ผิดกฎหมายบางครั้งการละเมิดกฎหมายจะเป็นการนำมาซึ่งเกียรติยศในชุมชนชั้นล่าง และมีความเชื่อว่าการกระทำความผิดตามกฎหมายหรือละเมิดกฎหมาย

5.2.1.2 ความแกร่ง (Toughness) คือ ความเชื่อในความแข็งแกร่ง ความกล้า และต้องเก่งในเรื่องการต่อสู้ จะยกย่องในความเป็นผู้ชายอยู่มาก

5.2.1.3 ความฉลาด (Smartness) คนที่มีความสามารถในการได้มาซึ่งวัตถุต่างหรือสถานภาพโดยใช้หัวสมองและแรงกายน้อยที่สุดจะได้รับการยอมรับ เช่น การชนะในการเล่นพนัน เป็นต้น

5.2.1.4 ความตื่นเต้น (Excitement) คนในชุมชนชั้นล่างชอบความตื่นเต้น ซึ่งส่วนใหญ่ออกมาในรูปของการดื่มและการพนันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เล่นม้า เล่นหวย เล่นไพ่ รวมทั้งการไปหาความสนุกสนานทางเพศ

5.2.1.5 เชื่อในโชคชะตา (Fate) ชนชั้นล่างมักรู้สึกว่าตนไม่สามารถกำหนดความ

เป็นไปของชีวิตตนเองได้ และเชื่อว่าทุกอย่างถูกกำหนดโดยดวงชะตา ซึ่งนำไปสู่การชอบเล่นการพนันต่าง ๆ

5 2 1 6 การปกครองตนเอง (Autonomy) คนในชนชั้นล่างจะแสดงออกถึงการต่อต้านการควบคุมที่มาจากภายนอก โดยมีภาพว่าผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ไม่มีความยุติธรรมต่อพวกตนค่านิยมเหล่านี้มีอิทธิพลต่อเด็กและวัยรุ่นในชุมชนนั้นด้วย ซึ่งเมื่อเด็กและวัยรุ่นปฏิบัติตามค่านิยมที่มีอยู่ในชุมชนย่อมนำไปสู่ความขัดแย้งต่อบรรทัดฐานที่ยอมรับของสังคมส่วนใหญ่ (วารุณี ภูริสินสิทธิ์ 2531 67)

5 2 2 ทฤษฎีของอัลเบิร์ต โคเฮน อธิบายว่าเด็กชนชั้นล่างที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ ที่ต้องอยู่ในสังคมซึ่งกฎเกณฑ์บรรทัดฐานถูกกำหนดโดยชนชั้นกลาง แต่เด็กเหล่านั้นไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนแบบชนชั้นกลาง จึงไม่พร้อมที่จะแข่งขันกับเด็กที่มาจากชนชั้นกลาง หรือแข่งขันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ถูกกำหนดโดยชนชั้นกลาง อย่างไรก็ตาม เด็กเหล่านี้ต้องยอมรับมาตรฐานของชนชั้นกลางผ่านทางพ่อแม่ของตน และผ่านทางสื่อมวลชน เมื่อเขายอมรับในมาตรฐานแต่ไม่มีวิถีทางที่จะให้ได้มา พวกเขาจึงสร้างบรรทัดฐานของตนเองขึ้นเพื่อสนองตอบต่อความคับข้องใจในแนวความคิดของ Cohen วัฒนธรรมรองที่เด็กและวัยรุ่นสร้างขึ้นมานั้นประกอบด้วย

5 2 2 1 การขโมยเพื่อ " ขอให้ได้ขโมย " โดยเด็กไม่ได้ต้องการหรือจำเป็นต้องใช้สิ่งที่ยขโมย

5 2 2 2 ความปรารถนาร้าย คือ รู้สึกสนุกกับการทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน หรือเมื่อได้ทำหายข้อห้ามต่าง ๆ

5 2 2 3 บรรทัดฐานของเด็กที่จะกระทำผิดอยู่คนละชั่วกับบรรทัดฐานของสังคมผู้ใหญ่ ตัวอย่างเช่น ถึงแม้ว่าพวกเขาขโมยเช่นเดียวกับอาชญากรผู้ใหญ่ แต่จะพบว่าของที่พวกเขาขโมยมีหลากหลายชนิดและแปรเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ ซึ่งแสดงค่านิยมของเขาที่ต่างจากผู้ใหญ่

5 2 2 4 สนใจแต่ความสนุกสนานเฉพาะหน้า โดยไม่นึกถึงหรือวางแผนสำหรับอนาคต วัน ๆ จะรวมกลุ่มคุยเล่นสนุกโดยไม่ได้วางแผนว่าจะทำอะไร

5 2 2 5 ต้องการการปกครองตนเอง หนีไม่ได้ต่อการถูกบังคับจากภายนอก คนในกลุ่มจะคัดค้านต่อความพยายามของสถาบันทางสังคม อาทิเช่น ครอบครัว โรงเรียน ในการควบคุมชีวิตของพวกเขา ส่วนความสัมพันธ์ภายในกลุ่มมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างมาก (วารุณี ภูริสินสิทธิ์ 2531 68)

6 ธรรมชาติและความต้องการของวัยรุ่น

เฮอริล็อก (Hurlock,1973 246 อ้างใน พรศิริ 2541 26) กล่าวว่า"วัยรุ่น" มาจากรากศัพท์

เดิมว่า Adolescence ซึ่งหมายถึง ความเจริญเติบโตไปสู่สุติภาวะ การที่เด็กเข้าสู่สุติภาวะนั้นไม่ใช่เฉพาะทางร่างกายเท่านั้น แต่จิตใจก็จะเจริญเติบโตตามไปด้วย กล่าวคือ เด็กวัยรุ่นต้องได้รับการพัฒนาไปพร้อมกันทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และสังคม

ฮอลล์ และลินเซย์ (Hall & Lindzey, 1967 : 297 อ้างใน พรศิริ 2541 : 26) กล่าวถึง วัยรุ่นเป็นวัยที่มีอารมณ์รุนแรงเป็นพายุบุแคม ใจร้อน เจ้าคิดเจ้าแค้น ตัดสินใจรวดเร็วและฉับพลัน การที่วัยรุ่นแสดงกิริยาอาการแปลก ๆ แท้จริงก็คือ ปรากฏการณ์ปกตินั่นเอง ส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนและครูผู้สอนจึงต้องเข้าใจบุคลิกภาพของเด็กเหล่านั้น เพื่อจะได้จัดโรงเรียนหลักสูตรการเรียนการสอนและการปกครองไปในทางที่จะตอบสนองความต้องการของเด็กวัยรุ่นเหล่านั้นด้วย

การศึกษาพฤติกรรมของวัยรุ่น จึงเป็นการศึกษากระบวนการของการพัฒนาในด้านทัศนคติ ความเชื่อ และการปรับตัวทางด้านสังคมและบุคคลนับแต่วัยเด็กไปสู่วัยผู้ใหญ่ ในขณะที่วัยรุ่นก็จำเป็นต้องเข้าใจถึงบุคลิกภาพของเด็กวัยนี้ รวมตลอดไปถึงความสนใจ ความถนัด ความสามารถในการเรียนรู้ ความคิด ค่านิยม และความต้องการที่แท้จริงของวัยรุ่นด้วย

6.1 ความต้องการและความสนใจของวัยรุ่น

เมื่อลักษณะทางกายและอารมณ์เปลี่ยนแปลงไปความต้องการต่าง ๆ ของวัยรุ่นย่อมเปลี่ยนตามไปด้วย ไม่ได้ยึดถือความต้องการของครอบครัวเป็นหลักเหมือนในวัยเด็ก เพราะความต้องการของวัยรุ่นมักเกิดจากค่านิยมของกลุ่มที่ตนเป็นสมาชิกโดยเฉพาะในกลุ่มเพื่อน

สุชา จันทน์อม (2527 : 32 – 33) กล่าวว่า ความต้องการในด้านต่าง ๆ ของเด็กและวัยรุ่นซึ่งเป็นแรงจูงใจที่นำไปสู่การกระทำหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งในทางที่สังคมยอมรับและไม่ยอมรับและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เด็กใช้แก้ปัญหาที่เกิดจากความต้องการของเขานั้น บางครั้งก็นำไปสู่การประพฤติที่ขัดต่อสังคมจนได้ชื่อว่าเป็นเด็กเกเร (Delinquents) โดยที่เด็กเองก็ไม่ได้ตั้งใจให้เป็นเช่นนั้น แต่อาจเป็นเพราะความเขลา ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือเพราะขาดการแนะนำที่ดี

จิราภรณ์ อารยะรังษฤษฎ์ (2526 : 65–76) กล่าวถึงความสนใจของวัยรุ่นว่า มีดังนี้คือ

1 ความสนใจทางสังคม (Social Interests)

มักจะเกี่ยวข้องกับบุคคลและเหตุการณ์ในสังคม กิจกรรมทางสังคมทั้งที่เป็นกลุ่มใหญ่ในหมู่เพื่อนสนิท วัยนี้จะสนใจเพศตรงข้าม นอกจากนี้ยังให้ความสนใจการทำงานของรัฐบาลปัญหาการเมือง ผู้ที่ถูกกดขี่ไม่ได้รับความเป็นธรรมในสังคม แต่ส่วนมากความสนใจจะแสดงออกโดยการอ่านหนังสือหรือการพูดคุยเท่านั้น

2 ความสนใจส่วนบุคคล (Personal Interests)

เรื่องการแต่งกาย ทรงผม สัดส่วนของร่างกาย ใบหน้า ผิวพรรณ โดยเฉพาะ

วัยรุ่นหญิงในขณะเดียวกันก็พยายามแต่งกายให้เหมือนกับเพื่อนเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน นอกจากนั้นวัยรุ่นยังสนใจที่จะแสวงหาความเป็นอิสระ เริ่มสนใจในอาชีพ การเรียน ศาสนา ที่สำคัญ คือ ความสนใจในเพศตรงข้าม

3 ความสนใจในการพักผ่อนหย่อนใจ (Recreational Interests)

วัยรุ่นส่วนมากมีเวลาพักผ่อนน้อยในช่วงยังเป็นเด็กและสามารถเข้าร่วมกิจกรรมบันเทิงได้อย่างจำกัด จึงมักเลือกทำกิจกรรมที่เขาชอบและมีความถนัดมากที่สุด เช่น เล่นกีฬา อ่านหนังสือ ชมภาพยนตร์ ฟังรายการวิทยุหรือดูโทรทัศน์

จะเห็นได้ว่าวัยรุ่นจะรู้สึกมีความสุขและปรับตัวได้หากสังคมให้การยอมรับเขา วัยรุ่นจึงพยายามที่จะพัฒนาความสนใจของตนให้สอดคล้องกับความคาดหวังของสังคม ในขณะเดียวกันก็สอดคล้องกับความต้องการของเขาเองด้วย เพราะวัยนี้เป็นช่วงเวลาของการพัฒนา ความคิด ความสนใจ บุคลิกภาพและปรัชญาแห่งชีวิต ทั้งนี้ก็เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับความต้องการของสังคมและสภาพความเป็นจริงได้

6.2 วัยรุ่นกับปัญหาทางพฤติกรรม

ความหมายของ "พฤติกรรม" มีหลายประการ สำหรับในทางจิตวิทยานั้น พฤติกรรมเป็นกิจกรรมที่มนุษย์แสดงออกมา ซึ่งเราทราบได้ด้วยการสังเกต หรือการใช้เครื่องมือตรวจสอบจากการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ทุกวัย ก็พบว่า พฤติกรรมทุกชนิดจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่ผู้แสดงพฤติกรรมต้องการไปให้ถึง โดยถือว่า

6.2.1 พฤติกรรมทุกชนิดต้องมีสาเหตุ

6.2.2 พฤติกรรมที่เหมือนกันอาจมาจากสาเหตุที่แตกต่างกัน

6.2.3 พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องมาจากสาเหตุเพียงอย่างเดียว แต่อาจเกิดจากสาเหตุหลายอย่าง

นักจิตวิทยาจึงสรุปสาเหตุของพฤติกรรมว่า เกิดจากความต้องการ คือ ความต้องการทางร่างกาย กับความต้องการทางสังคม (มลวิภา ทรงวุฒิสีล 2527 307-308) พฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นที่เป็นปัญหา คือเด็กจะใช้วิธีการต่าง ๆ ที่มักไม่เหมาะสมต่อการตอบสนองความต้องการ ซึ่งส่วนมากเป็นวิธีที่ผู้ใหญ่ไม่เห็นด้วย และมักได้รับคำติเตียนมากกว่าชมเชย จึงเกิดความท้อใจ ขาดกำลังใจ ผู้ใหญ่ที่มีเด็กวัยรุ่นอยู่ในปกครองจึงต้องเข้าใจ และอดทน อีกทั้งคอยแนะนำวิธีการที่ถูกต้อง ยอมรับเด็กวัยรุ่นนี้เป็นวัยที่มีปัญหา ควรได้รับความสนใจอย่างใกล้ชิดและให้ความช่วยเหลือให้ทันทั่วถึง เด็กก็มีโอกาสที่จะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีตามที่สังคมมุ่งหวัง ปัญหาเกี่ยวกับการก่อเหตุทะเลาะวิวาท การประพฤติไม่สมควรแก่สภาพและวัยหรือแม้กระทั่งการประพฤติดนเด็กเกเร

ซึ่งล้วนเป็นปัญหาทางพฤติกรรมก็จะลดน้อยลงได้ ซึ่ง โสภา ขปิลมันน์ (2537 : 58) กล่าวว่าในช่วงวัยรุ่นระยะกลาง ถือเป็นช่วงวัยรุ่นเต็มที่เป็นช่วงมรสุมแห่งชีวิต เพราะต้องมีการปรับตัวตลอดเวลา ตามขั้นพัฒนาการ เด็กในวัยนี้ต้องการอิสรภาพสูงต้องการเป็นตัวของตัวเอง อยากทดลอง อยากรู้ อยากเห็น เพื่อนสำคัญ และมีอิทธิพลต่อเด็กในวัยนี้มาก ตรงข้ามถ้าเด็กไม่สามารถพัฒนาผ่านในภาวะขั้นนี้ได้ และไม่สามารถปรับตัวได้ ผลที่ตามมาก็คือ เกิดปัญหากับบิดา มารดา ผู้ปกครอง ครู เกิดการต่อต้านหรือเกลียดชัง เด็กในวัยนี้ไม่น้อยที่หนีเตลิดออกจากบ้านและจำนวนไม่น้อยที่ก่ออาชญากรรมหรือปัญหาต่าง ๆ ให้กับครอบครัว สังคม ประเทศชาติ ยังเห็นได้ว่าเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต

7 ปัจจัยแวดล้อมทางครอบครัวและสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ปัจจัยแวดล้อมทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กนั้นมีหลายประการแต่ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ บ้านหรือครอบครัว โรงเรียน เพื่อน สื่อมวลชน สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย เป็นต้น

7.1 ปัจจัยเกี่ยวกับครอบครัว

ครอบครัวถือว่าเป็นสังคมแห่งแรกของมนุษย์ และทุกวันนี้ยอมรับกันแล้วว่าบ้านและครอบครัวเป็นสาเหตุแห่งการกระทำผิดของคนโดยมาก สำหรับเด็กเกิดมาจะพบเพื่อนร่วมโลก และเพื่อนที่ดีที่สุดก็คือ บิดามารดา ครอบครัวที่เด็กเกิดมายังถือว่าเป็นสังคมแรกที่มีอิทธิพล สามารถดลบันดาลให้เด็กที่จะเติบโตต่อไปในภายภาคหน้ามีบุคลิกภาพอย่างไร (สุวิทย์ นิ่มน้อย 2521 : 9)

ถ้าจะกล่าวถึงความสำคัญของครอบครัว อาจกล่าวสรุปได้ว่า ครอบครัวเป็นสังคมแรกของเด็ก ซึ่งเด็กมีความรู้สึกที่ตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมนี้ และมีความผูกพันอย่างใกล้ชิดที่สุดที่เด็กได้รับการอบรมบ่มนิสัยให้รู้จักผิดชอบชั่วดี และหน้าที่ของตนในฐานะเป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคม ในกรณีที่เด็กต้องการความรัก ความอบอุ่น และความเมตตาจากบิดามารดาเช่นกัน ถือว่าเป็นความต้องการทางใจตามธรรมชาติของเด็ก ถ้าเด็กได้รับการตอบสนองจากบิดามารดาเด็กจะเป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทางจิตใจและอารมณ์ของเด็กจะปกติ รู้จักควบคุมอารมณ์ มีความโอปอ้อมอารี เห็นใจผู้อื่น รักเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ในทางตรงกันข้ามหากเด็กมิได้รับการสนองตอบในด้านความรักใคร่เมตตาจากบิดามารดา หรือบิดามารดาให้ความรักใคร่ไม่เพียงพอ เมื่อเด็กโตจะมีความไม่ปกติทางใจติดมาด้วย สิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กไม่รู้จักใครและมองคนอื่นเป็นศัตรูไปหมด ซึ่งเราเรียกว่า บุคลิกภาพที่จะเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม ในกรณีที่เด็กไม่ได้รับความรักจากบิดามารดาเพียงพอ เด็กจะเบื่อบ้าน และหันเหไปเข้ากลุ่มกับบุคคลที่ยอมรับตนเข้าไว้ ซึ่งอาจชวนกันไปกระทำผิดอย่างอื่น ครอบครัวที่ขาดความอบอุ่นนี้เป็นครอบครัวไม่สมบูรณ์ หรือครอบครัวที่บกพร่อง

สาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งอันเนื่องมาแต่ครอบครัว กล่าวคือ สังคมในเมืองเป็นสังคมที่ต้องทำงานแข่งกับเวลา บิดามารดามีเวลาให้กับบุตรน้อย หรือบางรายไม่มีเลย เห็นความสำคัญของวัตถุมากกว่าความสำคัญทางด้านจิตใจ มีเด็กบางคนที่ไม่เคยพบหน้าพ่อเป็นเวลาเกือบปี ทั้งๆ ที่อยู่ในบ้านเดียวกัน จะเห็นได้ว่าคุณค่าทางวัตถุหรือเงินตราไม่สามารถทดแทนคุณค่าทางจิตใจ ในความต้องการความรักความอบอุ่นและความเข้าใจ จึงเกิดเป็นปัญหาครอบครัวเรียกว่าเด็กขาดความอบอุ่นและความรัก ต้องหันหน้าเข้าพึ่งสิ่งที่เป็นที่พึ่งทางใจ โดยการหันหน้าเข้าหาสิ่งที่ผิดกฎหมายโดยการกระทำผิด เพราะขาดความเชื่อมั่นในตนเอง บางครอบครัวเลี้ยงดูอย่างทะนุถนอมเกินไป เด็กไม่สามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้ ทุกอย่างพ่อแม่เป็นผู้ตัดสินใจให้จนเป็นผู้อ่อนแอพึ่งตนเองไม่ได้ บางครอบครัวบ้านแตกสาแหรกขาด เด็กไม่รู้จะหันหน้าไปพึ่งใครเพราะบิดามารดาแยกกันอยู่ ทำให้ขาดความรัก ความเข้าใจ

จะพบว่าสภาวะภายในบ้านและความสัมพันธ์ภายในครอบครัว คงไม่มีสิ่งแวดล้อมอย่างใดอื่นที่มีความสัมพันธ์กับชีวิตของเด็กอย่างใกล้ชิดไปกว่าบ้านและสมาชิกภายในครอบครัว ฉะนั้นสภาวะภายในบ้านและความสัมพันธ์ภายในครอบครัว จึงมีอิทธิพลเหนือความประพฤติของเด็กเป็นอันมาก ไม่ว่าจะเป็นไปในลักษณะที่ดีหรือที่เลวอันเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม วัยเด็กเป็นวัยที่อ่อนไหวต้องการความอบอุ่น ความรัก การปกป้องดูแลจากบ้านและบุคคลภายในครอบครัว หากสภาวะภายในบ้านและความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่ดีถึงขนาดที่เรียกว่า “บ้านแตก” และเมื่อเด็กขาดที่พึ่งขาดความรักใคร่เอาใจใส่จากพ่อแม่พี่น้องเช่นนี้แล้ว อาจจะทำให้เด็กกลายเป็นบุคคลที่ประพฤติดนเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคมหรือกลายเป็นผู้กระทำผิดได้

ปัจจัยที่อาจทำให้เกิด “บ้านแตก” นั้นอาจมีดังนี้ ตัวครอบครัวตลอดจนวัตถุภายในครอบครัวอยู่ในสภาพทรุดโทรม แออัดแอแออัดไม่น่าอยู่อาศัย พ่อแม่หย่าร้างกัน แยกกันอยู่หรือแม่ตาย หรือตายทั้งสองคน มีพ่อเลี้ยงหรือแม่เลี้ยงที่ทารุณโหดร้าย ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในครอบครัวไม่ราบรื่น ความอิจฉาริษยาระหว่างกันและกัน พ่อแม่ขาดความเอาใจใส่ดูแลบุตรเพราะความยากจน โรคภัยไข้เจ็บในทางร่างกายหรือจิตใจ หรืออาจเป็นเพราะความประพฤติดล้าละเลเทเมาของพ่อแม่ ฯลฯ (พิมพ์รัตน์ จงเจษฎากุล, 2527 16-17)

รายงานจากกระทรวงมหาดไทย ประเทศอังกฤษ เมื่อปี 1951 ได้ย้าเรื่อง “บ้านแตก” ไว้ว่า บ้านแตกเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นมูลเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็ก และปัจจุบันนี้ก็เป็นที่รับรองกันทั่วไปแล้ว ความล้มเหลวของบ้านที่ไม่สามารถให้ความคุ้มครองปกป้องและให้ความรักความอบอุ่นแก่เด็กได้นั้นเป็นเหตุให้เด็กจำนวนมากกระทำผิด(พิมพ์รัตน์ 2527 16-17)

ครอบครัวที่ประสบกับปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ โดยนักจิตวิทยาและนักอาชีววิทยาได้ให้ความสนใจในการที่จะศึกษาถึงสาเหตุการกระทำผิด อันมี

ปัจจัยเนื่องมาจากครอบครัวเป็นสำคัญ เกี่ยวกับครอบครัวที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน นั้น ได้แก่ เรื่องความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เช่น ระหว่างพ่อแม่ พี่น้อง หรือเกี่ยวกับการเลี้ยงดูอบรมเอาใจใส่ เป็นต้น ซึ่งแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องของครอบครัวที่มีส่วนทำให้เด็กและเยาวชน กระทำผิด ได้แก่

7 1 1 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะบ้านแตกของ เซฟเฟอร์ และคัทเทน (Schafer & Knudten 1970 124 อ้างใน พิมพรัตน์ 2527 16-17) ได้กล่าวว่า สภาพบ้านแตกเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมาก เซฟเฟอร์และคัทเทน ได้แบ่งลักษณะบ้านแตกได้ 2 ชนิด คือ

7 1 1 1 การแตกแยกทางสภาพครอบครัวหรือแตกแยกทางกายภาพ คือ ครอบครัวที่บิดามารดาถึงแก่กรรมหรือหย่าร้างกัน บิดามีมารดาเลี้ยง มารดามีบิดาเลี้ยง หรือบิดามารดาถึงแก่กรรมทั้งคู่ เด็กในครอบครัวแตกแยกแบบนี้จะขาดความรักใคร่ทะนุถนอมอันควรจะได้รับจากครอบครัว รู้สึกว่าเหว่ ขาดการเอาใจใส่จากบิดามารดา

7 1 1 2 การแตกแยกทางจิตใจ คือ ครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ร่วมกัน แต่มีการทะเลาะวิวาทกันหรือมีความเห็นที่ขัดแย้งกันอย่างรุนแรง หรือการที่บิดามารดาทำตนไม่เหมาะสมจนเด็กไม่รักใคร่นับถือ เด็กที่ขาดความรักความอบอุ่นและขาดการอบรมสั่งสอนที่ดี เด็กก็จะแสดงพฤติกรรมที่เป็นการกระทำความผิด เพื่อเรียกร้องความสนใจจากสังคม อันเป็นการทดแทนกับความรักและความอบอุ่นที่ตนไม่ได้รับเช่นคนอื่น ๆ หรือเป็นการกระทำความผิดโดยไม่เจตนา ทั้งนี้เนื่องมาจากขาดการอบรมสั่งสอนที่ดีนั่นเอง

7 1 2 ทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่ (Structural-Functional Theory) ของเดอร์คาร์ม (Durkheim, อ้างใน พิมพรัตน์ 2527 18) ได้ทำการศึกษาโครงสร้างและหน้าที่ของสังคม ซึ่งนำมาพิจารณาเฉพาะครอบครัว อันหมายถึงครอบครัวต่อสัมพันธ์ภาพของสมาชิกในสังคม ในสังคมปกติ โครงสร้างและหน้าที่ของสังคมหรือครอบครัวก็ปกติ กล่าวคือสมาชิกในครอบครัวจะมีการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท และหน้าที่ของตน จึงทำให้สัมพันธ์ภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวเป็นไปอย่างดี ส่วนครอบครัวที่ไม่ปกติและมีปัญหานั้นก็คือครอบครัวที่มีปัญหาเกี่ยวกับสัมพันธ์ภาพของสมาชิกในครอบครัว จึงทำให้สภาพของโครงสร้างและหน้าที่ของครอบครัวผิดปกติ เมื่อโครงสร้างของครอบครัวผิดปกติ เช่น บิดามารดาถึงแก่กรรม หย่าร้าง แยกกันอยู่หรืออื่นๆ จึงทำให้ครอบครัวไม่สามารถทำหน้าที่ของตนอย่างสมบูรณ์ การอบรมเลี้ยงดูสมาชิกของครอบครัวจึงไม่สามารถจะกระทำได้อย่างเต็มที่ สมาชิกของครอบครัวบางส่วนจึงมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปทัสถานของสังคม เช่น การก่ออาชญากรรมประเภทต่างๆ เป็นต้น

7 1 3 ซัทเธอร์แลนด์ และเครสเซย์ (Sutherland & Cressey 1974 204 อ้างใน ณรงค์

มปป 113) ได้กล่าวถึงลักษณะของครอบครัวที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยพิจารณาถึงประเภทและความสัมพันธ์ในครอบครัวได้ดังนี้คือ

7 1 3 1 ครอบครัวที่ไร้ศีลธรรม บิดาตีมสุรา มารดาติดการพนันหรือสมาชิกบางคน เป็นอาชญากร

7 1 3 2 ครอบครัวไม่มีบิดา มารดา เช่น ถึงแก่กรรม หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ ครอบครัวที่บิดามารดาละเลยไม่เอาในใสบุตรธิดาทั้งๆ ที่มีเงินมีทอง

7 1 3 3 ครอบครัวซึ่งเลือกที่รักมักที่ชัง มีอคติลำเอียง

7 1 3 4 ครอบครัวที่เจ้าระเบียบ เข้มงวด และมีคนมากเกินไป

7 1 3 5 ครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจยากจน

7 1 4 เอื้ออารี แจ่มผล (2534 4) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง แนวทางในการปฏิบัติของบิดามารดาที่มีต่อบุตร โดยแบ่งการเลี้ยงดูเป็น 3 ระดับคือ

7 1 4 1 การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง แนวทางในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนได้รับ โดยที่เด็กและเยาวชนดังกล่าวมีความรู้สึกว่าจะตนไม่ได้รับการเอาใจใส่สนับสนุนหรือคำแนะนำจากผู้ปกครองมักถูกปล่อยให้ทำอะไรตามใจชอบ ผู้ปกครองไม่ให้ความอบอุ่นเท่าที่ควร

7 1 4 2 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน หมายถึง แนวทางในการปฏิบัติที่เด็กและเยาวชนได้รับ โดยที่เด็กและเยาวชนดังกล่าวมีความรู้ว่าจะตนเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่ผู้ปกครองกำหนดไว้ หรือถูกควบคุมไม่ได้รับความสะดวกในการกระทำตามที่ต้องการ

7 1 4 3 การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง แนวทางในการปฏิบัติที่เด็กและเยาวชนได้รับ โดยที่เด็กและเยาวชนดังกล่าวมีความรู้สึกว่าจะตนเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรมผู้ปกครองให้ความรัก ความอบอุ่น มีเหตุผลรู้จักยอมรับนับถือความสามารถและความคิดเห็น ให้ความร่วมมือตามโอกาสอันควร

สรุปแล้ว การศึกษาสภาพครอบครัวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน นับได้ว่าครอบครัวเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่ง ซึ่งส่วนใหญ่ได้พุ่งเล็งไปที่ครอบครัวที่มีความบกพร่องมากกว่าครอบครัวที่ปกติสุขสมบูรณ์

7 2 ปัจจัยเกี่ยวกับการคบเพื่อน

เด็กเมื่อเติบโตขึ้นสู่วัยรุ่นก็ต้องประสบกับสิ่งแวดล้อมที่กว้างขวางออกไปจากสังคมในละแวกบ้าน เด็กวัยรุ่นจะมีสังคมในวงกว้างยิ่งขึ้น อาจมีการติดต่อเกี่ยวข้องกับคนอื่นๆ ที่มีความประพฤติไม่ดี ระยะเวลาเป็นระยะสำคัญ เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่เด็กกำลังเติบโตทั้งร่างกายและจิตใจ มีความต้องการอยากเด่นอยากได้รับการต้อนรับเข้าสู่หมู่คณะ เมื่อเป็นเช่นนี้ถ้าไปเข้าหมู่คณะที่เลว ซึ่งอาจจะวางระเบียบมาตรฐานของหมู่คณะไว้เช่นเดียวกับหมู่คณะอื่นๆ แต่มีความแตกต่างหรือขัดแย้ง

จากบรรทัดฐานของสังคม วัยรุ่นที่ไปเข้าสมาคมเช่นนี้ย่อมต้องทำตัวให้ไปตามมาตรฐานแห่งความหมายนั้น กล่าวคือ ทำสิ่งที่ชั่ว เช่น ทำสิ่งที่ผิดกฎหมาย หรือสิ่งที่ขัดแย้งกับระเบียบของสังคมส่วนใหญ่ เพื่อที่ตนจะได้รับการยกย่องให้เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเด็กประพฤติชั่วด้วยกันที่เรียกว่า แก๊ง

7 2 1 คลินาร์ด (Clinard, 1968 242 อ้างใน สภาวิจัยแห่งชาติ, 2507 28)

กล่าวว่าเพื่อนมีความสำคัญต่อการส่งเสริมให้เกิดกระทำความผิดอย่างแน่นนอน ตัวอย่างที่เห็นชัดก็คือแก๊งต่างๆ เพราะแก๊งต่างๆ ได้ถ่ายทอดเทคนิคในการกระทำความผิด คอยช่วยเหลือส่งเสริมให้กระทำความผิด คอยยกย่องผู้กระทำความผิดว่าเป็นคนเก่ง และชักจูงให้ขัดคำสั่งพ่อแม่ ยกย่องผู้กระทำความผิดว่าเป็นคนกล้า และชักจูงใจให้ขัดขืนไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ทฤษฎีสนับสนุนในเรื่องนี้ได้กล่าวว่า การคบค้าสมาคมกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ชักจูงให้กระทำความผิดอย่างสม่ำเสมอเป็นเวลานานๆ จนถอนตัวไม่ขึ้น ได้รับการถ่ายทอดค่านิยม เทคนิคและทัศนคติในการกระทำความผิดอยู่ไม่เว้นก็จะทำให้ผู้เข้าอยู่ในภาวะเช่นนั้น กระทำความผิดกฎหมายได้ นอกจากนี้แล้วยังมีผลงานวิจัยที่น่าจะยกมากล่าวอีกเรื่องหนึ่งคือ เรื่องอันธพาลนั้น สาเหตุหนึ่งเป็นเพราะว่าขณะยังเยาว์วัยส่วนมากคบเพื่อนไม่ดีจึงชักจูงหรือถูกชักนำให้กระทำความผิด และเมื่อเป็นผู้ใหญ่แล้วก็ยังคงคบเพื่อนที่เลวอยู่ (สภาวิจัยแห่งชาติ, 2507 28)

7 2 2 ฟรอยด์ (Freud อ้างถึงใน พิศิษฐ์, 2536 41-42) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนจะมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการสร้างทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิด และลักษณะนิสัยของวัยรุ่น เนื่องจากเด็กวัยนี้จะมีความต้องการเพื่อน การคบเพื่อนหรือยอมทำอะไรตามเพื่อนเพื่อให้เกิดความต้องการเป็นที่ยอมรับของวัยรุ่นนี้ในบางครั้งก็อาจจะเกิดผลเสียแก่เด็กวัยรุ่นได้เช่นเดียวกัน เพราะเด็กวัยรุ่นเป็นวัยที่อ่อนทั้งความคิดและประสบการณ์ เด็กวัยรุ่นบางคนเป็นเด็กที่ปกติ แต่บังเอิญเข้าไปอยู่ในกลุ่มเพื่อนซึ่งมีทัศนคติแบบต่อต้านทำลายสังคม เนื่องจากอิทธิพลและแรงผลักดันของกลุ่มเลยจำเป็นต้องประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่เพื่อนต้องการแม้สิ่งนี้จะเป็นสิ่งที่สังคมไม่ยอมรับหรือฝืนต่อความรู้สึกของตนก็ตาม

7 2 3 สง่า สีนะสมิต (2518 8) กล่าวไว้ในการสัมมนางานศาลคดีเด็กและเยาวชนครั้งที่ 1 (22-26 กันยายน 2512) คือ บางท่านมองเห็นว่าสถิติเด็กที่สูงขึ้นทุกๆ ปี แสดงความล้มเหลวของงานศาลคดีเด็กและเยาวชน เพราะแสดงว่าความปลอดภัยของสังคมลดลงไปที่ละหลายเปอร์เซ็นต์ แต่ความจริงนั้นคดีที่เพิ่มขึ้นมีเพียงบางประเภทที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ได้แก่ ความผิดทางเพศ และเรื่องอาวุธปืนและวัตถุระเบิดกับมีเด็กร่วมกันกระทำความผิดเป็นกลุ่มมากขึ้น

8 อาชญากรรมทางเพศและปัจจัยที่มีผลต่ออาชญากรรมทางเพศ

อัคราพรรณ เทชะบูรณ์ (อ้างใน สมชาย อินโต 2524 30-37) ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเพศไว้ว่า อาชญากรรมทางเพศ เป็นอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตและ

ร่างกายตลอดจนสภาวะทางจิตใจด้วย ดังกล่าวแล้วว่าทุกสังคมไม่สามารถหลีกเลี่ยงจากปัญหาอาชญากรรมได้ ในส่วนสถิติอาชญากรรมมักพบว่าอาชญากรรมทางเพศจะติดอันดับสูงเสมอ ลักษณะคดีหรืออาชญากรรมทางเพศมีตั้งแต่ร้ายแรงที่สุดคือ การข่มขืนและอาจประทุษร้ายแก่ร่างกายจนถึงแก่ชีวิต จนถึงพฤติกรรมอื่นๆ เช่น อนาจาร การดูโถววัยวะเพศกับเพศตรงข้ามบนรถประจำทาง การลวนลามในที่สาธารณะ การศึกษาเรื่องอาชญากรรมทางเพศยังศึกษาอย่างจำกัด เพราะการศึกษาเท่าที่ผ่านมามักจะศึกษาเฉพาะกรณีการข่มขืนกระทำชำเราแต่เพียงประการเดียวเท่านั้น ยังละเลยประเด็นอื่นๆ ที่ควรแก่การสนใจ โดยเฉพาะอาชญากรรมทางเพศมักจะเกี่ยวข้องกับลักษณะทางจิตวิทยาด้วย จึงเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วง เพราะพฤติกรรมต่างๆ ได้แสดงออกมาในรูปของความวิปลาสผิดปกติ อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สังคมในด้านต่างๆ ซึ่งควรศึกษาเพื่อที่จะควบคุมและระมัดระวังทั้งในด้านบุคคลและสังคม การศึกษาที่ดีอาจมีส่วนทำให้เกิดความเข้าใจและสามารถกำหนดแนวทางป้องกันได้และมีผลทางปฏิบัติแต่สังคมไทยนั้นไม่ได้รับการศึกษาโดยเสมอภาคกัน ปัญหาเลยเกิดขึ้นมากมาย โดยเฉพาะสภาวะปัจจุบันอิทธิพลอารยธรรมตะวันตกแพร่กระจายไปทั่วทั้งในรูปของภาพยนตร์ วิดีโอ (รวมทั้งเถื่อนด้วย) ท่วงท่าของลีลาการเต้นอันเร้าร้อน แฟชั่นต่างๆ ที่มีลักษณะกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ

ปัจจัยที่มีผลต่ออาชญากรรมทางเพศ

8 1 ความบกพร่องของสถาบันครอบครัวในปัจจุบัน

รูปแบบของครอบครัวไทยปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปมาก สาเหตุหนึ่งอาจเนื่องมาจากสภาวะทางเศรษฐกิจที่ทำให้ทั้งบิดา มารดาต้องทำงานเพื่อสะสมรายได้ เพื่อให้เพียงพอต่อครอบครัว จึงไม่มีเวลาดูแลบุตรธิดา ของตนได้อย่างเต็มที่

8 2 ความเสื่อมโทรมทางสังคม

ได้แก่ ความเสื่อมทั้งทางวัฒนธรรมและศีลธรรมจรรยา ซึ่งมีผลทำให้จิตใจทรมานลง คิดถึงส่วนรวมน้อยลง เห็นแก่ตัวมากขึ้น อันเกิดมาจากการรับอารยธรรมตะวันตกโดยมิได้แยกแยะ โดยเฉพาะในเรื่องเพศเกิดความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือเกิดการเลียนแบบหรืออยากลอง โดยเฉพาะวัยรุ่น เช่น เกิดการสำส่อนทางเพศของวัยรุ่นตามสถานที่ต่างๆ จังหวะเต้นรำที่เร่ร่อนหรือมักจะมี การเสียดสีอวัยวะถูกเนื้อต้องตัวกัน เป็นการปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศได้ง่าย ซึ่งถ้าหาทางระบายในลักษณะที่ถูกต้องไม่ได้ก็อาจก่ออาชญากรรมทางเพศได้ ถ้ามีโอกาสโดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย ก็อาจก่ออาชญากรรมทางเพศระบายอารมณ์โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือเพียงอารมณ์ชั่ววูบ

8 3 สื่อมวลชนต่างๆ

ในภาวะปัจจุบันสื่อมวลชนมีบทบาทอย่างมากในการสื่อสารต่างๆ เป็นแหล่งแสดงความคิดเห็น แหล่งความรู้ ในขณะเดียวกันก็มีสื่อมวลชนบางกลุ่มไม่ได้ทำหน้าที่ตามที่ถูกที่ควร แต่กลับอาศัยความมีอภิสิทธิ์ของสื่อมวลชนเป็นแหล่งค้าหาเงินในกรณีต่างๆ เช่น หนังสือประเภทยั่ว

อารมณ์ทางเพศหรือที่เรียกว่าหนังสือปกขาว ภาพยนตร์ลามกประเภท 8 มิลล์ หรือภาพยนตร์ X , หรือหนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวในรูปแบบต่างๆ ที่อาจให้ผู้อ่านรู้สึกอยากลองหรือการตอบปัญหาโดยไม่ถูกต้องตามหลักวิชาแต่เป็นการยั่วอารมณ์มากกว่า สื่อต่างๆ เหล่านี้ล้วนแต่สามารถทำให้เห็นว่าเรื่องเพศเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตที่ขาดเสียไม่ได้ มีการเสนอทัศนคติต่างๆ อันล้วนแต่เป็นภัยต่อเด็กเยาวชน และผู้หญิงทั่วไป

8.4 แหล่งเสื่อมโทรม

ในสังคมไทยเฉพาะกรุงเทพมหานครจะเห็นแหล่งเสื่อมโทรมโดยทั่วไป บางท่านอาจเรียกว่าสลัม หรือบางท่านอาจเรียกชื่ออย่างไรระว่าชุมชนแออัด แต่อย่างไรก็ตามแหล่งเสื่อมโทรมดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง เนื่องจากมีสภาพแวดล้อมที่กำหนด เพราะมีสภาพที่คนจำนวนมากๆ อยู่ในที่แออัดรวมกัน โดยเฉพาะเป็นย่านที่อาศัยของชาวชนบทที่อพยพมาหางานทำในเมืองเป็นจำนวนมาก แต่ก็ประสบปัญหาการว่างงานและอาศัยอยู่ร่วมกันไปวันหนึ่งๆ จนเป็นแหล่งที่รวมของอบายมุขต่างๆ ตั้งแต่ยาเสพติด การพนัน โสเภณี อีกประการหนึ่ง สภาพพื้นที่ที่แออัดทำให้พ่อแม่ต้องอยู่ร่วมกันรวมทั้งลูกๆ ด้วย เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กได้เห็นพฤติกรรมทางเพศของพ่อแม่ อาจขาดความเข้าใจเกิดการอยากรู้อยากลองหรือเกิดความเข้าใจผิด ทำให้ได้รับรู้ประสบการณ์ทางเพศที่ไม่ถูกต้อง เมื่อเติบโตอาจฝังใจไปจนโต และก่อปรกกับสภาพแวดล้อมที่มีแต่สถานเริงรมย์บาร์ อาบอบนวด อยู่เกลื่อนกลาดไปหมด อาจก่อให้เกิดอารมณ์ทางเพศได้ เมื่อไม่สามารถมีเงินเข้าสถานที่ดังกล่าวก็อาจก่ออาชญากรรมทางเพศ อีกประการหนึ่ง สภาพแวดล้อมดังกล่าวง่ายต่อการกระตุ้นด้วยสุรายาเสพติดต่างๆ ซึ่งอาจชักนำไปสู่ปัญหาได้ง่ายขึ้น

8.5 ปัจจัยทางครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูปลูกฝังความรู้เรื่องเพศศึกษา

ปัจจัยทางครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูปลูกฝังความรู้เรื่องเพศศึกษามีความสำคัญมากในสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะค่านิยมต่างๆ ทางเรื่องเพศทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจ และไม่สามารถป้องกันหรือควบคุมตนเองได้ โดยเฉพาะลูกผู้หญิงส่วนมากจะถูกเลี้ยงดูมาให้เรียบร้อย อยู่ในกรอบประเพณีโดยเคร่งครัด ทั้งแนวความคิดเดิมมีความคิดว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องสกปรกเฉพาะสองคนจึงควบคุมปกปิดถึงเวลาก็รู้เองไม่จำเป็นต้องไปสั่งสอนอะไร จึงทำให้ไม่เข้าใจเรื่องเพศอย่างแท้จริงและยังเป็นการสะสมปัญหาต่างๆ ที่อยากรู้ (แต่ไม่มีใครอธิบายได้) เพราะการไม่เข้าใจเรื่องเพศศึกษาอันเป็นปกติ จึงทำให้ขาดความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธรรมชาติของกามารมณ์ ไม่สามารถแยกแยะได้ว่าความประพฤติทางเพศแบบใดที่เรียกปกติหรือไม่ปกติ และจะหาทางป้องกันได้อย่างไร เมื่อไม่ทราบก็ไม่สามารถตระหนักถึงอันตรายที่เกิดจากความผิดปกติทางเพศได้ ว่าจะมีอันตรายแก่ตนและครอบครัวอย่างไร หรือเมื่อมีการชักชวนหรือล่อหลอกให้ประพฤติดังกล่าวทางเพศก็ไม่สามารถรู้และ

ป้องกันตนเองได้ เช่น อาจถูกหลอกไปข่มขืนหรือถูกหลอกให้ลงยากระตุ้นทางเพศต่างๆ ซึ่งอาจเป็นอันตรายได้

8.6 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ปัญหาความตึงเครียดของสถานะเศรษฐกิจในสังคมปัจจุบันได้สร้างภาระอย่างหนักแก่ประชาชนทั่วไป ราคาสินค้าและค่าครองชีพสูงขึ้น ระบบเศรษฐกิจปัจจุบันมีช่องว่างอย่างมากระหว่างคนรวยกับคนจน ปัจจัยทางเศรษฐกิจดังกล่าวผลักดันให้ผู้หญิงต้องออกทำงานนอกบ้านมากขึ้น เพื่อเพิ่มรายได้แก่ครอบครัวและอาจทำงานพิเศษต้องกลับบ้านดึกดื่น อันอาจเป็นการสร้างโอกาสให้อาชญากรทางเพศที่หาเหลืออยู่ได้ประกอบอาชญากรรม โดยเฉพาะหากบ้านอยู่บริเวณที่เปลี่ยวหรือต้องผ่านทางเปลี่ยวและไม่มีไฟส่องทาง

8.7 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงเองและโอกาสของอาชญากร

สำหรับกรณีอาชญากรรมทางเพศรูปแบบของข่มขืนนั้น มีบุคคลจำนวนไม่น้อยที่มีความเห็นว่าปัจจัยที่ตัวผู้หญิงก็เป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหา โดยเกิดจากการที่หญิงแต่งกายไม่ระมัดระวังนำไปในลักษณะยั่ววนเป็นที่สะดุดตาแก่ผู้พบเห็น แต่ก็มีผู้มีความเห็นแย้งว่า หากพิจารณากันอย่างลึกซึ้งแล้วจะเห็นว่าการแต่งกายเป็นเพียงภาวะภายนอกที่มีผลต่อความคิดของอาชญากร เรื่องโอกาสก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การก่ออาชญากรรมนั้นบรรลุผล ซึ่งหมายถึงเวลาและสถานที่ที่อำนวยให้ก่ออาชญากรรมทางเพศได้ เช่น สถานที่เปลี่ยวตามตรอก ซอย เวลายามวิกาล ซึ่งอาชญากรจะใช้โอกาสเหล่านี้ในการกระทำความผิด แต่ในขณะเดียวกันก็ยังพบว่า อาชญากรรมทางเพศเกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ เช่น ห้องน้ำ, โรงภาพยนตร์, ตามถนนที่เปลี่ยว, การลวนลามบนรถประจำทาง, ในลิฟท์ เป็นต้น

8.8 ปัญหากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

กฎหมายจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับปัญหาต่างๆ ก็ต่อเมื่อมีเหตุคดีเกิดขึ้น ประชาชนก็จะขอพึ่งรัฐเป็นอันดับแรก และผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงก็คือตำรวจซึ่งเป็นผู้รักษากฎหมาย แต่ในขณะเดียวกันประชาชนทั่วไปมักเกิดความรู้สึกว่า กลไกต่างๆ ของรัฐนั้นทอนกำลังใจผู้ที่ประสบเคราะห์กรรม และเปิดช่องโอกาสให้อาชญากรรอดตัวไป/การปล่อยปละละเลยไม่เอาใจใส่ติดตามคดี อีกทั้งการติดตามจับกุมอาชญากรมาลงโทษก็ขึ้นอยู่กับว่าทางราชการจะเอาใจใส่ต่อปัญหามากน้อยเพียงไร เพียงพอหรือไม่ พอคนฮือฮาก็ให้ความสนใจต่อปัญหาด้วยสายตาที่ไม่เป็นธรรมแฝงไว้ด้วยการดูหมิ่น ไม่เข้าใจถึงผลกระทบต่องิตใจและร่างกายของผู้เสียหาย ทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการข่มขืนก็ครอบคลุมเฉพาะร่างกาย มิได้คำนึงถึงสภาพจิตใจตลอดการพิจารณาการเปิดช่องว่างให้อาชญากรและตัวบทแห่งกฎหมายก็อนุญาตให้มีการยอมความกันได้ เช่น เรื่องพยานรู้เห็นที่เกิดเหตุ การซักถามในคดีความที่มีลักษณะเหมือนกับการประจานให้เสียหายมากขึ้น ให้อับอายมากขึ้น ทำให้ญาติพี่น้อง

ไม่ให้ความร่วมมือในการที่จะรายงานให้ตำรวจได้รับรู้ เพราะเกรงว่าผู้เสียหายจะได้รับเคราะห์กรรมมากขึ้น จากความอับอาย ทั้งทางฝ่ายแพทย์และศาลก็ยังไม่ประสานงานกันทำเท่าที่ควร โดยเฉพาะในกรณีที่มีปัญหายุ่งยากในการชี้ชัดลงไปว่าอาชญากรเป็นผู้ป่วยทางจิตหรือไม่ในทางศาลเองก็ยังขาดวิธีการพิจารณาที่เหมาะสมทำให้ผู้เคราะห์ร้ายไม่อาจพึ่งกฎหมาย และรัฐได้ทำให้อาชญากรรมทางเพศลอยนวลอยู่ได้ โดยเฉพาะในครอบครัวของผู้ร้ายผู้ดี ซึ่งมีอยู่มากในสังคมปัจจุบัน

8.9 ความกดดันทางอารมณ์

ในปัจจุบันปัญหาด้านจิตใจและอารมณ์ได้ปรากฏชัดเจนขึ้นจากรายงานของแพทย์ตามโรงพยาบาลต่างๆ และพบความจริงไม่น้อยที่ว่าอาชญากรรมทางเพศมีส่วนเกี่ยวข้องกับสภาพจิตใจและความกดดันทางอารมณ์ ในขณะที่กระทำผิดและอาจเป็นปัจจัยนำไปสู่ความรุนแรงของพฤติกรรมจนถึงแก่ชีวิต โดยเกิดจากความบีบคั้นทางจิตใจตั้งแต่เยาว์วัย ที่ขาดความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาหรือมีประสบการณ์ในทางลบเกี่ยวกับทางเพศ ทำให้ชอบเที่ยวผู้หญิงและอยากทำลายผู้หญิง หรือเป็นสภาวะทางจิตที่ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ หรืออาจได้รับการกระตุ้นทางเพศจากที่อื่นๆ เช่น จากสุรา ยาเสพติด และโอกาสอำนวย ก็เลยก่ออาชญากรรมทางเพศ หรืออาจเกิดจากความผิดปกติทางจิตหรือความแค้นจากอารมณ์ชั่ววูบ

9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

9.1 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด

9.1.1 พรเพ็ญ เพชรสุศิริ (2523) ได้ศึกษาเรื่อง "แบบจำลองความคาดคะเนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชน" โดยเปรียบเทียบความแตกต่างในปัจจัยต่าง ๆ ระหว่างเยาวชนกระทำผิด นักเรียนประเมิน นักเรียนปกติพบว่าเยาวชนทั้ง 3 ประเภท มีความแตกต่างกันในเรื่อง การศึกษาของมารดา อาชีพบิดา มารดา รายได้ของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู ความไม่ปรองดองกันในครอบครัว ทักษะคิด การคบค้าสมาคมกับผู้มีความประพฤติเบี่ยงเบนและกระทำความผิดกฎหมาย โดยเยาวชนกระทำความผิดมีความแตกต่างในปัจจัยดังกล่าว และอยู่ในบริเวณแหล่งเสื่อมโทรมคิดเป็นจำนวนมากกว่านักเรียนประเมิน และนักเรียนปกติ รายได้ของครอบครัวยังเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบทางอ้อมให้เยาวชนกระทำผิด มีทักษะคิดไม่ดีต่อครอบครัว มีผลกระทบให้เยาวชนคบค้าสมาคมกับผู้มีความประพฤติเบี่ยงเบนสูงซึ่งเป็นปัจจัยทางตรงที่ทำให้เยาวชนกระทำผิดกฎหมาย และเยาวชนที่มีรายได้ครอบครัวต่ำ จะมีความไม่ปรองดองกันในครอบครัวสูง

9.1.2 สมจิต วัฒนาชยากุล วิไลวรรณ ยามาดี และ สุเมธ สมภักดี (2525) ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์เกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจากศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง" พบว่าผู้กระทำผิดส่วนใหญ่เป็นเยาวชนอายุระหว่าง 14-18 ปี และเป็นผู้ชาย มีการศึกษาอยู่ระหว่างชั้น

ประมาณปีที่ 4-7 มีอาชีพรับจ้าง หรือไม่กี่ไม่มีงานทำ ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างและค้าขาย อยู่กับผู้ปกครองที่ขาดความรักความเอาใจใส่ และขาดความอบอุ่นในครอบครัว มีสติปัญญาในระดับปานกลาง มีสภาพร่างกายและจิตใจเหมือนกับคนทั่วไปทำความผิดในคดีลักทรัพย์ ยาเสพติดและช่องโหว่ ตามลำดับ ร่วมกันเป็นกลุ่ม มีสาเหตุจากการถูกชักจูงความยากจนหรือภาวะทางเศรษฐกิจไม่ดีไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์มีการกระทำผิดซ้ำน้อย ส่วนใหญ่กระทำผิดอีกเพราะว่าความยากจน

9 1 3 เมธี วงศ์วีระพันธ์ (2534) ได้ศึกษาเรื่อง " บุคลิกภาพของเยาวชนผู้กระทำผิด" พบว่าบุคลิกภาพของผู้กระทำผิดเพศชายนั้น มีลักษณะไม่กระตือรือร้น ชอบสบาย ไม่รับร้อน เชื้อยชา มีความคิดคับแคบ ไม่หลักแหลม ชอบเรียกร้องความสนใจ มุทะลุ ไร้วางใจยาก ใจแคบ ไม่มีความอดทนและ เปลี่ยนแปลงได้ง่าย ส่วนเยาวชนผู้กระทำผิดเพศหญิง มีลักษณะที่ไม่กระตือรือร้น เชื้อยชา ไม่รับผิดชอบ มีความคิดตื้น ไม่หลักแหลม ไม่มีวินัยในตัวเอง ไม่มีความอดทน เปลี่ยนแปลงง่าย มักปกป้องตนเอง มักมีการโกหกหลอกลวงผู้อื่น ใจแคบ และชอบเรียกร้องให้ผู้อื่นสนใจ

9 1 4 สุนันทา กาญจนพงศ์ (2540) ศึกษาเรื่อง " การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการอบรมเลี้ยงดู สภาพครอบครัว และกลุ่มเพื่อน ระหว่างเยาวชนชายที่ได้และไม่ได้กระทำผิด จังหวัดสุราษฎร์ธานี" พบว่ากลุ่มที่กระทำผิดมีระดับสภาวะจิตอ่อนแอ มีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองต่ำ มีสภาพครอบครัวไม่ดี มีกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่ดี และได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกดขี่ แบบผสม และแบบปล่อยปละละเลยมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้กระทำผิด

9 2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดทางเพศ

9 2 1 สุนทรี ศีลพิพัฒน์ (2524) ได้ทำการวิจัยเรื่องการกระทำผิดทางเพศของเยาวชน พบว่า ช่วงอายุที่กระทำผิดจะอยู่ในช่วงระหว่าง 14 – 24 ปี เป็นผู้มีการศึกษาค่อนข้างน้อย ไม่เกินระดับ ป 5 ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวแตกแยก ขาดความอบอุ่น มีแต่เพียงบิดาหรือมารดา และในบางรายอยู่กับบุคคลอื่น เพอร์เซนต์ของบิดามารดาหรือพี่น้องที่ติดสุราสูงมาก และผู้กระทำผิดส่วนใหญ่มักจะมีสัมพันธ์ดีกับเพื่อนแต่จะไม่ค่อยชอบครูและไม่ชอบคนแปลกหน้า และพึ่งพิงเพื่อนสนิทและเพื่อนที่ใกล้ชิดมากกว่า

9 2 2 ประธาน วัฒนวานิชย์ (2530) ได้ให้แนวความคิดว่า ผู้กระทำความผิดฐานกระทำชำเรา โดยทั่วไปแล้วมักมีความเข้าใจผิดอย่างมากต่อจิตวิทยาของสตรีเพศ ไม่เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับเพศ ในลักษณะเดียวกับชายที่ไม่มีประสบการณ์ทางเพศ และเมื่อใช้กำลังกับหญิงแปลกหน้า หรือไม่รู้จักแล้วจะได้รับการโอนอ่อนผ่อนตาม อาชญากรทางเพศบางคนจะรู้สึกโกรธเมื่อการแสดงบทรักของตนไม่สมปรารถนาจึงต้องใช้กำลังข่มขืนอันนำไปสู่การใช้กำลังรุนแรง หรือใช้อาวุธทำร้ายเหยื่อ การให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับเพศ อาจลดปัญหาอาชญากรรมทางเพศได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

แหล่งข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษครั้งนี้ เป็นเด็กและเยาวชนที่มารับบริการที่ศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาเยาวชนและครอบครัว ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ที่กระทำผิดคดีข่มขืนกระทำชำเรา จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- 1 กระทำผิดคดีข่มขืนกระทำชำเรา
- 2 สามารถอ่านออกเขียนได้
- 3 ยินยอมให้ผู้วิจัยทำการศึกษา

การศึกษาวิธีชีวิต

มีวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้คือ

1 การกำหนดปัญหาและตั้งสมมติฐาน คือ การกระทำผิดของผู้รับการศึกษาคือเด็กและเยาวชนที่มารับบริการที่ศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาเยาวชนและครอบครัว ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ในคดีข่มขืนกระทำชำเรา มีผลมาจากสภาพแวดล้อมทางครอบครัว สภาพแวดล้อมทางสังคม และบุคลิกภาพของผู้รับการศึกษา

2 รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลของผู้รับการศึกษา และรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้รับการศึกษา เพื่อศึกษาว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 หรือไม่ โดยใช้เทคนิคต่างๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 เทคนิคที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1.1 การสังเกตและการบันทึกการสังเกต เพื่อเก็บข้อมูลไว้ประกอบการพิจารณา วินิจฉัยพฤติกรรม โดยสังเกตผู้รับการศึกษาขณะสัมภาษณ์ 2-3 ครั้ง ครั้งละ 30 – 60 นาที แล้วแต่กรณี เพื่อดูพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้รับการศึกษา และหลังจากสังเกตแล้ว มีการบันทึกแล้วตีความหมายพฤติกรรมทันทีทุกครั้งที่สังเกต

2.1.2 การสัมภาษณ์ เพื่อหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่างโดยทำการสัมภาษณ์แบบไม่มีพิธีรีตรอง (Informal Interview) ทำการสัมภาษณ์บุคคลต่อไปนี้

2.1.2.1 ตัวผู้รับการศึกษา

2 1 2 2 ผู้เกี่ยวข้องกับผู้รับการศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครองของผู้รับการศึกษา

ในการสัมภาษณ์ผู้รับการศึกษา สัมภาษณ์ 2-3 ครั้ง ครั้งละ 30-60 นาที แล้วแต่กรณีมีการบันทึกผลการสัมภาษณ์ทันทีหลังจากยุติการสัมภาษณ์

ส่วนการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้รับการศึกษา สัมภาษณ์ 1 – 3 ครั้ง ครั้งละ 30-60 นาที แล้วแต่กรณี และบันทึกผลการสัมภาษณ์ทันทีหลังจากยุติการสัมภาษณ์เช่นกัน

2 2 การทดสอบ เพื่อใช้ผลของการทดสอบมาช่วยในการวินิจฉัยปัญหา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ แก่ผู้รับการศึกษา

2 3 การจัดกระทำกับข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลที่ได้จากหลายแหล่งข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคลและปรับข้อมูลที่รวบรวมมานี้ให้เหมาะกับกระบวนการแปลความหมาย โดยการแยกข้อมูลออกเป็นด้าน ๆ เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ และแปลความหมายข้อมูล

3 วินิจฉัยสาเหตุของการกระทำผิด โดยอาศัยผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นที่ 2 โดยอาศัยทฤษฎีทางจิตวิทยามาช่วยในการวินิจฉัย หาสาเหตุ และหาวิธีการแก้ไขและคิดหามาตรการต่าง ๆ ที่จะนำมาช่วยเหลือ แนะนำแนวทางแก่ผู้รับการศึกษา

4 ทำการช่วยเหลือผู้รับการศึกษา โดยการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล

5 การทำนายผล เพื่อบอกให้ทราบว่าปัญหานี้สามารถแก้ไขได้หรือไม่ โดยอาศัยความสัมพันธ์ของข้อมูลที่เป็นผลมาจากการวิเคราะห์และวินิจฉัย เพื่อคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับแนวโน้มของปัญหา

6 การติดตามผล ทำการติดตามผลในขณะที่ทำการศึกษาทุกระยะ คือติดตามผลทุกครั้งที่ไม่พบ

ผู้รับการศึกษา หรือแต่ละครั้งที่ให้การช่วยเหลือ ป้องกัน ส่งเสริมไป เพื่อประเมินว่า สิ่งที่ได้ทำไปนั้นถูกต้องได้ผลดีหรือไม่ ถ้าไม่ได้ผลแสดงว่าไม่ถูกต้อง จะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงต่อไป

7 การสรุปผล และข้อเสนอแนะ ปฏิบัติดังนี้

7 1 สรุปผลทุกครั้งหลังทำการศึกษแต่ละครั้ง เพื่อได้ทราบว่าทำอะไรไปบ้าง และให้ ข้อเสนอแนะว่าจะมีการวางแผนทำอะไรในครั้งต่อไป

7 2 สรุปผลก่อนปิดทำการศึกษครั้งสุดท้าย โดยสรุปผลของการศึกษาไว้ทั้งหมดและให้ข้อเสนอแนะไว้สำหรับผู้ที่จะมาศึกษาบุคคลทั้ง 5 รายนี้ต่อไป โดยเสนอแนะไว้ 3 ทาง ดังนี้

9 2 1 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้รับการศึกษาเป็นรายกรณี

9 2 2 ข้อเสนอแนะผู้เกี่ยวข้องกับผู้รับการศึกษาเป็นรายกรณี

9 2 3 ข้อเสนอแนะสำหรับบุคคลที่สนใจ หรือจะศึกษาบุคคลต่อไปนี้ หรือจะศึกษาบุคคลในลักษณะเช่นเดียวกันนี้ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย ได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลจากนักจิตวิทยาของ ศูนย์ให้คำปรึกษาเยาวชนและครอบครัว ร่วมกับการเก็บข้อมูลด้วยตนเองเป็นบางส่วน ทำให้ได้ข้อมูลอย่างละเอียดทุกขั้นตอน การวิเคราะห์ข้อมูลจึงเป็นการนำข้อมูลมาสรุปหาข้อเท็จจริง ดังนั้นการรายงานผลการวิจัย จึงเขียนสรุปเป็นรายบุคคล และโดยภาพรวมทั้ง 5 ราย ตั้งแต่ลักษณะของปัญหา ประวัติด้านต่าง ๆ โดยย่อ การวินิจฉัย การช่วยเหลือ การติดตามผล การทำนายผล การสรุปผลและข้อเสนอแนะ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษารายกรณี เด็กและเยาวชน ที่ต้องคดีในข้อหาข่มขืนกระทำชำเรา จำนวน 5 ราย ตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2545 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2546 โดยใช้เทคนิคต่างๆ ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอสรุปผลการศึกษาดังนี้

กรณีศึกษาครั้งที่ 1 เยาวชนหญิง(นามสมมติ) อายุ 16 ปี 1 เดือน ข้อหาร่วมกันอนาจาร เด็กหญิงอายุไม่เกิน 13 ปี

ลักษณะทั่วไป

เยาวชนชายไทย รูปร่างผอมสูง ผิวขาว ทำทางไม่ค่อยกระตือรือร้น ดัดผมสั้นทรงนักเรียนสวมเสื้อยืด กางเกงยีนส์ขาว ค่อนข้างสะอาด ฟันด้านหน้าหลอ มีกลิ่นปาก มีแผลเป็นที่แก้มขวา เนื่องจากถูกสุนัขกัด ขณะอายุ 2 ขวบ จากการรวบรวมข้อมูลโดยใช้เทคนิคต่างๆ สามารถสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1 การสังเกตและการบันทึกการสังเกต

ได้สังเกตขณะสัมภาษณ์ พบว่า ในช่วงแรกเยาวชนมีสีหน้าวิตกกังวล ไม่ค่อยคุ้นเคย ค่อนข้างพูดน้อย เสียงเบา แต่หลังจากได้พูดคุยกับเยาวชนไปสักระยะหนึ่ง เยาวชนมีสีหน้าแจ่มใส และคลายวิตกกังวลลง สามารถพูดคุยตอบคำถามได้ดีขึ้น ตลอดจนให้ความร่วมมือในการพูดคุย เนื้อหาที่เล่าต่อเนื่องได้ใจความ การพูดจาค่อนข้างเปิดเผย เชื่อถือได้ และการแสดงออกทางอารมณ์เหมาะสมระหว่างนั่งรอเยาวชนกับมารดาไม่ค่อยพูดคุยกัน

2 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้รับการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 การสัมภาษณ์เยาวชน

เยาวชนให้ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวว่า เยาวชนอาศัยอยู่ที่หมู่บ้านจัดสรรย่านบางแค ซึ่งเป็นบ้านของป้า(พี่สาวมารดา) ลักษณะเป็นบ้าน 4 ห้องนอน ป้าแบ่งให้ผู้อื่นเช่า 3 ห้อง ให้มารดาของเยาวชน เยาวชนและน้องสาวเยาวชน พักอาศัย 1 ห้อง โดยไม่คิดค่าเช่า มารดาเสียเพียงค่าน้ำค่าไฟเท่านั้น เยาวชนเป็นบุตรคนที่ 2 มีพี่ชาย 1 คน อายุห่างกันมากซึ่งแยกครอบครัวไปแล้ว และมีน้องสาว 1 คน อายุ 12 ปี บิดาเสียชีวิตระหว่างถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำ (คดียาเสพติด) ตอนที่บิดายังมีชีวิตอยู่เยาวชนมักจะเห็นบิดามารดาทะเลาะกัน โดยบิดาจะทำร้ายร่างกายมารดาด้วยการตบและเตะ เมื่อเห็นเหตุการณ์เยาวชนมักจะตกใจและร้องไห้เสมอ เยาวชนค่อนข้างกลัวและไม่ชอบบิดา

เนื่องจากบิดามักใช้อารมณ์ดุด่าเยาวยุชเกี่ยวกับการทำงานช้า ไม่ทันใจบิดา เมื่อเยาวยุชถูกดุด่ามักมี อาการรุ่มง่ามตัวเกร็ง ทำให้ทำงานช้ากว่าเดิม แต่บิดาไม่เคยทำร้ายเยาวยุช นอกจากนี้ยังไม่ค่อยชอบที่ บิดาติดยาเสพติด และมักทำร้ายมารดาเสมอ ตนรู้สึกสงสารมารดา

เยาวยุชมักมีปัญหาขัดแย้งกับมารดาเสมอ เนื่องจากมารดามักต้องทำงานหนักจึงหงุดหงิด และเครียดมักตำหนิดูว่าเยาวยุชในทุกเรื่อง เช่น เรื่องการเรียน การทำงานบ้าน มารดามักทำโทษ เยาวยุชด้วยวิธีรุนแรงโดยใช้เข็มขัดบ่อยครั้ง พอเยาวยุชเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น เมื่อโดนบ่นเยาวยุชจะไม่โอ และเถียง แต่มารดาไม่กลัวตีเยาวยุช เนื่องจากมารดาอายุมากแล้วและเยาวยุชตัวโต จึงให้พี่ชาย ของเยาวยุชมาจัดการ ซึ่งพี่ชายจะใช้ตะแคงๆ ส่วนน้องสาวคนเล็กกับเยาวยุชนั้นมีเรื่องขัดแย้ง กันตลอดเวลา เยาวยุชรู้สึกว่ามารดารักน้องสาวมากกว่าตนทำให้รู้สึกน้อยใจ เนื่องจากน้องสาว เรียนเก่ง มารดาจึงไม่ให้น้องสาวรับผิดชอบงานบ้านมากเท่ากับเยาวยุช บ่อยครั้งที่น้องสาวไม่ รับผิดชอบงานบ้านที่ได้รับมอบหมาย เยาวยุชต้องทำงานแทนทั้งหมด เป็นเหตุให้เยาวยุชมักด่าว่า มารดาและน้องสาวบ่อยๆ หากเยาวยุชไม่โอมาก ก็จะทำร้ายร่างกายน้องสาวโดยการตบตะแคงน้องสาว

เยาวยุชมักจะเครียดและน้อยใจที่มารดา มอบหมายให้ตนรับผิดชอบงานบ้านมากและ เกินความสามารถ ซึ่งจะต้องรับผิดชอบตั้งแต่โรงเรียนเล็ก เช่น ทำความสะอาดบ้าน หุงข้าว ล้างจาน หิ้วน้ำวันละหลายๆ เทียว แม้ว่าบางครั้งเยาวยุชทำงานรับผิดชอบดี แต่มารดาก็มิได้ให้กำลังใจหรือ ชมเชยเยาวยุช

เยาวยุชไม่มีงานอดิเรกที่ชื่นชอบเป็นพิเศษ เยาวยุชแฉ่งว่ารู้สึกอึดอัด ชาติที่เพิ่งพึ่ง มักรอคอยการกลับบ้านของมารดาทุกเย็น ซึ่งมารดาและน้องสาวมักจะกลับถึงบ้านดึก ประมาณ 3 ทุ่ม เมื่อแต่ละคนทำธุระของตนเสร็จก็เข้านอนโดยมารดาและเยาวยุชขาดความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกัน เวลาที่มีปัญหาเกี่ยวกับการบ้านก็ไม่มีใครสอนเพราะมารดาขาดความรู้ และเหนื่อยจากการทำงาน จึงไม่สนใจที่จะกระตุ้นให้เยาวยุชสนใจการบ้าน

การคบเพื่อน แต่ก่อนเคยคบกลุ่มที่เกเรชอบหาเรื่องชกต่อยคนอื่น แต่ปัจจุบันเยาวยุช มีเพื่อนสนิทน้อย ขณะอยู่ที่บ้านเยาวยุชก็มีเพื่อนสนิทไม่กี่คนและส่วนมากเป็นเพื่อนที่อยู่ระหว่าง กำลังเรียนหนังสือ ซึ่งเพื่อนที่เยาวยุชคบมีอายุน้อยกว่าเยาวยุช และมักชวนกันไปเล่นเกมที่มีการต่อสู้ ทำร้ายกันบ่อยครั้ง เมื่อมีเวลาว่างเยาวยุชจะชอบวาดการ์ตูน เยาวยุชเคยใช้ปืนลมยิงจิ้งจกจนหางหลุด และเคยยิงตุ๊กแกหล่นลงพื้น เยาวยุชอ้างว่าตนไม่เคยยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และไม่สูบบุหรี่

เกี่ยวกับคดี เพื่อนๆ ในห้องได้คุยกันถึงผู้เสียหายว่าชอบเล่าถึงแฟนและยังอ้างว่าเคยมี เพศสัมพันธ์กับแฟนที่เป็นยามอยู่ที่ธนาคารแห่งหนึ่งแล้ว เพื่อนๆ ในกลุ่มจึงรู้สึกอยากลองมีเพศสัมพันธ์ กับผู้เสียหายบ้าง จึงนัดกันว่าจะล่อลวงผู้เสียหายมาชมขึ้นในห้องเรียน โดยขณะเกิดเหตุเพื่อนคนหนึ่ง ในกลุ่มชวนผู้เสียหายเข้ามาในห้องที่พวกตนรออยู่แล้ว และใช้มีดคัตเตอร์จี้ผู้เสียหายให้นอนลงและ

เพื่อนคนที่ถือมีดคัตเตอร์ก็ขึ้นคร่อมผู้เสียหายส่วนคนอื่น ๆ ช่วยกันจับแขนขา ส่วนตนทำหน้าที่ช่วยจับขาของผู้เสียหาย แต่ยังไม่ทันจะทำอะไร ช่วงที่กำลังถอดเสื้อผ้าผู้เสียหาย มีเด็กผู้หญิงแอบดูอยู่ทางช่องลมส่งเสียงตะโกนว่าจะไปฟ้องครูทุกคนก็แตกกระจาย

2.2 การสัมภาษณ์มารดา

มารดาของเยาวชนอายุ 54 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 7 ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นแม่บ้านทำความสะอาดอยู่ที่หน่วยราชการแห่งหนึ่งย่านสนามหลวง โดยทำงานตั้งแต่ 06.00-16.30 น. และทำงานพิเศษรับจ้างล้างแก้วน้ำและถ้วยชามในช่วงเย็นทุกวัน ตั้งแต่เวลา 6.30-18.00 น. มีรายได้ประมาณ 3,800 บาทต่อเดือน ฐานะทางบ้านค่อนข้างยากจน เนื่องจากละแวกบ้านเป็นแหล่งมั่วสุม ของผู้ติดและจำหน่ายยาเสพติด ทำให้มารดาไม่ไว้ใจให้ลูกสาวเรียนแถวใกล้ ๆ บ้าน จึงพามาเรียนไกลที่ทำงานตน ซึ่งค่อนข้างความลำบากในการเดินทางเพราะต้องออกจากบ้านแต่เช้ามีด และกลับถึงบ้านดึก รวมทั้งต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางเป็นจำนวนมากโดยในแต่ละวันจะต้องจ่ายค่าเดินทางสำหรับตนเองและลูกสาวเป็นจำนวนเงิน 96 บาท ให้เงินลูกแต่ละคนใช้จ่ายในการไปโรงเรียน คนละ 50 บาท จึงทำให้ตนเองต้องอดข้าวมื้อกลางวัน เนื่องจากไม่มีเงินพอ บางครั้งทั้งครอบครัวมีอาหารไม่เพียงพอ ในช่วงมือเย็น มักจะต้องไปกู้เงินมาใช้จ่าย เดือนละประมาณ 4,000 บาท โดยเสียค่าดอกเบี้ย ร้อยละ 10 มีความเครียดเรื่องการเงิน ปัจจุบันอายุมากและมีสุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง มักจะปวดหลัง แต่ยังไม่เคยไปตรวจร่างกายเนื่องจากขาดเงินเรื่องเงิน

เกี่ยวกับเยาวชนมารดาแจ้งว่าเยาวชนมีพฤติกรรมดื้อรั้น การเรียนไม่ดี เรียนช้าและเรียนซ้ำชั้นบ่อย ๆ แม้จะอายุ 16 ปี แต่ยังอ่านหนังสือไม่ได้ ซึ่งเกียจ เมื่อมอบหมายให้รับผิดชอบงานบ้าน ก็ทำไม่เต็มที่ เมื่อบ่นว่าก็จะขอบเถียง ถ้าจะตีก็จะสู้ ทำให้มารดาโมโหแต่ทำอะไรเยาวชนไม่ได้ เยาวชนอีกฉายน้องสาวและชอบทำร้ายร่างกายน้องสาวอยู่เสมอ

3 แบบทดสอบ

3.1 แบบทดสอบสติปัญญา โดยใช้ The Wechsler Scales (WAIS - Wechsler Adult Intelligence Scales) พบว่า โดยส่วนรวมเยาวชนให้ความสนใจและตั้งใจทำพอสมควร เยาวชนสามารถทำข้อง่าย ๆ ได้ ส่วนข้อใดที่ซับซ้อนและยากเยาวชนพยายามคิดและมักตอบว่าทำไม่ได้ หรือเคยเรียนมาแต่จำไม่ได้แล้ว ในภาคการกระทำ เยาวชนหยิบจับเครื่องมือและดินสอได้ถนัด สรุปได้ว่าเยาวชนมีแรงจูงใจต่ำเพราะไม่พยายามทำและมักจะไม่ตอบและมีขอบเขตจำกัดในเรื่องของการศึกษา

3.2 แบบทดสอบ Draw A Person Test (DAP)

การทำแบบทดสอบเยาวชนไม่ค่อยมีความมั่นใจในการทำ กลัววาดไม่สวย จึงไม่กล้าวาดรูปลงไปบนกระดาษแต่สักพักเยาวชนก็วาดรูปลงไปแต่จะใช้มือปิดรูปที่ตนวาด วาดรูปคนขาาง

ทั้งหญิงทั้งชายแสดงถึงความต้องการทางเพศสูง เส้นยุ่งเหยิงทั้งหมดแรงที่หัวมากมีความขัดแย้งในตนเองเก็บกดความโกรธความก้าวร้าวไว้ข้างใน

3.3 แบบทดสอบ The Kinetic-House-Tree-Person Drawing (K-H-T-P)

จากแบบทดสอบพบว่า การวางรูปอยู่ด้านล่างของภาพแสดงถึง พยายามปรับปรุงบุคลิกภาพให้เข้มแข็ง, ยอมแพ้, ไม่ปลอดภัย, เคร่า มีดวงอาทิตย์อยู่หลังต้นไม้แสดงถึงถูกขัดขวางความรักความสุภาพ นานวาดประตูเปิดแสดงถึงต้องการความอบอุ่นมาก ประตุนั้นที่ถูกปิดแสดงถึงการหมกมุ่นเรื่องเพศ

3.4 แบบทดสอบ Bender Gestalt Test

จากแบบทดสอบ เยาวชนมีความตั้งใจทำ แต่มีท่าทีลังเลในการวาดรูป ลบบ่อย มีการนับจุดซ้ำๆ หมุนกระดาษเมื่อวาดรูป เสร็จแล้วมักจะบ่นว่าไม่ค่อยเหมือน การจัดวางรูปในแต่ละรูปค่อนข้างชิดกันมากเกินไป การวาดรูปในช่วง Memory phase และ Copy phase รวมทั้ง Testing the limit มีบางภาพที่ทำไม่ได้ไม่เหมือนภาพตัวอย่าง รูปค่อนข้างเล็ก ใช้วงกลม แทนจุด และในรูปที่ 3 วาดกลับด้าน แม้จะพยายามให้ทำใหม่ เยาวชนก็ไม่สามารถทำได้ แสดงถึงกลัวที่จะแสดงออกด้านอารมณ์ กระบวนการคิดกระจัดกระจาย มีอารมณ์เรื่อย ๆ เชื่อย ๆ

3.5 แบบทดสอบเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion Test เรียกย่อว่า SCT)

จากแบบทดสอบ SCT พบว่า มีปัญหาหลายด้านได้แก่ด้านครอบครัว ด้านบิดา มารดา ด้านความสามารถ ด้านอดีต ด้านเพศสัมพันธ์ และมีแนวโน้มมีปัญหาในด้าน ความกลัว ความรู้สึกผิด และอนาคต

การวินิจฉัย

จากข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมดังกล่าววินิจฉัยได้ว่าสาเหตุของการกระทำผิดมีสาเหตุดังนี้

1 สาเหตุจากครอบครัว

เยาวชนอยู่ในครอบครัวที่บกพร่องมีความขัดแย้งในครอบครัว อย่างมากบิดาเสียชีวิตไปแล้วตอนที่บิดายังมีชีวิตอยู่ ระหว่างบิดากับมารดามีการทะเลาะวิวาท ด่าทอ ทำร้ายร่างกายกันให้เห็น อยู่เสมอ จากการสัมภาษณ์ที่เยาวชนบอกว่า “ตอนพ่ออยู่ชอบทะเลาะกับแม่เป็นประจำ ตบ ตะลายนะ (แล้วเรายังไง) ผมก็จะตกใจ ร้องไห้ไม่รู้จะทำไม”

ระหว่างตัวเยาวชนและพี่ชาย-เยาวชนถูกพี่ชายลงโทษโดยการเตะแรงๆ อยู่เสมอ “เวลาทะเลาะกับแม่เดี๋ยวนี้แม่ไม่กล้าตีแล้ว เพราะตัวโตแล้วไง ก็เลยให้พี่ชายมาจัดการแทน (จัดการ) ไข่ ก็มันก็เตะเลย กลัวเลย” แสดงให้เห็นถึงความขัดแย้ง

ระหว่างเยาวชนกับน้องสาว-เยาวชนเล่าว่าทำร้ายร่างกายน้องสาวโดยการตบ ตะ เป็นประจำ “ไม่ชอบมัน แม่รักมันมากกว่า มันก็เอาเปรียบเลย งานส่วนของมันทิ้งให้ผมทำ แม่เผลอเมื่อไหร่ผมก็เล่นเลย ตะเลย”

ความมีส่วนร่วมในครอบครัวต่ำ พี่ชายแยกครอบครัวไปแล้วมารดาและน้องกลับบ้านดึกทุกวันเมื่อกลับมาถึงต่างก็เหนื่อยก็แย่งกันทำกิจกรรมของตนเองและเข้านอน ในครอบครัวไม่ค่อยมีกิจกรรมร่วมกัน “พอแยกจากเพื่อนกลับเข้าบ้านบางทีก็เหงา อยู่บ้านคนเดียวเรื่อย พอดึก ๆ ใกล้เคียง ๆ ใกล้เคียง ๆ สามทุ่มก็จะรอแม่ คิดถึง แต่กลับมาก็เหนื่อยกันหมดอาบน้ำเสร็จก็นอนเลย” และ “ไม่มีใครสอนการบ้านเวลาทำไม่ได้ บางทีก็ไม่ทำเลยก็เกียจ”

การควบคุมดูแลจากครอบครัว บิดาเสียชีวิตแล้วประกอบกับเป็นครอบครัวเดี่ยวมารดาจึงเลี้ยงลูกตามลำพัง ต้องทำงานทั้งงานประจำและงานรับจ้างอื่นๆ นอกเวลา เพื่อตอบสนองความต้องการด้านเศรษฐกิจพื้นฐานก่อน ทำให้ไม่มีเวลาดูแลเยาวชน เยาวชนถูกทิ้งให้อยู่กับตัวเองอยู่เสมอไม่มีที่ปรึกษาในทุกเรื่อง เยาวชนขาดแบบอย่างที่เหมาะสมในการเลียนแบบ และไม่สามารถจัดการกับปัญหาทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะบ้านแตกเชฟเฟอร์ และคัทเทน (Schafer & Knudten 1970 124 อ้างใน พิมพ์รัตน์ 2527 16-17) ได้กล่าวว่า สภาพบ้านแตกเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมาก ได้แบ่งลักษณะบ้านแตกได้ 2 ชนิด คือ

1 การแตกแยกทางสภาพครอบครัวหรือแตกแยกทางกายภาพ คือ ครอบครัวที่บิดามารดาถึงแก่กรรมหรือหย่าร้างกัน เด็กในครอบครัวแตกแยกแบบนี้จะขาดความรักใคร่ทะนุถนอมอันควรจะได้รับจากครอบครัว รู้สึกว่าเหว่ ขาดการเอาใจใส่จากบิดามารดา

2 การแตกแยกทางจิตใจ คือ ครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ร่วมกัน แต่มีการทะเลาะวิวาทกันหรือมีความเห็นที่ขัดแย้งกันอย่างรุนแรง เด็กที่ขาดความรักความอบอุ่นและขาดการอบรมสั่งสอนที่ดี เด็กก็จะแสดงพฤติกรรมที่เป็นการทำความผิด เพื่อเรียกร้องความสนใจจากสังคม อันเป็นการทดแทนกับความรักและความอบอุ่นที่ตนไม่ได้รับเช่นคนอื่น ๆ หรือเป็นการทำความผิดโดยไม่เจตนา ทั้งนี้ เนื่องมาจากขาดการอบรมสั่งสอนที่ดีนั่นเอง

2 สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

กลุ่มเพื่อนที่เยาวชนคบที่โรงเรียนนั้นส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่บกพร่องทั้งสิ้น(รวมทั้งเด็กชายห้าซึ่งเป็นกรณีศึกษารายที่ 5 ในการวิจัยครั้งนี้ด้วย) อาจเป็นเพราะโรงเรียนที่พวกเขาเรียนเป็นโรงเรียนรัฐบาลที่ต้องรับเด็กในพื้นที่ที่เป็นชุมชนแออัด ซึ่งพ่อแม่ผู้ปกครองมักจะมีปัญหาทางเศรษฐกิจ เพื่อน ๆ จึงล้วนแต่มาจากสภาพครอบครัวที่ไม่แตกต่างไปจากเยาวชนนัก และด้วยความที่เยาวชนเองก็มาจากสภาพครอบครัวที่บกพร่องจึงคบเพื่อนที่มีลักษณะคล้าย ๆ กัน จึงคบกันเพราะมีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน และประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันอยู่เสมอ ในที่สุดและร่วมกระทำผิดร่วมกัน ประกอบกับอยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นช่วงที่มีความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจเป็นอย่างมากและมีความอยากรู้อยากลอง

3 สาเหตุจากลักษณะส่วนตัว

เยาวชนมีระดับสติปัญญาต่ำ มักมีปัญหาด้านการเรียน เรียนซ้ำชั้นบ่อย มีปัญหาขัดแย้งกับเพื่อนที่โรงเรียน เรื่องเพื่อนชอบล้อปมด้อยของมารดา จึงแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยวิธีที่ไม่เหมาะสม ทำให้เยาวชนมักถูกตำหนิดูว่าทั้งมารดา และครูที่ดูแล และมักถูกมองว่าเป็นเยาวชนที่มีปัญหา จึงรู้สึกตนเองด้อย ไม่ได้รับการยอมรับ การเอาใจใส่ และการให้การสนับสนุนด้านกำลังใจเท่าที่ควร เมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้น ทำให้เยาวชนไม่สามารถจัดการกับอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม จึงแสดงออกในลักษณะหุนหันพลันแล่น และมีแนวโน้มแสดงความก้าวร้าวอย่างตรงไปตรงมา บางครั้งหลีกเลี่ยงปัญหาโดยการคิดเพ้อฝันมากกว่าลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งสิ่งเหล่านี้กระตุ้นให้เยาวชนมีพฤติกรรมเสียหายหลายด้านได้ง่ายขึ้น

มีความอิจฉาน้องสาวที่ได้กลับบ้านพร้อมมารดาทุกวัน ไม่ต้องรับผิดชอบงานบ้านมากเท่าตน และน้อยใจมารดา จึงแสดงออกในลักษณะต่อต้าน เพิกเฉยต่อหน้าที่ ส่งผลให้มารดาตำหนิดูว่าเยาวชนมากขึ้น ทำให้ไม่มีความภูมิใจในตนเองและยิ่งกระตุ้นให้อยากกระทำสิ่งที่เป็นลบยิ่งขึ้น

4 การช่วยเหลือ ป้องกันและส่งเสริม

หลังจากวินิจฉัยปัญหาของเยาวชนหนึ่ง ผู้วิจัยได้ดำเนินการช่วยเหลือตามขั้นตอนที่เหมาะสมดังนี้

1 การให้คำปรึกษาแก่เยาวชน โดยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person Centered Counseling)

1.1 เกี่ยวกับเรื่องครอบครัวได้ให้กำลังใจและชี้ให้เห็นข้อดีของผู้รับคำปรึกษาคือมีความสามารถอยู่ในตนเอง สามารถรับผิดชอบงานบ้านเพื่อช่วยลดภาระของมารดาได้แม้ว่าจะยังทำได้ไม่เต็มที่ ซึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระของมารดาไปได้มากและยังเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่น้อง

1.2 ในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ

ได้ให้กำลังใจเด็กเยาวชนโดยบอกว่าการมีความรู้สึกทางเพศไม่ใช่สิ่งผิดหรือเลวร้ายแต่อย่างใด แต่ให้พยายามควบคุมโดยการหากิจกรรมอย่างอื่นทำเพื่อให้ตนเองไม่หมกมุ่นอยู่กับเรื่องเพศมากนัก เช่น วาดรูป (เยาวชนแจ้งว่าตนเองชอบวาดรูป) ออกกำลังกาย และหาทางระบายออกที่เหมาะสม รวมถึงการช่วยเหลือตนเองอย่างเหมาะสม โดยชี้ให้เห็นผลของการที่หาทางออกที่ไม่เหมาะสม

2 การให้คำปรึกษาแก่มารดา

ชี้ให้มารดาเห็นว่าจากการสัมภาษณ์รู้สึกได้ว่ามารดา มองเยาวชนเป็นปัญหาและมีการลงโทษเยาวชนอยู่เสมอ ซึ่งมารดายอมรับว่าจริง ได้ให้มารดาลองนึกถึงข้อดีของเยาวชน ซึ่งมารดานึกอยู่ค่อนข้างนาน แต่ก็นึกได้ว่าเยาวชนช่วยแบ่งเบาภาระเรื่องงานบ้านได้พอสมควร ซึ่งผู้วิจัยได้เปรียบเทียบให้มารดาเข้าใจว่าเด็กและเยาวชนในหลายๆ ครอบครัวมีพ่อแม่อยู่ครบมีคนคอยดูแลเอาใจใส่

มากกว่าเยาวชน แต่ในกรณีของเยาวชนนั้นถือว่าด้อยโอกาสในเรื่องดังกล่าวพอสมควรประกอบกับอยู่ในช่วงวัยรุ่น จึงเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมเสียหายได้ง่าย เมื่อมารดาได้ทบทวนก็เข้าใจสภาพของเยาวชนมากขึ้น และยอมรับว่าไม่มีเวลาดูแลและไม่เคยชมเชยข้อดีของเยาวชนเลย และต่อไปจะพยายามชมเชยเยาวชนให้มากขึ้น เมื่อเยาวชนรับผิดชอบงานบ้าน

ผู้วิจัยแจ้งให้มารดาของเยาวชนทราบถึงความรู้สึกของเยาวชนที่เยาวชนแจ้งว่ารู้สึกว่าเหงา และรู้สึกว่ามารดารักน้องสาวมากกว่า ซึ่งมารดาแจ้งว่าไม่เคยทราบว่าเยาวชนเหงาเพราะละแวกบ้านมีเพื่อนๆ รุ่นราวคราวเดียวกับเยาวชนอยู่มาก คิดว่าเล่นกับเพื่อนแล้วคงไม่เหงา จึงแนะนำให้มารดาหากิจกรรมที่เป็นประโยชน์ให้เยาวชนได้ทำเพื่อให้เยาวชนใช้เวลาว่างในช่วงปิดเทอมให้เกิดประโยชน์ และจะได้ช่วยพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเองของเยาวชนด้วย ซึ่งมารดาแจ้งว่าจะพาเยาวชนไปทำงานกับป้าซึ่งเปิดร้านถ่ายรูปอยู่แถวเทเวศร์

การทำนายผล

เนื่องจากปัญหาของเยาวชนหนึ่งนั้นเป็นปัญหาที่ไม่รุนแรงนักและเกิดจากปัจจัยต่างๆ หลายประการ บางประการไม่สามารถเข้าไปแก้ไขได้เช่น เรื่องการมีตัวแบบที่แสดงออกทางเพศอย่างเหมาะสม เพราะบิดาเสียชีวิตแล้ว แต่ในบางประการนั้นสามารถปรับปรุงได้ เช่น เรื่องสัมพันธภาพในครอบครัว เพราะหลังการสัมภาษณ์และการให้คำปรึกษาตัวเยาวชนและมารดามีความตระหนักถึงสาเหตุที่เกี่ยวข้องและมีความตั้งใจที่จะปรับปรุงสภาพแวดล้อม เรียนรู้การสื่อสารที่มีคุณภาพที่คำนึงถึงความรู้สึกของอีกฝ่ายมากขึ้น และยังได้รับการดูแลในการให้คำปรึกษาอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการทำจิตบำบัดครอบครัวจากศูนย์ให้คำปรึกษาเยาวชนและครอบครัวกลาง ซึ่งทางศูนย์จะติดตามความประพฤติและเป็นที่ปรึกษาให้แก่ครอบครัวของเยาวชนอย่างต่อเนื่อง

อีกทั้งขณะเกิดเหตุเยาวชนยังอยู่ในวัยที่เรียกได้ว่าเพิ่งเข้าสู่วัยรุ่นและเพิ่งเกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึกทางเพศ แต่เนื่องจากเยาวชนขาดที่ปรึกษาในทุกเรื่องรวมทั้งเรื่องเพศ เยาวชนจึงยังไม่อาจควบคุมอารมณ์และไม่อาจหาทางระบายออกที่เหมาะสม ต้องได้รับกำลังใจและได้รับคำปรึกษาแบบประคับประคองเมื่อเยาวชนคุ้นเคยกับเรื่องของการควบคุมอารมณ์เพศ และยังได้รับการดูแลในการให้คำปรึกษาอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการทำจิตบำบัดครอบครัวจากศูนย์ให้คำปรึกษาเยาวชนและครอบครัวกลางต่อเนื่องไปสักระยะหนึ่งน่าจะคาดการณ์ได้ว่าจะไม่กระทำผิดซ้ำอีก

การติดตามผล

จากการติดตามผลในการสัมภาษณ์ครั้งต่อ ๆ มาพบว่า ช่วงปิดเทอมเยาวชนไปรับจ้างทำงานในร้านถ่ายรูปของป้าแถวเทเวศร์โดยนอนค้างที่ร้านเลย ได้ใช้เวลาว่างอย่างเป็นประโยชน์ และยังได้รับเงินค่าจ้างมาช่วยแบ่งเบาภาระของมารดา ซึ่งการสังเกตในขณะสัมภาษณ์พบว่าเยาวชนมี

ความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดหน้าตาและน้ำเสียงสดใส และให้สัมภาษณ์ว่า “รู้สึกดีใจที่ได้ทำงาน รู้สึกว่าเราก็มีความสามารถที่จะทำสิ่งที่ดีได้ และได้ตั้งคามาช่วยครอบครัว แม่ก็ชม”

เนื่องจากเยาวชนอยู่ในช่วงวัยรุ่นและกระทำความผิดในข้อหาร่วมกันจนอาจารย์เด็กหญิงอายุไม่เกิน 13 ปี ผู้วิจัยจึงได้สำรวจความรู้ความเข้าใจของเยาวชนเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา ซึ่งพบว่า เยาวชนยังขาดความเข้าใจในเรื่องเพศศึกษา คิดว่าเป็นเรื่องน่าอาย และไม่น่าพูดถึง จึงกระตุ้นให้เยาวชนสำรวจถึงการกระทำผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศในครั้งนี้เยาวชนรู้สึกสำนึกผิดและพบว่าตนทำไปโดยขาดความรู้ และเพื่อนชักชวนก็ยอมทำตาม แต่เมื่อเกิดเหตุแล้วจึงทำให้ทราบว่าได้สร้างความเดือดร้อนให้กับเพื่อนที่ตนกระทำจนเพื่อนย้ายไปเรียนที่อื่น อีกทั้งยังทำให้ตนและครอบครัวมีความลำบากและยุ่งยากมากต้องเสียเงินมาประกันและเสียเวลามาดำเนินเรื่องที่สถานพินิจฯ ซึ่งตนรู้สึกขัดหลาบกับการกระทำดังกล่าว และจะพยายามคิดก่อนทำเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายเกิดขึ้น จึงได้ชมเชยที่เยาวชนมีความเข้าใจถึงผลกระทบของการกระทำผิดกรรมดังกล่าว และกระตุ้นให้เยาวชนได้สำรวจการระบายออกทางเพศในทางเหมาะสม โดยเยาวชนแจ้งว่าทุกครั้งที่ตนมีอารมณ์ทางเพศก็ใช้วิธีช่วยเหลือตัวเอง โดยไปอาบน้ำในห้องน้ำ อาทิตย์ละ 2-3 ครั้ง บางครั้งมารดาเห็นเยาวชนมีพฤติกรรมดังกล่าวก็จะว่ากล่าวตักเตือนทำให้รู้สึกอาย และเก็บกดความรู้สึกไว้ไม่สามารถระบายออกถึงอารมณ์ทางเพศได้อีกเนื่องจากสภาพแวดล้อมที่บ้านไม่เหมาะสม จึงแนะนำให้ทุกคนมีความต้องการทางเพศไม่ใช่เรื่องผิดแปลกอะไร แต่ควรทำให้พอเหมาะโดยไม่หมกมุ่นมากเกินไปก็จะเป็นการระบายออกถึงความต้องการทางเพศได้อย่างเหมาะสม และกระตุ้นให้เยาวชนได้หาแนวทางในการระบายออกด้วยวิธีอื่นอีก เยาวชนมีความเข้าใจและตระหนักรู้ถึงปัญหามากขึ้น และยอมรับว่าตนขาดความรู้ในเรื่องเพศศึกษา และจะนำข้อแนะนำต่าง ๆ ไปปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป เยาวชนแจ้งว่าตนชอบวาดรูป ผู้วิจัยให้เยาวชนวาดให้ดู 1 รูป เยาวชนวาดรูปหมูออมสิน เหตุผลที่วาดออมสินเพราะรู้สึกภูมิใจที่หาเงินได้เองและรู้ว่าเงินเป็นสิ่งมีค่า ต้องตั้งใจทำงานแลกมาด้วยความเหนื่อยยาก และมีแผนว่าจะตั้งใจเรียนรู้งานในร้านถ่ายรูปเพิ่มและจะตั้งใจทำให้ดีเพื่อให้ป้าไว้วางใจมอบหมายงานให้ทำเพิ่มขึ้น เพราะตนเรียนไม่เก่งอาจจะออกมาทำงานกับป้าหลังจบ ป 6

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้รับการศึกษา

เยาวชนต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานครอบครัวของตนเองและยอมรับโดยไม่ยึดติดอยู่กับอดีตที่ขมขื่น และได้รับการฝึกฝนในเรื่องการมองไปข้างหน้า ควรได้รับโอกาสที่จะรับรู้คุณค่าในตนเองอย่างต่อเนื่องจนรับรู้ว่ามีคุณค่าในตนเองอย่างแท้จริง

2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เกี่ยวข้อง

เยาวชนเป็นคนขาดความรัก ขาดการอบรมดูแลที่เหมาะสมผู้เกี่ยวข้องควรให้กำลังใจและกระตุ้นให้เยาวชนตระหนักถึงข้อดีของตนเอง ซึ่งอาจต้องใช้เวลาานเพราะเยาวชนขาดความเชื่อมั่นในตนเองอย่างมากและรับรู้คุณค่าของตนเองต่ำมาเป็นเวลานาน แต่หลังจากได้ทำงานร้านถ่ายรูปแล้วเยาวชนมีความภูมิใจในตนเองสูงขึ้น มารดาและป้าควรสนับสนุนและมอบหมายงานที่มีความซับซ้อนขึ้นทีละน้อยเมื่อเยาวชนได้มีโอกาสประสบความสำเร็จกับงานหลาย ๆ ครั้งขึ้น ก็จะทำให้รับรู้คุณค่าตนเองสูงขึ้นและอยากทำความดีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

มารดาควรปรับทัศนคติต่อเรื่องเพศของวัยรุ่นชายใหม่ และรับรู้ว่าการได้ระบายออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมจะทำให้เยาวชนไม่ต้องไปชวนชวैयाหาทางออกที่ไม่เหมาะสมเช่นครั้งนี้ และไม่ควรดูว่าหากทราบว่ายาวชนช่วยตนเอง แต่อาจคอยสังเกตหากพบว่าถี่เกินไปกระตุ้นให้ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์อื่น ๆ แทน

3 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะศึกษาต่อไป

เยาวชนยังคงมีความมั่นใจว่าความรักน้องสาวมากกว่าตน ดังนั้นผู้ที่จะทำการศึกษาเยาวชนต่อไปควรให้ความสนใจในเรื่องดังกล่าว และต้องหาวิธีให้ความภาคภูมิใจในตนเองของเยาวชนที่พอจะมีอยู่บ้างในขณะนี้ คงระดับต่อเนื่องไปนานพอสมควรจึงจะสามารถแก้ไขความรู้สึกด้อยที่สะสมมานานในอดีตให้หมดไปได้

การศึกษารายกรณีที่ 2 เด็กชายสอง (นามสมมติ) อายุ 11 ปี 9 เดือน ข้อหาร่วมกันกระทำชำเราผู้หญิงอายุไม่เกิน 13 ปี ซึ่งมีไช่ภริยาตน โดยหญิงผู้นั้นจะยอมหรือไม่ก็ตาม ได้กระทำโดยร่วมกันกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการโทรมหญิง

ลักษณะทั่วไป

เด็กชายไทยรูปร่างเล็ก ผอม ผิวขาวเหลือง หน้าตาสมวัย ตาโต ไร้ผมทรงนักเรียน แต่งกายเสื้อยืดแขนสั้นและกางเกงขาสั้น ค่อนข้างสะอาด สีนหน้าไม่ค่อยแจ่มใส

1 การสังเกตและการบันทึกการสังเกต

ได้มีการสังเกตขณะสัมภาษณ์และขณะทดสอบ พบว่าเด็กมีลักษณะใจร้อน หุนหันพลันแล่น ไม่อยู่นิ่ง ทำแบบทดสอบด้วยความเร็ว โดยตอบคำถามทันทีที่ถามคำถามจบ และวาดหรือเขียนด้วยความเร็ว ถูกรบกวนด้วยสิ่งแวดล้อมค่อนข้างง่าย โดยมักจะหันไปมอง ไม่มีสมาธิ มีความสนใจต่อสิ่งต่างๆ ระยะสั้น แต่เมื่อเตือนให้ตั้งใจทำแบบทดสอบเด็กก็จะเชื่อฟังและกลับมามุ่งใจฟังแต่เพียงระยะสั้นๆ เมื่อแบบทดสอบมีความยากขึ้น เด็กมักจะตอบว่าไม่รู้และไม่พยายามทำ และเล่นดินสอขีดเขียนบนโต๊ะ จากการสังเกตพบว่าเด็กทำแบบทดสอบไม่เต็มความสามารถและมีการควบคุมอารมณ์ได้ไม่ดี

2 การสัมภาษณ์

2.1 การสัมภาษณ์เด็ก

พบว่าเด็กเป็นบุตรคนเล็ก ในจำนวนพี่น้อง ทั้งหมด 3 คน พี่ชายคนโตอายุ 30 ปี และพี่สาวอายุ 23 ปี เมื่อก่อนครอบครัวอยู่ร่วมกันที่จะเชิงเทรา บิดามารดามีอาชีพทำนาและเลี้ยงไก่ตอนเล็ก ๆ เด็กอยู่กับยายทั้งวันเพราะบิดามารดาต้องออกไปทำงาน เด็กให้ข้อมูลเกี่ยวกับว่า “ยายใจดีตามใจทุกอย่าง แต่ยายตายไปนานมากแล้ว”

ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบิดาว่า บิดามีลักษณะเยียบเฉยไม่ค่อยพูด แต่จะดื่มสุราเป็นประจำ ชอบทะเลาะและดบตีมารดา เด็กต้องคอยห้ามไม่ให้บิดามารดาทะเลาะกัน และตอนเมาก็ชอบบ่นว่าและตีเด็ก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องการเรียน

ให้ข้อมูลเกี่ยวกับมารดาว่าเป็นคนเครียด ขี้หงุดหงิดชอบบ่นว่าบางครั้งก็ตี แต่ก็ เป็นห่วงเรื่องเรียนมากเหมือน ส่วนใหญ่โดนดุโดนตีก็เรื่องโดดเรียนกับเรื่องหนีเที่ยว กลับบ้านดึก ไม่ค่อยได้ใกล้ชิดกันเพราะอยู่คนละที่

ปัจจุบันเรียนอยู่ชั้น ป 5 โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพ พักอยู่กับป้า น้ำสาว และมีหลานๆ ของป้า ซึ่งต่างก็ทำงานแล้วทุกคน ให้ข้อมูลเกี่ยวกับป้าและน้ำสาวว่า ไม่ค่อยได้คุยกันนัก เพราะต่างก็ทำงานยุ่งอยู่ แต่เวลาเจอกันก็ชอบดู ชอบบ่นว่า ถ้าหนีเรียน กลับบ้านดึก จะถูกป้าและน้ำสาวลงโทษด้วยการตีแต่ขาดการแนะนำสั่งสอนในสิ่งที่ถูก มารดามาเยี่ยมเป็นครั้งคราวส่วนบิดาไม่เคย “อยากให้แม่มาเยี่ยมบ่อยกว่านี้ แม่ไม่ค่อยมาเลย เอามาทิ้งเลย” เมื่ออยู่ที่บ้านจะพูดน้อยและแยกตัว ไม่ค่อยมีกิจกรรมที่ทำร่วมกับญาติๆ

เกี่ยวกับเพื่อนเด็กให้ข้อมูลว่า เมื่อเด็กมาเรียนหนังสือที่กรุงเทพฯ เด็กยังคงหนีเรียนเป็นประจำส่วนใหญ่จะไปกับเพื่อนสนิท บางครั้งก็ไปกับเพื่อนรุ่นพี่ ชั้น ม 3 ที่อยู่ต่างโรงเรียนกัน และมักจะไปเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับการต่อสู้ที่ร้านคอมพิวเตอร์ เล่นฟุตบอลที่แฟลต และเล่นการพนัน (ไฮโล, น้ำเต้า ปูปลา) เด็กไม่เคยพาเพื่อนมาเล่นที่บ้าน แต่มักจะออกไปเล่นข้างนอกบ้าน โดยไม่ขออนุญาต และกลับบ้านดึก ประมาณ 3 ทุ่ม เด็กบอกว่า “กินข้าวมาจากข้างนอก กลับมาถึงบ้านสามทุ่มกว่าก็แบบง่วงแล้ว กินนอนเลย” จากคำพูดดังกล่าวแสดงถึงความห่างเหินกับป้าและน้ำสาวที่เด็กพักอยู่ด้วย และบอกให้รู้ว่าเด็กใช้เวลาอยู่กับเพื่อนมากเพียงใด

เด็กแจ้งว่าเคยแอบดูวีซีดี ลามก ที่น้องของพี่เขยนำมาเปิดดูที่บ้าน 1 ครั้ง อ้างว่าไม่เคยใช้ยาเสพติด เด็กสูบบุหรี่ตั้งแต่อยู่ชั้น ป 4 จนถึงปัจจุบัน และเคยลองดมกาว 1 ครั้ง แต่ไม่เคยเสพยาบ้า และยาเสพติดอื่น ๆ

เกี่ยวกับคดี เด็กได้เล่าสาเหตุของการกระทำผิดว่า “อยากลองทำอย่างในวีซีดี” เนื่องจากเด็กเคยเห็นการมีเพศสัมพันธ์ในวีซีดี ในวันเกิดเหตุเด็กได้วางแผนโดยขโมยรองเท้าของผู้เสียหายแล้ววิ่งหนีเพื่อให้ผู้เสียหายวิ่งตามขึ้นไปบนห้องเรียนเพื่อไปเอารองเท้าคืน ขณะนั้นมีครูอยู่ในห้องเรียน 1 คน ผู้เสียหายได้เข้าไปพูดคุยกับครูเมื่อครูออกจากห้อง ผู้เสียหายก็เดินลงมาแต่เด็ก

และเพื่อนๆ ได้เดินไปดักหน้าผู้เสียหายและพาเดินเข้าไปในห้อง เพื่อนของเด็กได้ผลักและเตะขาให้ผู้เสียหายล้มลง เด็กได้ถอดกางเกงของตนเองและเสื้อผ้าของผู้เสียหาย ในขณะที่เพื่อนคนอื่นๆ ได้ช่วยกันจับแขน ขา ของผู้เสียหายเอาไว้ เพื่อนของเด็กได้ขึ้นคร่อมผู้เสียหายและได้ใช้อวัยวะเพศถูไถกับอวัยวะเพศผู้เสียหาย หลังจากนั้นเด็กได้ถอดกางเกงของตนเองออกและขึ้นคร่อมผู้เสียหาย ได้มีนักเรียนคนอื่นผ่านมาเห็นและได้นำเรื่องไปบอกครู เด็กและเพื่อนๆ จึงแยกย้ายไปเข้าห้องเรียน

2.2 จากการสัมภาษณ์มารดาของเด็ก

พบว่าเด็กเป็นบุตรคนเล็ก ในจำนวนพี่น้อง ทั้งหมด 3 คน ครอบครัวประสบปัญหาการเงิน บ้างเป็นครั้งคราว ซึ่งจะแก้ปัญหาโดยการไปกู้ยืมเงินมาใช้จ่าย เด็กอยู่ในความดูแลของบิดามารดา มาโดยตลอด หลังคลอดยายจะเป็นผู้เลี้ยงดูเด็กเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากบิดามารดา ต้องออกไปทำงาน ยายเลี้ยงดูเด็กค่อนข้างตามใจ จนกระทั่งเด็กอายุประมาณ 4 ปี ยายถึงแก่กรรม ตนเองจึงต้องดูแลเด็กด้วยตัวเองมากขึ้น

ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กว่า เด็กมักจะออกไปเล่นข้างนอกบ้านและกลับบ้านดึกเป็นประจำ มารดาจะดูว่าหรือตืออย่างไรก็ยังเป็นเหมือนเดิม เนื่องจากเห็นว่าโรงเรียนในกรุงเทพฯ มีการเรียนการสอนในระดับดีกว่าและสภาพแวดล้อมละแวกบ้านมียาเสพติดติดมาก เมื่อเด็กเรียนจบชั้น ป.4 จึงให้เด็กมาเรียนหนังสือต่อที่กรุงเทพฯ โดยให้เด็กมาพักอยู่กับป้าและน้าสาว

มารดารู้สึกผิดหวังในตัวเด็ก รู้สึกว่าเด็กไม่ได้ตั้งใจ โดยให้ข้อมูลว่า "อยู่บ้านก็ไม่ได้ให้ทำงานอะไรยากให้เรียนหนังสือดี ๆ อุตส่าห์ส่งมาเรียนกรุงเทพฯ งานการก็ไม่ต้องทำ พี่สาวมันจะมาดูแลเอาตัวมาให้ ชักเสื้อผ้ามาให้หมดนึกว่าจะดี มันก็แต่เที่ยว หนีเรียนเรื่อย เด็กมันดี๊ แต่ครูเคยบอกว่ามันหัวดีเรียนเลขได้ดีแต่ติดเล่นไม่ค่อยตั้งใจเรียน ชอบโดดเรียนบางทีก็มีเรื่องชกต่อยกับเพื่อนที่โรงเรียน ตอนอยู่บ้านโน้น(ฉะเชิงเทรา)ก็หนีเรียนเป็นประจำ"

ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบิดาของเด็กว่า บิดามีลักษณะเสียบเจยไม่ค่อยพูด แต่จะดื่มสุราเป็นประจำ เมื่อมีเมามาจะมีปากเสียง ลงไม้ลงมือกับตนและเด็กบ้าง ในบางครั้งเด็กต้องคอยห้ามไม่ให้บิดามารดาทะเลาะกัน

ให้ข้อมูลเกี่ยวกับที่พักซึ่งเป็นบ้านของป้าซึ่งเด็กพักอยู่ขณะนี้ว่าเป็นตึกแถว 3 ชั้น ชั้นล่างเป็นร้านเสริมสวยของป้า เด็กไม่ต้องช่วยเหลืองานในบ้านและงานของตนเอง เนื่องจากพี่สาวจะมาหาเด็กทุกสัปดาห์ เพื่อนำเงินมาให้เป็นค่าขนมสัปดาห์ละ 500 บาท อีกทั้งพี่สาวยังเป็นผู้ส่งเสียค่าเล่าเรียนให้เด็ก แต่ไม่ได้ดูแลเรื่องการเรียนของเด็กมากนัก ป้าและน้าสาวก็เลี้ยงดูเด็กแบบไม่ค่อยได้ใส่ใจ เพราะต่างก็มีภาระของตนเอง แต่ตนบอกฝากไว้ว่าถ้าเด็กดื้อก็ให้จัดการได้เต็มที่ ดูว่า หรือตี ก็ได้ ซึ่งเท่าที่ทราบเด็กก็จะโดนดูว่าและโดนน้าสาวลงโทษด้วยการตีเป็นประจำเพราะเด็กดื้อ

3 แบบทดสอบ

3.1 แบบทดสอบสติปัญญา โดยใช้ The Wechsler Scales (WISC - Wechsler Intelligence Scales for Children) พบว่า เด็กมีระดับสติปัญญาปานกลาง $IQ = 94$ โดยมีคะแนนเชาวน์ปัญญาภาคภาษาสูงกว่าเชาวน์ปัญญาภาคการกระทำ ได้คะแนนในแต่ละ subtest อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ โดยได้คะแนนต่ำในหลาย subtest ที่เกี่ยวกับความรู้และความสนใจในเรื่องราวๆ ไป การหาความสัมพันธ์และความคิดในเชิงนามธรรมและการทำงานประสานกันระหว่างตากับมือ และทำคะแนนได้สูงใน 2 subtest ที่เกี่ยวข้องกับความจำระยะสั้นและความสามารถในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ซึ่งแสดงถึงเด็กมีการรับรู้จำกัด มีความคิดแคบ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นความคิดในเชิงรูปธรรม

3.2 แบบทดสอบ Draw A Person Test (DAP)

จากแบบทดสอบ DAP พบว่าวาดรูปผู้หญิงหน้าบึ้ง-ผู้ชายยิ้ม แสดงถึงมี conflict กับเพศหญิง ชอนมือและแรงเงาที่คมมากแสดงถึงก้าวร้าวและพยายามข่มความโกรธความก้าวร้าวไว้ วาดเข็มขัดแสดงถึงหาทางออกของ tension , การควบคุมที่ไม่ดีมีทางที่จะระเบิดออกมา และมีความคิดหมกมุ่นเรื่องเพศเพราะวาดขาางมาก

3.3 แบบทดสอบ The Kinetic-House-Tree-Person Drawing (K-H-T-P)

จากแบบทดสอบ K-H-T-P พบว่า วาดคนเอามือโหล่หลังไม่มีคอ แสดงถึง ลังเลในการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น ชอบทำตามอารมณ์ตนเอง และวาดเข็มขัดแสดงถึงหาทางออกของ tension , การควบคุมที่ไม่ดีมีทางที่จะระเบิดออกมา วาดบ้านไม่มีประตูแสดงถึง แยกตัวไม่เข้ากับใครโดยเฉพาะคนในบ้าน

3.4 แบบทดสอบ Bender Gestalt Test

จากการทำแบบทดสอบ Bender Gestalt test พบว่าในภาพที่ 1 ลากเส้นแทนจุดสัมพันธ์กับการมีพฤติกรรมเหลวไหล ควบคุมตนเองไม่ได้ ภาพที่ 2 เส้นทแยงไม่สม่ำเสมอแสดงถึงอารมณ์แปรปรวน ภาพที่ 4 วาดให้สัมผัสกันไม่ได้แสดงถึงมีความยุ่งยากในการควบคุมอารมณ์ การวางภาพกลับไปกลับมาไม่เรียงตามลำดับแสดงถึงขาดการวางแผน

3.5 แบบทดสอบเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion Test เรียกย่อว่า SCT)

จากแบบทดสอบ SCT พบว่า ต่อด้านผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าตนเอง มีสัมพันธภาพที่ไม่ดีกับคนในครอบครัว แต่ก็มีความต้องการพึ่งพิงครอบครัว มีใจผูกพันกับยายที่เสียชีวิตไปแล้วมากกว่าพ่อแม่มีแนวโน้มมีปัญหาในหลายด้าน เช่น ด้านอนาคต ด้านเป้าหมาย

การวินิจฉัย
จากข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมดังกล่าววินิจฉัยได้ว่าสาเหตุของการกระทำผิดมีสาเหตุดังนี้

1 สาเหตุจากครอบครัว

เด็กอยู่ในสภาพครอบครัวที่บกพร่องบิดามารดาทะเลาะวิวาทรุนแรงถึงขั้นลงมือทำร้าย

ร่างกายกันบ่อย ๆ ซึ่งเด็กรับรู้มาตลอด ทั้งยังต้องคอยห้ามไม่ให้บิดามารดาทะเลาะกัน รวมทั้งไม่มีความผูกพันกับคนในครอบครัว เนื่องจากในช่วงต้นของชีวิตยายเป็นคนเลี้ยงดูตลอด แต่พอยายเสียชีวิต มารดาเพิ่งจะรับเข้ามารับหน้าที่เลี้ยงดูเด็กแต่เหมือนความสัมพันธ์ต่อไม่ติด เพราะเลี้ยงแบบปล่อยปละละเลยไม่ได้มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน จากการทำแบบทดสอบพบว่า ต่อด้านผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าตนเองซึ่งหมายถึงผู้ใหญ่ที่อยู่รอบตัวมีสัมพันธภาพที่ไม่ดีกับคนในครอบครัว แต่จากการสัมภาษณ์ที่เด็กบอกว่า "อยากให้แม่มาเยี่ยมบ่อยกว่านี้ แม่ไม่ค่อยมาเลย เอามาทิ้งเลย" แสดงถึงส่วนลึกของจิตใจก็มีความต้องการพึ่งพิงครอบครัว ซึ่งก่อให้เกิดความขัดแย้งในจิตใจ

2 สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

บิดามารดาแจ้งว่าเป็นห่วงที่สิ่งแวดล้อมละแวกบ้านที่จะเชิงเทราไม่ดีมีคนติดและค้ายาเสพติดมาก โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์บิดามารดาได้เข้าเติมเด็กซึ่งมีความผูกพันกับบิดามารดาต่ำอยู่แล้ว ให้ยิ่งแย่งอีกโดยการแยกเด็กออกจากความผูกพันในครอบครัวคือส่งเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ โดยให้อยู่กับญาติซึ่งไม่ค่อยมีเวลาดูแล ขาดการอบรมสั่งสอน กลายเป็นว่าเด็กไม่มีความผูกพันที่ลึกซึ้งกับใครเลยมีแต่เพื่อนซึ่งเด็กใช้เวลาอยู่ด้วยมากที่สุด "กินข้าวมาจากข้างนอก กลับมาถึงบ้านสามทุ่มกว่าก็แบบง่วงแล้ว กินนอนเลย" สิ่งแวดล้อมของเด็กมีแต่เพื่อนเท่านั้น ทั้งเรียนด้วยกันที่โรงเรียนแล้วหลังเลิกเรียนเด็กจะไม่กลับบ้านไปอยู่บ้านเพื่อนจนถึงสามทุ่มจึงกลับบ้าน ซึ่งกลุ่มเพื่อนที่คบส่วนใหญ่ก็มาจากครอบครัวบกพร่องทั้งหมดจึงชักชวนกันไปในทางเสื่อมเสียได้ง่าย

สอดคล้องกับทฤษฎีว่าด้วยการคบหาสมาคมกับกลุ่มที่ไม่เหมือนกัน ผู้เป็นเจ้าของทฤษฎีนี้คือ ของเอ็ดวิน เฮช ชัทเธอร์แลนด์ (อังโน วารุณี ฐิริสินสิทธิ์ 2531 : 71) กล่าวว่าอัตราส่วนของการกระทำผิดมากน้อยเพียงใดนั้น เป็นผลมาจากลักษณะการคบหาสมาคมระหว่างบุคคลในกลุ่ม และการที่บุคคลเรียนรู้จากกลุ่ม การที่บุคคลคบหาสมาคมกันในกลุ่ม ทำให้บุคคลรับเอาค่านิยมและพฤติกรรมของบุคคลอื่นมาถือปฏิบัติ ในด้านความเข้มข้น หมายถึง แหล่งที่เป็นแบบแผนของการกระทำผิดเป็นที่ยกย่องมากน้อยเพียงไรต่อวัยรุ่นและวัยรุ่นมีปฏิกริยาทางอารมณ์สัมพันธ์กับการสมาคมนั้นเพียงไร ถ้าเข้มข้นมากโอกาสที่เด็กจะยอมรับและปฏิบัติตามแบบแผนก็เกิดขึ้นได้มาก

ประกอบกับเด็กเคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับสื่อที่กระตุ้นความต้องการทางเพศ คือ เคยแอบดูวีซีดีลามกที่น้องของพี่เขยนำมาเปิดดูที่บ้าน 1 ครั้ง ซึ่งจากการสัมภาษณ์เด็กให้ข้อมูลเกี่ยวกับคดีว่า "อยากลองทำอย่างในวีซีดี"

3 สาเหตุจากลักษณะส่วนตัว

จากการสังเกตและการทำแบบทดสอบพบว่าเด็กมีความลำบากในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นและมีปัญหาในการปรับตัว ขาดการวางแผน มีลักษณะต่อด้านผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าตนเองมีสัมพันธภาพที่ไม่ดีกับคนในครอบครัว แต่ก็มีความต้องการพึ่งพิงครอบครัวส่งผลให้เกิดความขัดแย้ง

ในจิตใจ จึงเป็นอุปสรรคในการที่เด็กจะนำความสามารถของตนเองมาใช้ได้อย่างเต็มศักยภาพ ในด้านอุปนิสัย เด็กมีลักษณะใจร้อน จุนเจียว หุนหันพลันแล่น ก้าวร้าวและพยายามข่มความโกรธความก้าวร้าวไว้ มักทำตามอารมณ์ การตัดสินใจไม่ดี

ประกอบกับอยู่ในช่วงวัยรุ่นเมื่อมีความอยากรู้อยากลองจึงตัดสินใจด้วยอารมณ์ชั่ววูบที่จะระบายออกด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสมโดยไม่คิดถึงผลที่จะตามมา

สอดคล้องกับสุชา จันทน์เอม (2527 : 32 – 33) ซึ่งได้กล่าวว่า เมื่อลักษณะทางกาย และอารมณ์เปลี่ยนแปลงไปความต้องการต่าง ๆ ของวัยรุ่นย่อมเปลี่ยนตามไปด้วย ไม่ได้ยึดถือความต้องการของครอบครัวเป็นหลักเหมือนในวัยเด็ก เพราะความต้องการของวัยรุ่นมักเกิดจากค่านิยมของกลุ่มที่ตนเป็นสมาชิกโดยเฉพาะในกลุ่มเพื่อน ความต้องการในด้านต่าง ๆ ของเด็กและวัยรุ่นซึ่งเป็นแรงจูงใจที่นำไปสู่การกระทำหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งในทางที่สังคมยอมรับและไม่ยอมรับและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เด็กใช้แก้ปัญหาที่เกิดจากความต้องการของเขานั้น บางครั้งก็นำไปสู่การประพฤติดที่ขัดต่อสังคมจนได้ชื่อว่าเป็นเด็กเกเร (Delinquents) โดยที่เด็กเองก็ไม่ได้ตั้งใจให้เป็นเช่นนั้น แต่อาจเป็นเพราะความเขลา ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือเพราะขาดการแนะนำที่ดี การช่วยเหลือ ป้องกันและส่งเสริม

หลังจากวินิจฉัยปัญหาของเด็กชายสอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการช่วยเหลือตามขั้นตอนที่เหมาะสมดังนี้

1 การให้คำปรึกษาแก่เด็ก โดยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person Centered Counseling)

1.1 เกี่ยวกับเรื่องครอบครัวได้กระตุ้นให้เด็กคิดว่าเพราะเหตุใดบิดามารดาจึงส่งตนมาเรียนหนังสือที่กรุงเทพฯ เพื่อให้เยาวชนได้ตระหนักว่าพ่อแม่ของเขาไม่ได้ทอดทิ้งเขาแต่เพราะเห็นความสำคัญของการศึกษาจึงได้นำเด็กมาไว้กับป้า ซึ่งเด็กก็เริ่มเข้าใจมากขึ้นโดยบอกว่าบิดามารดาทำงานหนักจริง ๆ แต่ก็ยังรู้สึกว่าจะให้ความสำคัญกับตนมากกว่านี้ อีกสักเล็กน้อย ผู้วิจัยถามว่าเด็กเคยบอกกับมารดาหรือไม่ว่าอยากให้มาเยี่ยม เด็กบอกว่าไม่เคยเพราะไม่กล้าบอกและคิดว่าบอกไปก็คงไม่มีอะไรดีขึ้น ผู้วิจัยจึงฝากให้เด็กกลับไปทำเป็นการบ้านแล้วกลับมารายงานผลว่าเมื่อพูดให้มารดาฟังแล้วเป็นอย่างไรบ้าง เด็กมีท่าทีไม่มั่นใจแต่ก็บอกว่าจะลองคุย แล้วจะกลับมาเล่าให้ฟังในการนัดสัมภาษณ์ครั้งหน้า

1.2 ในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ

ได้ให้กำลังใจเด็กโดยบอกว่าการมีความรู้สึกทางเพศไม่ใช่สิ่งผิดหรือเลวร้ายแต่อย่างใด แต่ให้พยายามควบคุมโดยการหากิจกรรมอย่างอื่นทำเพื่อให้ตนเองไม่หมกมุ่นอยู่กับเรื่องเพศมากนัก เช่น ออกกำลังกาย และหาทางระบายออกที่เหมาะสม รวมถึงการช่วยเหลือตนเองอย่างเหมาะสม โดย

ให้เด็กได้ทบทวนว่าการที่หาทางออกที่ไม่เหมาะสมส่งผลต่อชีวิตเด็กอย่างไร ซึ่งเด็กก็บอกว่ารู้ถึงผลเสียแล้วและจะระวังไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำอีก เพราะสงสารแม่มากแม่เสียใจมากที่สุด โชคดีที่ศูนย์ฯ ช่วยทำให้ไม่ต้องไปอยู่ในสถานพินิจ เพราะถ้าเป็นอย่างนั้นคงต้องออกจากโรงเรียนแม่ก็คงเสียใจมากกว่านี้

2 การให้คำปรึกษาแก่มารดา

ผู้วิจัยชี้ให้มารดาเห็นว่าจากการสัมภาษณ์รู้สึกได้วามารดามองว่าปัญหาทั้งหมดเกิดจากตัวเด็กซึ่งมารดายอมรับว่าคิดอย่างนั้นจริง ๆ จึงได้เล่าให้มารดาฟังว่าจากการสัมภาษณ์เด็กพบว่าเด็กรู้สึกว่าเขาโดนตีบ่อย อยากให้มารดาไปเยี่ยมมากกว่านี้ และจากการทดสอบพบว่าส่วนลึกในจิตใจเด็กต้องการเพียงแค่ว่าครอบครัวแต่อาจเนื่องมาจากความห่างเหิน จึงทำให้เด็กไม่พูดคุยให้มารดาฟัง ซึ่งเมื่อมารดาฟังแล้วนั่งไปพักหนึ่ง และบอกว่าไม่เคยรู้มาก่อนว่าเด็กคิดอย่างนี้ ฟังแล้วรู้สึกสงสารเด็กและคิดว่าต่อไปจะมาเยี่ยมเด็กให้บ่อยขึ้น และอาจหาโอกาสพาเด็กไปเที่ยวพักผ่อนที่ทะเลด้วยกันกับครอบครัวเพราะไม่เคยพาเด็กไปไหนเลย และผู้วิจัยยังได้แนะนำให้มารดาลองวางแผนควบคุมเรื่องระเบียบวินัยในเรื่องของเวลากับเด็กให้มากขึ้น มารดาก็ลองคิดและบอกว่าจะเอาเงินค่าขนมมาเป็นตัวต่อรองกับเด็ก คือเมื่อก่อนพี่สาวจะให้เงินไว้กับเด็กโดยตรงแต่จะเปลี่ยนเป็นฝากไว้กับป้าแทน เพื่อให้เด็กกับป้ามีโอกาสได้พูดคุยกันบ้าง ผู้วิจัยจึงได้แนะนำให้เอาเงินค่าขนมที่โรงเรียนแล้วส่วนที่เป็นค่าขนมตอนเย็นให้เด็กกลับไปบ้านก่อนอาจมอบหมายงานเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้ทำก่อนแล้วค่อยให้เงิน ถ้าเด็กจะออกจากบ้านอีกครั้งให้มีการขออนุญาตและตกลงเวลากลับเข้าบ้านให้แน่นอนเพื่อฝึกเรื่องระเบียบวินัย และเด็กจะได้รู้สึกว่าเขาเป็นผู้ใหญ่คอยดูแลบ้าง ถ้าหากเด็กทำได้ดีควรให้คำชมเชยเด็กด้วย และให้มารดากลับมารายงานผลให้ทราบในการนัดสัมภาษณ์ครั้งหน้า

การทำนายผล

เนื่องจากปัญหาของเด็กชายสองนั้นเป็นปัญหาที่ไม่รุนแรงนัก ซึ่งในการให้คำปรึกษาทั้งเด็กและมารดาผู้วิจัยได้สะท้อนสิ่งที่แต่ละฝ่ายคิดให้อีกฝ่ายได้ทราบซึ่งสังเกตเห็นว่า เมื่อทราบแล้วต่างก็รับว่าจะปรับปรุงเพื่อให้ความสัมพันธ์ระหว่างกันดีขึ้น ประกอบกับเด็กและครอบครัวยังได้รับการดูแลในการให้คำปรึกษาอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการทำจิตบำบัดครอบครัวจากศูนย์ให้คำปรึกษาเยาวชนและครอบครัวกลาง ซึ่งทางศูนย์ฯ จะติดตามความประพฤติและเป็นที่ปรึกษาให้แก่ครอบครัวของเยาวชนอย่างต่อเนื่องไปสักระยะหนึ่งน่าจะคาดการณ์ได้ว่าจะไม่กระทำผิดซ้ำอีก

การติดตามผล

จากการติดตามผลในการสัมภาษณ์ครั้งต่อ ๆ มาพบว่าระหว่างเด็กกับมารดามีการสื่อสารกันด้วยคำพูดที่แสดงความรู้สึกมากขึ้น และทราบว่ามารดาได้นัดกับครอบครัวของเพื่อนมารดาว่าจะพาครอบครัวเหมารถไปเที่ยวทะเลกัน ซึ่งเด็กเองก็ตั้งใจและรอคอยให้ถึงวันเร็ว ๆ ส่วนเรื่องการกำหนดเวลาและระเบียบต่างๆ มารดากับป้าและน้าสาวได้ตกลงกันว่าเมื่อเลิกเรียนแล้วให้เด็กกลับมา

บ้านก่อนเพื่อมาช่วยงานแล้วป้าจะให้ค่าขนมเพิ่ม ซึ่งเด็กเลือกที่จะช่วยป้ากวาดเศษนม(เพราะป้าทำกิจการร้านทำนม) และเปลี่ยนเสื้อผ้าชุดนักเรียนออกก่อนค่อยออกไปเล่นกับเพื่อนๆ และมีข้อตกลงร่วมกันว่าเด็กจะกลับถึงบ้านไม่เกินหนึ่งทุ่มครึ่ง โดยป้ากับน้าสาวจะรอให้เด็กกลับมาทานข้าวด้วย และได้ดูทีวีด้วยกันบ้าง ซึ่งเด็กก็ทำได้ดี แรก ๆ เด็กบอกว่ารู้สึกอึดอัดเล็กน้อยแต่ก็รู้สึกดีเหมือนกันที่มีคนคอยเป็นห่วงตนบ้าง รู้สึกว่าตัวเองมีความสำคัญขึ้น และบอกว่าป้ากับน้าสาวก็ชมที่เด็กรู้จักช่วยงานที่ร้าน และเคารพกฎที่ตั้งไว้จึงไม่ค่อยดุว่าหรือเฉยเมยกับเด็กเหมือนก่อน ซึ่งเด็กก็อยากจะทำตัวให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ

ส่วนมารดาจะมาเยี่ยมเด็กบ่อยขึ้นบางทีบิดาก็มาด้วย บางครั้งก็นัดกับพี่สาวเด็กพาไปเที่ยวพักผ่อนที่ห้างด้วยกัน โดยพาไปทาน KFC บ้าง ซื้อของเล่นให้บ้างซึ่งเด็กรู้สึกมีความสุขขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้รับการศึกษา

เด็กชายสองควรทำความเข้าใจและยอมรับเหตุผลความจำเป็นของบิดามารดาที่ต้องทำงาน จึงไม่ค่อยมีเวลาให้เด็กเต็มที่ และควรรับทราบว่าเป็นบิดามารดาและพี่สาวเป็นห่วงตนในเรื่องของการศึกษาจึงส่งมาเรียนในกรุงเทพฯ ทั้งที่ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ก็สูงกว่าตอนเรียนที่ฉะเชิงเทรา และควรได้รับการฝึกทักษะในเรื่องการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เกี่ยวข้อง

มารดาควรให้ความสำคัญในเรื่องของความรู้สึกของเด็กหมั่นซักถามและชวนพูดคุยเพื่อจะได้ทราบความคิดและความรู้สึกของเด็ก ควรหาเวลาที่จะทำกิจกรรมหรือพักผ่อนร่วมกับเด็กบ้าง ซึ่งแม้จะมีเวลาน้อยแต่ถ้ามีคุณภาพเด็กก็จะรับรู้ได้

ที่บ้านต้องมีการกำหนดระเบียบวินัยพื้นฐานให้เด็ก มอบหมายงานเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้เด็กได้รับผิดชอบบ้างเพื่อพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเองให้เด็ก เพราะเมื่อเด็กมีความภูมิใจในตนเองและรู้สึกว่ามีความหวังใจเด็กจะรู้สึกว่าตนมีคุณค่ายิ่งขึ้น และมีแนวโน้มที่จะทำตัวให้ดีขึ้นตามที่ผู้ใหญ่คาดหวัง

3 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะศึกษาต่อไป

ผู้ที่จะทำการศึกษาศิลปะเด็กชายสอง ควรฝึกให้เด็กชายสองรู้จักพูดคุยสื่อสารแสดงความรู้สึก เพราะเด็กไม่คุ้นเคยกับการพูดคุยกับผู้ใหญ่อย่างจริงจัง อาจพูดได้แต่เป็นแบบพูดเรื่อยเปื่อยเหมือนตอนผู้วิจัยพบเด็กในตอนแรก แต่ถ้าให้โอกาสและใช้เทคนิคของการให้คำปรึกษาที่เหมาะสมเด็กจะค่อย ๆ เปิดใจและทำให้เราทราบว่าภายในจิตใจของเด็กที่ดูลักษณะภายนอกไม่ค่อยประทับใจเท่าใดนักนั้นแท้จริงแล้วซ่อนความรู้สึกว่าเหงา โหยหาความรักความใส่ใจ และรอรับการช่วยเหลือที่เหมาะสม

กรณีศึกษาตอนที่ 3 เด็กชายสาม(นามสมมติ) อายุ 13 ปี 7 เดือน ข้อหากระทำชำเราผู้หญิง อายุไม่เกิน 13 ปี ซึ่งมีใช้ภริยาตน โดยหญิงผู้นั้นจะยอมหรือไม่ก็ตาม ลักษณะทั่วไป

เด็กชายไทย รูปร่างสันทนต์ สมวัย ตัดผมสั้นทรงนักเรียน ผิวขาว แต่งกายค่อนข้างสะอาด ใส่กางเกงขายาวเลื้อยรัด สีนํ้าแฉมไล ช่างพูดช่างคุย บางครั้งซุกซนเดินไปมา การพูดคุยตอบคำถามตรงประเด็น ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์และทดสอบพอสมควร

1 การสังเกตและบันทึกการสังเกต

จากการสังเกตขณะสัมภาษณ์และขณะทำแบบทดสอบพบว่าทุกแบบทดสอบใช้เวลาไม่นาน มีความตั้งใจและพยายามทำเต็มความสามารถ เด็กสามารถทำแบบทดสอบข้อที่ง่ายได้ แต่ข้อใดที่เด็กไม่เคยเรียนรู้และยากเด็กก็ไม่สามารถทำได้ บางครั้งเด็กเมื่อยก็จะขออนุญาตลุกเดินไปมาบ้าง แต่ก็ให้ความร่วมมือในการทำแบบทดสอบดี เด็กดูลักษณะที่ฟังมารดา มารดาของเด็กนั้นดูเครียดมาก คอยนั่งตลอดเวลาและจริงจังในการให้ข้อมูลมาก บางครั้งก็น้ำตาคลอแต่ไม่ถึงกับไหลตอนอยู่นอกห้อง เด็กอยากคลอเคลียกับมารดา โดยจับมือมารดาในบางครั้ง

2 การสัมภาษณ์

2.1 การสัมภาษณ์เด็ก

ให้ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวว่า เมื่อก่อนยายทำขนมกุยช่ายขายส่งมารดาและป้าก็ช่วยทำด้วย แต่ยายเสียชีวิตไปเมื่อปีที่แล้ว เพราะป่วย ตอนยายอยู่เด็กรู้สึกว่าการประกอบอาชีพของครอบครัวดีกว่าในปัจจุบัน แต่พอยายเสียชีวิตแล้วสมาชิกในครอบครัวลำบากเพราะบ้านที่กำลังต่อเติมอยู่ยังไม่เสร็จ ไม่มีเงินสร้างต่อ ญาติ ๆ ต่างแยกย้ายกันไปหางานทำที่อื่น เหลือเพียงตา มารดา เด็กและป้าซึ่งเป็นพี่สาวคนที่ 2 ของมารดาซึ่งชอบทะเลาะกับมารดาอยู่เสมอ เนื่องจากป้าเป็นคนจู้จี้ขี้บ่น ไม่มีน้ำใจ ขี้เหนียว เมื่อเด็กกลับจากโรงเรียน ถ้าหากป้าอยู่บ้านเด็กจะหลีกเลี่ยงด้วยการเข้าไปเก็บตัวอยู่ในห้องหรือออกไปเล่นนอกบ้าน

หลังจากยายเสียชีวิตมารดาต้องรับภาระต่าง ๆ เพิ่มขึ้น คือ ทำหน้าที่ดูแลตาซึ่งป่วยเป็นอัมพฤกษ์ และโรคประจำตัวหลายอย่าง ตอนนี้ตาหายออกจากบ้านไม่ทราบว่าจะไปไหน มารดาต้องออกตามหาตาแต่ไม่พบ มารดาซึ่งเป็นคนเครียดและเจ้าอารมณ์อยู่แล้วก็ยิ่งเครียดมากขึ้นกว่าเดิม

ตอนนี้เด็กทำขนมกุยช่ายมารดาจึงไปรับจ้างทำงานหนักมาก คือเป็นลูกจ้างร้านกับซื้อปลั๊วบางรัก ออกจากบ้านแต่เช้า ช่วงเย็นก็ยังต้องรับงานประดิษฐ์ดอกไม้พลาสติกมาทำที่บ้านอีก เด็กรู้สึกสงสารมารดาในขณะเดียวกันก็เข้าหามารดาไม่ค่อยติด เพราะมารดาค่อนข้างเครียดง่าย เจ้าอารมณ์ โมโหง่าย มารดาไม่ค่อยมีเวลาได้ใกล้ชิดกับเด็ก มอบหมายให้เด็กทำงานบ้าน เช่น หุงข้าว ทำกับข้าวทานเอง หลังจากที่มีมารดาเลิกงาน หากมารดากลับมาเห็นเด็กทำงานไม่เรียบร้อย

ก็มักตำหนิกันว่าเด็กด้วยอารมณ์ แต่หากเด็กทำงานที่มอบหมายเรียบร้อยก็ไม่เคยชม มารดามักจะลงโทษเด็กโดยการตีด้วยไม้บางครั้งก็ใช้เข็มขัดตีด้วยอารมณ์โกรธ เด็กรู้สึกว่ารอดามีนิสัยใจคอดียวดเดียวร้าย อารมณ์ไม่มั่นคงและดุ ดังนั้นเมื่อมารดาบอกอะไรเด็กจึงเชื่อและทำตาม เมื่อถามถึงบิดาเด็กให้ข้อมูลว่าบิดาเสียชีวิตแล้วแต่ไม่อยากพูดถึงเพราะบิดาไม่รักตนตั้งแต่ยังเล็ก

หลังจากเลิกเรียนเด็กจะใช้เวลาว่างดูโทรทัศน์ เล่นกับเด็กชายข้างบ้านอายุประมาณ 5-6 ขวบ และเล่นกับผู้เสียหายอายุ 4 ขวบ โดยเด็กจะเป็นผู้นำในการเล่น เช่นม้าก้านกล้วย และสตาวิอร์ มีการยิงต่อสู้กัน ในช่วงเสาร์-อาทิตย์ มารดาจะพาเด็กไปอยู่ที่ทำงาน ช่วยทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ

เกี่ยวกับการศึกษา เด็กให้ข้อมูลว่า ตนเองเรียนไม่เก่งสอบได้ลำดับเกือบสุดท้ายของห้อง ปัจจุบันเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทางโรงเรียนยังไม่แจ้งผลสอบให้ทราบ เด็กไม่เคยหนีเรียน ไม่เคยทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียน มีความตั้งใจเรียน รับผิดชอบงานหรือการบ้านที่ครูมอบหมายดี ซึ่งเด็กจะทำการบ้านเอง โดยมารดาไม่ได้สอน เนื่องจากมารดาไม่มีเวลา เด็กมีแผนว่าจะเรียนจนจบ ม 3 ก็จะลาออก เนื่องจากเรียนไม่เก่ง แล้วจะไปทำงานกับญาติซึ่งมารดาก็เห็นด้วย

ที่โรงเรียนเด็กมีเพื่อนมากแต่ที่สนิทกันมี 2-3 คน โดยเพื่อนจะมาหาที่บ้านบ้างเป็นบางครั้ง หลังเลิกเรียนต่างก็แยกย้ายกันกลับบ้านไม่ค่อยได้ไปเที่ยวด้วยกัน เมื่อมีเวลาว่างและอยู่ในกลุ่มเพื่อนในห้องเรียนเดียวกัน ก็มักจะพูดคุยกันเรื่องทั่ว ๆ ไป บางครั้งก็มีพูดถึงเรื่องเพื่อนหญิง ซึ่งเด็กแจ้งว่าตนและเพื่อน ๆ เริ่มมีความสนใจเพื่อนหญิง แรก ๆ เด็กแอบชอบเพื่อนหญิงที่สวยที่สุดในห้อง แต่เพื่อนหญิงไม่ชอบเด็ก เนื่องจากมีคนมาชอบอยู่แล้ว หลังจากนั้นก็ได้สนใจอีก แต่เด็กก็ยอมรับว่าชอบดูผู้หญิงสวย ผิวขาว ผอมยาว ซึ่งตอนนี้เด็กไม่มีแฟน เด็กเคยได้ยินเพื่อน ๆ พูดถึงการช่วยเหลือตนเองเมื่อมีความต้องการทางเพศ ซึ่งเด็กไม่ค่อยเข้าใจนัก เด็กแจ้งว่าไม่เคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้ใดมาก่อน ไม่เคยเห็นบุคคลอื่นมีเพศสัมพันธ์กัน และไม่เคยถูกผู้ใด ล้วงละเมิดทางเพศ เด็กดูละครโทรทัศน์เกือบทุกช่อง โดยชอบดูบทละครที่ตัวละครมีการพรอดรักกันและบทที่มีการยิงต่อสู้ ส่วนวิถีชีวิตดีลามานั้นเด็กเคยดูกับเพื่อนอายุรุ่นเดียวกัน แถวบ้าน จำนวน 1 ครั้ง เด็กแจ้งว่าเริ่มมีอาการและความต้องการทางเพศขณะอายุ 12 ปี โดยมักจะเกิดขึ้นในช่วงเช้าตรู่ เนื่องจากเด็กชอบนอนกอดหมอนข้างระหว่างพลิกตัวไปมาอวัยวะเพศไปเสียดสีกับหมอนข้างทำให้มีความรู้สึกเสียวตึงอวัยวะเพศและอวัยวะแข็งตัว แต่เด็กอ้างว่าไม่เคยช่วยเหลือตนเอง เนื่องจากกลัวมารดาทราบ แต่เมื่อมีอาการทางเพศก็จะพยายามควบคุมและหาอะไรมาทำให้เพลิน

เกี่ยวกับคดี เด็กเล่าว่าก่อนเกิดเหตุประมาณ 2 สัปดาห์ เพื่อนต่างโรงเรียนอายุ 13 ปี ที่อยู่บ้านใกล้กัน ได้ชักชวนไปดู วิดีโอ ซีดี ลามก เด็กมีความอยากรู้อยากเห็นเมื่อรับผิดชอบงานบ้านเสร็จแล้วจึงตามไปดู เห็นผู้แสดงจูบปากและมีเพศสัมพันธ์กัน ซึ่งดูแล้วเด็กมีความต้องการทางเพศเมื่อนั่งจบจึงเดินกลับบ้านของตนเอง ซึ่งเด็กอ้างว่าไม่ได้ช่วยเหลือตนเองเพราะระหว่างทางกลับบ้าน

เดินผ่านแผงขายหนังสือแหวะอ่านหนังสือขายหัวเราะตลกดีจึงลืมเรื่องความต้องการทางเพศ หลังจากนั้นก็ได้คิดถึงเหตุการณ์นั้นอีก จนกระทั่งวันเกิดเหตุ เป็นวันที่โรงเรียนมีการประชุมจึงหยุดครึ่งวัน ประกอบกับวันดังกล่าวไม่มีใครอยู่บ้าน ป้าไปต่างจังหวัด ส่วนมารดาไปทำงาน เมื่อกลับถึงบ้านเด็กก็ทำงานบ้านตามที่มารดามอบหมายให้ ขณะที่กำลังซักผ้าอยู่ผู้เสียหายเป็นเด็กหญิง อายุ 4 ขวบเศษ ซึ่งพักอยู่ติดกับบ้านของเด็ก ซึ่งบิดามารดาของผู้เสียหายมักปล่อยให้มาเล่นกับเด็กบ่อย ๆ เพราะบิดาและมารดาของผู้เสียหายติดทั้งยาเสพติดและติดการพนัน ได้มาเรียกให้เด็กออกไปเล่นด้วยแต่เด็กไม่ออกไปเพราะกำลังซักผ้าอยู่ ผู้เสียหายจึงเข้ามาในบ้านและมานั่งใกล้ๆ กะละมังซักผ้า เนื่องจากผู้เสียหายใส่กระโปรงสั้นจึงนึกถึงตอนดูสื่อลามก จึงเกิดความต้องการทางเพศอยากลองทำตามในสื่อ นั้นบ้าง ระหว่างนั้นได้มีเด็กชายเล็กๆ อีก 2 คน อายุ 4 และ 5 ปี ที่อยู่ใกล้บ้านวิ่งเข้ามาหาเพื่อมาเล่นด้วย เด็กจึงเล่าแผนการให้เด็กชายเล็กๆ ทั้งสองคนฟังและขอความเห็นว่าจะทำดีหรือไม่ ซึ่งเด็กทั้งสองเห็นด้วย จึงได้พาผู้เสียหายเข้าไปในห้องนอน และจัดท่าให้นอนลง โดยผู้เสียหายมิได้ขัดขืนแต่อย่างใด เด็กถอดกางเกงในของผู้เสียหายออกและถอดกางเกงของตนเองแค่หัวเข้า (ด้วยเกรงว่าหากญาติของผู้เสียหายเข้ามาตามหาจะใส่ไม่ทัน) ระหว่างนั้นได้ให้เด็กชายเล็กๆ ทั้งสองสลับกันดูต้นทางและมาดูต้นทำ เด็กนอนทับร่างของผู้เสียหายและถูไถอวัยวะเพศของตนกับของผู้เสียหาย ประมาณ 3-4 นาทีจึงหยุดเพราะเหนื่อยและเจ็บ อีกทั้งกลัวบิดามารดาของผู้เสียหายมาเห็น จากนั้นจึงชักชวนให้เด็กชายเล็กๆ ทั้งสองทำบ้าง ซึ่งเด็กทั้งสองก็ทำตามคำแนะนำของบิดามารดาแต่ไม่ได้เอาอวัยวะเพศออกมา เพียงแต่เลียนแบบท่าทางเท่านั้น จากนั้นก็แยกย้ายกันกลับบ้าน ประมาณหนึ่งสัปดาห์ต่อจากนั้น เด็กเล็ก ๆ หนึ่งในสองที่อยู่ในเหตุการณ์ได้เล่าให้มารดาของผู้เสียหายฟังซึ่งมารดาของผู้เสียหายก็เชื่อเพราะก่อนหน้านี้ตอนอาบน้ำให้ผู้เสียหายผู้เสียหายร้องไห้เพราะเจ็บเมื่อสังเกตดูเห็นอวัยวะเพศแดงบวม จึงไปแจ้งความและนำตำรวจมาจับตัวเด็กไปที่สถานีตำรวจ

หลังจากมารดาทราบเรื่องก็โกรธและเสียใจมากจึงใช้เข็มขัดตีเด็กอย่างรุนแรงเพื่อให้เด็กยอมรับ ตอนแรกเด็กปฏิเสธ แต่ในที่สุดก็ยอมรับว่าได้กระทำได้ดังกล่าวจริง เมื่อมารดาเริ่มสติอารมณ์ได้ จึงให้โอกาสเด็กในการปรับปรุงตนเอง เนื่องจากเด็กไม่มีพฤติกรรมอื่นที่เสียหายจึงมาประกันตัวเด็กไป แต่ปกปิดไม่ให้ทางโรงเรียนทราบเรื่องดังกล่าว เนื่องจากกลัวเด็กจะเสียการเรียน เมื่อมาติดต่อกับสถานพินิจมารดาจะโกหกทางโรงเรียนว่าพาเด็กไปต่างจังหวัด

2.2 การสัมภาษณ์มารดา

บิดาของเด็กเป็นคนขยัน ช่างพูดคุยไม่ดื่มสุรา แต่ดุดกัญชา ค่อนข้างหัวอ่อน เชื่อฟังปู่ย่า และพี่น้องของบิดามาก อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส ขณะนั้นมารดาอายุเพียง 20 ปี โดยที่ญาติของทั้งสองฝ่ายไม่เห็นด้วย มารดาอาศัยอยู่กับญาติของฝ่ายบิดา ซึ่งไม่ค่อยชอบมารดานักและมักมีปากเสียงกันในเรื่องการเงินและอื่นๆ เรื่อง โดยที่บิดาไม่สามารถช่วยประนีประนอมได้ และมัก

เข้าข้างทางญาติของตนเสมอ ทำให้มารดาขาดที่พึ่งพิงและมีความกังวลใจ ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับญาติๆ ทางฝ่ายบิดาได้ มารดาอยู่ร่วมกับบิดาได้ไม่นานก็ตั้งครรรค์ แต่เมื่อบิดาและญาติฝ่ายบิดาทราบก็ไม่ยอมรับบุตรในครรภ์ เนื่องจากบิดาคิดว่าไม่ใช่ลูกของตน ส่งผลให้มารดาเครียดมากขึ้น และเลิกร้างกันที่สุดในที่สุด โดยต่างไม่มีคู่ครองใหม่ มารดาจึงกลับมาอยู่กับตายายและญาติฝ่ายตน ส่วนบิดาขาดการติดต่อและไม่รับผิดชอบดูแลมารดาและบุตรอีก

ระหว่างมารดาอยู่กับตายายและญาติๆ ของตนเองนั้นมารดามักมีความกังวลใจและเครียดเนื่องจากพี่น้องตำหนิมารดาเรื่องการทำมารดาถูกสามีทิ้งในระหว่างตั้งครรภ์ อีกทั้งทำตัวเป็นภาระของครอบครัว ประกอบกับมีความอิจฉามารดาที่ยายรักมารดามากกว่า ส่งผลให้ความสัมพันธ์ต่อกันไม่ดีต่างคนต่างอยู่ ไม่มีน้ำใจช่วยเหลือกัน มักมีการด่าทอ มีปากเสียงกันเสมอ ในช่วงนั้นมารดามีปัญหาด้านการเงินเนื่องจากไม่ได้ทำงาน เกรงว่าหากคลอดเด็กแล้วจะเลี้ยงดูเด็กไม่ได้ ก่อนคลอดจึงไปปรึกษากับมูลนิธิแถวบ้าน เพื่อขอให้รับบุตรของตนไว้ในความดูแล แต่เมื่อเจ้าหน้าที่ให้กำลังใจและแนะนำมารดาจึงเปลี่ยนใจรับเด็กไว้ดูแลเอง

ยายเป็นผู้ให้การช่วยเหลือด้านการเงินแก่มารดา หลังจากคลอดเด็กมารดาจึงช่วยยายทำขนมกุยช่ายขายส่ง มารดาดูแลเด็กด้วยตนเองตั้งแต่เด็กยังเล็กจนกระทั่งโต ซึ่งในช่วงที่เด็กอายุ 1-3 ปี เป็นวัยที่กำลังซนมารดาจำเป็นต้องมัดขาเด็กไว้กับโต๊ะ จะได้ไม่รบกวนตนขณะทำงาน หลังจากเด็กเริ่มโตมารดาก็จะปล่อยให้เด็กวิ่งเล่นอยู่แถวละแวกบ้าน โดยมารดาไม่ได้ดูแลมากนัก หากยายมีเวลาจะช่วยดูแลเด็กบ้าง ซึ่งยายเป็นคนมีเหตุผลและตามใจเด็กบ้างเป็นบางโอกาส หากเด็กมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมยายจะใช้วิธีเตือนด้วยเหตุผลไม่เคยทำโทษเด็กด้วยการตีและยายยังช่วยดูแลงานบ้าน และทำกับข้าวด้วย

เมื่อ 1 ปีที่ผ่านมายายเสียชีวิต ด้วยโรคความดันโลหิตสูง ส่งผลให้สมาชิกในครอบครัวและมารดาขาดที่พึ่งพิง เพราะยายเป็นบุคคลหลักในการหาเลี้ยงครอบครัว หลังจากนั้นครอบครัวของมารดาก็เลิกกิจการการทำขนมกุยช่าย มารดาและพี่น้องต่างก็ไม่มีงานทำ จึงประสบปัญหาทางการเงินอย่างมาก ประกอบกับบ้านที่อาศัยอยู่ระหว่างการก่อสร้างจึงไม่สามารถต่อเติมได้เสร็จ และพี่น้องของมารดาต่างก็แยกย้ายไปทำงานต่างจังหวัด มารดาจึงไปสมัครเป็นลูกจ้างร้านขายของพวกกึ่งฟู้ด สมาชิกในครอบครัวเหลือเพียงตา มารดา เด็กและป้าซึ่งเป็นพี่สาวคนที่ 2 ที่มีปากเสียงกันอยู่เสมอ มารดาต้องรับภาระในการดูแลตาซึ่งป่วยเป็นอัมพฤกษ์ และ โรคประจำตัว คือเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ป่วยเป็นไมเกรน 6 เดือนที่ผ่านมาตาหายออกจากบ้านทำให้มารดาเครียดและกลัวใจมากขึ้น ออกตามหาหลายที่แล้วแต่ยังไม่พบ

บ้านที่เด็กพักอาศัยเป็นบ้านตึกชั้นเดียว อยู่ในย่านที่พักอาศัย ซึ่งลุงเป็นเจ้าของขณะนี้ลุงและครอบครัวไปทำงานอยู่ต่างจังหวัด และต่อเติมบ้านไปด้วยเมื่อต่อเติมเสร็จ ลุงจะย้าย

เข้ามาอยู่ร่วมกับครอบครัวของเด็กด้วย มารดาและเด็กนอนห้องเดียวกัน สภาพแวดล้อมในบ้านไม่ค่อยเหมาะสม เนื่องจากเป็นแหล่งมั่วสุมเสพยาและเล่นการพนัน ซึ่งบิดาของผู้เสียหายก็เสพยาบ้าง ส่วนมารดาของผู้เสียหายก็เล่นไพ่ ไม่ค่อยมีเวลาดูแล ผู้เสียหายจึงมักมาเล่นกับเด็กเสมอ

นิสัยและความประพฤติของเด็ก เด็กเป็นคนช่างพูด รักสนุก ไม่ดีใจ เชื่อฟังผู้ปกครองดี ขณะอยู่ที่โรงเรียนก็เป็นที่รักของเพื่อน ๆ และครู

3 แบบทดสอบ

3.1 แบบทดสอบสติปัญญาโดยใช้ The Wechsler Scales (WISC - Wechsler Intelligence Scales for Children) พบว่าเด็กมีระดับสติปัญญาที่ มี IQ=81 มีความสามารถในด้านภาษาน้อยกว่าด้านการกระทำ อีกทั้งได้คะแนนในแบบทดสอบย่อยเกือบทุกด้าน ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย แสดงให้เห็นถึงเด็กมีพื้นความรู้ทั่วไปไม่ดี ขาดประสบการณ์มีการตัดสินใจต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ดีนัก ความคิดไม่ซับซ้อน เป็นแบบเด็ก ๆ ไม่ค่อยมีเหตุผล ขาดสมาธิ ขาดความตั้งใจ ขาดการคิดวางแผน และขาดการเหตุการณ์ต่าง ๆ ล่วงหน้า

3.2 แบบทดสอบ Draw A Person Test (DAP)

จากแบบทดสอบ DAP พบว่าวาดเส้นเบาแสดงถึงรู้สึกไม่ปลอดภัย มีปัญหาการปรับตัว การวางภาพวางไว้ด้านล่างซ้ายของหน้ากระดาษและวาดขนาดตัวค่อนข้างเล็ก แสดงถึงไม่ค่อยเปิดสู่สังคม ชีเมเศร้า ซ้ำๆ ขาดความรอบคอบหรือขาดการเห็น วาดกระดูกแสดงถึงติดแม่ขาดผมไม่แรงไม่ระบาย แสดงถึง ซึมเศร้า , วาดรูปผู้หญิงตัวโตกว่ารูปผู้ชายมาก แสดงถึงต้องการพึ่งพิง วาดรูปผู้ชายผอมมาก แสดงถึง อ่อนแอ,กลัวต้องโตเป็นผู้ใหญ่ มีความคิดจินตนาการในลักษณะก้าวร้าว นอกจากนั้นยังคิดหมกมุ่นเรื่องเพศสูง

3.3 แบบทดสอบ The Kinetic-House-Tree-Person Drawing (K-H-T-P)

จากแบบทดสอบ K-H-T-P พบว่า วาดคนอยู่ในบ้าน แสดงถึงต้องการการปกป้อง วาดเส้นเบาแสดงถึงรู้สึกไม่ปลอดภัย มีปัญหาการปรับตัว วาดภูเขาแสดงถึงความต้องการพึ่งพิง มีหุ้มนไม้เตี้ย ๆ แสดงถึงต้องการความสมบูรณ์ วาดหลังคาบ้านใหญ่มาก แสดงถึง แสวงหาความพอใจจากการพักผ่อน

3.4 แบบทดสอบ Bender Gestalt Test

จากการทำแบบทดสอบ Bender Gestalt test พบว่า ภาพที่ 3 วาดคล้ายฝูงนก แสดงถึง หลีกหนีหรือแยกตัวจากโลกภายนอก แยกตัวมีโลกส่วนตัวของตัวเอง รูปที่ 6 ความโค้งของ curve ลดลง แสดงถึงความเรื่อย ๆ เฉื่อย ๆ การวางตำแหน่งของรูปวางสลับไปมาไม่เรียงเป็นระเบียบแสดงถึง ขาดการวางแผน

3.5 แบบทดสอบเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion Test เรียกย่อว่า SCT)

จากแบบทดสอบ SCT พบว่า เด็กรู้สึกไม่ดีกับบิดาอย่างมาก เกี่ยวกับมารดาต้องการให้

มารดาหายเครียด เลิกดู และมีเวลาให้เด็กมาก ๆ ไม่ค่อยมีความทะเยอทะยานไม่ค่อยมองถึงอนาคตไกลๆ เป็นห่วงแม่ที่ทำงานหนักกลัวแม่ป่วยตาย รู้สึกว่าตัวเองช้อยเกินไป
การวินิจฉัย

จากข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมดังกล่าววินิจฉัยได้ว่าสาเหตุของการกระทำผิดมีสาเหตุดังนี้

1 สาเหตุจากครอบครัว

สภาพครอบครัวบกพร่องเนื่องจากบิดามารดาเลิกร้างกันตั้งแต่เด็กอยู่ในครรภ์อีกทั้งบิดาไม่ต้องการและไม่ยอมรับบุตรในครรภ์ มารดาจึงมีความเครียด และความกังวลสูง เมื่อยายเสียชีวิตทั้งมารดาและตัวเด็กรู้สึกสูญเสียและขาดที่พึ่งพิง เด็กมีความผูกพัน รักและเป็นห่วงมารดามาก แต่ก็กลัวจากที่เด็กให้สัมภาษณ์ว่า "บางครั้งกับแม่ก็เข้าหน้าไม่ติด เพราะแม่ขี้หงุดหงิด โมโหง่ายมาก คงเพราะแม่เหนื่อยและเครียดมาก แต่ก็เข้าใจนะแม่มีภาระเยอะ ก็สงสารแม่มาก" เด็กขาดที่ปรึกษาในครอบครัว แต่ยังไม่ถึงกับขาดความรักเพราะเด็กรับรู้ว่ามีแม่รักและกลางคืนก็นอนห้องเดียวกับแม่มาตลอดถือว่าค่อนข้างใกล้ชิดพอสมควร แต่อาจมีผลต่อการกระทำผิดตรงที่เด็กไม่มีห้องเป็นสัดส่วนของตัวเอง จากการที่เด็กให้สัมภาษณ์ว่า "เวลาที่มีความรู้สึกทางเพศไม่กล้าช่วยตนเองเพราะกลัวแม่รู้" จึงทำให้เก็บกดเอาไว้และเมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้นและสบโอกาสจึงระบายออกด้วยวิธีที่ไม่เหมาะสม

2 สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

กรณีของเด็กชายสามนี้สิ่งแวดล้อมทางสังคมละแวกบ้านมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กมาก ดังนี้

- เพื่อนชวนเด็กไปดู วีดิโอ ซีดี ลามก เป็นเพื่อนต่างโรงเรียนที่อยู่บ้านใกล้กัน แสดงว่าผู้ใหญ่ในบ้านนั้นก็ไม่ได้ดูแลเด็กและยังไม่ควบคุมเรื่องสื่อลามกอนาจารด้วย
- ผู้เสียหายก็เป็นเด็กที่พ่อแม่ปล่อยให้เล่นเล่นกัน เพราะพ่อแม่ติดยาเสพติดและเล่นการพนันจนไม่มีเวลาดูแลจึงทำให้สบโอกาสได้ง่าย
- เด็กชายเล็กๆ อีก 2 คน ที่อยู่ในเหตุการณ์และช่วยดูตานั้นก็เป็นเด็กที่พ่อแม่ปล่อยให้พลละเลยไม่ใส่ใจดูแลเช่นกัน
- โอกาสอันวายเนื่องจากบ้านไม่อยู่บ้าน มารดายังไม่กลับจากทำงาน โรงเรียนเลิกครึ่งวัน เพราะครูประชุม ผู้เสียหายใส่กระโปรงสั้นมาเล่นด้วย

3 สาเหตุจากลักษณะส่วนตัว

จากการทำแบบทดสอบในหลายแบบทดสอบมีความสอดคล้องกันว่าเด็กมีระดับสติปัญญาค่อนข้างต่ำ ขาดประสบการณ์มีการตัดสินใจต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ดีนัก ความคิดไม่ซับซ้อน เป็นแบบเด็ก ๆ ไม่ค่อยมีเหตุผล ขาดสมาธิ ขาดความตั้งใจ เรื่อยๆ เฉื่อยๆ ไม่ค่อยเปิดสู่สังคม ชีพเศร้าช้อย หลีกหนีหรือแยกตัวจากโลกภายนอก แยกตัวมีโลกส่วนตัวของตัวเอง วุฒิภาวะเป็นเด็ก

อ่อนแอ ไม่มั่นคง วิดกกังวล อ่อนไหวง่าย มีความรู้สึกด้อย ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง อีกทั้งมีความคับข้องใจต่อการขาดความรัก จึงต้องการความรักความอบอุ่น และต้องการที่พึ่งพิงสูง มีความขัดแย้งภายในจิตใจ ทำให้มีความคิดจินตนาการในลักษณะก้าวร้าว นอกจากนั้นยังคิดหมกมุ่นเรื่องเพศสูง เด็กมีปัญหาแสดงออกทางอารมณ์ หากถูกกระตุ้นก็สามารถแสดงออกเป็นการกระทำได้ง่าย ขาดความรอบคอบหรือขาดการยับยั้งเห็น ขาดการคิดวางแผนและคาดการณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ล่วงหน้า จึงส่งผลให้มีความลำบากในการการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น การเลือกวิธีระบายออกเมื่อมีอารมณ์เพศจึงไม่เหมาะสม

การช่วยเหลือ ป้องกันและส่งเสริม

หลังจากวินิจฉัยปัญหาของเด็กชายสาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการช่วยเหลือตามขั้นตอนที่เหมาะสมดังนี้

1 การให้คำปรึกษาแก่เด็กโดยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person Centered Counseling)

1.1 เกี่ยวกับเรื่องครอบครัว

ได้สะท้อนให้เด็กทราบว่าเท่าที่สัมภาษณ์เด็กรู้สึกที่เด็กรักมารดามากแต่ก็กลัวมารดา แต่เด็กก็เข้าใจว่ามารดามีภาระมากจึงทำให้เครียด ผู้วิจัยได้เล่าถึงเหตุการณ์ผู้วิจัยเคยประสบให้เด็กฟังเกี่ยวกับพ่อแม่ที่อยู่ในฐานะลำบากจนแล้วพาลูกขึ้นรถไฟไปเชียงใหม่หลอกว่าจะพาไปเที่ยว แต่จริงๆ แล้วเอาลูกไปทิ้ง เด็กฟังแล้วก็บอกว่าตนก็เคยเห็นในข่าวมากเหมือนกัน เด็กบอกว่าแม่ของเด็กก็ลำบากแต่ไม่ทิ้งเด็กแม่ทนลำบากเองแต่ก็เครียด ผู้วิจัยจึงกระตุ้นให้เด็กลองคิดว่าที่ผ่านมาเด็กเคยทำอะไรแล้วแม่ดูดีขึ้นบ้าง และกระตุ้นให้เด็กคิดว่ามีวิธีที่จะทำให้แม่คลายเครียดลงได้บ้าง เด็กนึกอยู่ค่อนข้างนานแต่ก็พอนึกออกมาว่า ตอนแม่ป่วยนอนอยู่บ้านไปทำงานไม่ได้เด็กได้ดูแลทำอาหารให้แม่ ไปซื้อยามาให้และดูแลให้แม่ทานยา พอมีไข้ก็เช็ดตัวให้ รู้สึกว่าแม่ดีขึ้นแม้ว่าจะป่วยและไม่เครียดเลย (แสดงว่าแม่ก็ต้องการคนดูแลเหมือนกันนะ) เด็กยิ้มและบอกว่านึกออกแล้วที่จริงวันที่แม่ไม่ป่วยแต่เหนื่อยมาจากการงานเด็กก็ควรจะลองเอาใจดูแลแม่บ้าง เพราะตอนนี้พ่อแม่เครียดเด็กเองก็หลบเลยเพราะกลัวโดนดุ และรับว่าจะลองทำวิธีที่ตนคิดได้นี้และจะมารายงานผลในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป

1.2 ในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ

ได้ให้กำลังใจเด็กโดยบอกว่าการมีความรู้สึกทางเพศไม่ใช่สิ่งผิดหรือเลวร้ายแต่อย่างใด แต่ให้พยายามควบคุมโดยการหากิจกรรมอย่างอื่นทำเพื่อให้ตนเองไม่หมกมุ่นอยู่กับเรื่องเพศมากนัก เช่น ออกกำลังกาย และหาทางระบายออกที่เหมาะสม รวมถึงการช่วยเหลือตนเองอย่าง

เหมาะสม โดยชี้ให้เห็นผลของการที่หาทางออกที่ไม่เหมาะสม ซึ่งเด็กก็บอกว่ารู้ถึงผลเสียแล้วและจะระวังไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำอีก

2 การให้คำปรึกษาแก่มารดา

ผู้วิจัยชี้ให้มารดาเห็นว่าจากการสัมภาษณ์รู้สึกได้ว่ามารดาเป็นคนที่ค่อนข้างเอาใจจริงเอาใจ และเครียดพอสมควร ซึ่งมารดายอมรับว่าจริง จึงได้เล่าให้มารดาฟังว่าจากการสัมภาษณ์และการทำแบบทดสอบพบว่าส่วนลึกของจิตใจเด็กต้องการฟังฟังมารดาสูงมาก แต่ขณะเดียวกันก็เกรงว่าตนเองจะทำให้มารดาเหนื่อยหรือจิตใจและเครียดมากขึ้น ดังนั้นเมื่อมารดากลับมาจากทำงานเด็กจึงแยกตัวจากมารดา มารดายอมรับว่าดูแลเด็กบ่อย และไม่เคยชมเมื่อเด็กทำดี ทั้งที่เมื่อเทียบกับเด็กหลายคนในละแวกบ้านเด็กก็นับได้ว่าเป็นวันรุ่นที่เชื่อฟังมารดามากที่สุด เด็กบางบ้านพอตัวโตกว่ามารดาก็ก้าวร้าวดุว่าไม่ได้ แต่เด็กไม่เคยมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวใส่มารดาแม้จะถูกมารดาตำหนิบ่อยและค่อนข้างอยู่ติดบ้านไม่ค่อยไปมีวุ่นกับพวกติดยา (แล้วแม่เคยชมเด็กในข้อดีที่แม่เล่ามาหรือไม่) แม่ยอมรับว่าไม่เคยชมเพราะที่บ้านก็ไม่เคยมีใครชื่นชมใครจึงไม่คุ้นเคย ผู้วิจัยจึงฝากให้มารดาลองกล่าวคำชมและกอดลูกบ้าง อาจหาโอกาสพาเด็กไปเที่ยวพักผ่อนด้วยกันบ้าง ซึ่งมารดารับว่าจะลองดูแล้วจะมารายงานผลในการสัมภาษณ์ครั้งหน้า

การทำนายผล

เนื่องจากปัญหาของเด็กชายสามนั้นเป็นปัญหาที่ไม่รุนแรงนัก ซึ่งในการให้คำปรึกษาทั้งเด็กและมารดาผู้วิจัยได้สะท้อนสิ่งที่แต่ละฝ่ายคิดให้อีกฝ่ายได้ทราบซึ่งสังเกตเห็นว่า เมื่อทราบแล้วต่างก็รับว่าจะปรับปรุงเพื่อให้ความสัมพันธ์ระหว่างกันดีขึ้น และสำหรับครอบครัวของเด็กชายสามนั้นถ้าไม่นับป้าก็มีเพียงเด็กกับมารดาซึ่งมีความใกล้ชิดผูกพันกันค่อนข้างมากเพราะแม้จะเลี้ยงดูเด็กไม่ถึงกับดีนักแต่มารดาก็เลี้ยงดูเด็กด้วยตนเองมาตลอดทุกวันนี้ยังนอนด้วยกัน ประกอบกับเด็กและครอบครัวยังได้รับการดูแลในการให้คำปรึกษาอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการทำจิตบำบัดครอบครัวจากศูนย์ให้คำปรึกษาเยาวชนและครอบครัวกลาง ซึ่งทางศูนย์ฯ จะติดตามความประพฤติและเป็นที่ปรึกษาให้แก่ครอบครัวของเยาวชนอย่างต่อเนื่องไปสักระยะหนึ่งน่าจะคาดการณ์ได้ว่าจะไม่กระทำผิดซ้ำอีก

การติดตามผล

จากการติดตามผลในการสัมภาษณ์ครั้งต่อมา พบว่าระหว่างเด็กกับมารดามีการสื่อสารกันด้วยคำพูดที่แสดงความรู้สึกมากขึ้น เด็กรอคอยการกลับบ้านของมารดาและช่วยมารดาทำงานประดิษฐ์ที่รับมาทำเพิ่ม ส่วนมารดาก็พยายามควบคุมอารมณ์ไม่ให้โมโหง่ายโดยบอกว่าเพื่อนแนะนำให้สวดมนต์และได้ลองทำตามและรู้สึกว่าควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น เด็กเองก็บอกว่าการช่วยงานมารดาทำให้ตนไม่ค่อยคิดเรื่องเพศด้วย

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้รับการศึกษา

เด็กชายสามมีข้อดีอยู่ในตนเองที่ควรรักษาให้คงไว้คือมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ และไม่ให้ยวเตรหรือทำตัวเกรเหมือนเด็กวัยเดียวกันในละแวกบ้าน แต่ก็ควรทำความเข้าใจและยอมรับว่า มารดาต้องทำงานหนักจึงไม่ค่อยมีเวลาให้และส่งผลให้เครียดง่าย อาจช่วยมารดาทำงานประดิษฐ์ที่รับมาทำเพิ่มเพื่อแบ่งเบาภาระมารดา เชื่อมสัมพันธ์ภาพระหว่างกันแล้วยังช่วยให้ไม่หมกมุ่นเรื่องเพศด้วย

2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เกี่ยวข้อง

มารดาควรให้ความสำคัญในเรื่องของความรู้สึกของเด็กหมั่นซักถามและชวนพูดคุยเพื่อจะได้ทราบความคิดและความรู้สึกของเด็ก ควรหาเวลาผ่อนคลายร่วมกับเด็กบ้าง และควรฝึกควบคุมอารมณ์ไม่ให้ฉุนเฉียวง่าย และหัดกล่าวคำชมเชยเด็กบ้าง ถ้าเป็นไปได้ควรกันห้องนอนให้เด็กเป็นสัดส่วนจากมารดา

3 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะศึกษาต่อไป

ผู้ที่จะทำการศึกษเด็กชายสาม ควรฝึกให้เด็กชายสามมีบุคลิกภาพที่สมวัย ฝึกการพูดคุยสื่อสารแสดงความรู้สึก เพราะเด็กไม่คุ้นเคยกับการพูดเกี่ยวกับความรู้สึก และที่สำคัญที่สุด เด็กควรได้รับการฝึกในเรื่องการสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นบ้าง เพราะหากไม่ได้รับการฝึกฝนเรื่องดังกล่าวอาจส่งผลเสียแก่เด็กในระยะยาวเพราะเป็นทักษะที่จำเป็นในการเดินเข้าสู่โลกอาชีพ

กรณีศึกษารายที่ 4 เยาวชนสี่ (นามสมมติ) อายุ 14 ปี 7 เดือน ข้อหาร่วมกันกระทำชำเรา ผู้หญิงอายุไม่เกิน 13 ปี ซึ่งมีไซภิรยาตน โดยหญิงผู้นั้นจะยอมหรือไม่ก็ตาม
ลักษณะทั่วไป

เยาวชนชายไทย รูปร่างสมส่วน ผิวดำแดง ตัดผมสั้นทรงนักเรียน สวมเสื้อเชิ้ต กางเกงยีนส์ขาวว ใสรองเท้าแตะ

1 การสังเกตและบันทึกการสังเกต

จากการสังเกตขณะสัมภาษณ์และขณะทดสอบพบว่า ในช่วงแรกเยาวชนมีความวิตกกังวล ไม่ค่อยคุ้นเคย พูดน้อย เสียงเบา แต่หลังจากได้พูดคุยกับเยาวชนไปได้สักระยะหนึ่ง เยาวชนคลายความวิตกกังวล มีสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใสบ้างเล็กน้อย สามารถพูดคุยตอบคำถามได้ดีขึ้น แต่ยังคงระมัดระวัง ซื่อาย มักก้มหน้า พูดเสียงเบา และคิดนาน แต่ก็ให้ความร่วมมือในการพูดคุย เนื้อหาที่เล่าต่อเนื่องได้ใจความ การแสดงออกทางอารมณ์เหมาะสมเยาวชนให้ความร่วมมือ มีความพยายามและอดทนในการทำแบบทดสอบค่อนข้างมาก ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบส่วนใหญ่ค่อนข้างนาน ข้อไหนที่ทำไม่ได้จะใช้วิธีนั่ง ก้มหน้าเสียบ บิดมือไปมา การหยิบจับดินสอค่อนข้างถนัด

เยาวยชนพอจะมีความสำนึกผิด โดยขณะให้ข้อมูลเกี่ยวกับคดีจะมีลักษณะไม่มั่นใจ พูดเสียงสั่นและเบา ขณะที่กล่าวว่า “รู้สึกเสียใจมากที่ทำให้บิดาบุญธรรมเดือดร้อน” นั้นสีหน้าและน้ำเสียงค่อนข้างสลด

2 การสัมภาษณ์

2.1 การสัมภาษณ์เยาวยชน

จากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่าเยาวยชนเป็นบุตรคนที่ 4 ในจำนวนทั้งหมด 6 คน โดยพี่สาวคนที่ 1 และ 2 ประกอบอาชีพรับจ้างในร้านอาหารแต่งงานแล้วแยกไปอยู่กับครอบครัว พี่ชายคนที่ 3 ตติยาเสพติด (ยาบ้า) เคยถูกจับกุมในคดีจำหน่ายยาบ้า ไม่ได้ประกอบอาชีพใด ๆ ส่วนน้องชายคนที่ 5 อายุ 11 ปี ซึ่งกระทำความผิดในคดีเดียวกับเยาวยชน กำลังเรียนชั้น ป. 3 และน้องสาวคนสุดท้องอายุ 2 ปี ซึ่งอยู่ในความดูแลของมารดา เยาวยชนมีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดระยอง เคยอยู่ในความดูแลของบิดามารดา บิดารับจ้างลับผิดและเก็บเศษขยะขาย แต่มีงานทำไม่แน่นอน ส่วนมารดาประกอบอาชีพเก็บขยะขายและขอทานมีรายได้ไม่แน่นอนเช่นกัน ฐานะครอบครัวยากจนพักอาศัยไม่เป็นหลักแหล่ง เวร่อน อยู่ตามสวนสาธารณะ และวัดแถวจังหวัดระยอง บางครั้งก็กลับมาอนบ้านพักซึ่งปลูกเป็นเพิงไ้วในสวนมะม่วง โดยเจ้าของสวนมะม่วงให้พักเป็นการชั่วคราว ทั้งบิดามารดามักดื่มสุราเมื่อมีเงินมาแล้วทะเลาะจนถึงขั้นลงมือลงไม้กันเสมอ บางครั้งก็ทำร้ายร่างกายเยาวยชนด้วย อีกทั้งปล่อยปละละเลยไม่สนใจดูแลเยาวยชนและน้อง เมื่อบิดามารดาไม่อยู่บ้านมักฝากเยาวยชนและน้อง ๆ ไว้กับคนรู้จักที่มักจะดื่มสุราและทำร้ายร่างกายกันภายในครอบครัว ทำให้เยาวยชนและน้องชายรู้สึกหวาดกลัว เมื่อบิดามารดาไม่มีเงินใช้จะบังคับให้เยาวยชนและน้องชายไปเดินเร่ขอทานตามงานวัดและงานเทศกาลต่าง ๆ จึงทำให้เยาวยชนและน้องชายไม่มีความใกล้ชิดกับบิดามารดา

เยาวยชนให้ข้อมูลเกี่ยวกับบิดาบุญธรรมว่า บิดาบุญธรรมประกอบอาชีพทำชุดนักเรียนขายและให้เช่า ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน บิดาบุญธรรมเป็นคนปากร้าย โกรธง่ายหายเร็ว ค่อนข้างรักและมีความเมตตาสงสารเยาวยชน บิดาบุญธรรมต้องรับผิดชอบหาเงินเลี้ยงครอบครัวตามลำพังจึงทำให้ไม่มีเวลาดูแลเยาวยชนได้เต็มที่นัก แต่เยาวยชนก็ค่อนข้างใกล้ชิดและผูกพันเพราะบิดาบุญธรรมเป็นคนมีเหตุผลรักเยาวยชนและน้องและผู้ที่ยึดบิตาบุญธรรมรับมาเลี้ยงดูทุกคน ถ้าเยาวยชนทำผิดจะได้รับการว่ากล่าวตักเตือนด้วยเหตุผล นาน ๆ ครั้งก็มีการตีบ้างแต่ตีไม่รุนแรงโดยใช้ไม้ชนไก่เยาวยชนรู้สึกรักและเคารพบิดาบุญธรรม

ที่บ้านของบิดาบุญธรรมเป็นทาวน์เฮาส์ 3 ชั้น มีสมาชิกอยู่รวมกันหลายคน เนื่องจากบิดาบุญธรรมชอบชักชวนให้คนรู้จักมาอยู่ร่วมด้วย โดยชั้นที่ 1 ให้ยายของผู้เสียหายและผู้เสียหายพักอาศัยอยู่ ส่วนชั้นที่ 2 บิดาบุญธรรมอาศัยอยู่กับเยาวยชน น้องชายของเยาวยชน และเยาวยชนชายอีกคนชื่อหนุ่ม(นามสมมติ) ที่บิดาบุญธรรมเลี้ยงไว้เพราะมารดาของหนุ่มไปมีสามีใหม่และทิ้งหนุ่มไว้ให้บิดา

บุญธรรมเลี้ยงดูซึ่งร่วมกระทำผิดในครั้งนี้ด้วย เยาวชนอ้างว่าไม่เคยเกี่ยวข้องกับสารเสพติดทุกชนิด ไม่เคยมีพฤติกรรมเสียหายร้ายแรง อ้างว่าไม่เคยดูหนังสื่อโป๊ หรือสื่อลามกต่าง ๆ แต่ชอบดู วีดีโอเกี่ยวกับภาพยนตร์สยองขวัญและการต่อสู้ โดยบิดาบุญธรรมจะเป็นผู้ตัดจากโทรทัศน์ให้ ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้ใดมาก่อน ไม่เคยสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง

เกี่ยวกับคดี เยาวชนแจ้งว่าก่อนเกิดเหตุ เยาวชนและเพื่อนๆ เคยเป็นก้าแพงวัดแอบดูหนุ่มกับผู้หญิงร่วมเพศกันบริเวณหลังเมรุ 1 ครั้ง วันเกิดเหตุ ขณะที่บิดาบุญธรรมไปตลาดหนุ่มชวนผู้หญิงเสียหยาบกับเพื่อนอีกชายคนหนึ่งไปดูวีดีโอในห้องนอนของบิดาบุญธรรม แต่ไม่ใช่วีดีโอลามกเป็นหนังผี เมื่อดูจบหนุ่มจึงชวนเพื่อนของหนุ่มและผู้เสียหยาบเข้าไปในห้องนอนซึ่งเป็นห้องที่โดยปกติจะนอนรวมกัน 3 คน คือเยาวชนน้องชายของเยาวชนและหนุ่ม เยาวชนและน้องชายจึงตามเข้าไปดูเห็นทั้งสามกำลังจะมีเพศสัมพันธ์กัน จึงขอร่วมด้วยแต่ผู้เสียหยาบเห็นว่าจำนวนมากเกินไปจึงไม่ยอม หนุ่มจึงชักที่ขาผู้เสียหยาบ พร้อมทั้งเอาหมอนปิดปากผู้เสียหยาบ และทุกคนก็เวียนกันจนเสร็จ แต่ไม่มีน้ำอสุจิออกมา เมื่อเสร็จเรียบร้อย หนุ่มขู่มไม่ให้ผู้เสียหยาบไปบอกใคร แต่ผู้เสียหยาบไปบอกกับผู้ดูแลเด็กที่เป็นผู้หญิง เยาวชนรู้สึกเสียใจมากที่ทำให้บิดาบุญธรรมเดือดร้อน

2.2 การสัมภาษณ์บิดาบุญธรรม

ได้ข้อมูลว่าบิดาบุญธรรมอายุ 56 ปี เคยมีคู่ครองแต่ไม่มีบุตรด้วยกัน เลิกร้างกันมา 20 ปี เนื่องจากมีทัศนคติไม่ตรงกัน ไม่ดื่มสุรา และไม่ใช้สารเสพติดทุกชนิด เคยสูบบุหรี่วันละ 3 ชอง แต่ปัจจุบันเลิกแล้วเพราะป่วยซึ่งอยู่ในระหว่างการรักษาตัว สุขภาพจึงไม่ค่อยแข็งแรง เคยประกอบอาชีพเป็นครูสอนการเดินให้แก่วงลูกทุ่งตามจังหวัดต่างๆ ภายหลังรายได้ไม่ดีจึงเปลี่ยนมาประกอบอาชีพทำชุดนักเรียนชายและให้เช่า ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอนฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี

ปัจจุบันเช่าทาวน์เฮาส์ 3 ชั้น เป็นที่อยู่อาศัย ค่าเช่าเดือนละ 4,000 บาท สภาพแวดล้อมแถวบ้านเป็นหมู่บ้านจัดสรรไม่เป็นแหล่งมั่วสุมของผู้เสพและจำหน่ายยาเสพติด อยู่แถวบางขุนเทียนมีสมาชิกอยู่รวมกันหลายคน ดังนี้ ชั้นที่ 1 ให้ยายของผู้เสียหยาบและผู้เสียหยาบพักอาศัยอยู่ บิดาบุญธรรมแจ้งว่าก่อนหน้าที่ตนจะมาอยู่ที่บ้านเช่าหลังดังกล่าว ครอบครัวของผู้เสียหยาบเคยอาศัยอยู่ในบ้านหลังนี้มาก่อน แต่ภายหลังมารดาของผู้เสียหยาบมีความจำเป็นต้องไปทำงานไกลบ้านจึงย้ายไปเช่าบ้านอยู่ใกล้ที่ทำงาน ยายและผู้เสียหยาบไม่อยากร้ายที่พัก เมื่อบิดาบุญธรรมเช่าบ้านหลังนี้จึงขออาศัยอยู่ด้วย โดยบิดาบุญธรรมก็ไม่ได้ขัดข้อง ชั้นที่ 2 บิดาบุญธรรมอาศัยอยู่กับเยาวชน น้องชายของเยาวชน และนายหนุ่ม(นามสมมติ) ซึ่งร่วมกระทำผิดในครั้งนี้ด้วย โดยหนุ่มเป็นบุตรของคนรู้จักซึ่งเคยพักอยู่ใกล้ ๆ บ้านของบิดาบุญธรรม ภายหลังมารดาของหนุ่มมีสามีใหม่ และย้ายไปอยู่กับสามีที่จังหวัดนนทบุรี จึงฝากหนุ่มไว้กับบิดาบุญธรรม เนื่องจากหนุ่มยังเรียนหนังสืออยู่ที่โรงเรียนแถวบ้านจึงไม่อยากร้ายหนุ่มไปอยู่ด้วย โดยในช่วงแรกมารดา ยังรับผิดชอบดูแลเรื่องค่าใช้จ่ายของหนุ่มอย่าง

สม่าเสมอ แต่พอมาช่วงหลังมารดาของหนุ่มมักขาดความรับผิดชอบนาน ๆ จึงจะมาเยี่ยมหนุ่ม ทำให้บิดาบุญธรรมต้องรับภาระในการดูแลหนุ่มทั้งด้านความเป็นอยู่และค่าใช้จ่ายในการเรียนด้วย บิดาบุญธรรมจึงให้เยาวชน น้องชายเยาวชน และหนุ่มนอนอยู่ห้องเดียวกันส่วนบิดาบุญธรรมนอนอีกห้องซึ่งอยู่ใกล้กัน ซึ่งจัดไว้เป็นห้องสำหรับคู่โทรทัศน์ด้วย สำหรับชั้นที่ 3 เป็นห้องเก็บชุดนักเรียนไว้ขายและให้เช่า และแบ่งให้ลูกน้องเก่าของบิดาบุญธรรมอาศัยอยู่กับสามี โดยมีลูกอีก 2 คน ซึ่งมีอายุ 1 ขวบ และ 2 ขวบ จึงทำให้บ้านค่อนข้างคับแคบ

เมื่อประมาณ 5 ปีที่แล้วบิดาบุญธรรมไปทำงานที่จังหวัดระยองจึงได้พบเยาวชนกับมารดาเร่ร่อนขอทานอยู่ตามสวนสาธารณะบิดาบุญธรรมรู้สึกสงสารและถูกชะตากับเยาวชน จึงขอเยาวชนมาเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรมซึ่งขณะนั้นเยาวชนมีอายุเพียง 9 ปี แล้วจึงพาเยาวชนมาอยู่ที่กรุงเทพ ฯ แต่ก็ยังพาเยาวชนกลับไปเยี่ยมบิดามารดาที่จังหวัดระยองอยู่เสมอ เมื่อเยาวชนอยู่ในความดูแลของบิดาบุญธรรมได้ 1 ปี ได้ทราบข่าวจากมารดาของเยาวชนว่าบิดาของเยาวชนเสียชีวิต เนื่องจากโรคตับแข็ง ต้องการให้บิดาบุญธรรมมาช่วยจัดการรับศพจากโรงพยาบาลให้ บิดาบุญธรรมจึงพาเยาวชนไปรับศพที่โรงพยาบาลจังหวัดระยอง แต่ไม่พบศพเนื่องจากมาช้า บิดาบุญธรรมจึงพาเยาวชนไปหามารดาและน้อง ๆ พบว่าน้องชายคนที่ 4 ได้เตรียมเสื้อผ้าและขอไปอยู่กับบิดาบุญธรรมด้วย ทำให้บิดาบุญธรรมรู้สึกสงสารและเห็นใจจึงรับน้องชายของเยาวชนมาอุปการะไว้อีกคน โดยบิดาบุญธรรมแจ้งว่าตนไม่กล้าให้เยาวชนและน้องชายทำงานบ้าน เนื่องจากกลัวคนอื่นจะเข้าใจผิดคิดว่าตนขอเยาวชนและน้องชายมาเลี้ยงเพื่อนำมาใช้งาน จึงทำให้บิดาบุญธรรมเลี้ยงดูเยาวชนและน้องชายอย่างตามใจ ถ้าเยาวชนและน้องชายทำผิดบิดาบุญธรรมจะเตือน แต่ถ้าไม่เชื่อฟังก็จะตี (ใช้ไม้ชนไก่) พร้อมชี้แจงเหตุผลอยู่เสมอ เยาวชนและน้องชายไม่มีปัญหาขัดแย้งกัน บิดาบุญธรรมต้องรับผิดชอบหาเงินเลี้ยงครอบครัวตามลำพังจึงทำให้ไม่มีเวลาดูแลเยาวชนได้เต็มที่นัก

บิดาบุญธรรมให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเสียหายว่าผู้เสียหายอายุ 9 ขวบ มารดาและญาติของผู้เสียหายยังคงส่งเงินมาให้ยายและผู้เสียหายใช้จ่ายอย่างสม่าเสมอ แต่นาน ๆ จึงจะมาเยี่ยมเนื่องจากไม่ค่อยมีเวลาเพราะต้องทำงาน ผู้เสียหายต้องอยู่ในความดูแลของยายซึ่งอายุมาก และขาดความเข้าใจดูแลหลาน ซึ่งอยู่ในวัยที่ชอบเล่นซุกซน และมักปล่อยปละละเลยไม่ค่อยได้ติดตามดูแลพฤติกรรมของหลานสาวอย่างใกล้ชิด ประกอบกับบิดาบุญธรรมก็ไม่ค่อยมีเวลาช่วยดูแลพฤติกรรมของผู้เสียหาย จึงทำให้ผู้เสียหายมีอิสระมากมักทำอะไรตามอารมณ์ตน ผู้เสียหายค่อนข้างแต่งตัวสกปรก เมื่อเลิกเรียนแล้วมักชอบไปเที่ยวกับหนุ่มตามลำพัง บิดาบุญธรรมเคยทราบว่าหนุ่มและผู้เสียหายเคยมีเพศสัมพันธ์กัน เนื่องจากเพื่อนบ้านแจ้งให้บิดาบุญธรรมทราบ จึงทำโทษโดยวิธีด่าว่าและตี (ใช้ไม้) ทั้งคู่ แต่บิดาบุญธรรมก็ไม่มีเวลาดูแลอย่างใกล้ชิด จึงทำให้ทั้งคู่ยังคงแอบมีเพศสัมพันธ์ด้วยกันบ่อย ๆ

บิดาบุญธรรมไม่ทราบเกี่ยวกับประวัติในวัยเยาวชนของเยาวชนอย่างละเอียดนัก เนื่องจากเพิ่งขอเยาวชนมาเลี้ยงเมื่อเยาวชนอายุ 9 ปี โดยแจ้งว่าเยาวชนไม่มีโรคประจำตัวใด ๆ สุขภาพแข็งแรงไม่เคยประสบอุบัติเหตุมาก่อน ส่วนด้านการศึกษาเยาวชนกำลังเรียนชั้น ป 4 โรงเรียนแห่งหนึ่งย่านบางขุนเทียน ไปโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่เคยหนีเรียน มีความตั้งใจเรียนหนังสือ แต่ผลการเรียนไม่ดี สอบได้ที่ 20 กว่า ไม่เคยสอบตกซ้ำชั้น แต่ขณะที่เยาวชนอยู่ในความดูแลของบิดามารดาของเยาวชนไม่ได้รับการสนับสนุนให้เรียนหนังสืออย่างต่อเนื่อง จึงทำให้เยาวชนเรียน ป 1 ซ้ำ หลายปี ซึ่งไม่ทราบจำนวนปีที่เรียนซ้ำชัดเจน บิดาบุญธรรมจะเป็นผู้สอนการบ้านให้แก่เยาวชนเกือบทุกวัน

การใช้เวลาว่างของเยาวชนส่วนใหญ่เมื่อเลิกเรียนแล้ว เยาวชนจะขออนุญาตจากตนก่อนออกไปเที่ยวเล่นนอกบ้านกับน้องชายของเยาวชนและเพื่อนที่อยู่แถวบ้าน โดยจะไปเล่นลูกแก้ว ซีจ๊ว ยาน เล่นเกมสียอดเหรียญครั้งละ 5 บาท และเกมสียคอมพิวเตอร์ จะกลับเข้าบ้านเวลา 18 30 น ซึ่งเพื่อนที่เยาวชนคบมักมีอายุใกล้เคียงกัน และยังเรียนหนังสืออยู่ โดยส่วนใหญ่ยังไม่มีความผิดกฎหมาย เยาวชนมีนิสัยคล้อยตามผู้อื่นง่าย ขาดความมั่นใจในตนเอง ซื่อๆ หัวอ่อน ใช้ง่าย ไม่ก้าวร้าว เชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดาบุญธรรมเสมอ บิดาบุญธรรมรู้สึกเสียใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาก แจ้งว่าตนไม่เคยคิดว่าเยาวชนและน้องชายจะร่วมกระทำความผิด และรับว่าจะดูแลเยาวชนและน้องชายให้ใกล้ชิดขึ้นกว่าเดิม

3 แบบทดสอบ

3 1 แบบทดสอบสติปัญญา โดยใช้ The Wechsler Scales (WAIS - Wechsler Adult Intelligence Scales) จากการทำแบบทดสอบพบว่าเยาวชนมีระดับสติปัญญาอ่อนขนาดน้อย IQ=61 โดยได้คะแนนเชาว์ปัญญาภาคภาษาเท่ากับ 69 คะแนนเชาว์ปัญญาภาคการกระทำเท่ากับ 60 ได้คะแนนในแบบทดสอบย่อยทุกด้านต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยมาก แสดงถึงเยาวชนมีความสนใจในวงจำกัด การตัดสินใจ สมาธิ ความตั้งใจไม่ดี มีกระบวนการคิดแบบเด็ก ๆ ไม่ซับซ้อน ขาดการวางแผนที่ดี ซึ่งผลจากการทดสอบเยาวชนน่าจะทำได้ต่ำกว่าความสามารถจริง เนื่องจากเยาวชนมีปัญหาในการปรับตัว มีความกังวล ไม่มั่นใจ จึงส่งผลให้เยาวชนทำแบบทดสอบได้ไม่เต็มที่นัก

3 2 แบบทดสอบ Draw A Person Test (DAP)

จากแบบทดสอบ DAP การวาดภาพค่อนข้างไปทางซ้ายและสูง แสดงถึงไม่ค่อยชอบติดต่อกับสิ่งแวดล้อมโดยการคิดเพื่อฝันมากกว่าลงมือปฏิบัติ และเก็บกดไว้ หมกมุ่นอยู่กับอดีต มีความย่ำคิด ย่ำทำ มีความสนใจในเรื่องเพศและปัญหาทางด้านอารมณ์แต่พยายามควบคุมเอาไว้ หากมีสิ่งรบกวนกระตุ้นก็จะมีปัญหาในการควบคุมตนเอง ส่งผลให้มีปัญหาในการปรับตัวต่อสถานการณ์ต่าง ๆ

3 3 แบบทดสอบ The Kinetic-House-Tree-Person Drawing (K-H-T-P)

จากแบบทดสอบ K-H-T-P พบว่า วาดเส้นเบาแสดงถึงรู้สึกไม่ปลอดภัย มีปัญหาการ

ปรับตัว วาดภูเขาแสดงถึงความต้องการพึ่งพิง บ้านไม่มีประตูแสดงถึงต้องการความปลอดภัย แยกตัว วาดหลังคาบ้านใหญ่มาก แสดงถึง แสวงหาความพอใจจากการเพื่อน วาดดวงอาทิตย์กำลังจะตก แสดงถึงความเศร้า มีความยากลำบากในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น รู้สึกไม่ไว้วางใจ มีลักษณะ เก็บตัว ต้นไม้มีลักษณะ Downward Movement คิดถึงแต่อดีต เจ็บปวดค้างใจ คิดไม่ตก

3.4 แบบทดสอบ Bender Gestalt Test

จากการทำแบบทดสอบ Bender Gestalt test พบว่า ภาพที่ 4 วาดให้สัมผัสกันไม่ได้ แสดงถึงมีความยุ่งยากในการควบคุมอารมณ์ แยกตัวมีโลกส่วนตัวของตัวเอง รูปที่ 6 ความโค้งของ curve ลดลง แสดงถึงความเรื่อยๆ เฉื่อยๆ การวางตำแหน่งของรูปร่างสลับไปมาไม่เรียงเป็นระเบียบ แสดงถึงขาดการวางแผน

3.5 แบบทดสอบเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion Test เรียกย่อว่า SCT)

จากแบบทดสอบ SCT พบว่า ไม่ค่อยมีความทะเยอทะยาน ไม่อยากกลับไปอยู่กับแม่ ไม่ชอบให้ใคร บังคับ คิดว่าตัวเองมีจุดอ่อนคือใช้เวลาอยู่ต่อหน้าคนที่ไม่รู้จัก มีปัญหามากในด้านอดีต มีแนวโน้ม มีปัญหาด้านอนาคต มีทัศนคติไม่ดีต่อบิดามารดา และรู้สึกห่างเหิน ขณะเดียวกันก็ต้องการยอมรับ และต้องการที่พึ่งพิง

การวินิจฉัย

1 สาเหตุจากครอบครัว

มาจากสภาพครอบครัวที่บกพร่องอย่างมาก บิดารับจ้างลับผิดและเก็บเศษขยะขาย รายได้ ไม่นั่นนอน มารดาประกอบอาชีพเก็บขยะขายและขอทานมีรายได้ไม่นั่นนอนเช่นกัน ฐานะครอบครัว ยากจน พักอาศัยไม่เป็นหลักแหล่ง เร่ร่อน อยู่ตามสวนสาธารณะ ทั้งบิดามารดามักดื่มสุราเมื่อมีเงิน เมมาแล้วทะเลาะจนถึงขั้นลงมือลงไม้กันเสมอ บางครั้งก็ทำร้ายร่างกายเยาวชนด้วย อีกทั้งปล่อยปละ ละเลยไม่สนใจดูแลเยาวชนและน้อง เมื่อบิดามารดาไม่อยู่บ้านมักฝากเยาวชนและน้อง ๆ ไว้กับคน รู้จักที่มักจะดื่มสุราและทำร้ายร่างกายกันภายในครอบครัว ทำให้เยาวชนและน้องชายรู้สึกหวาดกลัว จึงทำให้เยาวชนและน้องชายไม่มีความใกล้ชิดกับบิดามารดา จึงส่งผลให้เยาวชนขาดแบบอย่างที่เหมาะสมในการเรียนรู้ ขาดความรักความอบอุ่น เมื่อบิดามารดาไม่มีเงินใช้จะบังคับให้เยาวชนและ น้องชายไปเดินเร่ขอทานตามงานวัดและงานเทศกาลต่าง ๆ เยาวชนจึงมีความรู้สึกด้อย ไม่ภาคภูมิใจ ในตนเอง อีกทั้งบิดามารดาไม่สนับสนุนให้เยาวชนได้ศึกษาตามวัย ขาดประสบการณ์ในการเรียนรู้ และทักษะทางสังคมอย่างเหมาะสม

สอดคล้องกับการวิจัยของสุนทรี ศิลพิพัฒน์ (2524) ซึ่งทำการวิจัยเรื่องการกระทำผิดทาง เพศของเยาวชน พบว่าช่วงอายุที่กระทำผิดจะอยู่ในช่วงระหว่าง 14 – 24 ปี เป็นผู้มีการศึกษา ค่อนข้างน้อย ไม่เกินระดับ ป.5 ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวแตกแยก ขาดความอบอุ่น มีแต่เพียง

บิดาหรือมารดา และบางรายอยู่กับบุคคลอื่น เปอร์เซนต์ของบิดามารดาหรือพี่น้องที่ติดสุราสูงมาก และผู้กระทำผิดส่วนใหญ่มักจะมีสัมพันธ์ดีกับเพื่อน

2 สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

เมื่อมาอยู่ในความดูแลของบิดาบุญธรรม ซึ่งมีคนอาศัยอยู่ในครอบครัวจำนวนหลายคนซึ่งในจำนวนนั้นเป็นวัยรุ่นซึ่งแต่ละคนล้วนมาจากสภาพครอบครัวที่บกพร่อง เป็นเพื่อนที่เยาวชนต้องคบด้วยและกลายเป็นสิ่งแวดล้อมของเยาวชนไปโดยปริยาย คือ

หนุ่ม - ซึ่งร่วมกระทำผิดในครั้งนี้ด้วย หนุ่มเป็นบุตรของคนรู้จักซึ่งเคยพักอยู่ใกล้ ๆ บ้านของบิดาบุญธรรม ภายหลังมารดาของหนุ่มมีสามีใหม่ และย้ายไปอยู่กับสามีที่จังหวัดนนทบุรี จึงฝากหนุ่มไว้กับบิดาบุญธรรม เนื่องจากหนุ่มยังเรียนหนังสืออยู่ที่โรงเรียนแถวบ้าน จึงไม่อยากย้ายหนุ่มไปอยู่ด้วย ช่วงแรกมารดายังรับผิดชอบเรื่องค่าใช้จ่ายของหนุ่มอย่างสม่ำเสมอ แต่ช่วงหลังมารดาของหนุ่มเริ่มขาดความรับผิดชอบนาน ๆ จึงจะมาเยี่ยมหนุ่ม บิดาบุญธรรมต้องรับภาระในการดูแลหนุ่มทั้งด้านความเป็นอยู่และค่าใช้จ่ายในการเรียนด้วย

ผู้เสียหาย - ก่อนหน้าที่บิดาบุญธรรมจะมาอยู่ที่บ้านเช่าหลังนี้ ครอบครัวของผู้เสียหายเคยอาศัยอยู่ในบ้านหลังนี้มาก่อน แต่ภายหลังมารดาของผู้เสียหายมีความจำเป็นต้องไปทำงานไกลบ้าน จึงย้ายไปเช่าบ้านอยู่ใกล้ที่ทำงาน ยายและผู้เสียหายไม่อยากย้ายที่พัก จึงขออาศัยอยู่ด้วย โดยบิดาบุญธรรมก็ไม่ได้ขัดข้อง และให้อาศัยอยู่ที่ชั้น 1 ผู้เสียหายต้องอยู่ในความดูแลของยายซึ่งอายุมากและขาดความเข้าใจในการดูแลหลาน ซึ่งอยู่ในวัยที่ชอบเล่นซุกซน มักปล่อยปละละเลยไม่ค่อยได้ติดตามดูแลพฤติกรรมของหลานสาวอย่างใกล้ชิด จึงทำให้ผู้เสียหายมีอิสระมากมักทำอะไรตามอารมณ์ตน ผู้เสียหายค่อนข้างแต่งตัวสกปรก เมื่อเลิกเรียนแล้วมักชอบไปเที่ยวกับหนุ่มตามลำพังและลงเอยด้วยการมีเพศสัมพันธ์กัน แม้บิดาบุญธรรมจะทำโทษโดยวิธีด่าว่าและตี (ใช้ไม้) ทั้งคู่ แต่บิดาบุญธรรมก็ไม่มีเวลาดูแลอย่างใกล้ชิด จึงทำให้ทั้งคู่ยังคงแอบมีเพศสัมพันธ์ด้วยกันบ่อย ๆ

3 สาเหตุจากลักษณะส่วนตัว

จากแบบทดสอบพบว่าเยาวชนมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ต่ำกว่าวัย ถูกกระตุ้นได้ง่าย โดยขาดการควบคุม สมยอม และคล้อยตามได้ง่าย ขาดการตัดสินใจที่ดี ขาดทักษะในการจัดการกับปัญหา จึงทำให้เยาวชนมีพฤติกรรมเสียหายได้ง่าย

ประกอบกับเยาวชนอยู่ในวัยรุ่นซึ่งมีแรงขับทางเพศสูงตามธรรมชาติอยู่แล้วเมื่อเคยเห็นหนุ่มกับผู้เสียหายมีเพศสัมพันธ์กัน จึงกระตุ้นให้เยาวชนมีความต้องการและอยากทดลองจึงได้ร่วมในการกระทำผิดดังกล่าว

การช่วยเหลือ ป้องกันและส่งเสริม

หลังจากวินิจฉัยปัญหาของเยาวชนแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการช่วยเหลือตามขั้นตอนที่

เหมาะสมดังนี้

1 การให้คำปรึกษาแก่เยาวชนโดยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person Centered Counseling)

1.1 เกี่ยวกับเรื่องครอบครัว

ได้กระตุ้นให้เยาวชนทบทวนถึงเหตุการณ์ และผลที่ได้รับ ในส่วนของผลต่อตนเองนั้น เยาวชนบอกว่ารู้สึกเสียใจ “เสียใจมากที่ทำผิดแบบนี้ ตอนแรกกลัวพ่อเอาไปคืนแม่ที่ระยอง กลัวไม่มีที่อยู่เรียน” ในส่วนของบิดาบุญธรรมเยาวชนกล่าวว่า “สงสารพ่อตอนรู้พ่อเจียบไปเลย เจียบไปนานดูเหมือนน้ำตาจะออก แต่ก็ไม่ไหลออกมา” ผู้วิจัยจึงถามว่าเด็กคิดจะทำอย่างไรต่อไป เด็กบอกว่าคิดไม่ออกแต่จะไม่ทำอีกแน่นอน เพราะ “ตอนที่พ่อรู้ก็ขอโทษพ่อบอกจะไม่ทำอีก พ่อบอกพ่อเชื่อ ผมดีใจที่พ่อเชื่อ ผมก็ต้องทำดีให้ได้”

1.2 ในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ

ได้ให้กำลังใจเด็กโดยบอกว่าการมีความรู้สึกทางเพศไม่ใช่สิ่งผิดหรือเลวร้ายแต่อย่างใด แต่ให้พยายามควบคุมโดยการหากิจกรรมอย่างอื่นทำเพื่อให้ตนเองไม่หมกมุ่นอยู่กับเรื่องเพศมากนัก เช่น ออกกำลังกาย และหาทางระบายออกที่เหมาะสม รวมถึงการช่วยเหลือตนเองอย่างเหมาะสม โดยชี้ให้เห็นผลของการที่หาทางออกที่ไม่เหมาะสม และไม่ควรแอบดูผู้เสียหายและหนุ่มอีก ควรแยกตัวออกมาห่างถ้าเห็นทั้งอยู่ด้วยกันอีก ซึ่งเด็กก็บอกว่ารู้ถึงผลเสียแล้วและจะระวังไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำอีก

2 การให้คำปรึกษาแก่บิดาบุญธรรม

บิดาบุญธรรมแจ้งว่ารู้สึกเสียใจมาก ผู้วิจัยจึงได้ให้กำลังใจว่าจากข้อมูลที่ให้ทำให้ผู้วิจัยรับทราบว่าบิดาบุญธรรมเป็นคนที่เมตตาดีมาก แต่ฝากในเรื่องของการมอบหมายงานบ้านให้เยาวชนและน้องชายทำ ไม่ต้องกังวลว่าใครจะว่า เพราะถ้าปรารถนาดีกับเด็กจริงๆ จะต้องฝึกให้เด็กได้ช่วยเพื่อให้มีงานอดิเรกทำ และเพื่อพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเองให้เด็กด้วย และอธิบายถึงธรรมชาติของวัยรุ่นให้บิดาบุญธรรมเข้าใจเพราะมีเด็กและวัยรุ่นอยู่ในความดูแลหลายคน ซึ่งบิดาบุญธรรมเข้าใจดีและรับรองว่าจะดูแลเยาวชนให้ใกล้ชิดขึ้น

การทำนายผล

เนื่องจากปัญหาของเยาวชนนั้นเป็นปัญหาที่ไม่รุนแรงนัก และเยาวชนเองก็รู้สึกผิดมาก รวมทั้งเข้าใจสถานะของตนเองว่าได้รับความช่วยเหลือจากบิดาบุญธรรมอย่างมาก และบิดาบุญธรรมก็เป็นผู้ที่มีเมตตาและให้โอกาสเยาวชนได้ปรับปรุงตัวโดยไม่ได้ซ้ำเติมแต่อย่างใด อีกทั้งสัมพันธภาพระหว่างเยาวชนกับบิดาบุญธรรมค่อนข้างดี ประกอบกับเด็กและครอบครัวยังได้รับการดูแลจากศูนย์ให้คำปรึกษาเยาวชนและครอบครัวกลาง อย่างต่อเนื่องจึงคาดการณ์ได้ว่าคงไม่เกิดเหตุการณ์ซ้ำอีก

การติดตามผล

จากการติดตามผลในการสัมภาษณ์ครั้งต่อมา พบว่าบิดาบุญธรรมได้มอบหมายให้เยาวชนทำงานบ้าน ซึ่งเยาวชนก็รับผิดชอบได้ดี เยาวชนเองก็บอกว่าการช่วยงานบ้านทำให้ตนไม่มีเวลาว่างมากเกินไปและไม่ค่อยคิดเรื่องเพศด้วย และบิดาบุญธรรมรายงานว่าได้เฝ้าดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้นและได้ติดต่อให้มารดาของผู้เสียหายมารับผู้เสียหายกับยายไปอยู่ด้วย เพราะเป็นเด็กผู้หญิงคนเดียวไม่เหมาะสมที่จะอยู่ร่วมกับเด็กผู้ชายจำนวนมาก และยายก็ดูแลหลานสาวไม่ค่อยดี เสี่ยงต่อการเกิดเหตุซ้ำ ซึ่งมารดาผู้เสียหายกำลังเตรียมการสำหรับที่จะรับผู้เสียหายและยายไปอยู่ด้วย แต่คงต้องใช้เวลาอีกระยะหนึ่งเพราะต้องย้ายโรงเรียนให้ผู้เสียหายด้วย

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้รับการศึกษา

เยาวชนสี่มีข้อดีอยู่ในตนเองที่ควรรักษาให้คงไว้คือเป็นคนไม่ดื้อ มีความสำนึกในพระคุณของผู้ที่อุปการะดูแลตน และไม่ค่อยเที่ยวเตร่หรือทำตัวเกรเหมือนเด็กวัยเดียวกันในละแวกบ้าน แต่ก็ควรทำความเข้าใจและยอมรับสถานะในอดีตของตนไม่เก็บมาคิดว่าตนมีปมด้อย เพราะจากแบบทดสอบสอดคล้องกันหลายชุดว่าเยาวชน ติดอยู่กับอดีต และรู้สึกมีปมด้อยค่อนข้างถาวร

2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เกี่ยวข้อง

บิดาบุญธรรมควรมอบหมายให้เยาวชนรับผิดชอบงานบ้านบ้างเพื่อพัฒนาความภูมิใจในตนเอง และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ถึงแม้บิดาที่แท้จริงจะเสียชีวิตไปแล้วแต่บิดาบุญธรรมก็สามารถเป็นตัวแบบให้เยาวชนได้เพราะเป็นเพศเดียวกับเยาวชน อาจต้องหาเวลาพักผ่อนและออกกำลังกายร่วมกันเช่น เตะฟุตบอล วิ่ง ว่ายน้ำ หรือเล่นกีฬาอื่นๆ เพราะกิจกรรมดังกล่าวอาจช่วยให้เด็กค้นพบความสามารถที่แฝงอยู่ในตนเองโดยบังเอิญก็เป็นได้ และหากค้นพบจะได้พัฒนาให้ยั่งยืนต่อไป

3 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะศึกษาต่อไป

ผู้ที่ จะทำการศึกษาเยาวชนสี่ ควรฝึกให้เยาวชนมีบุคลิกภาพที่สมวัย จัดโปรแกรมให้เยาวชนได้มีโอกาสประสบความสำเร็จในเรื่องต่าง ๆ ที่ละน้อย เพื่อพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเอง และเยียวยาความรู้สึกด้อยที่ฝังแน่นในจิตใจเยาวชน

กรณีศึกษาตอนที่ 5 เด็กชายห้า (นามสมมติ) อายุ 10 ปี 9 เดือน ข้อหาร่วมกันกระทำชำเรา ผู้หญิงอายุไม่เกิน 13 ปี ซึ่งมีใช้ภริยาตน โดยหญิงผู้นั้นจะยอมหรือไม่ก็ตาม ลักษณะทั่วไป

เด็กชายไทย รูปร่างเล็ก ผิวสองสี ตัดผมสั้นเกรียน แต่งกายด้วยเสื้อยืด กางเกงขาสั้น สวมรองเท้าแตะ มีลักษณะกระสับกระส่าย อยู่ไม่นิ่ง มีความสนใจสั้น วอกแวก พุดจาได้ตอบ

เร็ว เมื่อรู้สึกวิตกกังวล จะนั่งก้มหน้า จับมือทั้ง 2 ข้างสลับกันไปมา ให้ความร่วมมือในการประเมินพอสมควร

1 การสังเกตและบันทึกการสังเกต

การสังเกตขณะสัมภาษณ์และทำแบบทดสอบพบว่า เด็กให้ความร่วมมือในการทำแบบทดสอบดีพอสมควร มีท่าทางกระตือรือร้น ยิ้มแย้มแจ่มใส พูดโต้ตอบเสียงดัง เร็ว ชัดเจน ตรงคำถาม แต่มีลักษณะวอกแวกง่าย สนใจสั้น อยู่ไม่นิ่ง และขออนุญาตไปปัสสาวะบ่อยครั้ง ค่อนข้างติดสบาย มักจะโน้มตัวลงนอนบนโต๊ะ หรือยกเท้าขึ้นมาไว้บนเก้าอี้ขึ้นเขา นั่งขัดพุงผนังตลอด เมื่อรู้สึกไม่แน่ใจ กังวล จะเกาศีรษะ เบะปากและนั่งกอดอก ขาดความพยายาม จะเสียงตอบว่า “ไม่รู้ ไม่อยากทำแล้ว” เด็กมีสมาธิและความตั้งใจไม่ดีนัก และพยายามรีบทำให้เสร็จ เพื่อจะได้กลับบ้านเร็ว

2 การสัมภาษณ์

2.1 การสัมภาษณ์เด็ก

เด็กให้ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวว่าบิดา อายุ 46 ปี เป็นคนเงียบเฉย เมื่อดื่มสุรามักมีปากเสียงกับมารดาบ่อยครั้ง เคยประกอบอาชีพ ชีมอเตอร์ไซค์รับจ้าง และประมาณ 4 ปีที่ผ่านมาได้บวชอยู่ที่วัดแห่งหนึ่งจนถึงปัจจุบัน บิดาเลี้ยงดูอย่างตามใจ แต่เมื่อเด็กประพฤติตนเกรงมักถูกลงโทษด้วยการตีเสมอส่วนบิดาเคยลงโทษโดยใช้สายไฟตี เนื่องจากเด็กกลับบ้านผิดเวลา

มารดา อายุ 30 ปี เคยประกอบอาชีพเป็นพนักงานขายในห้างสรรพสินค้า ร้อยหวงมาลัยขายส่ง ปัจจุบันประกอบอาชีพ รับจ้างจัดอาหารบุฟเฟต์ อุปนิสัยเป็นคนเจ้าอารมณ์ และค่อนข้างยึดความคิดของตนเองเป็นใหญ่เมื่อมีเรื่องที่ทำให้รู้สึกไม่พอใจจะให้การนิ่งเฉย และมึนตึงชอบเล่นไฟ จนทำให้มีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับบิดาเป็นประจำ เคยถูกบิดาทำร้ายร่างกายโดยการตบเตะ แต่ไม่ได้โต้ตอบรุนแรง เพียงแต่ใช้การด่า ไม่เคยลงโทษเด็กอย่างรุนแรง และค่อนข้างตามใจเด็กมากเช่นกัน

ย่าอายุประมาณ 70 ปี ไม่ได้ประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ มีหน้าที่ดูแลเลี้ยงหลานหลายคน มีลักษณะขี้หงุดหงิด ใช้การดุด่าและตีในการอบรมดูแลเด็ก

น้องชาย อายุประมาณ 6 ปี เรียนหนังสืออยู่ชั้น ป.1 มีลักษณะ เอาแต่ใจตนเอง เกเร ไม่มีระเบียบ หนีเรียน ชอบเล่นเกมคอมพิวเตอร์ เด็กมีความรู้สึกไม่พอใจให้มารดามีน้องอีกคน ตั้งแต่ว่างมารดาตั้งครรภ์ เพราะกลัวว่ามารดาจะรักน้องมากกว่าตน ซึ่งมารดาเคยไม่ทราบ

ต่อมามารดามีคู่ครองใหม่ ซึ่งประกอบอาชีพรับจ้างจัดบุฟเฟต์ ด้วยกัน คู่ครองใหม่ของมารดาเคยมีครอบครัวแล้ว และมีบุตรติดมา 2 คน ในระยะแรกบิดาบอกให้เด็กและน้องชายไปอยู่ที่วัดด้วย ซึ่งบิดามีลักษณะเข้มงวด เมื่อเด็กกลับบ้านเข้าวัดไม่ตรงเวลา มักจะถูกว่าอยู่เสมอ บางครั้งถูกลงโทษด้วยการตี ส่วนมารดาแยกไปอยู่กับอาสะใภ้สักระยะหนึ่ง

ย่าต้องคอยปลุกเด็กให้ตื่นไปโรงเรียนทุกเช้า หลังจากเลิกเรียน เด็กจะกลับมาเก็บ กระเป๋ และเปลี่ยนเสื้อผ้า ทำการบ้าน แล้วจึงออกไปเล่นฟุตบอลกับเพื่อน ซึ่งเด็กมีความสามารถ ทางการกีฬาดี เคยเป็นตัวแทน ไปแข่งกีฬาฟุตบอล ปิงปอง ของโรงเรียน กิจกรรมที่เด็กทำเป็นประจำ คือ การไปเล่นเกมเพลย์สเตชัน ที่ร้านใกล้ ๆ บ้าน โดยจะเก็บเงินค่าขนมที่ได้รับวันละ 30 บาท เอาไว้เล่นเกมส์ ทุกวัน เกมส์ที่เด็กชอบเล่นมากที่สุด คือ เกมฟุตบอล, แข่งรถ ซึ่งต่างจาก เพื่อนคนอื่นที่ชอบเล่นเกมต่อสู้

เด็กและกลุ่มเพื่อนที่โรงเรียน มีผลการเรียนไม่ดีเพราะชอบคุยเล่น ไม่สนใจเรียน หนังสือ ลอกการบ้าน ลอกข้อสอบ มีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนภายในโรงเรียนและนักเรียนจาก โรงเรียนอื่นบ่อยครั้ง มีเพื่อนนักเรียน 3 คน เคยพกมีดคัตเตอร์เหล็กไปที่โรงเรียน โดยซื้อจากร้านค้า ข้างโรงเรียนราคาอันละ 15 บาท เพื่อเอาไว้ใช้ขู่ทำร้ายกัน เมื่อเกิดเรื่องทะเลาะวิวาท ซึ่งเด็กเล่าว่า เป็นการใช้มีดคัตเตอร์แทงหลอก ๆ ไม่ได้ใส่ใบมีดจึงไม่มีการบาดเจ็บ เด็กเคยเอามาถือแก้งงูเพื่อน เช่นกัน เด็กจะรวมกลุ่มกับเพื่อนนักเรียน เฉพาะในช่วงเวลาเรียนตามปกติ หลังจากเลิกเรียนตอนเย็น และช่วงเวลาวันหยุด เด็กจะใช้เวลาเล่นฟุตบอล กับเพื่อนที่พักอยู่ในละแวกบ้านเดียวกัน แต่ต่าง โรงเรียนกัน ประมาณ 20 คน แต่เด็กรู้สึกว่ามันไม่มีเพื่อนสนิทเลย เมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนเด็กมักจะมี ลักษณะยอมตาม ไม่ค่อยมีความคิดเห็นขัดแย้งกับสมาชิกในกลุ่ม

เมื่อเรียนอยู่ชั้น ป.5 ทางโรงเรียนเคยจัดไปทัศนศึกษานอกสถานที่เด็กเกือบจะมีเรื่อง ขกต่อยกับนักเรียนต่างโรงเรียน และมีเพื่อนในกลุ่มมาช่วยจัดการให้ โดยที่เด็กไม่ต้องทำอะไร

เด็กมีเพื่อนหญิงชื่อปู(นามสมมติ) เรียนอยู่ชั้น ป.5 ที่โรงเรียนเดียวกัน ได้เจอกันทุกวัน โดยเด็กจะเป็นฝ่ายไปหาเพื่อนหญิงที่ห้องเรียนทุกวัน ถ้าเด็กขี่จักรยานมาก็จะพาเพื่อนหญิงไป เที่ยวเล่นแถวทำน้ำเตหะศน์ ท้าวาสกรีและไปส่งที่บ้านเพื่อนหญิง เด็กแจ้งว่าเคยจับมือของเพื่อนหญิง เวลาพาไปเดินเล่น แต่ไม่เคยล่วงเกินอย่างอื่นบางครั้งก็เกิดความไม่พอใจกัน เพื่อนหญิงก็หยิกแขน ของเด็ก ส่วนเด็กก็จะดึงผมของเพื่อนหญิงแทน

เกี่ยวกับผู้เสียหาย เด็กเล่าว่า ผู้เสียหายเข้ามาเรียนที่โรงเรียนเดียวกัน ตั้งแต่ชั้นป.4 และอยู่ห้องเดียวกับเด็กมาตลอด เพื่อนๆ ในห้องมักจะแกล้งผู้เสียหายประจำ เช่น ล้อชื่อบิดามารดา ตบศีรษะ ตีด้วยมือหรือไม้บรรทัด เปิดกระโปรง จับหน้าอก เป็นต้น ผู้เสียหายมักจะโต้ตอบด้วยการ ด่ากลับ ทบตีเพื่อนบางครั้ง และบางทีก็อึดอัดไม่ได้แสดงความรู้สึกไม่พอใจ เพื่อน ๆ จึงแกล้งผู้เสียหาย ให้มีอารมณ์หงุดหงิดมากขึ้น ผู้เสียหายเคยเล่าให้เด็กนักเรียนในห้องฟังว่า ตนมีแฟนแล้ว ซึ่งมีอายุ มากกว่า ทำงานเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยอยู่ที่ธนาคารแห่งหนึ่ง และมีเด็กนักเรียนเคยเห็น ผู้เสียหายจูบปากกับแฟนหน้าโรงเรียนหลายครั้ง ผู้เสียหายยังเคยเล่าอีกว่า ตนเคยมีเพศสัมพันธ์กับ

แฟนแล้ว และทำให้เด็กนักเรียนชายภายในห้อง มักหยอกล้อกับผู้เสียหายในลักษณะที่ไม่เหมาะสมหลายครั้ง แต่เด็กไม่เคยนำเรื่องนี้ไปบอกกับคุณครูประจำชั้น

เกี่ยวกับคดี ในวันเกิดเหตุ เพื่อนชวนให้ร่วมกันข่มขืนผู้เสียหายที่แรกตนจะไม่ไปแต่เพื่อนรู้ว่ารู้แผนแล้วหากไม่ไปด้วยจะให้พรรคพวกที่ตกลงและวางแผนร่วมกันไว้รวมทำร้าย อ้างว่าด้วยความกลัวเพราะรู้ว่าเพื่อนในกลุ่มพวกมิดคัตเตอร์กันหลายคนจึงยอมตกลงด้วย โดยขณะเกิดเหตุเพื่อนคนหนึ่งในกลุ่มชวนผู้เสียหายเข้ามาในห้องที่พวกตนรออยู่แล้ว และใช้มีดคัตเตอร์จี้ผู้เสียหายให้นอนลง และเพื่อนคนที่ถือคัตเตอร์ก็ขึ้นคร่อมผู้เสียหายส่วนคนอื่น ๆ ช่วยกันจับแขนขา ส่วนตนทำหน้าที่เป็นผู้ปลดกระดุมเสื้อของผู้เสียหาย แต่ยังไม่ทันจะทำอะไร ช่วงที่กำลังถอดเสื้อผ้าผู้เสียหาย มีเด็กผู้หญิงแอบดูอยู่ทางช่องลมส่งเสียงตะโกนว่าจะไปฟ้องครูทุกคนก็แตกกระจาย

2.2 การสัมภาษณ์มารดา

เกี่ยวกับครอบครัวมารดาให้ข้อมูลว่าแต่งงานอยู่ร่วมกับบิดาด้วยความสมัครใจ หลังจากคบหากันมาประมาณ 1 ปี โดยบิดาประกอบอาชีพที่รถมอเตอรืไซดรีรับจ้างส่วนตนเป็นพนักงานขายในห้างสรรพสินค้า และตั้งครุภักหลังจากแต่งงานได้ 4 ปี จึงลาออกจากงานและอยู่ดูแลบ้าน บิดาเป็นผู้หารายได้เพียงคนเดียว เมื่อยังเป็นทารก มารดาเป็นผู้ดูแลเด็กเอง เด็กมีลักษณะร้องไห้กวนบ่อยครั้ง

ต่อมาเมื่อเด็กอายุได้ 2 ปี บิดามารดานำเด็กไปฝากให้ปู่ย่าดูแล โดยจะไปเยี่ยมในช่วงวันหยุดทุกสัปดาห์ทั้งปู่และย่าเลี้ยงดูอย่างตามใจ เนื่องจากขณะนั้นเด็กเป็นหลานชายคนเล็กภายในครอบครัว เด็กมีลักษณะค่อนข้างซนคือรื้อน มักจะถูกย่าลงโทษด้วยการดุ และตีบ่อยครั้ง

ช่วงที่เด็กเข้าเรียนชั้นอนุบาล จึงกลับมาอยู่กับบิดามารดา โดยมารดาประกอบอาชีพร้อยพวงมาลัยขายส่ง และดูแลเด็กด้วย เมื่อมารดาเริ่มตั้งครุภักน้องชายของเด็ก ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่ราบรื่น บิดาดื่มสุราและมีปากเสียงกับมารดาบ่อยครั้ง ต่อมา มารดาเริ่มมีเวลว่างมาก จึงให้หลานสาวที่มาอาศัยอยู่ด้วยเป็นผู้ดูแลเด็กและน้องชาย ส่วนมารดามักจะไปเล่นการพนันไพ่ที่บ่อนใกล้ ๆ บ้านเป็นประจำ ซึ่งในขณะนั้นมารดามีรายได้จากการร้อยมาลัยมาขายส่ง เพียงวันละไม่เกิน 300 บาท แต่บางครั้งเสียค่าพนันไพครั้งละ 1,000-2,000 บาท เกิดหนี้สินทำให้บิดารู้สึกไม่พอใจ ประกอบกับบิดาเป็นคนอารมณ์ร้อนเช่นเดียวกับมารดา จึงมีการทะเลาะกันแล้วมารดาจะแสดงลักษณะเจ็บเจย และไม่สนใจดูแลครอบครัว

เกี่ยวกับการเลี้ยงดู ทั้งบิดาและมารดาเลี้ยงดูลูกอย่างตามใจ ไม่มีการกำหนดกฎระเบียบภายในครอบครัวที่ชัดเจน เด็กไม่ต้องรับผิดชอบงานใด ๆ ภายในบ้าน จึงมีลักษณะไม่กระตือรือร้น ขี้เกียจ ไม่สนใจรับผิดชอบดูแลตนเอง มารดาต้องปลูกให้ตื่นไปโรงเรียนทุกวัน ทาง

โรงเรียนรายงานว่าเด็กไม่ค่อยมีสมาธิในการเรียนชอบคุยเล่น แกล้งเพื่อนในห้องเรียน และมีผลการเรียนไม่ดีขึ้น ซึ่งมารดาให้ความสนใจดูแลเด็กอย่างเข้มงวดมากขึ้น แต่ยังมีลักษณะตามใจอยู่บ้าง

ประมาณ 4 ปีที่ผ่านมา ความสัมพันธ์ของบิดามารดาเป็นแบบต่างคนต่างอยู่ บิดาแยกไปบวชอยู่ที่วัด ส่วนมารดาแยกไปอยู่กับอาสะใภ้สักระยะหนึ่ง ต่อมามารดามีคู่ครองใหม่ ซึ่งประกอบอาชีพรับจ้างจัดบุฟเฟต์ ด้วยกัน คู่ครองใหม่ของมารดาเคยมีครอบครัวแล้ว และมีบุตรติดมา 2 คน รุนราวคราวเดียวกับน้องชายเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างมารดาและครอบครัวของคู่ครองใหม่ไม่ดีนัก มารดารู้สึกอึดอัดไม่สบายใจ ต้องการรับเด็กกับน้องชายมาอยู่ด้วย และเคยคิดจะเลิกร้างกันโดยดี มารดาดังใจว่าจะแยกบ้านและรับเด็กกับน้องชายมาอยู่ด้วยหลายครั้งแล้ว แต่คู่ครองใหม่ไม่ยินยอม มารดาจึงได้แต่เพียงดูแลเด็กในช่วงเวลาเช้า และเย็นในวันที่ไม่ต้องออกไปทำงานจัดอาหารบุฟเฟต์นอกสถานที่ เด็กพูดคุยเล่นกับลูกติดของบิดาเลี้ยงเป็นประจำ และไม่เคยมีเรื่องขัดแย้งกัน

ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กว่า เด็กมีอุปนิสัยร่าเริง พูดคุยเก่ง ชน และไม่ค่อยเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ เมื่อมีโอกาสมักจะประพาดิตนออกนอกกระเบียดเสมอ แต่มีลักษณะไม่สู้คนยอมตาม ซึ่งต่างจากน้องชายที่เป็นคนแสดงอารมณ์ไม่พอใจอย่างเปิดเผย เด็กมีปัญหาขัดแย้งกับน้องเป็นประจำ โดยน้องมักจะทุบตีและด่าเด็กเมื่อถูกขัดใจ แต่เด็กก็ไม่เคยโต้ตอบกลับ เช่นเดียวกับตอนที่อยู่ในกลุ่มเพื่อน (ทราบไหมคะว่าเด็กมีความรู้สึกไม่ยอมให้มารดามีน้องอีกคนตั้งแต่รู้ว่ามารดาตั้งครรภ์ เพราะกลัวว่ามารดาจะรักน้องมากกว่าตน) “ไม่เคยรู้มาก่อนเลยว่ามันจะคิด มันก็ไม่เคยบอก” และมารดายอมรับว่าตนรู้สึกเป็นห่วงน้องชายมากกว่า เพราะน้องชายเป็นเด็กเจ้าอารมณ์ เอาแต่ใจ นอกจากนี้ น้องชายของเด็กยังมีพฤติกรรมเกเร หนีเรียน เล่นเกมคอมพิวเตอร์ประเภทต่อสู้ มีการยิงกัน ทะเลาะวิวาท และเคยนำหนังสือไปเก็บไว้ในกระเป๋านักเรียนซึ่งมารดาเป็นผู้พบ แต่ก็ไม่ได้จัดการกับเรื่องที่เกิดขึ้นแต่อย่างใด

3 แบบทดสอบ

3.1 แบบทดสอบสติปัญญา โดยใช้ The Wechsler Scales (WISC - Wechsler Intelligence Scales for Children) จากการทำแบบทดสอบพบว่า ความสามารถทางเชาว์ปัญญาอยู่ในระดับ ปานกลาง IQ = 94 ความสามารถภาคภาษา = 99 ความสามารถภาคลงมือปฏิบัติ = 90 วิธีการปรับตัวไม่ยอมรับรู้ว่าตนเองมีปัญหาโดยโยนความผิดให้คนอื่น พบแนวโน้มของการมีพยาวิสัยทางสมอง แต่ไม่พบความผิดปกติทางจิตที่ชัดเจน

3.2 แบบทดสอบ Draw A Person Test (DAP)

จากแบบทดสอบ DAP พบว่ามีลักษณะบุคลิกภาพอ่อนแอ ขาดความมั่นคงทางจิตใจ วิตกกังวล ไม่มั่นใจตนเอง รู้สึกโดดเดี่ยวต้องการความรักความอบอุ่นและการพึ่งพิง แต่รู้สึกไม่เป็นมิตรเก็บตัว คือเจียน มีปัญหาในการปรับตัวทางด้านอารมณ์ และมีความคิดหมกมุ่นเกี่ยวกับเรื่อง

เพศ มีแนวโน้มแสดงออกแบบหุ่นหันหลังแล่น ก้าวร้าวได้ง่าย เมื่อถูกกระตุ้น มีปัญหาในการสร้าง และรักษาสัมพันธภาพกับผู้อื่น โดยเฉพาะกับเพศหญิง

3 3 แบบทดสอบ The Kinetic-House-Tree-Person Drawing (K-H-T-P)

จากแบบทดสอบ K-H-T-P พบว่า วาดเส้นเบาแสดงถึงรู้สึกไม่ปลอดภัย มีปัญหาการปรับตัว แสงหาความพอใจจากการเพื่อน มีความยากลำบากในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น รู้สึกไม่ไว้วางใจ มีลักษณะเก็บตัว ต้นไม้มี Knotholes สัมพันธ์กับ Trauma (เจ็บปวด ซอกจ้ำ ร้าวราน) พยายามคิดแก้ปัญหาแต่จะวนไปวนมา หาทางออกไม่ได้ ปัญหาของ Trauma มักจะมาจากภายนอก เช่น ปัญหาการหย่าร้างของบิดามารดา

3 4 แบบทดสอบ Bender Gestalt Test

จากการทำแบบทดสอบ Bender Gestalt test พบว่า ภาพที่ 6 ความโค้งของ curve ลดลง แสดงถึงความเรื่อย ๆ เชื่อย ๆ การวางตำแหน่งของรูปวางสลับไปมาไม่เรียงเป็นระเบียบแสดงถึงขาดการวางแผน

3 5 แบบทดสอบเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion Test เรียกย่อว่า SCT)

จากแบบทดสอบ SCT พบว่า อัจฉาน้อง มีปัญหามากในด้านอดีต มีแนวโน้มมีปัญหาด้านอนาคต มีทัศนคติไม่ดีต่อบิดามารดา และรู้สึกห่างเหิน ขณะเดียวกันก็ต้องการยอมรับ และต้องการที่พึ่งพิง

การวินิจฉัย

1 สาเหตุจากครอบครัว

ครอบครัวมีฐานะไม่ดีนัก เด็กเปลี่ยนผู้เลี้ยงดูหลายครั้ง บิดามารดาต้องทำงานจึงให้เด็กไปอยู่ในความดูแลของปู่ย่า โดยบิดามารดาจะไปเยี่ยมในช่วงวันหยุด ทั้งปู่ย่าเลี้ยงดูอย่างไม่สม่ำเสมอ บางครั้งตามใจแต่เด็กมีลักษณะร้องไห้กวน และซนมากมาตั้งแต่เล็ก จึงมักจะถูกย่ำดูและต้อยู่เสมอ ทำให้มีความรู้สึกไม่มั่นคง ต้องการความรักความอบอุ่น และการพึ่งพิงจากมารดาสูง แต่เมื่อเด็กกลับมาอยู่กับครอบครัวมารดาเริ่มตั้งครรภ์บุตรชายอีกคน ไม่ค่อยสนใจดูแลเด็กเท่าที่ควรปล่อยให้เด็กและน้องชายอยู่ในความดูแลของลูกพี่ลูกน้อง อีกทั้งเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี เล่นการพนันจนมีหนี้สิน ส่วนบิดาทำแต่งงาน และดื่มสุราไม่สนใจดูแลครอบครัวเช่นกันทำให้ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่ราบรื่น เด็กมีความรู้สึกโดดเดี่ยว ถูกทอดทิ้ง วิตกกังวล ประกอบกับมีลักษณะเก็บตัวหลีกเลี่ยงการเผชิญปัญหา เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจ จึงไม่กล้าเล่าให้บิดามารดาฟัง

ภายในครอบครัวไม่มีการกำหนดกฎระเบียบที่ชัดเจนเมื่อเด็กประพฤติตนเกเร บางครั้งถูกมารดาดุคำ ส่วนบิดาก็ใช้การลงโทษด้วยการตี ทำให้เด็กมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อบิดา แต่แสดงออกในลักษณะดื้อเงียบ หลังจากที่ยาไปพบและมารดาแยกไปอยู่ต่างหาก และมีคู่อกรใหม่ เด็กจึงต้อง

เปลี่ยนผู้เลี้ยงดูอีกครั้ง โดยมาอยู่กับย่า ซึ่งต้องรับภาระดูแลหลานหลายคน ไม่มีเวลาเอาใจใส่เด็กอย่างใกล้ชิด เพียงแต่ใช้การดุว่า และชมจู้ ไม่ให้เด็กประพฤติตนจนทำให้เด็กมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเพศหญิง

2 สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

เมื่อชอบ खेल ในเวลาเรียน ก็เริ่มมีปัญหาในการเรียนขาดสมาธิ สอบตกหลายวิชา ถูกดูว่าในชั้นเรียนอยู่เสมอ ทำให้รู้สึกไม่มั่นใจ ไม่กล้าแสดงออก แม้จะพยายามชดเชยด้วยการแสดงความสามารถ ทางด้านกีฬา แต่ไม่เป็นที่ยอมรับ ทั้งนี้ เด็กอยู่ในกลุ่มเพื่อนซึ่งมีพฤติกรรมเกเร มีความประพฤติไม่เหมาะสม ชักชวนกันล่องเเกินทางเพศ กับผู้เสียหาย ซึ่งเคยแสดงพฤติกรรมทางเพศอย่างไม่เหมาะสมให้กลุ่มเด็กได้รับรู้ ประกอบกับผู้เสียหายไม่มีการแจ้งให้ครูผู้ดูแลทราบและเข้ามาจัดการกับพฤติกรรมดังกล่าว เด็กและกลุ่มเพื่อนเคยทำการล่องเเกินทางเพศกับผู้เสียหายหลายครั้ง โดยขาดความยับยั้งชั่งใจ

สอดคล้องกับทฤษฎีวิวัฒนาการของอัลเบิร์ต โคเฮน (อ้างใน วารุณี ภูริสินสิทธิ์ 2531 : 67) อธิบายว่าเด็กชนชั้นล่างที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ ที่ต้องอยู่ในสังคมซึ่งกฎเกณฑ์บรรทัดฐานถูกกำหนดโดยชนชั้นกลาง แต่เด็กเหล่านั้นไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนแบบชนชั้นกลาง จึงไม่พร้อมที่จะแข่งขันกับเด็กที่มาจากชนชั้นกลาง หรือแข่งขันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ถูกกำหนดโดยชนชั้นกลาง อย่างไรก็ตาม เด็กเหล่านี้ต้องยอมรับมาตรฐานของชนชั้นกลางผ่านทางพ่อแม่ของตน และผ่านทางสื่อมวลชน เมื่อเขายอมรับในมาตรฐานแต่ไม่มีวิถีทางที่จะให้ได้มา พวกเขาจึงสร้างบรรทัดฐานของตนเองขึ้นเพื่อสนองตอบต่อความคับข้องใจ

3 สาเหตุจากลักษณะส่วนตัว

เด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้น มีปัญหาในการปรับตัวทางอารมณ์และมีความคิดหมกมุ่นทางเพศ ถูกกระตุ้นทางอารมณ์ได้ง่าย แต่มารดาและย่าผู้ดูแลขาดความตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงนี้ จึงมิได้เอาใจใส่เด็กในเรื่องการแสดงพฤติกรรมทางเพศอย่างเหมาะสมอีกทั้งเด็กมีลักษณะคล้ายตามกลุ่มเพื่อน ด้วยความอยากรู้อยากลอง และชดเชยความรู้สึกด้อยที่ตนมี ต่อเพศหญิง

สอดคล้องกับสุชา จันทน์เอม (2527 : 32 – 33) ซึ่งได้กล่าวว่า เมื่อลักษณะทางกายและอารมณ์เปลี่ยนแปลงไปความต้องการต่าง ๆ ของวัยรุ่นย่อมเปลี่ยนตามไปด้วย ไม่ได้ยึดถือความต้องการของครอบครัวเป็นหลักเหมือนในวัยเด็ก เพราะความต้องการของวัยรุ่นนี้มักเกิดจากค่านิยมของกลุ่มที่ตนเป็นสมาชิกโดยเฉพาะในกลุ่มเพื่อน ความต้องการในด้านต่าง ๆ ของเด็กและวัยรุ่นซึ่งเป็นแรงจูงใจที่นำไปสู่การกระทำหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งในทางที่สังคมยอมรับและไม่ยอมรับและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เด็กใช้แก้ปัญหาที่เกิดจากความต้องการของเขานั้น บางครั้งก็นำไปสู่การประพฤติที่ขัดต่อสังคมจนได้ชื่อว่าเป็นเด็กเกเร (Delinquents) โดยที่เด็กเองก็ไม่ได้ตั้งใจให้เป็นเช่นนั้น แต่อาจเป็นเพราะความเขลา ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือเพราะขาดการแนะนำที่ดี

การช่วยเหลือ ป้องกันและส่งเสริม

หลังจากวินิจฉัยปัญหาของเด็กชายห้า ผู้วิจัยได้ดำเนินการช่วยเหลือตามขั้นตอนที่เหมาะสมดังนี้

1 การให้คำปรึกษาแก่เด็ก โดยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person Centered Counseling)

1.1 เกี่ยวกับเรื่องครอบครัวได้ถามเด็กว่า อยากคุยเรื่องอะไรที่คิดว่าเป็นปัญหาในครอบครัวที่ทำให้กลุ่มใจมากที่สุด เด็กเลือกที่จะคุยเรื่องที่ตนเองคิดว่ามารดารักน้องมากกว่าตนโดยที่บ้านเลี้ยงดูเด็กไม่ดีมีการดูว่าและตีเด็กบ่อย ก็แยกอยู่แล้ว เมื่อมีน้องน้องก็ชอบรังแกตนอีกโดยที่มารดาก็ไม่ว่าไม่สอนน้อง ผู้วิจัยจึงชี้ให้เด็กเห็นข้อดีของเด็กซึ่งตรงที่มารดาบอกคือเด็กจะไม่ได้ตอบไม่ทำร้ายหรือรังแกน้องทั้ง ๆ ที่น้องร้ายกาจกับเด็กมาก เด็กบอกว่าไม่อยากให้แม่ต้องลำบากใจก็เลยยอมแต่ก็เสียใจและรู้สึกกดดันมาก ผู้วิจัยได้ชมเชยเด็กในเรื่องดังกล่าว และกระตุ้นให้เด็กคิดว่าจะทำอย่างไรกับเรื่องดังกล่าว เด็กคิดสักครู่แล้วตอบว่าจะใช้วิธีลুকหนีไปเลย น้องจะได้ไม่มีคนทะเลาะด้วยแล้วก็คงจะเลิกไปเอง

1.2 ในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ

ได้ให้กำลังใจเด็กโดยบอกว่าการมีความรู้สึกทางเพศไม่ใช่สิ่งผิดหรือเลวร้ายแต่อย่างใด แต่ให้พยายามควบคุมโดยการหากิจกรรมอย่างอื่นทำเพื่อให้ตนเองไม่หมกมุ่นอยู่กับเรื่องเพศมากนัก เช่น ออกกำลังกาย และหาทางระบายออกที่เหมาะสม รวมถึงการช่วยเหลือตนเองอย่างเหมาะสม โดยให้เด็กได้ทบทวนว่าการที่หาทางออกที่ไม่เหมาะสมส่งผลต่อชีวิตเด็กอย่างไร ซึ่งเด็กก็บอกว่ารู้ถึงผลเสียแล้วและจะระวังไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำอีก

2 การให้คำปรึกษาแก่มารดา

ให้มารดาสังเกตสถานการณ์การทะเลาะกันของลูก ถ้าพบว่ามีน้องชายรังแกเด็กให้มารดาเข้ามาควบคุมสถานการณ์ให้ได้ แม้ว่าเด็กจะยอมน้องไม่ได้ตอบแต่จริงๆ แล้วเด็กก็รู้สึกว่าการที่มารดาไม่ห้ามคือการที่มารดาเข้าข้างน้อง และแนะนำว่าให้พยายามอย่าให้เด็กมีเวลาว่างมากเกินไป โดยต้องมอบหมายงานบ้านให้เด็กได้รับผิดชอบบ้าง และพอน้องสามารถรับผิดชอบงานบ้านได้ก็ต้องมอบหมายให้น้องชายด้วยเพื่อให้เด็กไม่รู้สึกว่ามารดาลำเอียง และการที่เด็กได้รับผิดชอบงานบ้านนั้นก็ยังมีประโยชน์ต่อตัวเด็กเองด้วยเพราะทำให้เด็กรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ซึ่งมารดาก็เข้าใจและจะลงมอบหมายงานให้เด็ก ๆ ทั้งสองคนทำตามความสามารถ สำหรับเรื่องที่เด็กโดนน้องรังแกแล้วมารดาไม่ห้ามเพราะไม่คิดว่าเป็นปัญหาพอเด็กไม่ได้ตอบน้องก็จะเลิกไปเองเสมอ ก็เลยไม่ยุ่งโดยลืมนึกถึงความรู้สึกของเด็กและจะระวังให้มากขึ้น

การทำนายผล

เนื่องจากปัญหาของเด็กชายห้านั้นเป็นปัญหาที่ไม่รุนแรงนัก ซึ่งในการให้คำปรึกษาทั้งเด็กและมารดาผู้วิจัยได้สะท้อนสิ่งเด็กคิดแต่ไม่พูดให้มารดาได้ทราบ พร้อมทั้งกระตุ้นให้คิดวิธีการแก้ปัญหาที่เป็นรูปธรรมเพื่อจะได้นำกลับไปลองใช้และติดตามผลได้ง่าย ซึ่งสังเกตเห็นว่าเมื่อทราบแล้วต่างก็รับว่าจะปรับปรุงเพื่อให้ความสัมพันธ์ระหว่างกันดีขึ้น ประกอบกับเด็กและครอบครัวยังได้รับการดูแลในการให้คำปรึกษาอย่างมีคุณภาพ จากศูนย์ให้คำปรึกษาเยาวชนและครอบครัวกลางซึ่งทางศูนย์ฯ จะติดตามความประพฤติและเป็นที่ปรึกษาให้แก่ครอบครัวของเยาวชนอย่างต่อเนื่องไปสักระยะหนึ่งน่าจะคาดการณ์ได้ว่าจะไม่กระทำผิดซ้ำอีก

การติดตามผล

จากการติดตามผลในการสัมภาษณ์ครั้งต่อมา เด็กเล่าว่า “เดี๋ยวนี้แม่เขาก็กัน ๆ ให้นะเวลาน้องมาลงมือกับผม บางทีก็แค่ห้าม บางครั้งก็ตีเลย แต่ผมก็เดินหนีด้วยไม่ยอมให้มันโดนตีหรอก” เมื่อถามถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ เด็กบอกว่ามารดาให้ช่วยล้างจาน กวาดบ้าน ส่วนน้องก็ให้ช่วยเก็บของเข้าที่ และรดน้ำต้นไม้ในกระถาง ส่วนมารดาก็บอกว่าพอให้ทำงานบ้านบางที่เด็กก็ช่วยน้อง เช่น เก็บของให้เป็นระเบียบ “ช่วยกันเก็บง่วนเลย” “น้องมันก็คงรู้สึกว่าเขาช่วยมัน มันก็ไม่ค่อยเกะเขาแล้วแต่บางที่มันก็ยังตีกันมั้ง เด็กนะเนอะ” โดยรวม ๆ บรรยากาศของครอบครัวดูดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้รับการศึกษา

เด็กชายห้าควรฝึกหัดแสดงความรู้สึกของตนเองบ้างเพราะถ้าเก็บกดเอาไว้จะเป็นผลเสียแก่ตัวเอง และคนรอบข้าง ดังเช่นเพื่อนและน้องของเด็กจะเรียนรู้ลักษณะสมัยอมของเด็กและอาจจะจ้องเอาเปรียบหรือใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการทำสิ่งผิดได้ เหมือนเหตุการณ์ครั้งนี้เด็กก็รู้ว่าเพื่อนจะไปทำอะไรควรปลีกตัวออกจากกลุ่มก่อนเลยเพราะแม้ว่าเด็กจะไม่อยากร่วมกระทำผิด แต่เมื่ออยู่ในเหตุการณ์เพื่อนก็กลัวเด็กจะไปฟ้องครูจึงต้องบังคับให้เด็กทำด้วยเด็กจะได้ไม่กล้าฟ้อง เด็กทราบว่าเป็นผลเสียและจะพยายามปรับปรุง และควรหาโอกาสฝึกฝนด้านกีฬาซึ่งเด็กมีความสามารถมากอยู่แล้วให้โดดเด่นยิ่งขึ้นเพราะอาจเป็นใบเบิกทางไปสู่สิ่งดีๆ ในอนาคต

2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เกี่ยวข้อง

มารดาควรต้องหมั่นสังเกตความเป็นไปของลูกทั้งสองคน ไม่ใช่ติดตามแต่น้องชายซึ่งแสดงออกอย่างชัดเจนว่ามีปัญหาเท่านั้น แต่ในส่วนของเด็กนั้นการที่ดูภายนอกดูเรียบ ๆ ใ่ว่าจะไม่คิดมาก ควรให้ความสำคัญในเรื่องของความรู้สึกของเด็กหมั่นซักถามและชวนพูดคุยเพื่อจะได้ทราบ

ความคิดและความรู้สึกของเด็ก ควรหาเวลาที่จะทำกิจกรรมหรือพักผ่อนร่วมกับเด็กบ้างซึ่งแม้จะมีเวลาน้อยแต่ถ้ามีคุณภาพเด็กก็จะรับรู้ได้

ที่บ้านต้องมีการกำหนดระเบียบวินัยพื้นฐานให้เด็ก มอบหมายงานเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้เด็กได้รับผิดชอบบ้างเพื่อพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเองให้เด็ก เพราะเมื่อเด็กมีความภูมิใจในตนเองและรู้สึกว่ามีความหวังใจเด็กจะรู้สึกว่าตนมีคุณค่ายิ่งขึ้น และมีแนวโน้มที่จะทำตัวให้ดีตามที่ผู้ใหญ่คาดหวัง

ควรพัฒนาทักษะด้านกีฬาของเด็กให้โดดเด่นยิ่งขึ้นเพราะอาจเป็นการกรุยทางไปสู่อนาคตที่ดีและยังเป็นงานอดิเรกที่มีคุณค่าทำให้ร่างกายสมส่วนแข็งแรงยิ่งขึ้น พัฒนาความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และยังช่วยให้วัยรุ่นไม่หมกมุ่นเรื่องเพศได้อีกด้วย

3 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะศึกษาต่อไป

ผู้ที่ จะทำการศึกษาดังกล่าว ควรฝึกให้เด็กชายทำรู้จักการพูดเพื่อแสดงความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง รู้จักปฏิเสธ ควบคู่กับการพัฒนาทักษะทางกีฬาให้เด็กอาจแนะนำให้รู้จักกับแหล่งทุนหรือหน่วยงานที่สนับสนุนแก่เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถด้านกีฬา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสที่ดีซึ่งลำพังครอบครัวของเด็กเองคงไม่สามารถให้ได้

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดคดีข่มขืนกระทำชำเราอย่างละเอียดให้ทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา ตลอดจนป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดีดังกล่าวต่อไป

แหล่งข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นเด็กและเยาวชนที่มารับบริการที่ศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาเยาวชนและครอบครัว ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ที่กระทำผิดคดีข่มขืนกระทำชำเราจำนวน 5 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

การศึกษาวิถีชีวิต

ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 ราย เป็นรายกรณีโดยใช้กระบวนการในการศึกษา 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 1 กำหนดปัญหาและตั้งสมมติฐาน
- 2 รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
- 3 การวินิจฉัย
- 4 การช่วยเหลือการป้องกันและการส่งเสริม
- 5 การทำนายผล
- 6 การติดตามผล
- 7 การสรุปผลและข้อเสนอแนะ

การสรุปผลการศึกษา

1 ประวัติ

1.1 กรณีศึกษาที่ 1 เยาวชนหนึ่ง

เยาวชนหนึ่ง อายุ 16 ปี 1 เดือน เป็นบุตรคนที่ 2 ในจำนวนพี่น้อง 3 คน มีพี่ชาย 1 คน และน้องสาว 1 คน เป็นเยาวชนชายไทย รูปร่างผอมสูง ผิวขาว ตัดผมสั้นทรงนักเรียน แต่งกายค่อนข้างสะอาด ฟันด้านหน้าหลวม อาศัยอยู่กับมารดาที่หมู่บ้านจัดสรรย่านบางแค ซึ่งเป็นบ้านของป้า (พี่สาวมารดา) บิดาเสียชีวิตแล้วตอนบิดายังมีชีวิตอยู่มักทะเลาะตบตีมารดาเป็นประจำ เยาวชนต้องคอยห้าม เยาวชนมักมีปัญหาขัดแย้งกับมารดาเสมอ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวค่อนข้าง

ยากจน มารดาอายุ 54 ปี มีอาชีพเป็นลูกจ้างสวนราชการแห่งหนึ่งย่านสนามหลวงเนื่องจากละแวกบ้านเป็นแหล่งมั่วสุม ของผู้ติดและจำหน่ายยาเสพติด มารดาจึงให้ลูกสาวไปเรียนใกล้ ๆ ที่ทำงาน หลังเลิกงานจะรับจ้างทำงานพิเศษทำงานหนักมาก มักจึงหงุดหงิดและเครียดและตำหนิดว่าเยาวชนในทุกเรื่องแต่ไม่เคยชมเชยเมื่อทำดี มารดามักทำโทษเยาวชนด้วยวิธีรุนแรง เช่น ตีโดยใช้เข็มขัด พอเยาวชนเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น เมื่อโดนบ่นเยาวชนจะโมโหและเถียง แต่มารดาไม่กล้าตีเยาวชน เพราะมารดาอายุมากและเยาวชนตัวโต จึงให้พี่ชายของเยาวชนมาจัดการโดยเตะแรง ๆ เยาวชนไม่ชอบน้องสาวคนเล็ก เพราะรู้สึกวามารดารักน้องสาวมากกว่า จึงมีเรื่องขัดแย้งกันเสมอหากเยาวชนโมโหมากๆ ก็จะทำร้ายร่างกายน้องสาวโดยการตบเตะน้องสาว เยาวชนไม่มีงานอดิเรกที่ชื่นชอบเป็นพิเศษ รู้สึกว่าเหงาที่พึ่งพิง มักรอคอยการกลับบ้านของมารดาทุกเย็น ซึ่งมารดาและน้องสาวมักจะกลับถึงบ้านดึกประมาณ 3 ทุ่ม เมื่อแต่ละคนทำธุระของตนเสร็จก็เข้านอนโดยมารดาและเยาวชนขาดความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกัน เวลามีปัญหาเกี่ยวกับการบ้านและทุกเรื่องไม่มีใครสอนเพราะมารดาเหนื่อยจากการทำงานและขาดความรู้ เยาวชนมีเพื่อนสนิทน้อย ขณะอยู่ที่บ้านเยาวชนก็มีเพื่อนสนิทไม่กี่คนและส่วนมากเป็นเพื่อนที่อยู่ในช่วงกำลังเรียนหนังสือ ซึ่งเพื่อนที่เยาวชนคบมีอายุน้อยกว่าเยาวชน และมักชวนกันไปเล่นเกมสกีที่มีการต่อสู้ทำร้ายกันบ่อยครั้ง เมื่อมีเวลาว่างเยาวชนจะชอบวาดการ์ตูน อ้างว่าไม่เคยยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และไม่สูบบุหรี่

เกี่ยวกับคดี เพื่อนๆ ในห้องได้คุยกันถึงผู้เสียหายว่าชอบเล่นถึงแฟนและยังอ้างว่าเคยมีเพศสัมพันธ์กับแฟนที่เป็นยามอยู่ที่ธนาคารแห่งหนึ่งแล้ว เพื่อนๆ ในกลุ่มจึงรู้สึกอยากลองมีเพศสัมพันธ์กับผู้เสียหายบ้าง จึงนัดกันว่าจะล่อลวงผู้เสียหายมาชมขึ้นในห้องเรียน โดยขณะเกิดเหตุเพื่อนคนหนึ่งในกลุ่มชวนผู้เสียหายเข้ามาในห้องที่พวกตนรออยู่แล้ว และใช้มีดคัตเตอร์จี้ผู้เสียหายให้นอนลงและเพื่อนคนที่ถือมีดคัตเตอร์ก็ขึ้นคร่อมผู้เสียหายสวนคนอื่น ๆ ช่วยกันจับแขนขา ส่วนตนทำหน้าที่ช่วยจับขาของผู้เสียหาย แต่ยังไม่ทันจะทำอะไร ช่วงที่กำลังถอดเสื้อผ้าผู้เสียหาย มีเด็กผู้หญิงแอบดูอยู่ทางช่องลมส่งเสียงตะโกนว่าจะไปฟ้องครูทุกคนก็แตกกระจาย

11 กรณีศึกษาที่ 2 เด็กชายสอง

เด็กชายสอง อายุ 11 ปี 9 เดือน รูปร่างเล็ก ผอม ผิวขาวเหลือง หน้าตาสมวัย ตาโต ไร้ผมทรงนักเรียนแต่งกาย ค่อนข้างสะอาด สีหน้าไม่ค่อยแจ่มใส เด็กเป็นบุตรคนเล็ก ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด 3 คน พี่ชายคนโตอายุ 30 ปี และพี่สาวอายุ 23 ปี เมื่อก่อนครอบครัวอยู่ร่วมกันที่จะเชิงเทราบิดามารดามีอาชีพทำนาและเลี้ยงไก่ ตอนเล็ก ๆ เด็กอยู่กับยายทั้งวันเพราะบิดามารดาต้องออกไปทำงาน ยายเลี้ยงแบบตามใจ บิดามีลักษณะเจ็บเจยไม่ค่อยพูด แต่จะดื่มสุราเป็นประจำ ชอบทะเลาะและตบตีมารดา เด็กต้องคอยห้ามไม่ให้บิดามารดาทะเลาะกัน และตอนเมาก็ชอบบ่นว่าและตีเด็ก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องการเรียนรู้ มารดาเป็นคนเครียด ขี้หงุดหงิดชอบบ่นว่าบางครั้งก็ตี แต่ก็เป็นห่วง

เรื่องเรียนมากเหมือน ส่วนใหญ่โดนดุโดนตีก็เรื่องโดนเรียนกับเรื่องหนีเที่ยว กลับบ้านดึก ไม่ค่อยได้ใกล้ชิดกันเพราะอยู่คนละที่ เนื่องจากเห็นว่าโรงเรียนในกรุงเทพฯ มีการเรียนการสอนในระดับดีกว่าและสภาพแวดล้อมละแวกบ้านมียาเสพติดมาก เมื่อเด็กเรียนจบชั้น ป 4 จึงให้เด็กมาเรียนหนังสือต่อที่กรุงเทพฯ โดยให้เด็กมาพักอยู่กับป้าและน้าสาว ไม่ค่อยได้คุยกันนักเพราะต่างก็ทำงานยุ่งอยู่ แต่เวลาเจอกันก็ชอบดู ชอบบ่นว่า ถ้าหนีเรียน กลับบ้านดึก จะถูกป้าและน้าสาวลงโทษด้วยการตีแต่ขาดการแนะนำสั่งสอนในสิ่งที่ถูก มารดามาเยี่ยมเป็นครั้งคราวส่วนบิดาไม่มาเลย ปัจจุบันเด็กเรียนอยู่ชั้น ป 5 ยังคงหนีเรียนเป็นประจำส่วนใหญ่จะไปกับเพื่อนสนิท และมักจะไปเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับการต่อสู้ที่ร้านคอมพิวเตอร์ เล่นฟุตบอลที่แฟลต และเล่นการพนัน (ไฮโล, น้ำเต้า ปูปลา) เด็กไม่เคยพาเพื่อนมาเล่นที่บ้าน แต่มักจะออกไปเล่นข้างนอกบ้าน โดยไม่ขออนุญาต และกลับบ้านดึก ประมาณ 3 ทุ่ม

เด็กแจ้งว่าเคยแอบดูวีซีดี ลามก ที่น้องของพี่เขยนำมาเปิดดูที่บ้าน 1 ครั้ง อ้างว่าไม่เคยใช้ยาเสพติด เด็กสูบบุหรี่ตั้งแต่อายุชั้น ป 4 จนถึงปัจจุบัน และเคยลองดมกาว 1 ครั้ง แต่ไม่เคยเสพยาบ้าและยาเสพติดอื่น ๆ

เกี่ยวกับคดี เด็กได้เล่าสาเหตุของการกระทำผิดว่า “อยากลองทำอย่างในวีซีดี”

เนื่องจากเด็กเคยเห็นการมีเพศสัมพันธ์ในวีซีดี ในวันเกิดเหตุเด็กได้วางแผนโดยขโมยรองเท้าของผู้เสียหายแล้ววิ่งหนีเพื่อให้ผู้เสียหายวิ่งตามขึ้นไปบนห้องเรียนเพื่อไปเอารองเท้าคืน ขณะนั้นมีครูอยู่ในห้องเรียน 1 คน ผู้เสียหายได้เข้าไปพูดคุยกับครูเมื่อครูออกจากห้อง ผู้เสียหายก็เดินลงมาแต่เด็กและเพื่อนๆ ได้เดินไปดักหน้าผู้เสียหายและพาเดินเข้าไปในห้อง เพื่อนของเด็กได้ผลักและเตะขาให้ผู้เสียหายล้มลง เด็กได้ถอดกางเกงของตนเองและเสื้อผ้าของผู้เสียหาย ในขณะที่เพื่อนคนอื่นๆ ได้ช่วยกันจับแขน ขา ของผู้เสียหายเอาไว้ เพื่อนของเด็กได้ขึ้นคร่อมผู้เสียหายและได้ใช้อวัยวะเพศถูไถกับอวัยวะเพศผู้เสียหาย หลังจากนั้นเด็กได้ถอดกางเกงของตนเองออกและขึ้นคร่อมผู้เสียหาย ได้มีนักเรียนคนอื่นผ่านมาเห็นและได้นำเรื่องไปบอกครู เด็กและเพื่อนๆ จึงแยกย้ายไปเข้าห้องเรียน

1.3 กรณีศึกษาที่ 3 เด็กชายสาม

เด็กชายสาม อายุ 13 ปี 7 เดือน เด็กชายไทย รูปร่างสันทัด สมวัย ตัดผมสั้นทรง

นักเรียน ผิวขาว แต่งกายค่อนข้างสะอาด สีหน้าแจ่มใส ข้างพุดข้างคุ้ย เด็กเป็นลูกคนเดียว บิดาแยกกับมารดาตั้งแต่เด็กยังไม่คลอด เมื่อก่อนยายทำขนมกุยช่ายขายส่งมารดาและป้าก็ช่วยทำด้วย แต่ยายเสียชีวิตไปเมื่อปีที่แล้ว ตอนยายอยู่เด็กรู้สึกว้าบรยากาศของครอบครัวดีกว่าในปัจจุบัน แต่พอยายเสียชีวิตแล้วสมาชิกในครอบครัวลำบาก ต่างแยกย้ายกันไปหางานทำที่อื่น เหลือเพียงตา มารดา เด็กและป้าซึ่งเป็นพี่สาวคนที่ 2 ของมารดาซึ่งทะเลาะกับมารดาอยู่เสมอ เนื่องจากเป็นคนจู้จี้ขี้บ่น เมื่อเด็กกลับจากโรงเรียน ถ้าหากป้าอยู่บ้านเด็กจะหลีกเลี่ยงด้วยการเข้าไปเก็บตัวอยู่ในห้อง หรือออกไปเล่นนอกบ้าน หลังจากยายเสียมารดาต้องไปรับจ้างทำงานเป็นลูกจ้างร้านกับซื้อปาดแวบารัก ออกจาก

บ้านแต่เช้า ช่วงเย็นก็ยังต้องรับงานประดิษฐ์ดอกไม้พลาสติกมาทำที่บ้านอีกเด็กรู้สึกสงสารมารดาแต่เช้าหน้ามารดาไม่ค่อยติด เพราะมารดาเครียดง่ายเจ้าอารมณ์ มารดาไม่ค่อยมีเวลาได้ใกล้ชิดกับเด็ก มอบหมายให้เด็กทำงานบ้าน เช่น หุงข้าว ทำกับข้าวทานเอง หลังเลิกงาน หากกลับมาเห็นเด็กทำงานไม่เรียบร้อยก็มักตำหนิกันว่าเด็กดื้อยอมนั่น แต่หากเด็กทำงานเรียบร้อยก็ไม่เคยชม มารดามักจะลงโทษเด็กโดยการตีด้วยไม้บางครั้งก็ใช้เข็มขัดตีด้วยอารมณ์โกรธ เด็กรู้สึกวามารดามีนิสัยใจคอเดี๋ยวดีเดี๋ยวร้าย อารมณ์ไม่มั่นคงและดุ ดังนั้นเมื่อมารดาบอกอะไรเด็กจึงเชื่อและทำตาม รับรู้เกี่ยวกับบิดาว่าบิดาไม่รักตนทั้งไปตั้งแต่ยังเล็ก

หลังจากเลิกเรียนเด็กจะใช้เวลาร่วมดูโทรทัศน์ เล่นกับเด็กชายข้างบ้านอายุประมาณ 5-6 ขวบ และเล่นกับผู้เสียหายอายุ 4 ขวบ โดยเด็กจะเป็นผู้นำในการเล่น เช่น ม้าก้านกล้วย และสตาร์วอร์ มีการยิงต่อสู้กัน ในช่วงเสาร์-อาทิตย์ มารดาจะพาเด็กไปอยู่ที่ทำงาน ช่วยทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ

เด็กเรียนไม่เก่งสอบได้ลำดับเกือบสุดท้ายของห้อง ปัจจุบันเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่เคยทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียน รับผิดชอบงานหรือการบ้านที่ครูมอบหมายดี ซึ่งเด็กจะทำการบ้านเอง โดยมารดาไม่ได้สอน เนื่องจากมารดาไม่มีเวลา เด็กมีแผนว่าจบ ม. 3 ก็จะลาออก เนื่องจากเรียนไม่เก่ง แล้วจะไปทำงานกับญาติซึ่งมารดาก็เห็นด้วย

ที่โรงเรียนเด็กมีเพื่อนสนิท 2-3 คน หลังเลิกเรียนต่างก็แยกย้ายกันกลับบ้านไม่ค่อยได้ไปเที่ยวด้วยกันเพื่อนจะมาหาที่บ้านบ้างนาน ๆ ครั้ง เวลาอยู่ในกลุ่มเพื่อนในห้องเรียนเดียวกัน เป็นพูดคุยกันเรื่องทั่ว ๆ ไป บางครั้งก็มีพูดถึงเรื่องเพื่อนหญิง เริ่มมีความสนใจเพื่อนหญิง เด็กเคยได้ยินเพื่อน ๆ พูดถึงการช่วยเหลือตนเองเมื่อมีความต้องการทางเพศ ซึ่งเด็กไม่ค่อยเข้าใจนัก เด็กแจ้งว่าไม่เคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้ใดมาก่อน ไม่เคยเห็นบุคคลอื่นมีเพศสัมพันธ์กัน และไม่เคยถูกผู้ใด ล่วงละเมิดทางเพศ เด็กดูละครโทรทัศน์เกือบทุกช่อง โดยชอบดูบทละครที่ตัวละครมีการพรอดรักกันและบทที่มีการยิงต่อสู้ ส่วนวิดีโอซีดีลามกนั้นเด็กเคยดูกับเพื่อนอายุรุ่นเดียวกัน แถวบ้าน จำนวน 1 ครั้ง เด็กแจ้งว่าเริ่มมีอาการและความต้องการทางเพศเมื่ออายุ 12 ปี โดยมักจะเกิดขึ้นในช่วงเข้าตู่ เนื่องจากเด็กชอบนอนกอดหมอนข้างระหว่างพลิกตัวไปมาอวัยวะเพศไปเสียดสีกับหมอนข้างทำให้มีความรู้สึกเสียวตออวัยวะเพศ และอวัยวะแข็งตัว แต่เด็กอ้างว่าไม่เคยช่วยเหลือตนเอง เนื่องจากกลัวมารดาทราบ แต่เมื่อมีอาการทางเพศก็จะพยายามควบคุมและหาอะไรมาทำให้เพลิน

เกี่ยวกับคดี ก่อนเกิดเหตุประมาณ 2 สัปดาห์ เพื่อนต่างโรงเรียนที่อยู่บ้านใกล้กัน ได้ชักชวนไปดู วิดีโอ ซีดี ลามก เด็กมีความอยากรู้อยากเห็นเมื่อรับผิดชอบงานบ้านเสร็จแล้วจึงตามไปดู ซึ่งดูแล้วเด็กมีความต้องการทางเพศ วันเกิดเหตุ เป็นวันที่โรงเรียนมีการประชุมจึงหยุดครึ่งวัน ประกอบกับวันดังกล่าวไม่มีใครอยู่บ้าน ป้าไปต่างจังหวัด มารดาไปทำงาน ขณะที่กำลังซักผ้าอยู่ผู้เสียหายเป็นเด็กหญิง อายุ 4 ขวบเศษ ซึ่งพักอยู่ติดกับบ้านของเด็ก ซึ่งบิดามารดาของผู้เสียหายมัก

ปล่อยให้มาเล่นกับเด็กบ่อย ๆ เพราะบิดาและมารดาของผู้เสียหายติดทั้งยาเสพติดและติดการพนัน ได้มาเรียกให้เด็กออกไปเล่นด้วยแต่เด็กไม่ออกไปเพราะกำลังชักผ้าอยู่ ผู้เสียหายจึงเข้ามาในบ้านและมานั่งใกล้ ๆ เนื่องจากผู้เสียหายใส่กระโปรงสั้นจึงนึกถึงตอนดูสื่อลามก จึงเกิดความต้องการทางเพศอยากลองทำตามในสื่อที่นั่นบ้าง จึงได้กระทำความผิดครั้งนี้

กรณีศึกษาที่ 4 เยาวชนสี่

อายุ 14 ปี 7 เดือน เป็นบุตรคนที่ 4 ในจำนวนทั้งหมด 6 คน โดยพี่สาวคนที่ 1 และ 2 แต่งงานแล้วแยกไปอยู่กับครอบครัว พี่ชายคนที่ 3 ติดยาเสพติด (ยาบ้า) เคยถูกจับกุมในคดีจำหน่ายยาบ้า ไม่ได้ประกอบอาชีพใด ๆ ส่วนน้องชายคนที่ 5 อายุ 11 ปี ซึ่งกระทำความผิดในคดีเดียวกับเยาวชน กำลังเรียนชั้น ป. 3 และน้องสาวคนสุดท้องอายุ 2 ปี อยู่กับมารดา ที่จังหวัดระยอง บิดารับจ้างลับมีดและเก็บเศษขยะขาย แต่มีงานทำไม่แน่นอนปัจจุบันเสียชีวิตแล้วด้วยโรคตับแข็ง มารดามีอาชีพเก็บขยะขายและขอทานมีรายได้ไม่แน่นอนเช่นกัน ฐานะครอบครัวยากจน พักอาศัยไม่เป็นหลักแหล่ง เร่ร่อน อยู่ตามสวนสาธารณะ บางครั้งก็กลับมาอนเพิงในสวนมะม่วง ซึ่งเจ้าของสวนมะม่วงให้พักเป็นการชั่วคราว ทั้งบิดามารดามักดื่มสุราเมื่อมีเงินมาแล้วจะแจกจนถึงชั้นลงมือลงไม้กันเสมอ บางครั้งก็ทำร้ายร่างกายเยาวชนด้วย เมื่อไม่มีเงินใช้จะบังคับให้เยาวชนและน้องชายไปเดินเร่ขอทานตามงานวัดและงานเทศกาลต่าง ๆ บิดาบุญธรรมไปทำงานที่จังหวัดระยองได้พบเยาวชนกับมารดาเร่ร่อนขอทานอยู่รู้สึกสงสารและถูกชะตาไปกับเยาวชน จึงขอมาเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรมตอน 9 ขวบ และพามาอยู่ที่กรุงเทพฯ แต่ก็ยังพาเยาวชนกลับไปเยี่ยมบิดามารดาที่จังหวัดระยองอยู่เสมอ เมื่อเยาวชนอยู่ในความดูแลของบิดาบุญธรรมได้ 1 ปี บิดาเสียชีวิต เนื่องจากโรคตับแข็ง มารดาต้องการให้บิดาบุญธรรมมาช่วยจัดการรับศพจากโรงพยาบาลให้ บิดาบุญธรรมจึงพาเยาวชนไปหาบิดาและน้อง ๆ พบว่าน้องชายคนที่ 4 ได้เตรียมเสื้อผ้าและขอไปอยู่กับบิดาบุญธรรมด้วย บิดาบุญธรรมจึงรับน้องชายของเยาวชนมาอุปการะไว้อีกคน โดยไม่กล้าให้เยาวชนทำงานบ้านเนื่องจากกลัวคนอื่นจะเข้าใจผิดว่าขอเยาวชนและน้องชายมาเลี้ยงเพื่อใช้งาน จึงเลี้ยงดูเยาวชนและน้องชายอย่างตามใจ ถ้าทำผิดบิจะเตือน แต่ถ้าไม่เชื่อฟังก็จะตี (ใช้ไม้ชนไก่) บิดาบุญธรรมประกอบอาชีพทำชุดนักเรียนและให้เช่า ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน บิดาบุญธรรมเป็นคนปากร้าย โกรธง่ายหายเร็ว ค่อนข้างรักและมีความเมตตาสงสารเยาวชน บิดาบุญธรรมต้องรับผิดชอบหาเงินเลี้ยงครอบครัวตามลำพังจึงทำให้ไม่มีเวลาดูแลเยาวชนได้เต็มที่นัก แต่เยาวชนก็ค่อนข้างใกล้ชิดและผูกพันเพราะบิดาบุญธรรมเป็นคนมีเหตุผลรักเยาวชนและน้องและผู้ที่ยึดติดที่บิดาบุญธรรมรับมาเลี้ยงดูทุกคน ถ้าเยาวชนทำผิดจะได้รับการว่ากล่าวตักเตือนด้วยเหตุผล นาน ๆ ครั้งก็มีการตีบ้างแต่ตีไม่รุนแรงโดยใช้ไม้ชนไก่เยาวชนรู้สึกรักและเคารพบิดาบุญธรรม

บิดาบุญธรรมเช่าเป็นทาวน์เฮาส์ 3 ชั้น เดือนละ 4,000 บาท มีสมาชิกอยู่รวมกันหลายคน

ชั้นที่ 1 ผู้เสียหายพักอาศัยอยู่กับยาย ส่วนชั้นที่ 2 บิดาบุญธรรมอาศัยอยู่กับยาย น้องชายของ ยาวชน และยาวชนชายอีกคนชื่อหนุ่ม(นามสมมติ) ซึ่งร่วมกระทำผิดในครั้งนี้ด้วย มารดาของหนุ่มไป มีสามีใหม่และทิ้งหนุ่มไว้ให้บิดาบุญธรรมเลี้ยงดู ยาวชนอ้างว่าไม่เคยเกี่ยวข้องกับสารเสพติดทุกชนิด ไม่เคยมีพฤติกรรมเสียหายร้ายแรง ไม่เคยดูหนังสื่อโป๊ หรือสื่อลามกต่าง ๆ แต่ชอบดู วิดีโอเกี่ยวกับ ภาพยนตร์สยองขวัญและการต่อสู้ โดยบิดาบุญธรรมจะเป็นผู้คัดจากโทรทัศน์ให้ ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์กับ ผู้ใดมาก่อน ไม่เคยสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง แต่เคยเป็นกามแพ่งวัดแอบดูหนุ่มกับผู้เสียหายร่วมเพศกัน บริเวณหลังเมรุ 1 ครั้ง

เกี่ยวกับคดี วันเกิดเหตุ ขณะที่บิดาบุญธรรมไปตลาดหนุ่มชวนผู้เสียหายกับเพื่อนอีกชาย คนไปดูวิดีโอในห้องนอนของบิดาบุญธรรม แต่ไม่ใช่วิดีโอลามกเป็นหนังผี เมื่อดูจบหนุ่มจึงชวนเพื่อน ของหนุ่มและผู้เสียหายเข้าไปในห้องนอนซึ่งเป็นห้องที่โดยปกติจะนอนรวมกัน 3 คน คือยาวชน น้องชายของยาวชนและหนุ่ม ยาวชนและน้องชายจึงตามเข้าไปดูเห็นทั้งสามกำลังจะมีเพศสัมพันธ์ กัน จึงขอร่วมด้วยแต่ผู้เสียหายเห็นว่าจำนวนมากเกินไปจึงไม่ยอม หนุ่มจึงชักที่ชาผู้เสียหาย พร้อมทั้ง เอาหมอนปิดปากผู้เสียหาย และทุกคนก็เวียนกันจนเสร็จ แต่ไม่มีน้ำอสุจิจอกมา เมื่อเสร็จเรียบร้อย หนุ่มขู่ว่าไม่ให้ผู้เสียหายไปบอกใคร แต่ผู้เสียหายไปบอกกับผู้ดูแลเด็กที่เป็นผู้หญิง

กรณีศึกษาที่ 5 เด็กชายห้า

เด็กชายห้า อายุ 10 ปี 9 เดือน เด็กชายไทย รูปร่างเล็ก ผิวสองสี ตัดผมสั้นเกรียน เป็น บุตรคนโต มีน้องชายอีก 1 คน บิดาอายุ 46 ปี เป็นคนเงิบเงย เมื่อดื่มสุรามักมีปากเสียงกับมารดา บ่อยครั้ง เคยประจบอาชีพ ชีมอเตอร์ไรค์รับจ้าง ปัจจุบันบวชอยู่ที่วัดแห่งหนึ่ง บิดาเลี้ยงดูอย่าง ตามใจ แต่เมื่อเด็กประพฤติดนเเกร่มักถูกลงโทษด้วยการตีเสมอส่วนบิดาเคยลงโทษโดยใช้สายไฟตี เนื่องจากเด็กกลับบ้านผิดเวลา มารดา อายุ 30 ปี เคยประกอบอาชีพเป็นพนักงานขายใน ห้างสรรพสินค้า ร้อยพวงมาลัยขายส่ง ปัจจุบันประกอบอาชีพ รับจ้างจัดอาหารบุฟเฟต์ อุปนิสัยเป็น คนเจ้าอารมณ์ และค่อนข้างยึดความคิดของตนเองเป็นใหญ่เมื่อมีเรื่องที่ทำให้รู้สึกไม่พอใจจะใช้การนิ่งเฉย และมึนตึ๊งชอบเล่นไฟ จนทำให้มีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับบิดาเป็นประจำ เคยถูกบิดาทำร้าย ร่างกายโดยการตบ ตะ แต่ไม่ได้โต้ตอบรุนแรง เพียงแต่ใช้การด่า ไม่เคยลงโทษเด็กอย่างรุนแรง และค่อนข้างตามใจเด็กมากเช่นกัน น้องชาย อายุประมาณ 6 ปี เรียนหนังสืออยู่ชั้น ป.1 มีลักษณะ เอาแต่ใจตนเอง เกร่ ไม่มีระเบียบ หนีเรียน ชอบเล่นเกมคอมพิวเตอร์ เด็กมีความรู้สึกไม่อยากให้ มารดามีน้องอีกคน ตั้งแต่ว่านามารดาตั้งครรภ์ เพราะกลัวว่ามารดาจะรักน้องมากกว่าตน ซึ่งมารดา เคยไม่ทราบ เด็กอยู่กับย่าอายุ 70 ปี ไม่ได้ประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ มีหน้าที่ดูแลเลี้ยงหลาน หลายคน มีลักษณะขี้หงุดหงิด ใช้การดุด่าและตีในการอบรมดูแลเด็ก แต่ไม่ได้ฝึกเรื่องระเบียบวินัย

ย่าต้องปลูกเด็กให้ตื่นไปโรงเรียนทุกเช้า หลังจากเลิกเรียน เด็กจะกลับมาเก็บกระเป๋า และเปลี่ยนเสื้อผ้า ทำการบ้าน แล้วจึงออกไปเล่นฟุตบอลกับเพื่อน ซึ่งเด็กมีความสามารถทางการกีฬาดี เคยเป็นตัวแทน ไปแข่งกีฬาฟุตบอล ปิงปอง ของโรงเรียน กิจกรรมที่เด็กทำเป็นประจำ คือ การไปเล่นเกมเพลย์สเตชัน ร้านใกล้ ๆ บ้าน โดยจะเก็บเงินค่าขนมที่ได้รับวันละ 30 บาท เอาไว้เล่นเกมส์ ทุกวัน เกมส์ที่เด็กชอบเล่นมากที่สุด คือ เกมฟุตบอล, แข่งรถ ซึ่งต่างจากเพื่อนคนอื่นที่ชอบเล่นเกมต่อสู้

เด็กและกลุ่มเพื่อนที่โรงเรียน มีผลการเรียนไม่ดีเพราะชอบคุยเล่น ไม่สนใจเรียน หนีเรียน ลอกการบ้าน ลอกข้อสอบ มีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนภายในโรงเรียนและนักเรียนจากโรงเรียนอื่นบ่อยครั้ง หลังจากเลิกเรียนตอนเย็นและช่วงเวลาวันหยุด เด็กจะใช้เวลาเล่นฟุตบอล กับเพื่อนที่พักอยู่ในละแวกบ้านเดียวกัน แต่ต่างโรงเรียนกัน ประมาณ 20 คน แต่เด็กรู้สึกว่ามันไม่มีเพื่อนสนิทเลย เมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนเด็กมักจะมีลักษณะยอมตาม ไม่ค่อยมีความคิดเห็นขัดแย้งกับสมาชิกในกลุ่ม

ผู้เสียหายเข้ามาเรียนที่โรงเรียนเดียวกัน ตั้งแต่ชั้น ป 4 และอยู่ห้องเดียวกับเด็กมาตลอด เพื่อนๆ ในห้องมักจะแกล้งผู้เสียหายประจำ เช่น ล้อชื่อบิดามารดา ตบศีรษะ ตีด้วยมือหรือไม้บรรทัด เปิดกระโปรง จับหน้าอก เป็นต้น ผู้เสียหายมักจะโต้ตอบด้วยการด่ากลับ ทบตีเพื่อนบางครั้ง และบางทีก็ยิ้มแยมไม่ได้แสดงความไม่พอใจ เพื่อน ๆ จึงแกล้งผู้เสียหายให้มีอารมณ์หงุดหงิดมากขึ้น ผู้เสียหายเคยเล่าให้เด็กนักเรียนในห้องฟังว่า ตนมีแฟนแล้ว ซึ่งมีอายุมากกว่า ทำงานเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยอยู่ที่ธนาคารแห่งหนึ่ง และมีเด็กนักเรียนเคยเห็นผู้เสียหายจูบปากกับแฟนหน้าโรงเรียนหลายครั้ง ผู้เสียหายยังเคยเล่าอีกว่า ตนเคยมีเพศสัมพันธ์กับแฟนแล้ว และทำให้เด็กนักเรียนชายภายในห้อง มักหยอกล้อกับผู้เสียหายในลักษณะที่ไม่เหมาะสมหลายครั้ง แต่เด็กไม่เคยนำเรื่องนี้ไปบอกกับคุณครูประจำชั้น

เกี่ยวกับคดี ในวันเกิดเหตุ เพื่อนชวนให้ร่วมกันข่มขืนผู้เสียหายที่แรกตนจะไม่ไปแต่เพื่อนขู่ว่ารู้แผนแล้วหากไม่ไปด้วยจะให้พรรคพวกที่ตกลงและวางแผนร่วมกันไว้รวมทำร้าย อ้างว่าด้วยความกลัวเพราะรู้ว่าเพื่อนในกลุ่มพกดัดคัตเตอร์กันหลายคนจึงยอมตกลงด้วย โดยขณะเกิดเหตุเพื่อนคนหนึ่งในกลุ่มชวนผู้เสียหายเข้ามาในห้องที่พวกตนรออยู่แล้ว และใช้มีดคัตเตอร์จี้ผู้เสียหายให้นอนลง และเพื่อนคนที่ถือคัตเตอร์ก็ขึ้นคร่อมผู้เสียหายส่วนคนอื่น ๆ ช่วยกันจับแขนขา ส่วนตนทำหน้าที่เป็นผู้ปลดกระดุมเสื้อของผู้เสียหาย แต่ยังไม่ทันจะทำอะไร ช่วงที่กำลังถอดเสื้อผ้าผู้เสียหาย มีเด็กผู้หญิงแอบดูอยู่ทางช่องลมส่งเสียงตะโกนว่าจะไปฟ้องครูทุกคนก็แตกกระจาย

สรุปประวัติผู้รับการศึกษาทั้ง 5 ราย พบว่า เป็นเด็กวันเรียนอายุ ระหว่าง 10 – 16 ปี

ซึ่งกำลังย่างเข้าสู่วัยรุ่นกระทำผิดโดยรู้ทำไม่ถึงการณและอยากรู้ยากลองทั้ง 5 ราย 2 รายเคยดูสื่อลามก 1 ราย เคยเห็นเพื่อนมีเพศสัมพันธ์กัน อีก 2 ราย อ้างว่าไม่เคยดูสื่อลามกและไม่เคยเห็นใครมีเพศสัมพันธ์กัน

สถานทางเศรษฐกิจของครอบครัวทุกครอบครัวยากจน การเลี้ยงดูที่เด็กได้รับไม่เหมาะสมไม่มีการสื่อสารเรื่องความรู้สึก บางครอบครัวแทบไม่มีเวลาพบหน้ากัน เวลาเด็กทำผิดจะถูกลงโทษด้วยการดุด่าและตีโดยไม่อธิบายเหตุผล มีเพียงรายเดียวที่พอบุญธรรมเลี้ยงดูอย่างมีเหตุผล

2 การวินิจฉัย

2.1 กรณีศึกษาที่ 1 เยาวชนหนึ่ง

สาเหตุจากครอบครัว

เยาวชนอยู่ในครอบครัวที่บกพร่องมีความขัดแย้งในครอบครัวสัมพันธ์ภาพระหว่างทุกคนในครอบครัวไม่ดีมีการทะเลาะเบาะแว้ง และทำร้ายร่างกายกันเป็นประจำ ไม่มีความผูกพันทางอารมณ์ต่อกัน ความมีส่วนร่วมในครอบครัวต่ำ บิดาเสียชีวิตแล้ว ประกอบกับเป็นครอบครัวเดียวมารดาจึงเลี้ยงลูกตามลำพัง ต้องทำงานทั้งงานประจำและงานรับจ้างอื่นๆ นอกเวลา เพื่อตอบสนองความต้องการด้านเศรษฐกิจพื้นฐานก่อน ทำให้ไม่มีเวลาดูแลเยาวชน เยาวชนถูกทิ้งให้อยู่กับตัวเองไม่มีที่ปรึกษาในทุกเรื่อง เยาวชนขาดแบบอย่างที่เหมาะสมในการเลียนแบบ และไม่สามารถจัดการกับปัญหาทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

กลุ่มเพื่อนที่เยาวชนคบที่โรงเรียนนั้นส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่บกพร่องทั้งสิ้น (รวมทั้งเด็กชายห้าซึ่งเป็นกรณีศึกษารายที่ 5 ในการวิจัยครั้งนี้ด้วย) พ่อแม่ผู้ปกครองมักจะมีปัญหาทางเศรษฐกิจเพื่อน ๆ จึงล้วนแต่มาจากสภาพครอบครัวที่ไม่แตกต่างไปจากเยาวชนนัก และด้วยความที่เยาวชนเองก็มาจากสภาพครอบครัวที่บกพร่องจึงคบเพื่อนที่มีลักษณะคล้ายๆ กัน จึงคบกันเพราะมีความเห็นใจซึ่งกันและกัน และประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันอยู่เสมอ ในที่สุดและร่วมกระทำผิดร่วมกัน ประกอบกับอยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นช่วงที่มีความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจเป็นอย่างมาก และมีความอยากรู้อยากลอง

สาเหตุจากลักษณะส่วนตัว

เยาวชนมีระดับสติปัญญาที่ต่ำ มักมีปัญหาด้านการเรียน เรียนซ้ำชั้นบ่อย มีปัญหาขัดแย้งกับเพื่อนที่โรงเรียน จึงแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยวิธีที่ไม่เหมาะสม ทำให้เยาวชนมักถูกตำหนิว่าทั้งมารดาและครูที่ดูแล และมักถูกมองว่าเป็นเยาวชนที่มีปัญหา จึงรู้สึกตนเองด้อย ไม่ได้รับการยอมรับ การเอาใจใส่และการให้การสนับสนุนด้านกำลังใจเท่าที่ควร เมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้น ทำให้เยาวชนไม่สามารถจัดการกับอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม จึงแสดงออกในลักษณะหุนหันพลันแล่น และมีแนวโน้มแสดง

ความก้าวร้าวอย่างตรงไปตรงมา บางครั้งหลีกเลี่ยงปัญหาโดยการคิดเพื่อฝันมากกว่าลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งสิ่งเหล่านี้กระตุ้นให้เยาวชนมีพฤติกรรมเสียหายได้ง่ายขึ้น

มีความอิจฉาน้องสาวที่ได้กลับบ้านพร้อมมารดาทุกวัน ไม่ต้องรับผิดชอบงานบ้านมากเท่าตน และน้อยใจมารดา จึงแสดงออกในลักษณะต่อต้าน เพิกเฉยต่อหน้าที่ ส่งผลให้มารดาตำหนิว่าเยาวชนมากขึ้น ทำให้ไม่มีความภูมิใจในตนเองและยังกระตุ้นให้อยากกระทำการที่เป็นลบยิ่งขึ้น

2.2 กรณีศึกษาที่ 2 เด็กชายสอง

สาเหตุจากครอบครัว

เด็กอยู่ในสภาพครอบครัวที่บกพร่อง บิดามารดาทะเลาะวิวาทรุนแรงถึงขั้นลงมือทำร้ายร่างกายกันบ่อย ๆ ซึ่งเด็กรับรู้มาตลอด ทั้งยังต้องคอยห้ามไม่ให้บิดามารดาทะเลาะกัน รวมทั้งไม่มีความผูกพันกับคนในครอบครัว เนื่องจากในช่วงต้นของชีวิตยายเป็นคนเลี้ยงดูตลอด แต่พอยายเสียชีวิต มารดาเพิ่งจะรับเข้ามารับหน้าที่เลี้ยงดูเด็กแต่เหมือนความสัมพันธ์ต่อไม่ติด เพราะเลี้ยงแบบปล่อยปละละเลยไม่ได้มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ส่วนลึกของจิตใจก็มีความต้องการพึ่งพิงครอบครัว ซึ่งก่อให้เกิดความขัดแย้งในจิตใจ

สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

โดยที่เป็นพื้นที่สิ่งแวดล้อมละแวกบ้านที่จะเชิงเทราไม่ดี มีคนติดและค้ายาเสพติดมาก โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์บิดามารดาได้นำเข้าเด็กซึ่งมีความผูกพันกับบิดามารดาต่ำอยู่แล้ว ให้ยิ่งแย่ลงอีก โดยการแยกเด็กออกจากความผูกพันในครอบครัวคือส่งเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ โดยให้อยู่กับญาติซึ่งไม่ค่อยมีเวลาดูแล ขาดการอบรมสั่งสอน กลายเป็นว่าเด็กไม่มีความผูกพันที่ลึกซึ้งกับใครเลยมีแต่เพื่อน ซึ่งเด็กใช้เวลาอยู่ด้วยมากที่สุด สิ่งแวดล้อมของเด็กมีแต่เพื่อนเท่านั้น ทั้งเรียนด้วยกันที่โรงเรียนแล้วหลังเลิกเรียนเด็กจะไม่กลับบ้านไปอยู่บ้านเพื่อนจนถึงสามทุ่มจึงกลับบ้าน ซึ่งกลุ่มเพื่อนที่คบส่วนใหญ่ก็มาจากครอบครัวบกพร่องทั้งหมดจึงชักชวนกันไปในทางเสื่อมเสียได้ง่าย

ประกอบกับเด็กเคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับสื่อที่กระตุ้นความต้องการทางเพศ คือ เคยแอบดูวีซีดีลามกที่น้องของพี่เขยนำมาเปิดดูที่บ้าน 1 ครั้ง ซึ่งจากการสัมภาษณ์ที่เด็กให้ข้อมูลเกี่ยวกับคดีว่า "อยากลองทำอย่างในวีซีดี"

สาเหตุจากลักษณะส่วนตัว

จากการสังเกตและการทำแบบทดสอบพบว่าเด็กมีความลำบากในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นและมีปัญหาในการปรับตัว ขาดการวางแผน มีลักษณะต่อต้านผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าตนเอง มีสัมพันธภาพที่ไม่ดีกับคนในครอบครัว แต่ก็มีความต้องการพึ่งพิงครอบครัวส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในจิตใจ จึงเป็นอุปสรรคในการที่เด็กจะนำความสามารถของตนเองมาใช้ได้อย่างเต็มศักยภาพ ในด้านอุปนิสัย เด็กมีลักษณะใจร้อน ขุนเจียว หุนหันพลันแล่น ก้าวร้าวและพยายามข่มความโกรธความ

ก้าวร้าวไว้ มักทำตามอารมณ์ การตัดสินใจไม่ดี ประกอบกับอยู่ในช่วงวัยรุ่นเมื่อมีความอยากรู้ อยากลอง จึงตัดสินใจด้วยอารมณ์ชั่ววูบที่จะระบายออกด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสมโดยไม่คิดถึงผลที่จะตามมา

23 กรณีศึกษาที่ 3 เด็กชายสาม

สาเหตุจากครอบครัว

สภาพครอบครัวบกพร่องเนื่องจากบิดามารดาเลิกร้างกันตั้งแต่เด็กอยู่ในครรภ์ อีกทั้งบิดาไม่ต้องการและไม่ยอมรับบุตรในครรภ์ มารดาจึงมีความเครียด และความกังวลสูง เมื่อยายเสียชีวิต ทั้งมารดาและตัวเด็กรู้สึกสูญเสียและขาดที่พึ่งพิง เด็กมีความผูกพัน รักและเป็นห่วงมารดามาก แต่ก็กลัวเด็กขาดที่ปรึกษาในครอบครัว แต่ยังไม่ถึงกับขาดความรักเพราะเด็กรับรู้ว่ามีแม่รักและกลางคืนก็นอนห้องเดียวกับแม่มาตลอดถือว่าค่อนข้างใกล้ชิดพอสมควร แต่อาจมีผลต่อการกระทำผิดตรงที่เด็กไม่มีห้องเป็นสัดส่วนของตัวเอง จากการที่เด็กให้สัมภาษณ์ว่า “เวลาที่มีความรู้สึกทางเพศไม่กล้าช่วยตนเอง เพราะกลัวแม่รู้” จึงทำให้เก็บกดเอาไว้และเมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้นและสบโอกาสจึงระบายออกด้วยวิธีที่ไม่เหมาะสม

สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

กรณีของเด็กชายสามนี้สิ่งแวดล้อมทางสังคมละแวกบ้านมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กมาก เพื่อนชวนเด็กไปดู วีดีโอ ซีดี ลามก เป็นเพื่อนต่างโรงเรียนที่อยู่บ้านใกล้กัน ผู้เสียหายก็เป็นเด็กที่พ่อแม่ปล่อยให้มาวิ่งเล่นเช่นกัน เพราะพ่อแม่ติดยาเสพติดและเล่นการพนันจนไม่มีเวลาดูแลจึงทำให้สบโอกาสได้ง่าย เด็กชายเล็กๆ อีก 2 คน ที่อยู่ในเหตุการณ์และช่วยดูต้นทางนั้นก็เป็นเด็กที่พ่อแม่ปล่อยให้ละเลยไม่ใส่ใจดูแลเช่นกัน โอกาสอำนวยเนื่องจากป่าไม่อยู่บ้าน มารดายังไม่กลับจากทำงาน โรงเรียนเลิกครึ่งวันเพราะครูประชุม ผู้เสียหายใส่กระโปรงสั้นมาเล่นด้วย

สาเหตุจากลักษณะส่วนตัว

จากการทำแบบทดสอบในหลายแบบทดสอบ มีความสอดคล้องกันว่าเด็กมีระดับสติปัญญาค่อนข้างต่ำ ขาดประสบการณ์มีการตัดสินใจต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ดีนัก ความคิดไม่ซับซ้อน เป็นแบบเด็ก ๆ ไม่ค่อยมีเหตุผล ขาดสมาธิ ขาดความตั้งใจ เรื่อยๆ เฉื่อยๆ ไม่ค่อยเปิดสู่สังคม ชี้นิ้วชี้ซ้าย หลีกหนีหรือแยกตัวจากโลกภายนอก แยกตัวมีโลกส่วนตัวของตัวเอง วุฒิภาวะเป็นเด็ก อ่อนแอ ไม่มั่นคง วิดกกังวล อ่อนไหวง่าย มีความรู้สึกน้อย ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง อีกทั้งมีความคับข้องใจต่อการขาดความรัก จึงต้องการความรักความอบอุ่น และต้องการที่พึ่งพิงสูง มีความขัดแย้งภายในจิตใจ ทำให้มีความคิดจินตนาการในลักษณะก้าวร้าว นอกจากนั้นยังคิดหมกมุ่นเรื่องเพศสูง เด็กมีปัญหาแสดงออกทางอารมณ์ หากถูกกระตุ้นก็สามารถแสดงออกเป็นการกระทำได้ง่าย ขาดความรอบคอบหรือขาดการยับยั้งเห็น ขาดการคิดวางแผนและคาดการณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ล่วงหน้า จึงส่งผลให้มีความลำบากในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น การเลือกวิธีการระบายออกเมื่อมีอารมณ์เพศจึงไม่เหมาะสม

24 กรณีศึกษาที่ 4 เยาวชนสี่

สาเหตุจากครอบครัว

มาจากสภาพครอบครัวที่บกพร่องอย่างมาก บิดารับจ้างลับมีดและเก็บเศษขยะขาย รายได้ไม่แน่นอน มารดาประกอบอาชีพเก็บขยะขายและขอทานมีรายได้ไม่แน่นอนเช่นกัน ฐานะครอบครัวยากจน พักอาศัยไม่เป็นหลักแหล่ง เร่ร่อน อยู่ตามสวนสาธารณะ ทั้งบิดามารดามักดื่มสุราเมื่อกินเมาแล้วทะเลาะจนถึงขั้นลงมือลงไม้กันเสมอ บางครั้งก็ทำร้ายร่างกายเยาวชนด้วย อีกทั้งปล่อยปละละเลยไม่สนใจดูแลเยาวชนและน้อง เมื่อบิดามารดาไม่อยู่บ้านมักฝากเยาวชนและน้อง ๆ ไว้กับคนรู้จักที่มักจะดื่มสุราและทำร้ายร่างกายกันภายในครอบครัว ทำให้เยาวชนและน้องชายรู้สึกหวาดกลัว จึงทำให้เยาวชนและน้องชายไม่มีความใกล้ชิดกับบิดามารดา จึงส่งผลให้เยาวชนขาดแบบอย่างที่เหมาะสมในการเรียนรู้ ขาดความรักความอบอุ่น เมื่อบิดามารดาไม่มีเงินใช้จะบังคับให้เยาวชนและน้องชายไปเดินเร่ขอทานตามงานวัดและงานเทศกาลต่าง ๆ เยาวชนจึงมีความรู้สึกด้อย ไม่ภาคภูมิใจในตนเอง อีกทั้งบิดามารดาไม่สนับสนุนให้เยาวชนได้ศึกษาตามวัย ขาดประสบการณ์ในการเรียนรู้และทักษะทางสังคมอย่างเหมาะสม

สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

เมื่อมาอยู่ในความดูแลของบิดาบุญธรรม ซึ่งมีคนอาศัยอยู่ในครอบครัวจำนวนหลายคนซึ่งในจำนวนนั้นเป็นวัยรุ่นซึ่งแต่ละคนล้วนมาจากสภาพครอบครัวที่บกพร่อง เป็นเพื่อนที่เยาวชนต้องคบด้วยและกลายเป็นสิ่งแวดล้อมของเยาวชนไปโดยปริยาย

สาเหตุจากลักษณะส่วนตัว

จากแบบทดสอบพบว่าเยาวชนมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ต่ำกว่าวัย ถูกกระตุ้นได้ง่าย โดยขาดการควบคุม สมยอม และคล้อยตามได้ง่าย ขาดการตัดสินใจที่ดี ขาดทักษะในการจัดการกับปัญหา จึงทำให้เยาวชนมีพฤติกรรมเสียหายได้ง่าย

ประกอบกับเยาวชนอยู่ในวัยรุ่นซึ่งมีแรงขับทางเพศสูงตามธรรมชาติอยู่แล้วเมื่อเคยเห็นหนุ่มกับผู้หญิงเสียหามีเพศสัมพันธ์กัน จึงกระตุ้นให้เยาวชนมีความต้องการและอยากทดลองจึงได้ร่วมในการกระทำผิดดังกล่าว

25 กรณีศึกษาที่ 5 เด็กชายห้า

สาเหตุจากครอบครัว

ครอบครัวมีฐานะไม่ดีนัก เด็กเปลี่ยนผู้เลี้ยงดูหลายครั้ง บิดามารดาต้องทำงานจึงให้เด็กไปอยู่ในความดูแลของปู่ย่า โดยบิดามารดาจะไปเยี่ยมในช่วงวันหยุด ทั้งปู่ย่าเลี้ยงดูอย่างไม่สม่ำเสมอ บางครั้งตามใจแต่เด็กมีลักษณะร้องไห้กวน และขนมากมาตั้งแต่เล็ก จึงมักจะถูกย่าดุ และตีอยู่เสมอ ทำให้มีความรู้สึกไม่มั่นคง ต้องการความรักความอบอุ่น และการพึ่งพิงจากมารดาสูง แต่เมื่อเด็กกลับมาอยู่กับครอบครัวมารดาเริ่มตั้งครุฑบุตรชายอีกคน ไม่ค่อยสนใจดูแลเด็กเท่าที่ควร

ปล่อยให้เด็กและน้องชายอยู่ในความดูแลของลูกพี่ลูกน้อง อีกทั้งเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี เล่นการพนัน จนมีหนี้สิน ส่วนบิดาทำแต่งงาน และดื่มสุราไม่สนใจดูแลครอบครัวเช่นกันทำให้ความสัมพันธ์ภายใน ครอบครัวไม่ราบรื่น เด็กมีความรู้สึกโดดเดี่ยว ถูกทอดทิ้ง วิตกกังวล ประกอบกับมีลักษณะเก็บตัว หลีกเลี่ยงการเผชิญปัญหา เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจ จึงไม่กล้าเล่าให้บิดามารดาฟัง

ภายในครอบครัวไม่มีการกำหนดกฎระเบียบที่ชัดเจนเมื่อเด็กประพฤติตนเกเร บางครั้งถูก มารดาดุคำ ส่วนบิดาก็ใช้การลงโทษด้วยการตี ทำให้เด็กมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อบิดา แต่แสดงออกใน ลักษณะคือเงียบ หลังจากที่ยาบิดาไปขอและมารดาแยกไปอยู่ต่างหาก และมีคูครองใหม่ เด็กจึงต้อง เปลี่ยนผู้เลี้ยงดูอีกครั้ง โดยมาอยู่กับย่า ซึ่งต้องรับภาระดูแลหลานหลายคน ไม่มีเวลาเอาใจใส่เด็ก อย่างใกล้ชิด เพียงแต่ใช้การดุคำ และชมเชย ไม่ให้เด็กประพฤติตนเกเรทำให้เด็กมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเพศหญิง

สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

เมื่อชอบ खेलในเวลาเรียน ก็เริ่มมีปัญหาในการเรียนขาดสมาธิ สอบตกหลายวิชา ถูกดูว่าในชั้นเรียนอยู่เสมอ ทำให้รู้สึกไม่มั่นใจ ไม่กล้าแสดงออก ไม่เป็นที่ยอมรับ ทั้งนี้ เด็กอยู่ในกลุ่ม เพื่อนซึ่งมีพฤติกรรมเกเร มีความประพฤติไม่เหมาะสม ชักชวนกันล่องเกินทางเพศ กับผู้เสียหาย ซึ่ง เคยแสดงพฤติกรรมทางเพศอย่างไม่เหมาะสมให้กลุ่มเด็กได้รับรู้ ประกอบกับผู้เสียหายไม่มีการแจ้งให้ ครูผู้ดูแลทราบและเข้ามาจัดการกับพฤติกรรมดังกล่าว เด็กและกลุ่มเพื่อนเคยทำการล่องเกินทางเพศ กับผู้เสียหายหลายครั้ง โดยขาดความยับยั้งชั่งใจ

สาเหตุจากลักษณะส่วนตัว

เด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้น มีปัญหาในการปรับตัวทางอารมณ์และมีความคิดหมกมุ่น ทางเพศ ถูกกระตุ้นทางอารมณ์ได้ง่าย แต่มารดาและย่าผู้ดูแลขาดความตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลง นี้ จึงมิได้เอาใจใส่เด็กในเรื่องการแสดงพฤติกรรมทางเพศอย่างเหมาะสมอีกทั้งเด็กมีลักษณะคล้ายตาม กลุ่มเพื่อน ด้วยความอยากรู้อยากลอง และขาดเชยความรู้สึกด้อยที่ตนมี ต่อเพศหญิง

การอภิปรายผล

จากการวินิจฉัยผู้รับการศึกษาทั้ง 5 ราย ที่กระทำความผิดซ้ำมีแนวโน้มทำซ้ำนั้น ผลจากการศึกษา รายงานนี้ พอจะสรุปได้ดังนี้

1 สาเหตุจากครอบครัว เด็กและเยาวชนทั้ง 5 ราย มีความสอดคล้องกันคือทั้งหมดมาจาก ครอบครัวที่บกพร่อง ฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี บิดามารดามีพฤติกรรมไม่เหมาะสม มีการทะเลาะวิวาทกัน ในครอบครัวเสมอ การสื่อสารในครอบครัวไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการรับรู้ความรู้สึกของกันและกันมีความผูกพันทางอารมณ์ต่ำ การเลี้ยงดูเป็นแบบตามใจไม่มีการฝึกในเรื่องระเบียบวินัย ไม่มีการสอน หรืออธิบายเหตุผล แต่เมื่อทำผิดจะใช้การลงโทษด้วยวิธีรุนแรง

สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะบ้านแตก เซฟเฟอร์ และคัทเทน (Schafer & Knudten 1970 124 อ้างใน พิมพ์รัตน์ 2527 16-17) ได้กล่าวว่า สภาพบ้านแตกเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมาก ได้แบ่งลักษณะบ้านแตกได้ 2 ชนิด คือ

1 การแตกแยกทางสภาพครอบครัวหรือแตกแยกทางกายภาพ คือ ครอบครัวที่บิดามารดาถึงแก่กรรมหรือหย่าร้างกัน เด็กในครอบครัวแตกแยกแบบนี้จะขาดความรักใคร่ทะนุถนอมอันควรจะได้รับจากครอบครัว รู้สึกว่าเหว่ ขาดการเอาใจใส่จากบิดามารดา

2 การแตกแยกทางจิตใจ คือ ครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ร่วมกัน แต่มีการทะเลาะวิวาทกันหรือมีความเห็นที่ขัดแย้งกันอย่างรุนแรง เด็กที่ขาดความรักความอบอุ่นและขาดการอบรมสั่งสอนที่ดี เด็กก็จะแสดงพฤติกรรมที่เป็นการกระทำความผิด เพื่อเรียกร้องความสนใจจากสังคม อันเป็นการทดแทนกับความรักและความอบอุ่นที่ตนไม่ได้รับเช่นคนอื่น ๆ หรือเป็นการกระทำความผิดโดยไม่เจตนา ทั้งนี้ เนื่องมาจากขาดการอบรมสั่งสอนที่ตนนั้นเอง

2 สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม โอกาสและการอยู่ใกล้กับการกระทำผิดเป็นสาเหตุสำคัญในการกระทำผิด จากการศึกษพบว่า 4 ใน 5 ราย เป็นการกระทำในลักษณะร่วมกันข่มขืน คือข่มขืนหมู่ และ 3 ใน 5 ราย เหตุการณ์เกิดขึ้นในโรงเรียน แสดงถึงการคบเพื่อนของเด็กและเยาวชนนั้นเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ มีผลต่อการชักจูงกันไปในทางที่ผิด แสดงถึงกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลอย่างมากเด็กและเยาวชนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นเมื่อรวมกลุ่มกับเพื่อนที่มีลักษณะคล้ายกันแล้วอาจมีความยับยั้งชั่งใจต่ำ อาจเป็นเพราะโรงเรียนที่พวกเขาเรียนเป็นโรงเรียนรัฐบาลที่ต้องรับเด็กในพื้นที่ที่เป็นชุมชนแออัด เพื่อน ๆ จึงล้วนแต่มาจากสภาพครอบครัวบกพร่องเหมือนกัน และด้วยความที่เด็กและเยาวชนเองก็มาจากสภาพครอบครัวที่บกพร่องจึงคบเพื่อนที่มีลักษณะคล้ายๆ กัน เพราะมีความเข้าใจและเห็นใจซึ่งกันและกัน และทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันอยู่เสมอ ในที่สุดจึงชักชวนกันกระทำความผิด ประกอบกับอยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นช่วงที่มีความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจเป็นอย่างมากและมีความอยากรู้อยากลอง

สอดคล้องกับทฤษฎีว่าด้วยการคบหาสมาคมกับกลุ่มที่ไม่เหมือนกัน ผู้เป็นเจ้าของทฤษฎีนี้คือ ของเอ็ดวิน เอช ชัทเธอร์แลนด์ (อ้างใน วารุณี ภูริสินสิทธิ์ 2531 71) กล่าวว่า อัตราส่วนของการกระทำผิดมากน้อยเพียงใดนั้น เป็นผลมาจากลักษณะการคบหาสมาคมระหว่างบุคคลในกลุ่ม และการที่บุคคลเรียนรู้จากกลุ่ม การที่บุคคลคบหาสมาคมกันในกลุ่ม ทำให้บุคคลรับเอาค่านิยมและพฤติกรรมของบุคคลอื่นมาถือปฏิบัติ ในด้านความเข้มข้น หมายถึง แหล่งที่เป็นแบบแผนของการกระทำผิดเป็นที่ยกย่องมากน้อยเพียงไรต่อวัยรุ่น และวัยรุ่นมีปฏิกิริยาทางอารมณ์สัมพันธ์กับการสมาคมกันเพียงไร ถ้าเข้มข้นมากโอกาสที่เด็กจะยอมรับและปฏิบัติตามแบบแผนก็เกิดขึ้นได้มาก

3 สาเหตุจากลักษณะส่วนตัว

จากการศึกษารายกรณี ทั้ง 5 ราย พบว่าเด็กและเยาวชนทั้ง 5 ราย มีระดับสติปัญญาค่อนข้างต่ำ ไม่มีความสามารถในการวางแผน และการคาดการณ์ถึงผลที่จะตามมาจากการกระทำของตน รับรู้คุณค่าในตนเองต่ำ ไม่มีความภาคภูมิใจในตนเอง รู้สึกว่าเหว่ขาดความรักความอบอุ่น มีการควบคุมอารมณ์ไม่ดี มีลักษณะหุนหันพลันแล่น ไม่มีงานอดิเรกที่สร้างสรรค์ ประกอบกับความอยากรู้อยากลองจึงตัดสินใจด้วยอารมณ์ชั่ววูบที่จะระบายออกด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสมโดยไม่คิดถึงผลที่จะตามมา

สอดคล้องกับสุชา จันทน์เอม (2527 : 32 – 33) ซึ่งได้กล่าวว่า เมื่อลักษณะทางกายและอารมณ์เปลี่ยนแปลงไปความต้องการต่าง ๆ ของวัยรุ่นย่อมเปลี่ยนตามไปด้วย ไม่ได้ยึดถือความต้องการของครอบครัวเป็นหลักเหมือนในวัยเด็ก เพราะความต้องการของวัยรุ่นมักเกิดจากค่านิยมของกลุ่มที่ตนเป็นสมาชิกโดยเฉพาะในกลุ่มเพื่อน ความต้องการในด้านต่าง ๆ ของเด็กและวัยรุ่นซึ่งเป็นแรงจูงใจที่นำไปสู่การกระทำหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งในทางที่สังคมยอมรับและไม่ยอมรับและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เด็กใช้แก้ปัญหาที่เกิดจากความต้องการของเขานั้น บางครั้งก็นำไปสู่การประพฤติดังกล่าวซึ่งสังคมมองได้ชื่อว่าเป็นเด็กเกเร (Delinquents) โดยที่เด็กเองก็ไม่ได้ตั้งใจให้เป็นเช่นนั้น แต่อาจเป็นเพราะความเขลา ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือเพราะขาดการแนะนำที่ดี

4 อิทธิพลของสื่อ

จากการศึกษารายกรณี พบว่าสื่อลามกอนาจาร มีผลต่อการกระตุ้นให้เกิดความต้องการและนำไปสู่การอยากลองอยากเลียนแบบ จากการศึกษพบว่า 2 ใน 5 ราย เท่านั้นที่อ้างว่าไม่เคยดูสื่อจำพวกวีดีโอซีดี ลามก แต่ 1 ใน 2 รายที่ไม่เคยดูวีดีโอซีดี ลามก เคยเห็นเพื่อนของตนมีเพศสัมพันธ์กัน นอกนั้นคือ 3 ใน 5 ราย ให้ข้อมูลว่าเคยดูวีดีโอซีดี ลามก จึงอยากลองทำอย่างนั้นบ้าง และมีอยู่ 1 ราย ที่ให้ข้อมูลว่าการดูละครทางโทรทัศน์ที่มีบทการพรอรักัน ทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสนใจเพราะโทรทัศน์เป็นสื่อที่เข้าถึงบุคคลทุกเพศทุกวัย แทบทุกครัวเรือนไม่ว่าจะมีฐานะทางเศรษฐกิจยากจนหรือร่ำรวยมักจะมีโทรทัศน์อยู่ในบ้าน อย่างน้อย 1 เครื่อง ดังนั้นรายการละครที่แพร่ภาพทางโทรทัศน์ควรต้องคำนึงถึงกรณีดังกล่าวด้วย

การช่วยเหลือ การป้องกัน และการส่งเสริม

การช่วยเหลือ การป้องกัน และการส่งเสริม ผู้รับการศึกษาทั้ง 5 ราย ดังนี้

- 1 การให้คำปรึกษาโดยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person Centered Counseling) แก่ผู้รับการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้รับการศึกษา

2 การชี้แนะแนวทางปฏิบัติพฤติกรรมที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้รับการศึกษาได้พัฒนาตนเองในทุกด้าน

3 ให้การดูแลเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอโดยการติดตามผลเป็นระยะๆ เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นใหม่ และเพื่อให้ผู้รับการศึกษา สามารถปรับตัวในสังคมได้อย่างมีความสุข

การทํานายผล

จากการศึกษารายกรณีทั้ง 5 ราย พบว่า การทํานายผลอยู่ในเกณฑ์ดีเนื่องจากผู้รับการศึกษารับรู้ผลเสียจากการกระทำผิดว่ามีผลเสียต่อตนเองและครอบครัวอย่างไร และจากการติดตามผลพบว่าผู้รับการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้รับการศึกษายินดีที่จะให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี อีกทั้งหน่วยงานที่ทำงานเชิงรุกและมีคุณภาพคือศูนย์ให้คำปรึกษาเยาวชนและครอบครัวกลาง ยังได้ให้การดูแลช่วยเหลือและติดตามผลอย่างใกล้ชิดต่อเนื่องไปอีกระยะหนึ่งจึงคาดว่าไม่น่าจะมีการกระทำผิดซ้ำอีก

การติดตามผล

จากการติดตามผลเป็นระยะ ๆ ตลอดเวลาที่ทำการศึกษา พบว่า ผู้รับการศึกษามีการพัฒนาตนเองในทางที่ดีขึ้นยังไม่มีผู้ใดที่มีการกระทำผิดซ้ำอีก มีสุขภาพจิตดีขึ้น มีการปรับตัวระหว่างตัวผู้รับการศึกษากับผู้เกี่ยวข้องกับผู้รับการศึกษาในทิศทางที่เหมาะสมยิ่งขึ้น และมีการพัฒนาการสื่อสารที่แสดงความใส่ใจในความรู้สึกของกันและกันในครอบครัวมากขึ้นทำให้เข้าใจกันมากยิ่งขึ้น สัมพันธภาพในครอบครัวของผู้รับการศึกษาทั้ง 5 ราย ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1 1 ข้อเสนอแนะสำหรับเด็กและเยาวชนผู้รับการศึกษา

1 1 1 เด็กและเยาวชนควรได้รับการฝึกให้รู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น ยอมรับสภาพของตนเองรู้จักดึงเอาศักยภาพของตนเองมาใช้และเลือกแนวทางทางที่ถูก ควรถูกฝึกให้ตัดสินใจเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเองโดยเริ่มจากเรื่องเล็กๆน้อยๆ ในชีวิตประจำวันก่อน แล้วจึงค่อยฝึกในส่วนที่ซับซ้อนขึ้น เพื่อให้เด็กและเยาวชน ค้นเคยกับการแก้ปัญหา และเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

1 1 2 เด็กและเยาวชนควรได้รับการส่งเสริมในเรื่องการมีงานอดิเรก หรือกิจกรรมที่เหมาะสมให้เลือกทำ ซึ่งจะนำมาซึ่งการที่เด็กได้ค้นพบความสามารถของตนเองผ่านกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ดังกล่าว

1 2 ข้อเสนอแนะสำหรับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ควรหาเวลาใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชน ให้มาเพราะวัยนี้เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ การก้าวพลาดเพียงครั้งเดียวอาจหมายถึงการเสียนาคต กรรมของเด็กและเยาวชนทั้ง 5 ราย ที่นำมาศึกษาเป็นภาพสะท้อนของเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้รับความรัก ความเอาใจใส่ เท่าที่ควร ถูกทอดทิ้งให้อยู่กับตัวเอง อยู่กับสื่อ และสิ่งมอมเมาต่าง ๆ โดยไม่มีผู้ชี้แนะ ไม่มีการใช้เวลาด้วยกันของครอบครัว และไม่ได้รับการส่งเสริมให้ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แม้แต่งาน บ้านบางรายยังไม่ได้รับมอบหมายให้ทำ โชคดีที่มีหน่วยงานที่ทำงานเชิงรุกอย่างศูนย์ให้คำปรึกษา เยาวชนและครอบครัว ที่ทำหน้าที่กันเด็กและเยาวชนออกจากสถานพินิจเพื่อคืนโอกาสให้แก่ครอบครัว ได้ทำหน้าที่ของครอบครัวโดยศูนย์ให้คำปรึกษาครอบครัวเป็นที่ปรึกษาโดยจัดกิจกรรมครอบครัวบำบัด ให้ มิฉะนั้นเด็กอาจต้องหลุดออกจากอ้อมอกพ่อแม่และเตลิดจนกู้ไม่กลับ และเป็นการเพิ่มภาระให้แก่สังคมมากขึ้น

1 3 ข้อเสนอแนะสำหรับครู อาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

เนื่องจากโรงเรียนเปรียบเสมือนบ้านที่สองของนักเรียนและจากการศึกษาพบว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เสียหาย 3 ใน 5 ราย เหตุเกิดขึ้นในโรงเรียน ดังนั้นถึงเวลาแล้วที่ครู อาจารย์จะต้องตระหนักและรับรู้สิ่งที่เกิดขึ้น ด้วยมุมมองที่ทันสมัย โดยเฉพาะกับวัยรุ่นเพราะเป็นวัยที่หุนหันพลันแล่นและความยับยั้งชั่งใจต่ำ ถ้าครูยอมรับและเข้าใจว่าส่วนหนึ่งเป็นผลจากพัฒนาการตามวัยซึ่งควรได้รับการใส่ใจประคับประคอง เพื่อให้พวกเขาสามารถผ่านพ้นช่วงวัยดังกล่าวไปได้อย่างตลอดรอดฝั่ง มิใช่เพียงป้องกันไม่ให้เกิดเหตุภายในโรงเรียนเท่านั้น แต่ควรสังเกตและค้นหาเด็กที่ครอบครัวบกพร่อง เพื่อที่จะได้วางแผนร่วมกับผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ที่จะป้องกันการเกิดปัญหา ซึ่งจะมีคุณค่าและให้ผลดีกว่าการปล่อยให้ปัญหาเกิดแล้วตามแก้ไข

1 4 ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

จากการศึกษาพบว่าสื่อลามกอนาจาร สื่อโทรทัศน์ที่มีบทพรอดรักกัน และการได้พบเห็นผู้อื่นมีเพศสัมพันธ์กันมีผลต่อการกระตุ้นให้เกิดความต้องการทางเพศของวัยรุ่น และนำไปสู่การอยากลองอยากเลียนแบบ จากการศึกษพบว่า 2 ใน 5 ราย เท่านั้นที่อ้างว่าไม่เคยดูสื่อจำพวกวีดีโอซีดีลามก นอกนั้นคือ 3 ใน 5 ราย ให้ข้อมูลว่าเคยดูวีดีโอซีดี ลามก จึงอยากลองทำอย่างนั้นบ้าง กรณีนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเข้ามาควบคุมการจำหน่ายสื่อลามกอนาจารมิให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสสื่อลามกได้ง่ายนัก

จากการศึกษารายกรณีพบว่า 1 ใน 2 ราย ที่ให้ข้อมูลว่าไม่เคยดูวีดีโอซีดี ลามก เคยเห็นเพื่อนของตนมีเพศสัมพันธ์กัน ดังนั้นผู้ปกครองควรให้ความดูแลอย่างใกล้ชิดและในส่วนของผู้ปกครองเองก็ควรระมัดระวังมิให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสได้เห็นผู้ปกครองคือควรจัดห้องนอนของเด็กและ

เยาวชนแยกออกจากห้องนอนของผู้ปกครอง หรือถ้าสภาพบ้านไม่เอื้อต่อการแยกห้องอาจใช้ตู้เสื้อผ้า กันไปพลางก่อนก็ได้ไม่ควรนอนรวมกัน

และจากการศึกษา พบว่า มี 1 ราย ที่ให้ข้อมูลว่าการดูละครทางโทรทัศน์ที่มีบทพรอดรัก กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางเพศ เป็นสิ่งที่ต้องให้ความสนใจเพราะโทรทัศน์เป็นสื่อที่เข้าถึงบุคคลทุกเพศ ทุกวัย แทบทุกครัวเรือนไม่ว่าจะมีฐานะทางเศรษฐกิจยากจนหรือร่ำรวยมักจะมีโทรทัศน์อยู่ในบ้าน อย่างน้อย 1 เครื่อง ดังนั้นหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการละครที่แพร่ภาพทาง โทรทัศน์ควรต้องคำนึงถึงและให้ความสำคัญกับกรณีดังกล่าวด้วย

2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1 2 การศึกษาในกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มเช่นเด็กและเยาวชน ควรคำนึงถึงสิทธิกลุ่มตัวอย่าง ให้มาก ในการวิจัยขึ้นนั้นนอกจากจะเป็นเด็กและเยาวชนแล้ว ยังมีความพิเศษคือเป็นเด็กและเยาวชนที่ ต้องหาในคดีที่ละเอียดอ่อน ซึ่งการศึกษาวិถีชีวิตอาจกระทบต่อความรู้สึกของพวกเขาได้ง่าย ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง จึงได้กำหนดเกณฑ์หลายสิ่งเพื่อคุ้มครองและ ปกป้องสิทธิ เพื่อป้องกันมิให้มีสิ่งใดที่อาจเข้ามากระทบความรู้สึกหรือเป็นการซ้ำเติมกลุ่มตัวอย่าง ดังกล่าว จึงค่อนข้างต้องเข้มงวดต่อวิธีการและกระบวนการต่างๆ ของผู้ที่จะเข้าไปทำการศึกษา พอสสมควร โดยต้องตรวจสอบให้แน่นอนก่อนว่าจะไม่กระทบกระเทือนต่อความรู้สึกของผู้รับการศึกษา ซึ่งผู้ที่จะทำการศึกษาคือเด็กและเยาวชนในคดีดังกล่าว ควรให้ความเคารพและเคร่งครัดกับเกณฑ์ที่ หน่วยงานตั้งขึ้นด้วย

1 3 การศึกษารายกรณีในคดีซับซ้อนขึ้นกระทำซ้ำเราควรใช้เวลาในการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ยาวนาน เพื่อให้ทราบผลพัฒนาการที่เด่นชัดและสามารถติดตามผลและให้ความช่วยเหลือได้ อย่างต่อเนื่องยาวนานซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้รับการศึกษายิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527) การศึกษานุคคลเป็นรายกรณี กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- กุลธิดา รงค์จิตประภัสร์ (2535) การสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (ฟอร์ม A) ในนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ วท ม (จิตวิทยาคลินิก) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถ่ายเอกสาร
- ชัตติยา รัตนดิลก (2539) ลักษณะทางสังคมจิตใจของเยาวชนผู้กระทำผิดซ้ำ ณ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ศึกษากรณีบ้านกรุณาและบ้านปราณี วิทยานิพนธ์ วท ม (จิตวิทยาคลินิก) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถ่ายเอกสาร
- จิราภรณ์ อารยะสฤษฎ์ (2539, สิงหาคม – กันยายน) วิจัยสนใจอะไร วารสารแนะแนว ถ่ายเอกสาร
- จำเนียร ช่างโชติ (2518) เทคนิคการแนะแนว นนทบุรี โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด
- ชลิตา คัยนันท์ (2535) เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ Advance Progressive Matrices ในกลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษาไทยในเขตกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ วท ม (จิตวิทยาคลินิก) กรุงเทพฯ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถ่ายเอกสาร
- ชวาล แพรัตนกุล (2520) เทคนิคการเขียนข้อสอบ กรุงเทพฯ โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- ณภัทร ทรัพย์อานวยโชค (2545) การศึกษารายกรณีของนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับเพศชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ปริญญา นิพนธ์ กศ ม (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ณรงค์ ศรีสวัสดิ์ (ม ป ป) ประมวลคำบรรยายสังคมวิทยาชั้นสูง กรุงเทพฯ ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถ่ายเอกสาร
- ธีรวิมล ประทุมทรัพย์ (2535) การเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา
- ธำรง ทศนาญชลี (2523, 23 กันยายน) เพศกับอาชญากรรม วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย
- นันทิกา แยมสรพล (2529) การศึกษาเฉพาะกรณี กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- นวลละออ สุภาพล (2537) ทฤษฎีบุคลิกภาพ กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์ประมวลศิลป์
- บุญสวย เชิดเกียรติกุล (2522, ธันวาคม) วารสารอัยการ
- ประธาน วัฒนาวาณิช (2530) กฎหมายเกี่ยวกับความผิดของเด็ก กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์ประกายพรึก

- ประวุฒิ ถาวรศิริ (2535) การวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิง วิทยานิพนธ์ สศ ม (อาชญวิทยา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถ่ายเอกสาร
- พนม ลิมอารีย์ (ม ป ป) การเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล มหาสารคาม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม อัดสำเนา
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2523) แบบจำลองความคาดคะเนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกระทำผิดกฎหมาย วิทยานิพนธ์ สศ ม (อาชญวิทยา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถ่ายเอกสาร
- พรศิริ มุลดิชัย (2541) ปัจจัยแวดล้อมทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของการกระทำผิดทางเพศของเด็กและเยาวชน กรณีการข่มขืนกระทำชำเรา วิทยานิพนธ์ สศ ม (อาชญวิทยา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถ่ายเอกสาร
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2523) เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- พิมพ์รัตน์ จงเจษฎากุล (2527) การวิเคราะห์ปัจจัยบางประการของเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย วิทยานิพนธ์ วท ม กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ่ายเอกสาร
- ไพโรจน์ ปัญญาประทีป (2539) ปัจจัยที่มีผลต่อลักษณะการประทุษร้ายในคดีข่มขืนกระทำชำเราของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางบางขวาง เรือนจำกลางคลองเปรม และทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง วิทยานิพนธ์ สศ ม (อาชญวิทยา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถ่ายเอกสาร
- เมธี วงศ์วีระพันธุ์ (2534) บุคลิกภาพของเยาวชนผู้กระทำความผิด วิทยานิพนธ์ สศ ม (อาชญวิทยา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถ่ายเอกสาร
- วารุณี ภูริสินสิทธิ์ (2531) การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน แนวคิดทางสังคมวิทยา กรุงเทพฯ โอเดียนสโตร์
- วีระชัย กรานคำยี่ (2526) การกระทำผิดซ้ำ วิทยานิพนธ์ สศ ม (อาชญวิทยา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถ่ายเอกสาร
- ศาลเยาวชนและครอบครัว, สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (2538?) รายงานประจำปี พ ศ 2537 ใน เอกสารเผยแพร่ทางวิชาการ เนื่องในโอกาสที่ระลึกคล้ายวันสถาปนากระทรวงยุติธรรม ครบรอบ 103 ปี เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2537 กรุงเทพฯ ม ป พ

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2539) ทฤษฎีจิตวิทยาอนุคลิกภาพ(รู้เขา รู้เรา) กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์หมอ
ชาวบ้าน

ศรีหทัยา ชูสุวรรณ (2524) บทบาทของนักสังคมสงเคราะห์กับการแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนกระทำ
ผิดซ้ำ วิทยานิพนธ์ สศ ม (สังคมสงเคราะห์) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถ่ายสำเนา

สง่า ลีละสมิต (2512) ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานกับเด็กตามกฎหมายศาลคดีเด็กและเยาวชน
ครั้งที่ 1 วันที่ 22 – 26 กันยายน 2512 กรุงเทพฯ ศาลคดีเด็กและเยาวชน

สาวิตรี ไพฑูรย์ (2536) ปัจจัยที่นำมาสู่การกระทำผิดซ้ำของสตรี วิทยานิพนธ์ สศ ม (สังคม-
สงเคราะห์) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถ่ายสำเนา

สมชาย อินโต (2536) ปัจจัยทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงของการก่ออาชญากรรม
ทางเพศประเภทคดี ช่มชู้กระทำความผิดซ้ำเรา วิทยานิพนธ์ สศ ม (อาชญาวิทยา) กรุงเทพฯ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถ่ายเอกสาร

สมจิต วัฒนชาญาณกุล และคณะ (2525) การวิเคราะห์เกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจาก
ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ใน รายงานผลการวิจัย กรุงเทพฯ ม ป พ

สุชา จันทรเฒ (2522) การกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร ใน รายงานผลการวิจัย
กรุงเทพฯ ม ป พ

สุรพล ศรีวงศ์ (2534) การวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดเกี่ยวกับเพศ วิทยานิพนธ์ สศ ม (อาชญาวิทยา)
กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถ่ายเอกสาร

สุนันทา กาญจนพงศ์ (2540) การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการอบรมเลี้ยงดู สภาพครอบครัว และ
กลุ่มเพื่อนระหว่างเยาวชนที่ได้และไม่ได้กระทำความผิด จังหวัดสุราษฎร์ธานี วิทยานิพนธ์ วท ม
(จิตวิทยาคลินิก) กรุงเทพฯ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถ่ายเอกสาร

สุพัตรา สุภาพ (2507) การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนกับศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง
วิทยานิพนธ์ รศ ม (รัฐปศาสนศาสตร์) กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

สุภาวค์ จันทวานิช (2531) วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุภาพ ทองรัตน์ (2531) การวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังวัยหนุ่ม (อาชญาวิทยา)
กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถ่ายเอกสาร

สุภาพรณ โคตรจรัส (2528) การศึกษาเจาะรายกรณีและการให้คำปรึกษา กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- โสภา ชูพิกุลชัย และคณะ (2524) การกระทำผิดซ้ำของผู้ได้รับการปลดปล่อยจากการพระราชทานอภัยโทษหมู่ปี พ ศ 2522 – 2523 รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยมหิดล
- โสภา สปีลมันน์ (2535) บุคลิกภาพและพัฒนาการ แนวโน้มสู่พฤติกรรมปกติและการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็ก และเยาวชน กรุงเทพฯ โครงการอาชีวศึกษาและงานยุติธรรม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- สุวิทย์ นิมน้อย, เดชา ศิริเจริญ, และอัษฎางค์ ปาณิกบุตร (2521) กฎหมายอาชีวศึกษาและทัณฑวิทยา กรุงเทพฯ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- อนนต์ อนันตรังสี (2517) หลักการแนะแนว กรุงเทพฯ โอเดียนสโตร์
- อนันตชัย เชื้ออนรรวม และคณะ (2529) การกระทำผิดของเยาวชนในประเทศไทยและแนวทางควบคุมรายงานการวิจัย กรุงเทพฯ ม ป พ
- อัจฉราพรรณ เทะปุระ (2524) การศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน วิทยานิพนธ์ สค ม (อาชีวศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถ่ายเอกสาร
- อารี ดันท์เจริญรัตน์ (2526) การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล พิษณุโลก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก
- อังสนา เปะนันท์ (2536) การศึกษารายกรณีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนวัดบางโพ ไอมาวาสสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีพฤติกรรมสุดดมสารระเหย ปริญญานิพนธ์ กศ ม (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- อุมาพร ตรังคสมบัติ (ม ป ป) การทำหน้าที่ของครอบครัว (Family Functioning) จิตบำบัดครอบครัว แนวคิดและวิธีการ (ร่าง) ถ่ายสำเนา
- อุษา คงสาย (2538) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง วิทยานิพนธ์ กรุงเทพฯ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ถ่ายสำเนา
- Becker, H S (1963) *Outsiders Studies in Sociology of Deviance* New York Free Press,
- Weinson, I B and ForeHand R “ Pediatric Recidivism in Juvenile Delinquents the Role of Mental Health Diagnoses and the Qualification of Conclusion by Race ” Behavior Research and Therapy 33 (1) (January 1995) 63

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางวราพรรณ วงศ์สารคาม
วันเดือนปีเกิด	29 /ตุลาคม/2513
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	124/27 หมู่บ้านโดมทองวิลเลจ หมู่ที่ 4 ตำบลสวนพริกไทย อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	นักวิชาการศึกษา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	กองการศึกษา/เทศบาลเมืองรังสิต ตำบลประชาธิปัตย์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2525	ประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนบ้านลำสนุ่น จังหวัดอ่างทอง
พ.ศ. 2528	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนเบญจมราชาลัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2531	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม จังหวัดอ่างทอง
พ.ศ. 2533	ประกาศนียบัตรการพยาบาลและผดุงครรภ์ (ระดับต้น) จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรีรัษฎา จังหวัดนนทบุรี
พ.ศ. 2535	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (เอกสุขศึกษา) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2548	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร